

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Número 3

V legislatura / Primer període

Dijous

14 de desembre de 1995

Ple del Parlament

PRESIDÈNCIA DEL M. H. SR. JOAN REVENTÓS

Sessió plenària núm. 2, segona reunió

Í N D E X

Debat

del programa i votació d'investidura del M. H. Sr. Jordi Pujol i Soley,
candidat proposat a la presidència de la Generalitat
(Continuació)

S U M A R I

La sessió es reprèn a un quart d'onze del matí i dos minuts.

1. Debat del programa i votació d'investidura del diputat M. H. Sr. Jordi Pujol i Soley, candidat proposat a la presidència de la Generalitat (Tram. 201-00001/05)
(Continuació)

Intervenció dels grups

Intervenció del G. P. d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds: <i>Sr. Ribó i Massó (IC-EV)</i> .	23
Resposta del candidat a la presidència de la Generalitat: <i>Sr. Pujol i Soley (CiU)</i> .	28
Rèplica: <i>Sr. Ribó i Massó (IC-EV)</i> .	31
Contrarèplica del candidat a la presidència: <i>Sr. Pujol i Soley (CiU)</i> .	34
Segona rèplica: <i>Sr. Ribó i Massó (IC-EV)</i> .	37
Segona contrarèplica del candidat a la presidència: <i>Sr. Pujol i Soley (CiU)</i> .	38
Tercera rèplica: <i>Sr. Ribó i Massó (IC-EV)</i> .	38
Intervenció del G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya: <i>Sr. Colom i Colom (ERC)</i> .	38
<i>El president i el Sr. Carod-Rovira (ERC) intervenen per una qüestió d'ordre.</i>	43
Intervenció del G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya (continuació): <i>Sr. Colom i Colom (ERC)</i> .	43
Resposta del candidat a la presidència: <i>Sr. Pujol i Soley (CiU)</i> .	43
Rèplica: <i>Sr. Colom i Colom (ERC)</i> .	47
Contrarèplica del candidat a la presidència: <i>Sr. Pujol i Soley (CiU)</i> .	50
Segona rèplica: <i>Sr. Colom i Colom (ERC)</i> .	53

La sessió se suspèn a les dues del migdia i deu minuts i es reprèn a dos quarts de cinc de la tarda i set minuts.

Intervenció del G. P. Popular: <i>Sr. Vidal-Quadras i Roca (P)</i> .	54
Resposta del candidat a la presidència: <i>Sr. Pujol i Soley (CiU)</i> .	58
Rèplica: <i>Sr. Vidal-Quadras i Roca (P)</i> .	61
Contrarèplica del candidat a la presidència: <i>Sr. Pujol i Soley (CiU)</i> .	65
Segona rèplica: <i>Sr. Vidal-Quadras i Roca (P)</i> .	68
Segona contrarèplica del candidat a la presidència: <i>Sr. Pujol i Soley (CiU)</i> .	69
Tercera rèplica: <i>Sr. Vidal-Quadras i Roca (P)</i> .	69
Intervenció del G. Socialista: <i>Sr. Joaquim Nadal i Farreras (S)</i> .	69
Resposta del candidat a la presidència: <i>Sr. Pujol i Soley (CiU)</i> .	74
Rèplica: <i>Sr. Joaquim Nadal i Farreras (S)</i> .	77
Contrarèplica del candidat a la presidència: <i>Sr. Pujol i Soley (CiU)</i> .	80
Segona rèplica: <i>Sr. Joaquim Nadal i Farreras (S)</i> .	81
Intervenció del G. P. de Convergència i Unió: <i>Sr. Escudé i Pladellourens (CiU)</i> .	82
Votació: <i>el president dóna el resultat -60 vots a favor, 24 en contra i 48 abstencions- i remarca que no s'ha assolit la majoria absoluta, tal com és preceptiu.</i>	86

La sessió se suspèn a tres quarts de nou del vespre i catorze minuts.

Sessió plenària núm. 2.2

La sessió es reprèn a un quart d'onze del matí i dos minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficial major, la lletrada Sra. Andreu i Fornós i el lletrat Sr. de Alfonso i Pinazo.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat en funcions, acompanyat dels consellers, en funcions, de Governació, d'Economia i Finances, de Cultura, de Sanitat i Seguretat Social, de Política Territorial i Obres Públiques, d'Agricultura, Ramaderia i Pesca i de Treball, de la consellera de Justícia en funcions i dels consellers, en funcions, d'Indústria i Energia, de Comerç, Consum i Turisme, de Benestar Social i de Medi Ambient.

Debat d'investidura del candidat a la presidència de la Generalitat (Continuació)

El president

Es reprèn la sessió.

D'acord amb l'article 119 del Reglament de la cambra i amb el que s'ha convingut amb els portaveus dels grups, el debat tindrà lloc de la següent manera: un representant de cada grup parlamentari podrà intervenir durant trenta minuts –l'ordre en què intervindran els grups serà de menor a major–; el candidat podrà fer ús de la paraula tantes vegades com ho demanarà, sense limitació de temps; quan el candidat respondrà individualment a un dels diputats que haurà intervingut, aquest tindrà dret a una rèplica d'un temps igual a l'emprat pel candidat; si hi hagués resposta a les rèpliques, que en aquest cas serà sense limitació de temps, el grup podrà contrareplicar durant cinc minuts.

Correspon, en primer lloc, l'ús de la paraula al líder del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds, Rafael Ribó. Senyor Rafael Ribó, té la paraula. *(Pausa.)*

El Sr. Ribó i Massó

Senyor president, senyores diputades, senyors diputats, en anteriors debats d'investidura nosaltres lamentàvem que l'abstenció creixia, i avui ens podem felicitar perquè a les darreres eleccions autonòmiques hem recuperat un 9% de la ciutadania, motiu, crec jo, de celebració democràtica. És un mèrit de tots: aquest Parlament és més de Catalunya, hi ha un major interès cívica a barris metropolitans, a sectors assalariats, sovint castellanoparlants. És cert que la diferencial encara es pot notar per barris: hi han barris en què ha augmentat del 3 al 4%, la participació, i està ja al 70%, però hi ha barris en què ha augmentat del 10 al 15%, la participació, i dissortadament encara estan al 55%. Podem dir que fins i tot aquesta major participació ha donat un major reequilibrament a les forces parlamentàries, ja que l'any 88 o el 92 al debat d'investidura constatarem que la diferència entre el més gran i el més petit anava d'un a vuit; avui va d'un a quatre i escaig. El 88 i el 92,

entre el darrer grup i el tercer hi havia molta més diferència de la que hi ha avui. La major participació democràtica ens ha donat major pluralisme i ens fa entrar, sens dubte, en una nova etapa política per a Catalunya. Jo començaria, doncs, felicitant, en nom del Grup d'Iniciativa - Els Verds, tota la ciutadania, felicitant totes les dones i els homes que s'asseuen en aquest hemicicle: ens hem de responsabilitzar d'un gran capital que significa aquell increment de la participació. I felicitaria, si m'ho permeten, també, haver començat aquesta legislatura amb un president del Parlament que significa un home lluitador històric contra la dictadura, que va ser també un dels meus mestres a l'Assemblea de Catalunya.

Hem de continuar, doncs, a partir d'aquest increment de la participació, demostrant la utilitat del vot, demostrant la utilitat d'aquest Parlament. Per això, de seguida subscrivim el que deia ahir el candidat: caldran acords, acords per a solucions, solucions institucionals i solucions de govern –per això estem en un debat d'investidura–; acords per al pluralisme institucional, perquè les normes siguin més plurals, perquè les institucions siguin més plurals. I pluralisme no vol dir quotes de poder, no vol dir repartir-se cadires –ho veurem amb una prova exemplar com seran els mitjans de comunicació públics, que han de ser al servei del públic, al servei de Catalunya, i que, per tant, haurien d'entrar per camins de professionalitat–; pluralisme vol dir major capacitat per resoldre, vol dir un Parlament més a prop de la societat, vol dir que Catalunya hi surt guanyant. Com deia John Stuart Mill, «la democràcia és pluralisme i és respecte a les minories».

Jo convido el candidat i el seu Grup a afegir-se sense embuts a l'acord pel pluralisme. L'hi convido perquè vostès haurien d'entendre que ja s'han acabat les prepotències, que ningú no es pot erigir en únic intèrpret o considerar-se imprescindible per a Catalunya; que la Catalunya oficial no pot excloure la Catalunya real; que ja no s'hauria de dir mai més que l'oposició empastifa, que van a fer mal o que són els que no en saben. Els costarà un xic: semblen incòmodes sense majoria absoluta. Jo, de nou, els convido a dialogar, a parlamentar, a discutir, a confrontar, per trobar solucions per al poble de Catalunya. Tenim una gran oportunitat per fer del Parlament de Catalunya el centre de la vida política d'aquest país. És una tasca de tots, és el mandat de la ciutadania el 19 de novembre, i també ho és per a qui avui presenta un programa d'investidura. Pluralisme també per tractar aquest programa, cadascú des de les seves posicions, des de les quals es va comprometre davant del poble de Catalunya, però fer-ho sense retards, sense vacil·lacions: no hi ha excusa per esperar.

Deia que hem de demostrar la utilitat d'aquest vot i la utilitat d'aquest Parlament. Esperar al març? Esperar a les eleccions espanyoles? Fer com feia algun dirigent del Grup majoritari, com els entrenadors de bàsquet, demanar temps? Seria sucursalisme, això, situar-se en un «attentisme» partidista a veure quines són les resultants? Entrem en la nova etapa amb decisió, entrem-hi a governar, amb fermesa. Algun mitjà de comunicació ha observat que el Grup majoritari no té portaveu. Bé, és el problema del Grup majoritari, però no hauria de

ser el problema de les institucions de Catalunya. Aquí cal un programa ferm i un govern ferm, que permeti a tothom, a tots els que hem estat elegits i elegides, discutir sobre els problemes, treballar, articular i consensuar solucions en línies de govern.

Iniciativa per Catalunya - Els Verds entra com qui més en aquesta nova etapa de pluralisme i, per part nostra, exigint un canvi de rumb en aquesta nova etapa. I per això anem a descriure les nostres prioritats de govern, a partir dels problemes de les persones, i és a partir dels problemes de les persones que nosaltres reclamem sobirania, arribem a l'autogovern a partir dels punts concrets. Catalunya no és un ens abstracte, no és un cos idíl·lic que està per damunt de la gent: Catalunya és la suma de dones i homes concrets que tenen les seves problemàtiques, per les quals tenen afanys, neguits, il·lusions o patiments, i que ens toca a nosaltres representar, i, des d'aquí, si no tenim suficients mecanismes financers i polítics per a abordar-los, és quan hem de demanar més autogovern i més sobirania. Les polítiques, per més embolcalls nacionalistes que duguin, responen a interessos concrets.

Iniciativa - Els Verds, per això, convida a altres prioritats, senyor candidat, a altres prioritats, senyor candidat. Les posem en l'ocupació, en el medi, en la igualtat home - dona, en la política per a les persones i, en una part, també en l'autogovern. Tot per crear ocupació —suposo que ho subscriu tothom en aquesta cambra—, tot pel creixement —ens deia el candidat— i per l'ocupació. Produir més i redistribuir més. Però amb quines opcions de producció? Sobre quins sectors? Quan Catalunya ha tingut en la indústria tres grans bases, en el metall, en la química i en el tèxtil —a part dels serveis—, on són les grans opcions sectorials per albirar aquest futur amb esperança? I quines opcions que en el futur també tinguin en compte el cost mediambiental d'impulsar aquells sectors? Si vostès parlen amb els empresaris, amb els responsables, amb els homes i les dones que estan al capdavant de les iniciatives productives, i els demanen quins són els seus problemes, no són precisament els que ens va assenyalar el candidat com a prioritats. Els diran que, en primer lloc, pateixen uns costos molt alts en el finançament dels seus centres productius, i caldria intervenir-hi, i més si tenim en compte que el 30% de les inversions estrangeres, de les quals sovint agrada parlar al candidat, vénen a Catalunya més aviat com un préstec de les multinacionals a les seves filials que no pas com quelcom que enriquirà el teixit productiu; els diran que paguen un alt cost de l'energia i que, fins i tot, caldrà estimular la seva substitució per altres tipus d'energies segurament renovables; que pateixen el monopoli dels serveis —que potser caldria començar a acabar—; que pateixen un dimensionament d'empreses, quan caldria mimar la petita i mitjana empresa, on hi ha el futur per a l'ocupació i per a la competitivitat; que pateixen la manca de recerca i un baix nivell formatiu a Catalunya, i també un desgavell en el mercat laboral —i dic «també», però vostès, com qui més, segurament, compartint-ho amb el Grup Socialista a les Corts Generals i el Govern espanyol, han començat per la teulada, han cregut que això s'aborda exclusivament amb la reforma del mercat laboral.

Senyor candidat, a vostè li agrada molt citar pensadors i partits socialdemòcrates. Recordo el que deia Peter Glotz, un dels seus grans ideòlegs, quan deia que el gran repte del futur és repartir treball, no només per solucionar el problema de l'atur sinó també per pensar en l'increment de qualitat de vida que seria disposar de més temps per al lleure: no es tracta de tenir més, es tracta de ser millors. Vostè ha posat, com fa constantment, l'accent en polítiques macroeconòmiques que no estan a les seves mans ni a les nostres mans, i ha fugit d'estudi de les polítiques que sí que poden fer des del Govern de la Generalitat. Fa sempre un discurs molt de seminari, de centres d'estudis, a Davos, a l'Euromed, però anem arran de terra, a Catalunya concreta: com podem intervenir des de les palanques de poder de l'autogovern en el tema econòmic? Fugim d'estudi quan ens diu que fan falta més recursos per a recerca i desenvolupament, quan Catalunya va a la cua de la mitjana de l'Estat espanyol en inversions, en percentatge sobre el PIB en aquest tema; o quan oblida que el llibre blanc, el llibre sobre economia catalana del Banc Bilbao Vizcaya, fet amb la Conselleria d'Economia, ens diu que un dels punts més febles de Catalunya és el seu nivell de formació; o quan no ens diu res del desmantellament industrial que fins i tot propicien, amb temes com Corberó i la multinacional Albilux.

La preocupació social número u que avui hi ha al carrer, senyor candidat, és l'ocupació. I vostè, de precariatat, d'eventualitat o de fragmentació social, no en va dir res, ahir no en va dir res. En una societat que té mig milió de persones en atur, que té vora set-centes mil persones o més amb contractes temporals o eventuais, que, per tant, prop del quaranta per cent de la població activa no sap què passarà d'aquí a sis mesos, vostè no va parlar de precarització. Que afecta la qualitat de la producció, una economia precaritzada —no es pot tirar endavant una economia seriosa amb precarització—, que afecta els accidents laborals —no pas per casualitat anem al davant de la classificació— i que afecta l'increment de les desigualtats socials.

No ens va parlar de cap pla concret, com també ens van acostumar, de lluita contra l'atur. El seu Servei Català de Col·locació, com han dit experts, és més aviat una iniciativa elitista, a part d'un procediment complicat, que no pas un instrument per fer front a aquests defectes. Nosaltres ja hem reclamat en aquesta cambra, en aquesta legislatura —i convidem tothom a afegir-s'hi—, un debat sobre aquestes temàtiques.

I vostè fins i tot arriba a assenyalar la importància que per a Catalunya té el seu suport al Govern central. I jo, basant-me en polítiques econòmiques, li demano que ho especifiqui, que ho concreti —que no en va dir res, de la importància que tenia aquell suport. Vostès són corresponsables de la reforma del mercat laboral, són corresponsables que haguem baixat prestacions de cobertura d'atur, de col·lectius que les reben —menys, avui—, de la quantitat que reben —menys, avui— i del temps que es rebran —menys, avui—, corresponsables amb el Govern del PSOE a nivell d'Estat: hem baixat deu punts de cobertura, senyor candidat. Són corresponsables de polítiques que han fallat, quan varren lligar exempcions fiscals amb creacions de llocs de

treball: sap vostè que l'any 95 paguem 2 bilions 400.000 milions de pessetes de costos fiscals en exempcions, a nivell d'Estat, amb unes empreses que han incrementat un 14% el seu benefici i amb una pèrdua d'un 1,6 de llocs de treball en aquestes mateixes empreses. Vostès són corresponsables d'haver incrementat la precarietat, la fractura i la inseguretat; o d'haver permès frauds com el que avui hi ha en marxa a Catalunya amb empreses de treball temporal que estan substituint treball fix; o d'una davallada important del cost de l'acomiadament. Vostès, senyor candidat, d'això, no em poden dir, després del discurs moralista, que «hi ha qui pateix»: entrem en el discurs econòmic que això està trencant el cos social del país.

El seu discurs macroeconòmic, la seva renúncia a entrar en aquestes coses que afecten els seus compromisos a nivell d'Estat o a les palanques que pot administrar com a governant, ho afegeix, de vegades, ho enriqueix amb una mena de fugida cap a Europa. I ahir ho va tornar a fer amb el tema de l'agricultura. Sap vostè que tenim el doble d'atur d'Europa? Sap vostè que tenim el 35% de precarietat, quan a Europa són en el 10%? Sap vostè que cap dels indicadors socials de Catalunya aguanta una comparació amb Europa? Per què un governant, situat en un nivell esotèric, ens vol fer creure el que no és aquest país? Ho va fer en temes d'agricultura, senyor candidat: ens va dir que ens podem homologar amb la problemàtica europea, i va arribar a dir que l'agricultura millora perquè el decrement de població activa agrària és més ràpid que l'increment del PIB, va arribar a establir una relació absolutament mecànica, però francament dissortada, que ve a dir que el despoblament del camp ens pot fer explicar un increment de la producció.

Això em porta a parlar de la segona prioritat en el món rural, en el medi, la política del medi, del segon gran repte de la Catalunya moderna, del qual, senyor candidat, en va fer una línia i mitja d'esment en el seu discurs. No és un problema només de la indústria del medi. El reequilibrament territorial, senyor candidat, és terme bàsic d'identitat nacional: disposar d'un pla territorial amb compromisos i dotacions financeres; anar, com proposem en aquesta legislatura, a revisar les lleis d'ordenació territorial per consens; anar a desenvolupar el PEIN; anar a estalviar els nostres recursos naturals, sigui amb el foment d'energies renovables i avançar en el que proposem de desnuclearització de Catalunya, amb l'estalvi de l'aigua o tenint cura de la situació dels nostres rius –algú deia també, en un mitjà de comunicació, que podríem definir Catalunya per la Tordera, el Besòs i el Llobregat: seria potser fins i tot demagògic fer-ho així, però és tan real com quelcom que podem anar a comprovar ara mateix–; anar de debò a la minimització de residus, a l'educació mediambiental, i a primar temes tan importants per al medi com és el transport públic. I no li faig el negatiu d'aquestes propostes perquè prou coneix que no són les seves prioritats.

Com tampoc ho és de debò la igualtat home - dona, senyor candidat, una igualtat que s'aplica en bona part del cos social, el 51% de la població; que si tinguéssim temps i en féssim un debat monogràfic podríem entrar

fins i tot a considerar que no és només un problema de salaris, sinó un problema de circuits socials i de valors, i que cal promoure amb polítiques serioses aquella igualtat, i que cal avançar, dit ben clar i net, cap a la feminització de la societat en els seus valors. Fixi's quina és la seva sensibilitat i la seva concepció, d'aquest tema, quan en el seu discurs va fer una cita, de passada, entre dues comes: «la igualtat home - dona», coma, etcètera, etcètera. Fixi's vostè quina és la seva sensibilitat que quan publiquen un fullet per fer el balanç de la seva obra de govern en l'anterior etapa, un fullet de com mai en tan poc temps s'havia fet tant, hem de recórrer tot el fullet, pàgines i pàgines senceres, fotografies i text, per arribar a la darrera pàgina: «més igualtat dona - home». És a la darrera pàgina del seu balanç. (*Remor de veus.*) O fixi's vostè quina és la seva sensibilitat quan vostè encara...(*remor de veus*), quan vostès encara continuen treballant sobre una hipòtesi tan elemental i tan gràfica que l'instrument idoni que aquest Govern ha disposat per a aquesta temàtica, l'Institut Català de la Dona, el presideix Jordi Pujol i Soley. Pensa, senyor Pujol, si passa la investidura, continuar sent el president d'aquella institució? No hi ha cap dona a Catalunya per presidir-la? (*Remor de veus.*) Un govern que no té clar això ja pot discutir xifres o apartats, vol dir que difícilment pot tenir una política per la igualtat. Fixi's vostè que va parlar de la igualtat lligant-ho amb la demografia: és una concepció flagrant que arrossegueu ja de fa molt temps. Molt preocupats per la demografia, pel problema de la baixa natalitat, però amb un tractament, fins i tot, d'aquest problema molt superficial. S'oblidava fins i tot que en el seu pla territorial –no ens van explicar com– preveien que el 2025 seríem 7 milions i mig de catalans. Però ja en el seu discurs de l'any 92 ens va arribar a dir –ho llegeixo–: «defensem el treball de la dona, i el necessitem, però, per altra banda, ens preocupa la baixa natalitat, una de les causes de la qual és, precisament, el treball de la dona» –o sigui, responsabilitzem de la baixa natalitat el treball de la dona–; després continua dient, fins i tot, que, és clar, es podrien crear guarderies, però són molt cares –per això no les creen, ja ho sabem. Són unes concepcions que difícilment són creïbles per fer avançar aquesta temàtica. Pensi vostè, senyor candidat, que Suècia o Dinamarca, països europeus amb una ocupació femenina molt més alta que la nostra, tenen un índex de natalitat que dobla l'índex de natalitat de Catalunya. Per tant, no establim aquests lligams o, si els estableixen, ens estan mostrant gràficament quines són les seves concepcions.

I en aquest cas de la demografia –permeti'm un petit parèntesi–, també va ensenyar la seva concepció, que no és la nostra, quan ens va parlar que la demografia va lligada al *problema* –i ho subratllo– de les migracions. Eh que a vostè ni a mi no ens agrada que ens parlin del «problema català», sinó del «fet català»? Parlem del «fet migratori». I parlem-ne seriosament, no del «problema», parlem del fet que avui a Catalunya i a altres continents –i agradi o desagradi, això és un fet que, dissortadament per al desequilibri mundial, anirà en creixement– hi ha milers i milers de persones que vénen a guanyar-se el pa amb sous que ningú de nosaltres vol i en condicions que ningú de nosaltres acceptaria.

Per això nosaltres, per exemple, plantegem canviar la Llei d'estrangeria, la mal anomenada Llei de drets de l'estrangeria, al Congrés dels Diputats. Per això nosaltres no parlariem de l'arc llatí del Mediterrani, com vostè va parlar ahir: parlem de l'arc llatí del Mediterrani i parlem del Magreb, si és que entrem en aquestes reflexions, a les quals a vostè li agrada entrar sovint.

La tercera prioritat, també de la mà d'aquest exemple, de persones concretes, les polítiques per a les persones... —perdó, la quarta prioritat, en el nostre cas—, polítiques que no tinc temps d'aturar-me en la seva anàlisi, que afectarien l'impuls a l'ensenyament, quan fa cinc anys que es va aprovar la LOGSE, falten vuit mesos per generalitzar la reforma i li puc llegir una vergonyant llista d'incompliments, de manca de preparatius i d'imprevisions que avui estan afectant milers de professionals de la comunitat educativa i molts pares que no saben què passarà amb els seus fills d'aquí a pocs mesos. O de la sanitat: li puc parlar del neguit de com un col·lectiu com el de Vic ens està plantejant el que avui, per obra de vostès, ja serà una disjuntiva tan dura entre el privat i el públic en centres d'assistència primària. O de l'habitatge: senyor candidat, vostè sap que les dades d'habitatge no s'aguanten —les seves pròpies xifres, l'any 94, són de 1.500 «vivendes» públiques acabades i 25.000 de privades—; manca de política en «vivenda» de lloguer, a diferència de països europeus que a vostè li agrada citar tan sovint; o l'increment del preu de la «vivenda» en un 46% sobre l'IPC els darrers set anys. O del jovent, que tampoc va merèixer, pràcticament, la seva atenció: del fracàs escolar que té Catalunya, que no és gens europeu; del 40% d'atur que té entre el jovent, i la majoria del jovent que treballa en temporalitat, i de la manca de perspectiva del jovent per a l'habitatge, o per a l'accés als estudis superiors, o per a un associacionisme que vostès, fins i tot, intenten domesticar quan bloquegen el Consell Nacional de la Joventut. Sap, senyor candidat, que avui, com diu un il·lustre sociòleg de Catalunya, amb estudis seriosos, ja tenim famílies on els joves segurament no han vist mai algú de la seva família treballar? Ni pares ni fills, tenen treball. Això passa avui a moltes llars de Catalunya, pel que significa de manca de remuneració, de manca de socialització i de reinserció.

Les polítiques per a les persones ens durien a discutir amb vostè a fons l'estat del benestar, i no tenim temps. Un estat del benestar que el creiem viable, necessari, pel que significa per al capital humà, per evitar la selecció adversa o els desequilibris socials. I creiem que les prestacions s'han de garantir a partir dels impostos, però també s'ha de mimar i garantir les pensions contributives a partir d'aquestes. Senyores i senyors diputats, quan entrem en debats, de vegades demagògics, sobre aquesta qüestió cal recordar que l'any 94 hi va haver un superàvit de centenars de milers de milions de pessetes en les pensions contributives, amb el que paguen o paguem els que treballem respecte al que reben els qui ja estan jubilats. Que això pot estar en perill si es desvia —com s'està fent, amb el vot d'una bona part d'aquesta cambra— aquest superàvit a pagar despeses que no són de la caixa de solidaritat de la Seguretat Social. Que està en perill quan hi ha una morositat,

l'any passat, d'1 bilió 300.000 milions de pessetes de Seguretat Social entre sectors empresarials, o un frau calculat per l'Administració de 3 bilions. O quan es fan polítiques com les que varen pactar Convergència i Unió i el PSOE, que deien: «Abaixem el cost de la cotització, apugem un punt l'IVA, i amb això impulsarem l'economia.» S'ha recaptat menys IVA, malgrat haver-lo apujat un punt, i s'ha posat també en perill la caixa de la Seguretat Social.

No és un problema només de xifres, és un problema també de concepcions. Quina és la seva concepció sobre el benestar social? Ahir ens deia el candidat: «possibilitats compensatòries per a qui les necessita», altres vegades ens ha parlat dels que pateixen, dels que no poden seguir, dels que tenim a les golfes. La protecció social, senyor candidat, és un dret de tothom, no és una prestació gràciable. Fixin-se vostès el que fan. Habitatge: política de primera al Departament de Política Territorial, Adigsa a Benestar Social, per als ciutadans de segona; cultura al Departament de Cultura, cultura de barris deficitaris a Benestar Social; ensenyament al Departament d'Ensenyament, la formació d'adults de determinats sectors a Benestar Social; normalització lingüística... Sembla com si hi haguessin dos candidats a la presidència de la Generalitat, vostè mateix i el senyor Comas —si el pensa posar en el seu futur govern—, depèn d'a quin tipus de ciutadans ens adrecem.

Vostè ahir va parlar —i torno a les xifres— de la renda de reinserció mínima, i es va comprometre a fer una llei. Sap, senyor candidat, que ja va prendre aquest compromís fa quatre anys? Vegin quina és la seva concepció i la seva sensibilitat. Sap, senyor candidat, que porten cinc anys sense augmentar ni un duro —fins a l'agost passat, que van augmentar 2.000 pessetes— les 37.000 pessetes de la pensió mínima per a reinserció social? Aquesta és la seva sensibilitat.

La cinquena i darrera prioritat que jo voldria posar a part és la d'autogovern. Per què a part? Perquè he dit que és des de les persones que Iniciativa - Els Verds plantegem l'autogovern, però el plantegem perquè volem més poder per a Catalunya, aprenent les lliçons de la història de Catalunya, i la lliçó de la història de Catalunya és que Catalunya només ha avançat en el seu autogovern quan ha desenvolupat polítiques unitàries, quan ha buscat el denominador comú per fer avançar les llibertats de Catalunya. No vol dir tothom: se n'ha despenjat qui se n'ha volgut despenjar. Aquesta és la lliçó històrica, aquesta és la condició *sine qua non*, senyor Pujol, que ni la va citar, perquè no li agrada, però és que ja estem en una nova etapa, i seria bo per a Catalunya que l'acceptés.

Parlar de la reforma de l'Estatut, senyor Pujol, és, com hem convingut de vegades vostè i jo mateix, segurament demagògic. Cal abans anar a aprofundir tot el que disposem d'autogovern i, amb l'Estatut en mà, que ja és el 95, 96% del sostre que pot estar, si cal, aleshores, cal plantejar, després, la reforma constitucional. Però no només per tocar només l'article 69, com es fa al Senat avui per vot de vostès, i de vostès, i de vostès, que només és el mecanisme d'elecció de senadors, sinó per anar de debò a incrementar l'autogovern. L'experiència de la seva etapa anterior, amb majoria absoluta,

senyor Pujol, és que ha fet mal a l'autogovern de Catalunya. Vostè ha volgut interpretar-lo tot sol, aquest concert, i quan se li pregunta sobre el balanç d'aquesta etapa, el balanç, com vostè mateix respon, malgrat que no ho qualifica així, però quan el precisa, és prou pobre. Fa molt poc que s'ha editat un llibre del canonge Cardó, al qual alguns dirigents de Catalunya –el senyor Duran Lleida, vostè mateix i jo mateix..., em sembla que no em deixo ningú– hi hem contribuït. I vostè recordarà un text del canonge Cardó, que diu: «Catalunya no pot ser mai patrimoni d'un sol partit, els patrimonis generals no han de ser rebaixats a la categoria d'un programa polític.» Caldria una comissió institucional del pluralisme de l'arc parlamentari per fer avançar l'autogovern, caldria tractar amb aquest pluralisme el finançament autonòmic, al qual va dedicar una bona part del seu discurs. Vostè va fer una crítica al sistema actual, un sistema que, durant anys, ha estat dient que era un gran èxit. Recordi que sols un grup parlamentari d'aquesta cambra, l'any 86, va dir que per aquí no anàvem bé, i aleshores deien que era un gran èxit: l'any 86, un sol grup, el nostre, senyor president, va ser l'únic que va votar en contra d'aquella fórmula de finançament. Vostè va dir que anàvem molt bé i ara resulta que en fa una crítica molt forta. Qui és el responsable d'aquell sistema? Senyor candidat, com van les previsions d'Economia i Hisenda enguany per a la liquidació del 15% d'IRPF? S'han complert? Són majors, són menors? M'agradaria que hi entréssim, perquè aquí sap el senyor Alavedra, i vostè mateix, perquè l'espero informat, que hi ha tela marinera per parlar-ne, sobre xifres reals del que ha estat aquest experiment.

Vostè, a part de fer la crítica, no ens defineix quin model proposa. Senyor candidat, vostè accepta el model del Llibre blanc dels experts? Dels experts que van nomenar vostès amb el Govern espanyol –no els vam nomenar nosaltres–, dels experts que ens diuen que el 15% de l'IRPF és un error, perquè ni dona responsabilitat fiscal ni suficiència financera. L'han amagat molt bé, aquest estudi; el van encarregar vostès; dos volums. Ho subscriuen, això? Hi estan d'acord? Què ens vol dir, que vol més capacitat normativa, senyor candidat? Vostè diu: «Més capacitat normativa tributària.» Sap que això és impossible si no es reforma la LOFCA i la Constitució. I ens va dir que no volia reformar la Constitució. O sigui, entra en un tema amb un abrandament radical i no ens dona la sortida. Fixi's vostè quina paradoxa. Ha estat el principal crític d'un sistema que vostè ha ajudat a construir i a dissenyar, més enllà que el Llibre blanc, i ahir no en dona cap sortida. L'alemanya, la canadenc... Parlem-ne! Si el Llibre blanc, escolti'm, ens dona moltíssimes lliçons, per parlar de finançament autonòmic!

Parlar d'autogovern, per nosaltres, també és parlar de municipalisme, senyor candidat. Parlar de municipalisme incrementant de debò les competències del poder local a Catalunya. Vostè sí que va citar ahir els ajuntaments. Gran sorpresa per a aquesta cambra. Segurament perquè sap que un dels que avui li replicarà és un il·lustre alcalde de Catalunya. Però sap ell, igual que jo, que és sorprenent que en un discurs d'investidura els ajuntaments prenguin algun protagonisme.

Doncs bé, quines competències es disposen vostès a impulsar per als ajuntaments de Catalunya? Per què som l'única comunitat autònoma de l'Estat espanyol que els nostres ajuntaments tenen menys competències en urbanisme, per exemple, que la resta de les comunitats? És que malfiem del poder local, que està administrat també de forma plural pels grups que hi ha en aquesta cambra?

I va arribar a parlar-nos del finançament del poder local. Sap vostè que reiteradament al Pressupost de l'Estat, del 94, del 95, i a l'anterior, votat conjuntament per vostès i pel Govern espanyol, del PSOE, anava disminuint –més si hi afegim la inflació– el pes de les finances locals en els pressupostos estatals? Canviaria això? Hi ha un ferm compromís per canviar-ho?

Saben vostès –i els que són nous i noves en aquesta cambra no ho saben– que avui podem dir que va ser una befa, l'exercici pressupostari, de parlar de 4.000 milions d'un fons de cooperació municipal per a Catalunya, que només eren diners que estan en un cabàs per passar-los a un altre? Estem disposats tots, des del pluralisme de debò, a fer municipalisme i a enfortir amb poders i amb recursos els nostres ajuntaments? Saben vostès quants anys portem sense descentralitzar la Generalitat de Catalunya? Sense escampar i difondre el poder pel territori, estigui administrat pel color que sigui? No siguem tan gasius, que de vegades fins i tot es malfia del propi color polític. Assignatura pendent. I no depèn ni de Madrid, ni de la Constitució, ni de cap governador.

Saben vostès el desgavell que tenim per manca d'acord amb un concert a la Regió I, amb tarifa única de transport, o amb polítiques coordinades entre les diverses administracions?

I, per últim, en aquest apartat, autogovern, senyor candidat, vol dir també mans netes. Vol dir també moralitzar la vida pública. I li demano solemnement, senyor candidat, un compromís explícit per acabar amb totes les irregularitats i corrupteles que hi ha a l'entorn del Govern de la Generalitat de Catalunya. El pluralisme també ha de servir per fer una Catalunya neta; com deia el mateix Cardó: bastim una gran honestedat col·lectiva a base de l'honestedat individual, senyor candidat.

Senyor candidat, acabaria demanant-li que es sumés al pluralisme. Ajudi a fer més útil el Parlament de Catalunya, a re-presentar –«representar» vol dir això–, re-presentar, tornar a presentar, aquí, les problemàtiques de la ciutadania de Catalunya. Jo li demanaria que defineixi ja els seus compromisos de govern: no faci esperar Catalunya al mes de març. Dialogui, parli i acordi amb qui sigui, però defineixi ja els seus compromisos de govern. Li demanaria que promogui vostè, al davant de tothom, la política unitària per incrementar l'autogovern, amb l'espectacular fracàs que han tingut aquells anys que vostès s'han cregut els únics que podien dir alguna cosa d'això.

Iniciativa per Catalunya - Els Verds estem pel sí al pluralisme, pel sí a les prioritats de govern, pel sí a les sumes unitàries. Entrem en una nova etapa, la del pluralisme i, per nosaltres, la del canvi de rumb, pel qual treballarem. Una nova etapa que ens ajudarà a sortir de la cultura de la satisfacció.

Un col·lega del que vostè va citar ahir –l'emèrit professor de la London School, Dahrendorf–, l'emèrit professor de la Harvard University, John Kenneth Galbraith, ha descrit la necessitat de sortir de la cultura de la satisfacció, a través del mateix argument que vostè feia servir de la mà de Dahrendorf: la por a les explosions socials o a l'erosió democràtica quan hi han problemes econòmics. Com ho podem abordar? Motivant els que no estan instal·lats, perquè així podrà venir el canvi. Incrementant la participació, podrà venir el canvi. Amb aquesta disposició, senyor candidat, ens té per corresponsabilitzar-nos en tot allò que serveixi per solucionar problemes de Catalunya.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Té la paraula..., té la paraula el molt honorable candidat, senyor Jordi Pujol.

El candidat a la presidència de la Generalitat de Catalunya (Sr. Jordi Pujol i Solel)

Senyor president, senyores i senyors diputats, suposo que el senyor Ribó ja entendre que no contesti totes les coses que m'ha plantejat, perquè si les hi contesto totes..., no podem..., no quedarà res per als altres, oi? Perquè, és clar, vull dir... Cosa que també comprenc perfectament, que cada cap de grup, doncs, és lògic que miri de fer un discurs molt complert, no?, però..., i fins i tot una mica amb el sistema de la perdigonada, però aleshores, si contesto tots els temes, doncs no quedarà res per a la resta, no?

També tinc la impressió, senyor Ribó, que alguna de les coses que m'ha atribuït en tot cas no són del meu discurs d'ahir. És possible que, com que m'ha sentit a parlar tantes vegades, doncs, hagi confós també alguns dels meus discursos. I, per tant, hi ha alguna cosa que no li contestaré simplement perquè ahir no ho vaig dir.

Ara, per començar, voldria fer una referència a aquest concepte sobre el qual vostè insisteix tant i tant, i que ens convida a sumar-nos-hi, el pluralisme... Doncs, miri, nosaltres hi hem estat sempre, en el pluralisme, sempre. I l'hem observat escrupolosament. El que passa és que l'hem observat, en el Parlament, d'acord amb el..., els únics que tenen dret a parlar del pluralisme, que realment defineixen el pluralisme, que és el vot popular, no és vostè ni jo, tal com l'havia definit. I, això sí, l'hem interpretat d'una manera, jo crec, doncs, molt oberta. Nosaltres –no li llegiré totes les legislatures, perquè és molt llarg, però sí l'última legislatura–, tenint majoria absoluta, tenint majoria absoluta, de les 44 lleis que s'han aprovat en aquest Parlament, n'hi han hagut 11 que s'han aprovat per unanimitat, i n'hi han hagut 19 que s'han aprovat per àmplia majoria. O sia que, almenys en 30 lleis, de les 44 que s'han aprovat, no ha funcionat en absolut el corró parlamentari, sinó que hi ha hagut diàleg i hi ha hagut aproximació de posicions. I, repeteixo, això amb majoria absoluta. Per tant, hem anat més enllà. És a dir, aplicar la majoria absoluta no és vulnerar el pluralisme si l'electorat ha donat majoria absoluta: no és vulnerar el pluralisme.

I nosaltres hem anat més enllà, perquè no hem aplicat la majoria absoluta moltes vegades, 30 vegades sobre 44, en aquest Parlament –i en moltes altres coses igual: hem anat més enllà. I no pas en lleis poc importants. Llei reguladora de residus, aprovada per àmplia majoria –en contra el Partit Socialista, en aquell cas–; Llei de carreteres, aprovada per àmplia majoria; Llei de modificació de la Compilació en matèria de relacions patrimonials entre cònjuges, aprovada per àmplia majoria; Llei de cambres agràries, aprovada per àmplia majoria –vot en contra d'Iniciativa i d'Esquerra–; la Llei..., la refosa..., la modificació de la Llei de cooperatives, aprovada per àmplia majoria –només parcialment en contra Iniciativa–; Llei de bases de delegació en el Govern per a l'adequació de les lleis de Catalunya a la Llei de règim jurídic de les administracions públiques, aprovada per àmplia majoria; Llei d'administració institucional, de descentralització, de desconcentració i de coordinació del Sistema Català de Serveis Socials, aprovada per àmplia majoria –el Partit Socialista en contra–; Llei de regulació dels serveis de prevenció i extinció d'incendis, aprovada per àmplia majoria –només parcialment en contra Iniciativa... Etcètera. I així, fins i tot, l'última llei que es va aprovar, que és una llei molt important, i fins i tot políticament i conceptualment pot ser molt important: Llei de modificació parcial de la Llei d'ordenació sanitària de Catalunya, aprovada per àmplia majoria –només Iniciativa en contra. I fins i tot els Pressupostos de l'any passat, que és la llei màxima que un govern pot fer..., bé, doncs, es va aprovar, també, concretament, es van consensuar els Pressupostos amb el Partit Socialista.

O sia que, en aquest pluralisme, hi hem estat instal·lats sempre. I agafo ara l'exemple, concretament, del Parlament, perquè és el més clar, és el més evident, no?, és el més palpable. Numèricament, fins i tot, el més demostrable. Però s'ha fet amb moltes i moltes i moltíssimes més coses.

Jo també celebro molt que el president del Parlament, tot i que com vostès saben no era el nostre candidat, sigui un home de molt neta trajectòria democràtica. Com ho havien sigut els anteriors. Ho dic perquè no es pugués interpretar ara, tant parlar del pluralisme i que tenim afortunadament un president molt democràtic, que els anteriors, que van ser el senyor Barrera, el senyor Coll i Alentorn i el senyor Xicoy, no ho eren. És a dir, en aquest sentit, en aquest sentit, no hi ha hagut canvi. Quedi clar, això.

Bé, per la resta, per part nostra no n'hi ha de cap mena, de sucursalisme, no? Sucursalisme vol dir prendre les decisions en funció del que et diuen que has de prendre en un altre lloc que no és la pròpia instància –i, en aquest cas nostre, que no és Catalunya–, i aquest no és el nostre cas. Ara, de tota manera, voler ignorar que en la política catalana el que pugui passar el mes de març hi influirà, i hi influirà molt, és evidentment viure absolutament fora de la realitat. O, simplement –que suposo que és el cas de vostè, perquè ja sé que no hi viu, fora de la realitat, o espero que no hi visqui–, doncs, en tot cas és simplement utilitzar-ho com a arma dialèctica. Però que això tindrà importància, això no ho pot

negar absolutament ningú. Per tant, és cert que nosaltres en aquests moments, com ja vaig dir ahir, fem uns plantejaments que queden oberts al futur i que, en un cert sentit, és indubtable que el que sigui l'evolució política espanyola tindrà influència, ens agradi o no ens agradi, sobre aquest Parlament i sobre la vida política catalana. Però, per la resta, estigui tranquil, que nosaltres durant aquest temps governarem, i en això, doncs, no cal que hi gastis gaires paraules: simplement el que cal és que ho fem, i ho farem.

Bé, ara, entrant en alguns dels temes concrets als quals vostè ha fet referència... Home, és clar que ens hem preocupat sempre de les polítiques macroeconòmiques! I, sigui dit de passada, això ens obliga a estar molt amatents al que passa concretament en el Parlament espanyol, perquè competencialment bona part de les polítiques macroeconòmiques no depenen de nosaltres. Fins i tot en molts aspectes no depenen ni tan solament del Parlament espanyol ni del Govern espanyol, sinó que hem de mirar a veure com ens adaptem a unes normatives, a uns marcs, que ens vénen donats des de fora –concretament, en aquest cas, des de Brussel·les. Quan discutíem, per exemple, nosaltres mateixos, amb el ministre Solbes, alguns aspectes del Pressupost del 96, l'argument suprem, per en Solbes i per nosaltres, va ser que en un moment determinat, efectivament –jo no tinc cap inconvenient a dir-ho–, des de Brussel·les se'ns va dir: «Escolteu, això ha de ser així». I a partir d'aquell moment qualsevol discordança que hi poguéss haver, fins i tot en algun punt concret, per part nostra, doncs, ens la vàrem haver de desar. I encara ahir mateix ens diuen que per indicació... –per altra banda, les coses són com són–, doncs, com a conseqüència de l'acord entre el senyor Chirac i el senyor Kohl, doncs, Brussel·les insisteix que les decisions respecte a la moneda única s'han de prendre no el 99, sinó el 98. I, escolti'm, en principi tothom..., tothom..., tothom a callar, per dir-ho així, no? Per tant, ho sabem: vivim dintre d'aquest marc, espanyol, per una banda, i europeu, per l'altra. I evidentment, evidentment, això sí, procurant –que ja ho fem– que a Catalunya tot això es pugui aplicar d'acord amb criteris nostres, de la manera que ens sigui més favorable.

Aleshores, naturalment que diuen que els costos financers..., els empresaris es queixen d'això, es queixen d'allò... Els empresaris es queixen, naturalment, ho sabem perfectament. I vostè altres vegades ens critica, que diu que fem molt cas dels empresaris; és veritat que els en fem perquè, en darrer terme, l'únic instrument creador de riquesa són les empreses i no hi ha empreses sense empresaris. Dirà: «Home, no hi ha empresa, tampoc, sense classe treballadora.» Cert, però a més no hi ha empreses sense empresaris. Però, bé, els empresaris no li podran negar que, de tota manera, durant aquest temps els tipus d'interès han passat del 13,75 al 9,75, per exemple, i que això en part és conseqüència d'una política macroeconòmica. Naturalment, si vostè vol que ara entrem, doncs, a parlar, no sé, dels temes concrets, concretíssims, d'Albilux, posem per cas, o de tantes altres empreses, hi podem entrar; ja sap que això és el que a mi em fa goig: poder entrar de vegades en el detall, fins i tot a vegades molt en el petit detall.

Ara bé, aquesta... –i estava dubtant de si contestar-lo a vostè o deixar-ho per a després, perquè estic segur que, algun altre il·lustre representant dels grups polítics que després intervindrà, d'això en parlarà–, aquesta..., voler donar a entendre que no hi ha preocupació per les petites i mitjanes empreses, això és radicalment fals, perquè, si no tinguéssim, si no prestéssim atenció a les petites i mitjanes empreses aquí a Catalunya, a qui prestaríem atenció? Ara, en realitat... Li explicaré una anècdota: una vegada hi va haver una persona que al conseller d'Indústria li va dir: «Tu, el que hauries de fer és crear una direcció general de la petita i mitjana empresa», i el conseller d'Indústria li va dir: «Doncs, mira, el dia que el president em digui això jo li demanaré que em faci director de la Direcció General de la Petita i Mitjana Empresa, perquè, realment, si treieu les petites i mitjanes empreses, a Catalunya, aleshores ja ens queda poc.» Fonamentalment, l'economia catalana es basa en aquest conjunt de petites i mitjanes empreses.

I és absolutament fals voler donar a entendre que no ens ocupem de les petites i mitjanes empreses. Seria impossible. Per què? Ara li ho explicaré. Miri, doncs, l'empresa número mil de Catalunya, la número mil, té vuitanta-cinc treballadors; l'empresa dos mil de Catalunya en té quaranta-cinc, i bé, doncs, les empreses participants, el nombre d'empreses participants en el Programa de promoció de la qualitat, de la Generalitat, són mil sis-cents. Per tant, només aquí ja es veu que, bàsicament, són petites i mitjanes empreses. I, per altra banda, el 82,9% de les que participen en el Programa de promoció de la productivitat tenen menys de cinquanta treballadors. I així li podria anar donant tantes dades com vulgui. Dels clients del Laboratori General d'Assaigs i Investigacions, el 90% –són vuit mil empreses, els clients, vuit mil empreses han fet ús d'aquest laboratori–, el 90% de les vuit mil empreses són petites i mitjanes empreses. El 65% dels clients catalans de l'Idiada, que pot semblar que només serveix per a la Volkswagen, i per a la Volvo, i per a la BMW, i per a la SEAT, etcètera, el 65% dels clients són petites i mitjanes empreses. I, com això, tantes altres coses de què li podria anar parlant. Si li parlés del Copca, doncs, exactament igual, no? Si li parlés de les empreses subvencionades per a ajudar-los a l'exportació i a la inversió a l'estranger, que són un total, d'una manera o d'una altra, directament o indirectament, d'11.675, queda clar que aquí..., naturalment aquí hi ha subvencions repetides, però queda clar que aquí –i bastantes de repetides, segurament– n'hi ha moltes més de mil, i ja he dit que l'empresa mil tenia vuitanta-cinc treballadors.

O sigui que la preocupació per la petita i mitjana empresa és constant. A part que una de les millors maneres d'ajudar les empreses petites i mitjanes és ocupar-se, de vegades, de les empreses grosses. És a dir, en el grau en què nosaltres hem pogut i ens ha correspost, i evidentment hi ha participat més el Govern central que no pas nosaltres, però la Generalitat, des d'un punt de vista econòmic, i sobretot des d'un punt de vista d'assumpció de responsabilitats polítiques, ja fem molt..., ajudar SEAT és ajudar la petita i mitjana empresa del país, perquè realment el gran interès que té SEAT a Catalunya no és tant en un cert sentit directament la fàbrica de Martorell i de la Zona Franca, sinó la quan-

titat d'empresa auxiliar que gira, que pivota entorn –que és la majoria, no tota– de l'empresa petita i mitjana. Bé, en tot cas –òbviament aquí podria allargar-m'hi molt més–, és un tema en el qual, doncs, justament l'actuació de la Generalitat no solament ha estat important, sinó que, si m'ho permet, ha estat brillant. Em permeto dir amb tota immodèstia que ho ha estat, però repeteixo que no voldria, diguem-ne, gastar tots els meus cartutxos ara en aquesta primera intervenció.

Voldria precisar-li també, perquè de vegades les dades s'utilitzen així, una mica amb sistema de perdigonada –i amb sistema de perdigonada no cal apuntar gaire–, que no és veritat que nosaltres anem a la cua en recerca en el conjunt d'Espanya. Si s'ho mira amb detall veurà que és veritat, en termes globals, perquè en termes globals s'hi inclou tot el que és la investigació que es fa a través dels organismes vinculats a l'Estat, però que si, en canvi, parlem des del punt de vista de la iniciativa privada –de vegades, tot sovint, ajudada per la Generalitat, de vegades no–, aleshores, en canvi, estem bastant ben situats, molt ben situats fins i tot, dins el conjunt, dintre el rànquing, podríem dir, de la recerca.

També li voldria dir una cosa. Vull dir, és clar, les coses han de tenir una certa lògica. Seria estrany que tot hagués anat tan malament i que, en canvi, resultés que el creixement econòmic de Catalunya en aquest moment, segons uns, i amb petites diferències segons qui fa els estudis, oscil·lés entre el 3,6 i el 3,8; no s'entendria gaire, això –per altra banda, molt més alt que el del conjunt d'Espanya, sigui dit de passada, que oscil·la entre el 3 i el 3,2. Seria estrany que nosaltres anéssim tan malament des del punt de vista de la nostra empresa, i concretament de l'empresa industrial, que bàsicament és petita i mitjana, i que resultés que els nostres increments d'exportació han estat..., estan sent fins i tot de més, però diguem que de mitjana, aquests últims dos o tres anys, del 30%. Seria molt estrany, tot això.

Bé, contestaré un altre dels temes que vostè m'ha plantejat, que és el tema de la dona. Miri, nosaltres, en això, estem aplicant d'una manera sistemàtica, potser sense fer gaire soroll, però estem aplicant les normes que va dictar sobre això la Unió Europea a través de la Comissió de Brussel·les. En aquest Pla ara hi introduïrem alguns dels punts que formen, que figuren en el que se'n diu la Plataforma d'acció, aprovada a la IV Conferència Mundial de Nacions Unides sobre les Dones, que es va celebrar a Pequín. I respecte a aquesta cosa, que sempre s'hi fa tanta brometa, i que jo comprenc que s'hi faci brometa, que per què jo he de ser el president de l'Institut Català de la Dona, li vull dir el següent: moltes d'aquestes institucions que necessiten, per dir-ho així, una atenció transversal dintre el Govern de la Generalitat, elles mateixes insisteixen que aquestes institucions, aquestes comissions o aquests instituts estiguin radicats a Presidència, i fins i tot que estiguin presidits pel president, perquè tenen la sensació que això obliga més, o permet més, diguem-ne, la col·laboració dels diversos departaments, permet que es faci amb més facilitat aquesta col·laboració interdepartamental. I, quant a això de la meua presidència –com pot comprendre, doncs, vull dir, és una presidència en tot cas formal i únicament política, en el sentit de, en un mo-

ment determinat, doncs, obligar o pressionar més perquè els diversos departaments facin el que han de fer en aquesta línia que dic, de col·laboració transversal–, en realitat l'únic que faria, en tot cas, seria fer cas de les recomanacions fetes a la Conferència de Pequín, on l'objectiu H del document, document anomenat *Plataforma d'acció*, i concretament l'apartat que se'n diu «Mecanismes institucionals per al desenvolupament de les dones», concretament això, recomana, recomana que s'ubiqui en els nivells més alts d'acció i de representativitat dels governs.

Quant al PIRMI, que és una institució que en el seu moment, doncs, va ser molt criticada per alguns sectors d'aquest Parlament, però que, de fet, crec sincerament que està fent un bon servei, li donaré només unes dades perquè es vegi que està tenint una actuació prou millor de la que es desprendria de les seves paraules. En primer lloc, la prestació mitjana per expedients li he de recordar que és variant, és variable la quantitat que es dona per al PIRMI, perquè les subvencions que es donen es donen per unitat familiar de convivència, no són estrictament individuals, no? Però li he de dir que la mitjana que es dona en aquests moments és de 44.456 pessetes, 44.456, i que això representa el 70,9% del salari mínim. Aquestes són les xifres. Es pot considerar que és molt, que és poc, que s'hauria de donar més que el salari mínim; es pot considerar el que es vulgui, però en tot cas aquestes són les xifres: el 70,9% del salari mínim. I també li he de dir que, de gener a novembre, concretament, en concepte de PIRMI, la Generalitat s'ha gastat 3.328 milions de pessetes, que és... –ja vaig dir ahir que, per desgràcia, el PIRMI s'està desenvolupant, per desgràcia–, que és sensiblement més del que s'havia gastat l'any 93 i el que s'havia gastat l'any 94.

Pel que fa a medi ambient, li puc dir que..., i li ho diré així també per sobre, per guardar-me alguna cosa, per si de cas després aquest tema torna a sortir, però que, justament, així com hi va haver un moment en què havíem de dir que hi havia una comunitat espanyola que estava per sobre nostre des del punt de vista de la política mediambiental –que era Astúries, concretament, Astúries–, doncs ara li he de dir que no n'hi ha cap. És a dir que a tot Espanya..., potser empatats amb Astúries, encara –això potser sí–, però la comunitat autònoma que està duent a terme una política mediambiental més intensa és Catalunya, i més ben resolta. I que en aquests moments tenim 150 depuradores en servei, de les quals 50 o 60 vénen de lluny, però les altres 90 o 100 han estat fetes durant aquests últims tres o quatre anys; que n'hi ha 95 en construcció; que això representa 100 milions de pessetes d'inversió diària –diària–; que durant aquest temps s'ha fet la Llei reguladora de residus –per altra banda, també ho he explicat abans, amb una acceptació majoritària d'aquesta cambra–; que s'està treballant positivament en el camp dels residus industrials especials, sigui en els olis pesants, sigui en els frigorífics, sigui en els residus dels escorxadors, sigui en els dissolvents, etcètera; que, de fet, també s'està resolent el tema important en el camp de les oliasses, el tema dels purins, etcètera. En aquests moments, en aquests moments en el conjunt d'Espanya li puc dir que si alguna comunitat autònoma té interès a veure com

pot engegar bé un programa de política mediam-biental ve a demanar aquí com ho fem, ve a informar-se aquí.

I ara jo no li donaré més dades per no allargar la meva intervenció, però, en tot cas, li puc ben assegurar que aquí –gràcies, a més, a la Llei de residus i a la Llei de sanejament, les dues alhora–, doncs, s'ha aconseguit un progrés molt important. I que, per altra banda, la política de reducció de les..., de procurar que les indústries, sobretot, creïn el mínim possible de residus també va endavant, i que ja vaig anunciar ahir l'engegada d'aquesta institució, d'aquest Institut que se'n diu de la Producció Neta. Però en conjunt, li ho repeteixo –deu ser que s'equivoquen, potser–, en el conjunt d'Espanya, i en general de la Mediterrània, això s'ha posat –i vostè sap que justament el tema de la política mediterrània ha estat una de les preocupacions grans del Govern de la Generalitat i, si m'ho permet, fins i tot meva personal–, la política mediambiental de Catalunya en aquest moment és posada..., potser no ho serà per aquest Parlament, o per vostè, però per la gent que ens mira des de fora és posada com un exemple bo a conèixer i a seguir.

Pel que fa... Vull dir-li que jo no vaig dir ahir que la capacitat normativa requeriria la modificació de la Constitució. Vaig dir que requeriria probablement, amb tota seguretat, la modificació de la LOFCA, de la LOFCA, però no de la Constitució. I quant al finançament li he de dir que, efectivament, el nostre finançament –ho vaig deixar ahir prou clar– no és prou bo, però que durant aquests últims anys, fins i tot per les millores que es van introduir el 86-87, doncs és millor que no era. El nostre moment més baix de finançament, el moment realment dramàtic, tant des del punt de vista del finançament en general com del finançament sanitari, va produir-se entorn dels anys 82-83, època de l'aprovació de la LOFCA, i i amb la qual evidentment nosaltres, doncs, no vàrem estar d'acord. Això s'ha anat millorant, avui estem millor, però seguim no estant prou bé, i justament el que necessitem d'ara endavant és que aquest tema del finançament no l'haguem d'anar resolent de mica en mica amb el que en podríem dir la «tàctica dels pessics», sinó que puguem arribar a una solució definitiva, que és el que ara intentarem si les condicions polítiques ens són favorables.

Finalment, i per acabar, jo assumeixo ben clarament, i sense cap mena d'angúnia, aquest compromís que vostè em demana de fer el màxim possible per tal que l'Administració de la Generalitat sigui una administració correcta i una administració honesta. Només, a canvi d'això, demano també un compromís, de qui sigui, i és el compromís que d'una manera sistemàtica i sense base no es faci –i referint-me a algun cas concret hauré de dir «no es continuï fent»– el que en podríem dir aquells tipus d'atac sistemàtic sense base, sense res que ho demostrí, contra l'honorabilitat de moltes persones. Compromís, doncs, contra compromís.

I res més. Moltes gràcies.

El President

Per al torn de rèplica té la paraula el president del Grup d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds, senyor Rafael Ribó.

El Sr. Ribó i Massó

Senyor president, senyores diputades, senyors diputats, vull deixar molt clar a tothom en aquesta sala que la meva cita del president del Parlament fins i tot és propera a la coqueteria política. Els que han estat en altres legislatures saben perfectament com aquest que els parla va agrair des d'aquesta tribuna a un il·lustre president d'aquest Parlament, Miquel Coll i Alentorn, les seves aportacions a la meva formació, en aquest cas, com a la de tants joves a Catalunya, en les lliçons d'història de Catalunya que ens donava quan jo tenia dotze i tretze anys, en duríssimes condicions de clandestinitat. Per tant, que quedi claríssim, encara que sigui menjant-me el meu temps, que deixo fora qualsevol temptació de pensar que volem fer ús partidista del pluralisme. Ans al contrari, és molt important que recordem a la societat catalana la memòria històrica de la lluita contra una dictadura que negava les llibertats i el protagonisme d'aquells, com els dos que he citat, que, de primera línia i patint repressió, tortura i presó, van estar lluitant per això.

Senyor Pujol, això de la perdigonada, vostè i jo, que som una mica gats vells en aquesta casa, ens ho sabem i de fa molt de temps. Vostè mateix en la resposta ho utilitza, no? Jo li demano coses concretes i vostè me'n contesta unes altres. I ara jo li tornaré a demanar i vostè em tornarà a contestar, sí. Això de la perdigonada ja no és d'ús, a aquestes alçades; sí que pot causar somriures als que ho senten per primera vegada, però ja no és d'ús en un debat que hauria de ser tan madur i tan sòlid per al futur de Catalunya, i més en una nova etapa, senyor Pujol.

Miri, el pluralisme no és un mot buit de contingut. Senyor Pujol, vostè recorda qui deia que l'oposició empastifa, vol fer mal i no en saben? Vol que li recordi en la memòria en quins discursos concrets i en quines cites ho feia servir? Vostè sap, senyor Pujol, que un conjunt d'emissores municipals de Catalunya on mai hi havia hagut cap problema avui són objecte de recerca i captura per part d'algunes administracions de la Generalitat de Catalunya pel fet de potenciar la COM, una xarxa d'emissores municipals? És això, el pluralisme, senyor Pujol? És pluralisme declarar que el Josep Benet és enemic de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió perquè va testimoniar en favor de determinades posicions, legítimament, com pot fer qualsevol ciutadà? Josep Benet, mestre seu i meu, de la batalla de l'Ebre, escolà de Montserrat, advocat de la lluita antifranquista! És pluralisme aprofitar la majoria absoluta per furtar un senador a un grup parlamentari en una legislatura quan en la tradició de distribucions dels senadors, de sempre, els tocava? Són plurals de debò, senyor Pujol, els mitjans de comunicació públics de Catalunya? Creu que alguna autoritat objectiva diria avui que els mitjans de comunicació de Catalunya són plurals, senyor Pujol? Demani-ho a les universitats i a la gent que hi entén, d'això. Per això he demanat criteri

professional. Vostè creu que algú li diria que són plurals, amb un mínim rigor?

Senyor Pujol, vostè m'ha llegit una sèrie de lleis de Catalunya –que, per cert, és mèrit de vostès i de tots els grups parlamentaris. Alguna vegada s'ha equivocat –he dit que s'ha equivocat, eh?, o li han passat malament la informació–: la Llei de descentralització dels serveis socials, que vostè l'ha citada com un exemple, es va aprovar només amb els vots de Convergència i Unió, i tots els grups van mantenir esmenes, tots els altres grups van mantenir esmenes a la totalitat. Un lapsus el pot tenir tothom, però ho dic perquè, la llista, si més no, precisem-la. Però vostè recorda la Llei de descentralització dels serveis socials, senyor candidat. Però vostè recorda, quan va tenir problemes seriosos al carrer, que li van apedregar fins i tot l'helicòpter, que va haver de buscar acords parlamentaris per sobre de la prepotència de la majoria absoluta perquè estava en situació difícil, quin grup parlamentari li va proposar un text marc de Llei de residus industrials? Se'n recorda, no, senyor Vilalta? (*adreçant-se al conseller de Medi Ambient en funcions*). Té perfecta memòria, ho sap perfectament, no digui que no hi era, perquè, és clar, aleshores cauríem en la perdigonada de dir: «No, és que els consellers no saben res fins que arriben a la Conselleria.» Se'n recorda, senyor Pujol, quin grup va ser? O el primer text de la Llei d'ordenació sanitària, se'n recorda? Ho dic per anar més a fons en el seu argument i per demostrar-li que fer d'impuls i control del Govern no és empastifar. I que se'n sap, també, que es poden proposar mesures que fins i tot han servit per governar Catalunya. I això és el pluralisme, que demanem a boca plena, que anem a practicar tots en aquest Parlament.

Senyor Pujol, vostè em diu que seria recurs dialèctic no donar importància a les eleccions de març. I tant, que cal donar-los-la! És recurs partidista deixar implícit l'acord de govern a l'espera del que succeeixi. Són dues coses molt diferents, senyor Pujol. Jo ja sé que, per exemple, un tema com l'autogovern de Catalunya, sobre el qual no m'ha dit res a la petició solemne que li he fet, i li tornaré a fer –és «perdigonada», parlar d'autogovern i demanar el compromís unitari–, jo ja sé que l'autogovern de Catalunya pot quedar afectat d'una forma o una altra segons els resultats de les eleccions. I tant, que ho sé! I segons els pactes que es facin, senyor Pujol! Vostè ara torna a ser el Pujol eclèctic. El que va ser capaç de pactar amb la UCD una llei de centres docents i després amb el PSOE una llei sobre la mateixa matèria amb molts aspectes radicalment oposats. Fixi's fins on arriba el seu eclecticisme. Això sí, vostè s'erigia en l'únic representant d'aquesta col·lectivitat.

Jo li torno a fer la pregunta –vostè ho ha dit solemnement en el seu discurs, i no em digui que no li parlo del seu discurs–: què n'ha tret, Catalunya? Vostè va dir: «Ha estat molt important per a Catalunya el nostre suport al Govern central.» Jo li demano: «Especifiqui, senyor candidat.» És vostè, qui ho ha citat: especifiqui-ho.

Miri, en l'apartat de l'economia, vostè sap igual que jo –torno a dir, dos gats vells– que en debats les xifres poden anar amunt i avall segons es vulguin utilitzar. És allò de l'ampolla mig buida o mig plena. Si jo li parlo

de polítiques macroeconòmiques, que a mi m'interessen tant com a vostè, li demano que, com a governant i com a candidat al Govern, ens parli dels problemes reals, i alhora ens parli de quines polítiques, macro o micro, aquí, o al Parlament espanyol, o al Parlament europeu, aplicarà. Senyor Pujol, hi ha o no hi ha precarietat a Catalunya? Terme que encara no estava posat a la boca, terme que ens dóna la pista del què és la preocupació de centenars de milers de persones avui a Catalunya. Ja no només l'atur: la precarització i la fragmentació social; que el col·lectiu dels satisfets, que en tenen més, s'allunya cada vegada més dels que no en tenen. I això ara sona a demagògia, dit esquemàticament, però li puc citar xifres i declaracions com les que ha fet aquest matí en una emissora de ràdio el secretari general de Càritas, quan ha dit que a Catalunya la pobresa augmenta mentre que a altres comunitats disminueix.

Però podem entrar en xifres i en debats, en debats que hem reclamat i en estudis que hem demanat. Sobre pobresa, per exemple, que vostès han trigat anys –malgrat haver estat aprovat unànimement pel Parlament fer-lo–, anys, a fer-lo. I per satisfer-nos, m'imagino, quan els demanàvem el compromís de la resolució ens ensenyaven les tapes, sense contingut, de l'estudi que anaven a fer.

Parlem de precarietat, senyor Pujol. Vostè és capaç d'impulsar la reforma del mercat laboral i després dir: «No, és que ara hi ha massa precarietat, aquests pateixen.» Vostè és governant, senyor Pujol. I és candidat a governar. No pot jugar davant d'un problema que amoina tant al carrer, ara en la vessant de govern, amagant quina responsabilitat ha contret, i ara en la vessant de persona que fa la reflexió profunda, com si no tingués res a veure..., no dic que sigui responsabilitat exclusiva de vostè, ni molt menys, però com si ja no tingués res a veure amb les polítiques que s'han votat que han generat més precarietat. N'hi ha o no n'hi ha, de precarietat, a Catalunya, senyor Pujol? I com la situa en les seves prioritats de govern, senyor Pujol? On està, en el seu discurs d'ahir? Estem en un discurs d'investidura, i jo li parlo d'uns problemes importantíssims que hi ha per al col·lectiu avui a Catalunya.

Ha resultat o no ha resultat, la seva política –micro, macro: aquí ja em perdria, jo– d'impulsar la baixada de les cotitzacions socials a canvi d'incrementar l'IVA? El senyor Alavedra coneix, igual que jo, les dades d'un pressupost que vostès van rebutjar no pas pel contingut sinó perquè volien eleccions: el de l'Estat. I allà hi són, són flagrants: s'ha recaptat menys, s'ha posat en perill la caixa de la Seguretat Social. Són vostès, que han d'assumir aquesta responsabilitat. Això és perdigonada? Demanar-li responsabilitats per una política que han compartit amb el Govern del PSOE, que ha donat els efectes contraris dels que han dit i que posa en perill allò que diuen després demagògicament alguns cenacles, quan busquen beneficis, també, amb les pensions? És responsabilitat d'algú, m'imagino! No s'assumeixen? No estan a les prioritats del Govern? No se'n parla. Això no és perdigonada, senyor Pujol. Continua en el terreny més ferm, més sòlid i més important per a la majoria del poble de Catalunya: l'atur, la precarietat, la fragmentació social, el dubte sobre el

futur de les pensions... I sobre això tenim opinions diferents, i és lògic, i és legítim, i és democràtic, però, com que les tenim diferents, cadascú sap quines responsabilitats assumeix, i la seva és la del silenci, la de no parlar-me'n.

Miri, enfortim l'economia... Jo no li he dit que vostès no treballassin les pimes. No fem una altra tàctica, a més de la perdigonada, que és potser una mica més malèvola: fer dir a l'altre el que no ha dit. Jo he dit que la nostra prioritat seria enfortir la política cap al sector que avui crea ocupació, més d'un 70% d'on es crea ocupació. No ho capgirem. Però, miri, comparem-ho amb l'atenció que dediquen a altres empreses, ja que ho ha fet, i amb un exemple que a vostè i a mi ens agrada molt, el de la SEAT..., i jo en diria també, senyor Pujol, Volkswagen, no?, perquè, si no, continuem amb l'entelèquia, eh? (*Veus de fons.*) Afortunadament, sí, senyor Pujol. On són el 13% dels components que Volkswagen havia de transferir al famós parc tecnològic de la Zona Franca? Es va signar això, eh? Es va signar amb el Govern espanyol i amb el Govern català, no fa dos dies, ni dues setmanes, fa potser ja dos anys. On són el 13% de components que era transferència tecnològica que havia de venir d'Alemanya cap a Catalunya, al parc tecnològic. Sap que no només no s'han transferit, sinó que hi han aspectes, com el que afecta pintura, que ja s'han encarregat fora de l'empresa? Senyor Pujol, on són els projectes d'investigació que hem pagat amb els nostres diners, amb els dels qui representem? Per al substitut del Toledo i per a altres qüestions que encara estan en debat a l'opacitat de la investigació de la Comissió de la Unió Europea. Això li toca al seu Govern, seguir-ho; a mi em toca impulsar-los perquè ho segueixin.

I si vol un compromís d'investidura, i si em toca aquests temes —que l'ha tocat vostè ara, com un exemple—, què ha fet la Generalitat perquè una marca tan important d'electrodomèstics a Catalunya com és Corberó —que es podria citar aquell anunci tan de memòria de tots nosaltres— ara estigui en perill, amb una operació vergonyant després de passar per diner públic, després que EPLICSA va vendre uns terrenys —i no em faci dir a qui els va vendre: famosos advocats i empresaris, que no és cap perdigonada dir que són corruptes—, amb la protecció de la Generalitat, i mentrestant tenim en perill Corberó pel que fa en aquells moments a la seva continuïtat. Això són responsabilitats del Govern de la Generalitat, senyor Pujol. O és que se les inventa Iniciativa - Els Verds?

Miri, si volem enfortir l'economia, tampoc faci ús de l'argument: «Vostè en critica que fem cas dels empresaris.» No em podrà citar ni un sol discurs que hagi anat amb aquest maniqueisme. Sí que li hem citat que vostè només en campanya electoral va a visitar la seu de la UGT. Vostè no fa un diàleg com caldria, d'interlocució social, com seria necessari a Catalunya a tots els nivells, amb els sindicats. M'ha recordat aquell executiu d'una multinacional molt important que en un debat em va dir que no era veritat que els empresaris fossin dolents i els sindicalistes bons. Ni al contrari. Ni mai ens ha sentit dir a nosaltres aquesta afirmació. I sap què és el que desmoralitza quan fem aquests judicis tan ràpids? Que vostès sí que arriben a posar al cim falsos empresaris. Aquests sí que s'haurien de criticar; aquests sí que són

un exemple nefast per als que volen, amb rigor, tirar endavant centres productius. Són vostès que els han posat al cim, eh?, com a exemplars.

Senyor Pujol, si volem enfortir l'economia —li ho he dit—, parlem del que ens toca més de prop. Discutim tot el que vulgui de macroeconomia, però què és el que ens toca més de prop? Vostè ha citat el cas de recerca; les xifres, com ha dit vostè molt bé, poden anar amunt i avall. No vull menjar-me més temps tornant-li a repetir, en relació detallada..., no ja a l'Estat espanyol, que és on hi han els centres oficials d'investigació; en altres comunitats autònomes, que també sap que anem per darrere, on no hi han els centres oficials d'investigació. Però li puc parlar d'ensenyament. O és que no té res a veure amb l'enfortiment de l'economia i amb la capacitat productiva d'aquest país que a vuit mesos de la generalització de la reforma de l'ensenyament tinguem plans d'inversions per comprometre, no haguem adequat centres existents, no se sàpiga per part dels professors de primària on aniran a parar amb aquesta reforma, no hi hagi institut de secundària —cap— que conegui quants nens i nenes haurà d'acollir, que les famílies —les que porten els seus fills a centres públics, per descomptat— no sàpiguen quina garantia tenen de la continuïtat de l'itinerari pedagògic, on és el mapa definitiu, per què no el compromís amb l'escola zero-tres anys, etcètera? Per què l'oposició a la iniciativa legislativa popular del finançament de l'ensenyament públic? O és que no té res a veure això amb el que estem discutint, senyor Pujol? Un país modern deixa tan malmesa l'aposta pública per l'ensenyament? Jo ja sé que a Catalunya hi han excel·lents escoles, i excel·lents escoles privades també; i a mi ja m'ho han tret, demagògicament, com a vostè, quan he estat a debats hispànics. Però ens hem d'amoïnar d'apujar el nivell de tothom, de la igualtat d'oportunitats; que no és la igualtat de butxaques, avui per avui, amb les coses com estan quant a la distribució de renda, a Catalunya.

Senyor Pujol, nosaltres no practiquem la perdigonada: li hem donat un fil conductor d'unes prioritats —no són les seves; és lògic, és democràtic, això és pluralisme—, li hem citat exemples claríssims on hem estat d'acord a consensuar mesures de govern, li hem fet preguntes. Li podem donar més xifres per demostrar-li que les coses no són exactament com vostè planteja. Miri, els darrers *Papers d'Economia*, evolució per comunitats autònomes respecte al producte interior brut: si la mitjana de l'Estat és cent, Catalunya, del 91 al 94, ha perdut tres punts. *Papers d'Economia*, evolució per comunitats autònomes del producte interior brut: la mitjana..., a Catalunya s'han perdut tres punts, si ho comparem amb Europa n'hem perdut quatre. Són *Papers d'Economia*; sap que aquí es publica, ho sap prou, hi doni vostè l'autoritat que hi vulgui donar.

Sap que hi han informes sobre el consum que ni vostè ni jo podem ignorar, malgrat que escapin de les nostres facultats en palanques d'intervenció. Sap com està el consum. I el podem analitzar per sectors. Sap com va en els sectors més o menys exportadors. No faci la perdigonada de dir que tot va bé. Vostè sí que és el que fa la resposta a l'engròs, sense anàlisi real d'allò concret de la Catalunya de les persones —en aquest cas, dels centres productius.

Sap que hi han informes també punyents sobre la fractura social, de la qual no en vol parlar. I no faci, ni fem, ni ningú faci cap brometa sobre l'Institut Català de la Dona, o sobre les dones en general. Miri, vostè pot justificar on està ubicat l'Institut Català de la Dona; nosaltres no ho hem criticat: hem assenyalat com una mostra de la seva sensibilitat aquesta qüestió, com d'altres. La seva sensibilitat, que, ja que ho tutela tant, vostè, sabrà que en una universitat de la dona a Catalunya, organitzada per la Generalitat, es donava a les assistents una bossa on hi havien revistes «del cor», receptes de cuina, productes per aprofitar-se i productes cosmètics. Aquesta és la seva sensibilitat per la dona. No és cap broma, això, eh? Això és un fet real. Potser és una perdigonada.

Miri, les recomanacions de Pequín, senyor Pujol, les coneixem tant com vostès, i entre altres coses diuen que les dones assumeixin més espais de responsabilitat política. Crec que està molt clar, no?: que les dones assumeixin més espais de responsabilitat política. Per això li parlo de la presidència de l'Institut; per això li puc parlar de quantes conselleres ha tingut vostè al seu Govern, ja que vol vanagloriar-se i ufanejar de les recomanacions de Pequín... I li començo per una de les primeres, per les que afecten la política.

Penúltima qüestió, senyor candidat: no tindrà per part nostra, ni una sola vegada, l'ús demagògic del tema de les irregularitats i de la corrupció. Ni una sola vegada. Encara és el dia que una sola paraula o afirmació d'Iniciativa - Els Verds sobre aquest tema hagi pogut ser desmentida per la realitat. Encara és l'hora. I li asseguro que contrastem desenes i desenes de vegades la pluja d'informacions que aprofitats, xantatgistes, gent que vol fer d'informadors secrets, ens fan arribar al respecte. Ni una sola vegada vostè podrà dir que hi ha hagut, per part d'Iniciativa - Els Verds, demagògia en aquests temes. Jo he de dir que ni una sola vegada el seu Govern ha assumit responsabilitats clares amb sentències judicials fermes. Hi ha una sentència judicial ferma –no una opinió, no una negativa a una comissió d'investigació, no una publicació en un mitjà de comunicació: una sentència judicial ferma–; vostè i el conseller responsable, malgrat tot el que havien dit al respecte –«no hi ha responsabilitat política fins que no n'hi hagi de judicial»–, van mirar enlaire i xiular.

És aquest el compromís que jo li demano, quan, per exemple, he estat parlant avui de l'Institut Català de Finances. I no només l'hi demano, senyor Pujol: si vostè passa la investidura, sap que el nostre Grup, sense fer mai d'aquest el tema central del seu discurs... L'he deixat per al final dels vora trenta-vuit minuts que graciosament m'ha concedit el president del Parlament, fent gala de la tradició de l'anterior president del Parlament –al qual també li ho agraeixo, perquè no sembli que anem a distribuir premis, doncs–, l'he deixat per al final, i el torno a deixar ara com a avantdarrera reflexió, un ferm compromís de totes i tots.

La corrupció és tan antiga com la història de la humanitat, senyor candidat, i ningú s'ha d'esquinçar les vestidures perquè existeixi. El que ens les hem d'esquinçar és quan des de poders importantíssims, democràtics, siguin a nivell d'Estat, siguin a nivell de Catalunya, es tapa. Aquí sí! S'encobreix, i de vegades amb mutu suport. Aquí sí que ens hem d'esquinçar les ves-

tidures, i hem d'entrar en la crítica valenta, i en la proposta. Parla amb un grup que ha proposat una alternativa a la Llei de finançament de partits polítics –ningú altre l'ha proposat–, i està registrada; que ha proposat la modificació del Reglament del Parlament de Catalunya en aquestes temàtiques de major control i eficàcia..., i una bateria de mesures que no tinc temps per anar-li citant.

Senyor candidat, sobre l'autogovern no m'ha dit res. I li ho torno a demanar amb la solemnitat d'un debat d'investidura –que vostè sap que és per a quatre anys–, li ho torno a demanar sense perdre'm pel bosc dels mecanismes de finançament o d'autogovern. I ja que els ha tret, li ho torno a dir: vostè, ahir, en el seu discurs –i, si no recorda on, en tinc el text aquí, i l'hi citaré textualment–, va dir que cal canviar la capacitat normativa en finançament autonòmic. I jo li he dit avui..., no li he fet dir que això impliqués la reforma..., que això volgués dir per part de vostè reforma de la Constitució. Jo sóc el que li dic que això implica reforma de la LOFCA i de la Constitució. I vostè, ahir, navegava parlant de finançament autonòmic, *navegava*. I avui li torno a demanar: si es vol posar tan radical, està d'acord o no està d'acord amb el Llibre blanc dels experts? Si l'han encarregat vostès! I encara és l'hora que diguin alguna cosa. I han estat temps i temps treballant-hi! Hi estan d'acord o no? Accepten o no, o la troben forassenyada, la crítica radical que fan els experts al 15% de l'IRPF pel que fa a la manca de responsabilitat fiscal i suficiència financera? Quina proposta fan, vostès?

Nosaltres, sobre l'autogovern, no volem fer pessics. Per això l'any 86, senyor Pujol, no vàrem votar un acord que vostès ens van dir que val més «ocell volant», eh?... allò del pessic. Ara no val, el pessic. Molt bé, però, què és el que val?

El president

Se li acaba el temps...

El Sr. Ribó i Massó

Senyor president, acabo. Solemnement li demano..., si vostè es compromet a impulsar una comissió institucional, amb el pluralisme d'aquesta cambra, per acabar amb l'etapa que l'autogovern és una sola persona –és tot un poble representat aquí, el mínim denominador comú–, i aprèn la lliçó de la solidaritat, de la República, de la lluita antifranquista i de l'elaboració de l'Estatut d'autonomia, avançarem. Vagi en negatiu a veure els altres parèntesis. Moltes gràcies, senyor president.

El president

Té la paraula el candidat, l'honorable senyor Jordi Pujol, sense limitació de temps.

El candidat a la presidència

Bé, tampoc no li contestaré tot, perquè, evidentment, l'índex, només l'índex de les coses que vostè ha plantejat, doncs, és prou llarg perquè ens ocupés tot el matí.

Jo no he dit mai que l'oposició empastifés; jo he dit que hi havia gent que empastifava. I, d'això, n'hi ha hagut,

i encara n'hi ha, i espero que en el futur no n'hi hagi. «L'oposició», jo no ho he dit; «l'oposició», jo no ho hedit. Ara, que hi ha hagut gent –que era de l'oposició, això sí, o que no era de l'oposició, simplement que era de fora del món polític– que ha empastifat, sense base, sí. I en aquest compromís que jo li deia que hem d'agafar tots, jo ara li vull dir que vostè acaba d'incomplir-lo, perquè ha fet referència a una sentència ferma dintre de la qual es diu, textualment, que no hi ha cap responsabilitat en el que ha passat per part de la corresponent Conselleria. Per tant, i ja que vostè fa esment de la sentència, val la pena que faci esment de tot el que diu la sentència. Aquesta manera de dir les coses, a mitges, és la que jo, molt enèrgicament, condemno.

Bé, escolti, torno a dir-li..., no li tornaré a llegir –a més, no li ho tornaré a llegir, entre altres coses, perquè veig que m'ho he deixat en el seient– tota una sèrie de lleis que s'han aprovat per unanimitat. Vostè em diu que en una d'elles la cosa no era prou exacta; en fi, ja ho comprovaré, però, en tot cas, de quaranta-quatre lleis, trenta s'han aprovat per unanimitat o per àmplia majoria –per àmplia majoria s'entén per tres grups polítics com a mínim, no per un de sol– i, entre elles –molt importants, algunes–, una d'elles –i aquesta només per un altre grup polític, però és prou significatiu–, el Pressupost del 95. I no és gens freqüent que quan un govern té majoria absoluta faci l'esforç per consensuar un pressupost amb un altre grup polític. Per tant, jo penso que aquesta acusació de prepotència ha format part, en bona part, potser, o bé d'una tàctica o bé de la sensació que molt comprensiblement de vegades pot arribar a tenir algú quan resulta que l'electorat l'ha posat en franca minoria. Òbviament, vull dir, ara potser tot això serà més fàcil de pair, que n'hi hagi un que tingui més vots i uns altres menys, perquè no hi haurà majoria absoluta, però en realitat el que es produïa era la traducció –jo crec que molt atemperada i molt endolcida per la nostra manera de fer les coses, com per exemple crec que acabo de demostrar amb aquesta referència a com s'aprovaven les lleis en aquest Parlament–..., però en tot cas, evidentment, hi havia un pluralisme que responia al que havia sigut el 92, el 88 i el 84 la voluntat –la voluntat– del poble català.

Després de dir això del pluralisme, li voldria dir que vostè sap perfectament que per part del Govern de la Generalitat no s'ha pres..., es fa el que es fa sempre; el que passa és que en un moment determinat de vegades un, per la circumstància, pot pensar que això obeeix a alguna intenció, però la Generalitat fa dur a terme la seva acció de control i de vigilància del que sigui, de les ràdios també, però sap que no ha pres cap mesura que pugui dificultar l'emissió, concretament, en aquest cas, de la COM, com vostè deia.

I jo, amb tota sinceritat, li dic que estic disposat a acceptar el repte que es faci un estudi comparatiu sobre el que són els òrgans de comunicació oficials europeus en general i estic segur que, concretament, la Corporació de Ràdio i Televisió de Catalunya en sortirà ben parada, amb l'excepció –suposo que això sí–, amb l'excepció de la BBC, probablement, no? Però també li puc assegurar que jo, més d'una vegada –més d'una vegada–, he hagut de contestar allò que fa poc va contestar la reina d'Anglaterra quan li van dir... –em refereixo,

concretament, a emissions de TV3–, allò que va haver de contestar la reina d'Anglaterra fa unes setmanes quan li van dir, amb motiu d'aquesta emissió que es feia, d'aquest interview de Lady Di, «què farà la reina avui?», i va dir..., no, «quines mesures prendrà la Corona?» –i indirectament, diguem-ne, el Govern–, i la resposta va ser: «Aquesta nit la reina no mirarà la BBC.» Bé, doncs, això és el que m'ha tocat fer a mi, li ho puc ben assegurar, i li puc posar exemples concrets més d'un cop. I, en tot cas –li ho repeteixo–, estic disposat a assumir el repte que es faci aquest estudi comparatiu.

Voldria dir-li una cosa, només, perquè, degut a l'amistat personal que tinc amb ell i a la molta alta consideració que tinc de la seva persona, sí que voldria aclarir-ho, no? Vull dir, aquesta referència que ha fet a en Josep Benet... Vostè sap que justament el senyor Josep Benet és el director del Centre d'Història Contemporània de Catalunya, que és un organisme creat per la presidència de la Generalitat i que, per tant, sempre, la Generalitat, ha mirat de tenir tota mena de consideració, més que merescuda per altra banda, amb el senyor Josep Benet. Jo no puc evitar que a la millor hi pugui haver algú, qui sigui –no ho sé–, que en un moment determinat faci una declaració que no sigui prou encertada sobre el senyor Josep Benet, però de cap manera..., seria molt injust que s'atribuís a la Generalitat una actitud no prou cordial ni prou reconeguda envers el senyor Josep Benet.

Passant a algun dels altres temes que vostè ha plantejat, no tots..., ja li ho anuncio: no voldria decebre'l, però no li ho contestaré tot. És veritat que hi ha precarietat, però també li vull dir dues coses: hi ha més precarietat i també hi ha més feina. És a dir, l'atur d'aquests dies, malgrat que ahir es van publicar unes dades de novembre que no eren bones, però l'atur d'aquests últims mesos, aquests últims dos anys, a Catalunya, ha baixat sensiblement. Nosaltres ara estem, malgrat l'augment d'ahir, a un 11,3% d'atur; la mitjana de la Unió Europea, dels països de la Unió Europea, és d'un 10,7; o sigui, tampoc no estem tan lluny –concretament, la mitjana espanyola és quatre punts per sobre i la mitjana espanyola sense Catalunya és de 4,8 punts per sobre. Aquesta és la situació que hi ha. Després, espero que en alguna altra intervenció, perquè ara... Sí, ho porto. Li puc donar algunes dades més sobre això, amb la qual cosa es demostra que –ho repeteixo– hi ha precarietat, però també hi ha més feina, i, a més, d'una manera bastant generalitzada, perquè, per exemple, resulta que l'atur juvenil, doncs..., és concretament, a Catalunya... Perdoni un moment, que busco les dades... (Pausa.) Bé, no les tinc aquí, però l'atur juvenil, concretament, de molt, a Catalunya –aproximadament, parlo de memòria– és d'un 14%. I concretament havia arribat a ser d'un 40% fa dotze anys, d'un 40% l'any 84, i ara és d'un 14% i..., bé, concretament en el conjunt d'Espanya és d'un 24. Per tant, algunes coses es deuen haver fet durant tot aquest temps quan s'ha aconseguit aquest canvi, tot i que és veritat que hi ha precarietat.

Però respecte a la precarietat li vull dir dues coses. Primera, que la precarietat no es genera amb la reforma laboral: la precarietat comença amb l'atur massiu dels

anys vuitanta i amb la generalització dels contractes temporers que es va fer, si no ho recordo malament, l'any 84 –si no va ser el 84 devia ser el 85, però fa cosa de deu anys–, no es genera amb la reforma laboral. El que sí que és cert és que la reforma laboral, que indubtablement ha tingut un efecte positiu des del punt de vista de creació de llocs de treball –això no ho nega ningú–, no ha resolt, no ha resolt en absolut el tema de la precarietat i, per tant, això requerirà noves disposicions.

A mi no em fa cap mena d'angúnia dir en públic, perquè, a més, ho hem dit no solament en públic i en veu alta, sinó, a més, oficialment, que el Govern de la Generalitat i Convergència i Unió té una proposta a fer sobre això, que és el que se'n diu la «proposta Farre-res». I que consti que l'hem posada sobre la taula no pas perquè la vulguem defensar a peu i a cavall, pot ser que hi hagi altres propostes millors, però ningú no s'atreveix en aquest país, si no és en privat –si no és en privat–, a dir que s'ha de fer una cosa similar com la que ha proposat el Govern de la Generalitat. I nosaltres hem tingut la virtut –perquè això és una virtut– de tenir el coratge polític de dir-ho públicament, però jo li puc ben bé dir que, en privat, els principals homes polítics espanyols diuen: «Escolti, és evident que s'ha de fer això, però no ens hi atrevim, no ho podeu dir, vostè ja comprèn que això no ho podem fer, haurem de buscar una circumstància més favorable...» Quedi entès, però, senyor Ribó, que si es fa algun altre plantejament, alguna altra proposta, doncs, amb molt de gust també l'estudiarem, però cal que algú passi més enllà d'aquesta etapa en la qual estem, constantment, sempre de dir: «S'han de fer reformes estructurals; s'han de fer reformes estructurals; s'han de fer reformes estructurals...» Però quines? I en això no hi entra ningú; en això no hi entra ningú. Ni suposo que hi entrarà ningú fins després de les eleccions del mes de març, que, per tant, altra vegada indiquen fins a quin punt ens condicionen a nivell espanyol i a nivell català. Però nosaltres sí que hi hem entrat. Ben entès: no és l'evangeli, es pot fer una altra proposta, però alguna cosa s'ha de fer per lluitar contra la precarietat, que no ve d'ara sinó que ve de l'any 84 o de l'any 85.

No li parlaré del balanç autonòmic, que vostè diu que és molt pobre. Nosaltres pensem que no és tan pobre, sobretot que no és tan pobre tenint present que durant vuit o nou anys hi va haver una sequera molt gran i que és molt, molt i molt presentable, però suposo que tindrà l'oportunitat de parlar-ne més endavant. No es molesti, per tant, si aquest tema no li contesto directament; ja sortirà en el curs del debat.

Em vull limitar només a una altra i última cosa respecte a les que vostè ha estat dient, no?, que és altra vegada sobre el tema econòmic, sobre el tema empresarial, sobre el tema dels empresaris, sobre el tema dels sindicats.

Les empreses multinacionals, evidentment, nosaltres, des del primer dia, des de l'any vuitanta –amb grans crítiques, per cert, aleshores, perquè aleshores estava de moda anar contra les empreses multinacionals–, hem anat a buscar-les perquè invertissin a Catalunya, i crec que varem fer l'any 80 santament i que ara fa santa-

ment tothom mirant d'anar-les a buscar. Les coses surten en conjunt bé? Bé, sí; ara, hi poden haver casos en els quals les coses no surtin bé. Però, quant a Corberó –no és per entrar en un tema de detall: perquè vegi que tampoc no el defujo–, tampoc el resultat és el que vostè diu.

Primera, Corberó anava a tancar fa set o vuit anys. El Govern de la Generalitat va fer unes gestions, jo mateix i el conseller Alavedra vàrem anar a Estocolm a mirar de convèncer la gent d'Electrolux, els vam convèncer i va semblar que allò era una gran solució, i ho va ser en un primer moment. Després, per les raons que siguin, les coses s'han espatllat, no tant com diu vostè, perquè, per exemple, per començar, un dels components de Corberó, que és Domar, ha estat ja definitivament recuperat, per una banda. I quant a Corberó, de fet, la Generalitat hi està treballant i crec sincerament que no es pot dir que estigui perduda, i encara fa cinc o sis dies, cinc o sis dies, el conseller Subirà i jo mateix vàrem rebre les persones..., l'empresa, millor dit, que molt probablement rellançarà l'empresa.

Per altra banda, els he de dir una cosa: les coses no es poden valorar així, només, diguem-ne, d'un a un; les coses han de fer un balanç global. De vegades, és a dir, com hem dit tantes vegades, normalment no es guanya per sis a zero; anant molt bé es guanya per cinc a dos i tots hi firmarien, de guanyar sempre per cinc a dos. Vol dir que, de tant en tant, et fan un gol; vol dir que aconseguim inversions de fora i també en perdem. Però l'important és –i és el cas nostre, afortunadament– que en guanyem més que no pas en perdem.

Actualment, abans d'ahir, fa dos o tres dies, els diaris portaven una cosa –que ja coneixíem, perquè fa dos anys que ho estem discutint amb aquesta gent–, que Boehringer fa una inversió que em sembla que és de 12.000 milions de pessetes aquí al Vallès i que..., perquè hi farà una de les seves tres fàbriques europees, i que a canvi d'això tanca la seva principal fàbrica a Alemanya, una fàbrica a Portugal, una fàbrica a Àustria, una fàbrica a França, etcètera, perquè a tot Europa només n'hi vol tres, una d'elles, concretament, aquí a Catalunya. I no fa gaire vam inaugurar una nova fàbrica de Siva a Barberà del Vallès, i també el mateix: tanca una sèrie de fàbriques a Europa i en tindrà tres –una a Itàlia, una a França i una aquí a Catalunya–, la qual cosa vol dir que nosaltres tenim prou capacitat perquè, a l'hora que ens comparin amb Bèlgica i amb Portugal i amb Itàlia, etcètera, sovint –no sempre, sovint– guanyem. Que de tant en tant perdem i ens tanquen una fàbrica aquí perquè la posen no sé on? També pot passar. Però la majoria de les vegades és afortunadament, ara per ara, al revés. Podríem posar el cas de Boehringer, podríem posar el cas de Ciba, que li he posat, però també el de Badish Anilin, o el de Sony, etcètera. I..., bé, i res més. Vull dir-li que aquesta és la política que nosaltres hem fet i que nosaltres seguirem fent.

I, quant a Volkswagen, li vull dir una cosa. No, jo no oculto mai que SEAT vol dir Volkswagen, afortunadament. I li vull recordar que quan, amb pressió nostra, però –a cadascú el que li toca– per decisió i sobretot

amb diners del Govern central –en un moment que, per altra banda, el ministre era un home molt sensible a aquests problemes, que era en Joan Majó–, es va decidir que SEAT fos venuda a Volkswagen, la gran protesta va ser de vostès. Vostès, van protestar: no van protestar els socialistes, per raons òbvies; no vàrem protestar nosaltres, i no sé si va protestar ningú més, però bàsicament –jo ho recordo perfectament– aquí la gran crítica va ser de vostès. Si haguéssim fet cas de vostès en aquell cas, i em sembla que en bastants casos més també hauria passat, realment no hauríem evitat el desastre.

Però, en tot cas, ben clar, afortunadament, doncs, Volkswagen es va fer càrrec de SEAT. I, aleshores, el que sí que és cert és que nosaltres hem mirat –«nosaltres», ara, ja vull dir el Govern de la Generalitat– de tenir al màxim possible de bona relació amb Volkswagen, de tenir-hi tota la cura que hi hem de tenir, que, de tota manera, no és més gran que la que tenim a les petites i mitjanes empreses catalanes, envers les quals, a més, o respecte a les quals, a més, fem un altre servei, que és que, ajudant que aquí hi hagi molta empresa multinacional –que necessàriament s'ha de subministrar en un tant per cent més o menys alt, però sempre considerable, de les empreses d'aquí–, de fet, indirectament, se'ls està fent un gran servei.

De tota manera –ho repeteixo–, les dades de l'atur, ja que vostè hi ha posat l'accent, molt legítimament, són les que són, i durant aquests últims anys han tingut una evolució bona, tant si es compara amb la resta d'Espanya com també si es compara amb la majoria de països europeus, començant, per exemple, per França.

Res més, moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies. Per a torn de contrarèplica, i per espai màxim de cinc minuts, té la paraula el president del Grup d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds, Rafael Ribó.

El Sr. Ribó i Massó

Gràcies, senyor president. Senyor candidat, admeto... *(Pausa.)* Senyor president, senyores diputades, senyors diputats, senyor candidat, admeto la precisió sobre la paraula «empastifar»: que la va dedicar a algú altre.

Miri, quan hi va haver el debat dels incendis, per exemple, vostè va dir que l'oposició no havia fet els deures, que no en sabíem i com que no en sabíem demanàvem una comissió d'investigació –són cites textuais de vostè. I després es va acabar creant. Sap què feien vostès, mentrestant? Nosaltres no en sabíem –ens va qualificar així–; vostès es felicitaven. Utilitzaven el pluralisme de la majoria absoluta per, quan havien cremat milers i milers d'hectàrees a Catalunya, felicitar la tasca del seu Govern. Se'n recorda, senyor candidat?

Miri, ha tret una cosa de la qual li torno a fer gala, subratllant-ho: el meu Grup Parlamentari no trencarà mai el compromís sobre l'ús dels temes d'irregularitats. No confongui una vegada més, com va començar a fer el senyor Guerra a nivell d'Estat, la responsabilitat penal

amb la responsabilitat política. Senyor candidat, ningú d'aquesta cambra és ningú per a exigir responsabilitats penals. Ningú. Ja hi han uns tribunals, per a això. Som aquí per a l'impuls i el control polític. Sí que hi som per a exigir responsabilitats polítiques. I són vostès que, quan el cas Planasdemunt –ja per dir-ho amb noms i cognoms–, són vostès que van dir: «No hi han responsabilitats polítiques fins que no hi hagin responsabilitats judicials.» Jo no li estic demanant les judicials; no sóc qui. Li estic dient: ja n'hi han, de responsabilitats judicials, i, en canvi, ningú ha assumit les responsabilitats polítiques; això és el que estic dient. O és que no hi ha cap responsabilitat política per haver deixat actuar, per negligència o per connivència, com es va actuar des d'una institució tan important?

Senyor Pujol, li torno a fer la pregunta: són plurals, els mitjans de comunicació públics de Catalunya? Vostè ha citat la reina d'Anglaterra. Amb tota l'estimació del món: sap que TV3 no va treure ni una imatge de quan una accionista d'Hidroplant va haver d'anar a declarar a un jutjat? Mana la pura anècdota, que fins i tot és anècdota, que de vegades hi ha més papistes que el papa! És vostè, qui ha entrat en el viarany de la reina d'Anglaterra.

Sap vostè, quan parlem seriosament del tema del pluralisme, que el seu director general de Comunicació, el senyor Gallart –suposo que, si abans ens ha dit que tenia tanta responsabilitat sobre l'Institut Català de la Dona, també la té sobre la Direcció General de Comunicació–, ha fet pressions, contrapressions i amenaces a les emissores municipals que col·laboraven amb la COM? Sap que això està dit per estudis rigorosos des de les universitats de Catalunya? És o no és intentar trencar el pluralisme això, senyor Pujol? Això ha passat no fa pas tant de temps! O és que aquí volem fer un foc d'encenalls?

Miri, aquest tema és tan gran, hi han tants exemples, que podria anar fins a la sacietat a demostrar-los la forma barroera com vostès han administrat els mitjans de comunicació. Però m'interessa molt més tornar als problemes reals d'aquest país quant a les situacions socials, molt més: la precarietat i l'ocupació. És bo tenir treball, millor que no pas no tenir-ne; caldria mirar quin tipus de treball, la rotació en aquest treball. Vostè m'ha citat l'atur juvenil, xifres Inem; els fullets que vostès publiquen són xifres EPA –enquestes de població. Quan el senyor Alavedra ve a aquest Parlament a presentar els Pressupostos d'enguany, cita l'EPA. O sigui, és allò de les xifres. I vostè sap que amb l'EPA en mà anem a més del 30% d'atur juvenil, i sap que, en mà, EPA i realitats concretes, les empreses de treball temporal que jo li he citat abans estan creixent especialment amb la carn de canó que significa l'explotació de la gent jove, amb uns salaris misèrrims i substituint feina fixa. I això passa a Catalunya avui, senyor candidat.

Miri, es va trencar el principi de causalitat amb la reforma de l'Estatut dels treballadors, l'any 84, i va sortir el senyor Farreres ara fa molt poc, fa un parell d'anys o així...

El president

Senyor Ribó, se li ha acabat el temps.

El Sr. Ribó i Massó

Li demano un parell de minuts per a acabar de precisar aquestes qüestions.

El president

No, hem acabat el temps. Quan s'encén el llum vermell ja s'ha acabat.

Gràcies.

El Sr. Ribó i Massó

Gràcies, senyor president.

El president

Senyor president, totes les vegades que demani la paraula vostè, la té, però el dret de contrarèplica el tindrà el seu interlocutor.

El candidat a la presidència

És mig minut. Jo, no..., una altra vegada demano que es digui tot. Perquè és cert que el Grup Parlamentari de Convergència i Unió, en el tema de la Resolució dels incendis, va cometre un error, que no era la nostra intenció cometre, però que, en un ambient que nosaltres creiem que va ser demagògic per part d'algunes intervencions que es van produir en aquesta cambra, van provocar aquell vot que va ser un error. I vostè ens ho critica amb raó, però vostè silencia que al cap d'un o dos mesos, amb motiu d'un debat que hi va haver –no sé quin–, el Grup de Convergència i Unió, conscient que el que havia fet no era correcte, va rectificar aquí mateix, amb un vot que es va fer aquí mateix. I jo, ja que es parla de prepotència, li vull dir que el que costa més de fer sempre és rectificar, i, si es té majoria absoluta, cal una gran voluntat de rectificar i de reconeixement dels propis errors per a fer-ho. Per tant, simplement ho dic perquè quan –repeteix– es parla que si s'abusa del poder, si no se n'abusa..., quina mena de prepotència és que el Grup Parlamentari que té la majoria absoluta al cap de dos mesos digui: «Sí senyors, escoltin, aquell vot va ser un error, justificat pel clima que es va crear..., justificat..., explicable –no justificat– pel clima que es va crear»? Jo simplement demano que, en el futur, cada vegada més, les coses es diguin senceres, que es digui el que és blanc i el que és negre.

Res més.

El president

Gràcies, senyor president..., senyor candidat. Té la paraula per espai de seixanta segons, senyor Ribó; el candidat, és el temps que ha utilitzat.

El Sr. Ribó i Massó

Gràcies, senyor president. Senyor Pujol, amb moltes ganes m'agradaria discutir sobre Corberó, sobre SEAT, sobre Torras Paper i moltes empreses que vostè va dir i jo vaig dir, i com van anant cadascuna d'elles, com és la situació actual de Torras Paper i el famós KIO, que vostè va dir en aquesta tribuna solemnement... Ho dic perquè hi ha bastanta cosa a discutir, però no tenim temps.

Jo li diria que és curiós que vostè titlli de demagògiques les intervencions de l'oposició i d'error les felicitacions per votació –majoria absoluta–, les de la majoria. Potser aquí hi ha una forma diferent de mesurar les coses.

De totes formes, aprofito els segons que em queden per tornar-li a demanar: hi haurà o no voluntat unitària sobre el tema de l'autogovern? El doctor Robert i els quatre presidents van fer la Solidaritat Catalana; en Prat –amb, al darrere, el màxim de força a Catalunya–, la Mancomunitat; en Macià o en Companys van portar endavant l'Estatut amb una bona política unitària... Sap perfectament que en aquesta cambra som molts i diversos partits que, en política unitària, vam lluitar contra en Franco per aconseguir les llibertats nacionals; vàrem elaborar un Estatut amb la força unitària. Això ho ha trencat vostè, i això és una gravíssima responsabilitat històrica, senyor Pujol; és girar-se d'esquena a tota la història de Catalunya. I jo li torno a demanar: serà capaç de rectificar en aquest punt perquè hi hagi el màxim de consens per fer avançar l'autogovern?

Gràcies, senyor president.

El president

A continuació, té la paraula el president del Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, el diputat senyor Àngel Colom.

El Sr. Colom i Colom

Molt honorable president, il·lustres senyores diputades i senyors diputats, senyor Pujol, ahir em va donar la impressió, en bona part del contingut del seu discurs, que era menys un discurs d'investidura que, una mica, un discurs, en certa manera, de política general. I avui... De tota manera, vaig pensar: «És una impressió personal, potser no és ben bé això.» Però avui al dematí, en aquesta primera ronda d'intervencions, en la intervenció d'un dels representants d'un dels grups de la cambra, avui sí que m'ha donat de debò aquesta impressió, perquè hem parlat molt de polítiques concretes, ha parlat vostè molt sobretot de polítiques concretes que s'han fet en els últims temps, que ja va bé de saber-les, però que són més pròpies d'un debat de política general que no pas del debat d'investidura. Ja ho sé, que no és fàcil presentar projectes de futur sense analitzar, doncs, coses que el Govern pot haver endegat o pot haver començat o pot haver fet; però no amb la impressió, una mica, d'aquelles polítiques més pròpies del debat de política general –que perquè hi ha hagut, doncs, eleccions anticipades no s'ha fet enguany– i no del que és pròpiament un debat d'investidura. Un debat d'investidura del qual n'esperàvem molt, molt, li ho ben asseguro, i de moment, pel discurs d'ahir, li haig de dir que no n'hem obtingut ni de bon tros tant. Per què?

Quant a horitzons, quant a projecte, quant a propostes concretes i projectes concrets d'obra de govern –ho vaig dir ahir i vull repetir-ho–, hi vaig trobar a faltar molta il·lusió, i un candidat que es presenta a la reelecció com a president de la Generalitat entenc que s'hi presenta amb il·lusió i amb projectes, amb un projecte fort de país per a tirar endavant, que, evidentment, quan ja porta tant de temps governant, doncs, ja té un pòsit, que òbviament vostè ha de dir que és un pòsit molt

positiu. I que en té, d'elements positius, aquest pòsit, m'ho ha sentit dir moltes vegades, però també en té molts de negatius. I, en canvi, tot plegat, em va donar la impressió d'una certa provisionalitat.

I aquest és el segon element que volia esmentar, allò, a tall d'entrada: aquesta sensació de fer un debat d'una certa provisionalitat, a l'espera de les eleccions espanyoles previsible per al mes de març; aquesta sensació —que, de fet, el senyor Pujol ja ha esmentat públicament en més d'una ocasió— que, pel que fa al Govern, res de nou o res de definitiu fins després del març; que, pel que fa a acords possibles amb altres grups d'aquesta cambra, res de nou fins després del mes de març. I, això sí que li haig de dir, comencem malament la legislatura. I la comencem malament no pas per la composició dels òrgans de govern d'aquesta cambra, ni per la composició de les comissions d'aquest Parlament, ni per la composició d'altres institucions que emanen del Parlament de Catalunya i que es constituïran en funció d'acords que hi ha hagut entre diferents grups de la cambra, no, no la comencem malament per això: l'estem començant malament, al meu entendre, perquè es presenta un candidat a la reelecció que esperarà fins a març a decidir per on vol encarar el govern de Catalunya. I això, sincerament, és un acte de sucursalització flagrant de la política catalana a la política espanyola. I això, sincerament, és un acte de supeditació, com tants d'altres, senyor Pujol, que vostè ha fet —darrerament molts, i a més a més ni tan sols productius o importantment productius per als interessos dels catalans i de les catalanes— en els darrers temps en la política catalana.

De debò confiàvem —ahir vostè ho va dir, i em va semblar positiu, al començament, en una de les primeres estimacions— que iniciàvem una legislatura en condicions molt diferents de les anteriors. És cert: en aquesta legislatura, en què no hi ha una majoria absoluta, en què la cultura de l'acord, del pacte polític —que no és negativa, ans al contrari: jo penso que en democràcia és una bona cultura—, es podria anar practicant, consolidant, en funció..., bé, dels acords que hi haguessin d'una majoria o d'una altra. Per tant, jo confiava sincerament ahir, quan va iniciar la seva intervenció dient «iniciem una legislatura en condicions molt diferents que les anteriors», que automàticament hi hauria un seguit de propostes, de projectes que anirien en aquesta línia, i de portes obertes que anirien en aquesta línia. Ja ho sé, que algun mitjà de comunicació diu que ahir va picar l'ullet en algunes ocasions cap al Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya; jo, sincerament, no el vaig veure, no? Sincerament, les seves insinuacions que podia haver-hi no sé quin canvi del sistema de finançament —que en parlaré tot seguit— o de la reforma de l'Estatut van ser tan, tan, tan suaus, tan, tan, tan condicionades, tan, tan, tan..., vull dir, el mateix de sempre, que no em va semblar justament que anessin pas destinades cap al nostre Grup; en tot cas, cap a algun altre grup, potser sí, algun altre grup segurament deu tenir ganes de fer el mateix de sempre, però no pas cap al nostre Grup.

Això, doncs, justament, a més a més, quan veiem que, fins al març, aquí a Catalunya es governarà continuant previsiblement el que s'ha fet, i amb aquesta intenció, diguem-ne, d'esperar als resultats de les eleccions es-

panyoles, em fa dir, em fa afirmar que comencem molt malament aquesta legislatura pel que fa a política catalana. Jo esperava, sincerament, senyor Pujol, aquesta vegada que no hi ha una majoria absoluta, després d'una experiència crec que dolenta del seu pas..., i vostè ho ha de veure, perquè diu que no, però en el si..., en el seu interior m'agradaria saber què pensa de l'experiència dels últims tres anys a Madrid, si n'ha quedat content o no n'ha quedat content —no per a vostè: per al país i per al que pretenia inicialment fer, segurament amb bona fe, segur amb bona fe, no li ho nego—, i esperava que, per tant, una mica tornant de Madrid amb la cua entre cames —i entengui'm en positiu aquesta expressió—, em trobaria que en una situació en què no hi ha majoria absoluta hi hauria tremp de govern, recuperar una política catalana pròpia, i això s'hauria de demostrar amb un projecte de govern ja ara definit, amb un projecte de país ja ara molt definit, i no amb més del mateix.

Ahir va dir com i què volem que sigui Catalunya d'aquí a deu o quinze anys, i aquí és quan jo també vaig pensar: mira, ara avui tindrem algunes propostes noves, no? Perquè estem encarant l'última dècada del segle XX, i allò..., els primers anys del segle XXI, un canvi de segle, sempre —ni que sigui, doncs, simbòlicament— és important, i marca o tendeix a marcar en els horitzons propostes noves, dissenys, plans, projectes de país, que en el nostre cas són molt necessaris, engrescadors... Ni pla, ni disseny, ni projecte de país, vaig veure ahir —i així li ho haig de dir clarament des del començament— en la seva intervenció.

El senyor Pujol continua instal·lat en la nebulosa on tot hi cap i poc s'hi veu, i a més a més tinc la sensació que s'hi sent còmode de sempre, en aquest estat nebulósic on tot hi cap i poc s'hi veu, i s'hi mou bé. Amb bones intencions i molts..., excessius miratges. Al meu modest entendre, a més a més, errors estratègics i de mètode, pel que fa sobretot a les relacions entre Catalunya i Espanya, errors estratègics i de mètode per assolir els presumibles objectius que ahir es fixava a curt..., però sobretot també entenia que havia de fixar a mitjà i també a llarg termini.

Senyor Pujol, per què s'entesta tant que Catalunya ha de ser el motor d'Espanya? La història de «Catalunya, motor d'Espanya» a hores d'ara ja és ben suada, i a més a més és un motor, em sembla, que dissortadament ha anat perdent pistonades en aquests darrers temps. Ho sap: en el 91, pel que fa a renda de riquesa familiar a Catalunya estàvem situats en tercera posició en relació amb les comunitats autònomes; el 95, enguany, hem baixat tres posicions, altres comunitats han passat per davant nostre. És un motor que ja no pistona, perquè cada cop hi entra menys combustible, i això el conseller de Finances ho sap perfectament: encara que amb el 15% ens hàgim pogut recuperar una mica més, poc combustible entra en aquest motor, i per això perd pistonada Catalunya en la competitivitat amb Espanya i amb Europa. És un motoret, en comparació, si em permet, amb els altres veritables motors d'Europa. I el problema és que caldria un motor de més cilindrada per atrapar l'Europa avançada, amb la velocitat..., que permetés la velocitat d'atrapar l'Europa avançada i no haver d'arrossegar un vehicle d'alt consum energètic i

que circula amb els frens posats com és Espanya. El que ens ofereix el senyor Pujol és pràcticament només una mica de canvi de l'oli per continuar tibant una andròmina quatre anys més i per continuar frenats quatre anys més.

Per què entestar-se a liderar un estat, senyor Pujol, que secularment ens va a la contra i que té el control de les polítiques essencials que li permeten arrossegar-nos cap a la seva inoperància i cap a la seva mediocritat? En aquest entestament de les seves polítiques hi veig, senyores i senyors diputats de Convergència i Unió, en aquest entestament hi veig la bifurcació dels projectes polítics de Convergència i d'Esquerra Republicana.

El país que, pel que veig, vol el senyor Pujol –i m'imagino que amb el suport de tot el Grup Parlamentari de Convergència i Unió–, vull deixar clar que no és el mateix país que vol Esquerra Republicana de Catalunya. Nosaltres no perdrem el temps, no creiem que hàgim de perdre més el temps liderant un estat que ni ens vol ni ens accepta ni ens tolera, sinó que creiem que hauríem de gastar totes les nostres millors energies intentant liderar..., no dic ser un gran motor, però sí en tot cas un motor potent que pogués liderar el nostre més proper *hinterland* dins de la Unió; aquest triangle útil, que en vull parlar després, del sud de la Unió Europea, on entenc que Catalunya està ben situada per treballar-hi, per actuar-hi, per liderar-lo en part. Si tenim les eines, si tenim el combustible, si tenim la força per poder-ho fer. I això no és nou, aquesta bifurcació d'aquests dos processos o d'aquests dos projectes polítics: el país que volia la Lliga Regionalista tampoc és el país que volia Esquerra Republicana de Catalunya. Per tant, per això, no és nou que el país que vulgui Convergència i Unió no sigui exactament el mateix país que vol Esquerra Republicana de Catalunya: són dues... –i la història ho ha demostrat prou bé–, dues trajectòries, dos projectes, dues estratègies –sobretot pel que fa a les relacions entre Catalunya i Espanya– ben diferents la de Cambó o la de Macià, o la de Convergència o d'Esquerra Republicana avui. La col·laboració amb Madrid ja hem vist què porta de si, i l'estratègia rupturista del president Macià i d'afirmació de país del president Macià i d'Esquerra Republicana entenem que és la que pot fer que Catalunya pugui liderar aquest projecte de país que jo vaig trobar ahir fluix, sincerament.

Catalunya té capacitat de lideratge, sí, òbviament que en té. I està preparat? Home, hem perdut pistonades, com he dit, però estem preparats en molts aspectes per tenir aquesta capacitat de lideratge. Però lideratge del seu propi país i lideratge del nostre més immediat –o una mica més llunyà, però important igualment per a nosaltres– *hinterland*, que és el triangle útil del sud de la Unió Europea. Lideratge del propi país perquè hem de poder reequilibrar el territori, hem de poder reequilibrar socialment la població, hem de poder reunificar tota la nació, o almenys no desertar-ne, de la possibilitat de reunificar un dia tota la nostra nació, que no és només el Principat de Catalunya, com bé sabem. I aquí també es pot establir un lideratge que s'ha malmès en moltes ocasions, s'ha deixat de banda, s'ha desertat en moltes ocasions per pors, per prudències, per prudències que a vegades no han estat, segurament, les millors estratègies per al futur del conjunt de tota la

nostra nació; un lideratge impulsant i ajudant la gent emprenedora, la que genera riquesa, la que treballa, la que innova, la que crea, estrenant mentalitats noves en tot el que faci falta.

Un lideratge, en segon lloc, com deia, del nostre *hinterland*, el més immediat, el més allunyat, el que des de fa temps anomeno el triangle útil del sud de la Unió Europea, més o menys el que el senyor Pujol anomena l'arc llatí. L'Administració francesa fa poc ha tret un estudi de prospecció, de prospectiva futura de tot l'arc llatí, de tot el sud de la Unió Europea, d'aquí als quinze o vint anys vista, i aquest estudi de l'Administració francesa revela una zona econòmicament..., que ja és econòmicament molt activa –però que ho serà més encara, previsiblement–, poblacionalment també molt activa, demogràficament una mica estancada, però, en tot cas, amb capacitat o bé d'acollir noves poblacions o bé –depèn de les polítiques demogràfiques– d'atendre els seus reptes. Aquesta és la zona que aniria, d'algun manera, des del triangle econòmic que representa el sud del nostre país –Elx, Santa Pola, Alacant–, segons el disseny d'aquest estudi de l'Administració francesa, fins a bona part del nord d'Itàlia, fins a, una mica, la zona activa econòmica de Tolosa de Llenguadoc. És, si volen, molt irregular, aquest triangle, però sí que, s'ho agafin com s'ho agafin, es poden veure els tres vèrtexs perfectament. Doncs, bé, dintre d'aquest espai Catalunya hi està ben situada i Barcelona, com a capital de Catalunya, també ben situada per esdevenir una de les grans capitals, si no la gran capital de tota aquesta zona.

Ara, per això, senyor Pujol, cal, al nostre entendre, un canvi en el mètode, per exemple, de relacions entre Catalunya i Madrid. Per avançar en l'autogovern, després de quatre anys de legislatura ja s'ha demostrat, crec, que el mètode que han utilitzat vostès ha estat bastant inútil. La interpretació progressista de la Constitució, que deia vostè, sap?, la interpretació que han fet els governs de la UCD, del PSOE, i previsiblement, si governa el dia de demà, el Partit Popular, sempre ha estat una interpretació no pas progressista de la Constitució, sinó restrictiva, sobretot pel que fa als drets nacionals de Catalunya. I si això ha estat amb la UCD i amb el PSOE, valga'm Déu el que serà amb el Partit Popular, si és que un dia arriba a manar a Espanya.

«Cal tenir força política a nivell d'Estat», afirmava vostè ahir. L'acció a Madrid que ha portat a terme vostè l'ha portat en un pla estrictament partidista, menystenint sempre el Parlament, i jo crec que cometent sempre tres grans errors al llarg dels últims quinze anys, almenys tres grans errors. En alguns hi ha més gent involucrada, no només el seu partit o la seva coalició, sobretot en el primer, el gran error que es va cometre, que és quan a finals dels anys setanta, amb l'excusa de ser un model d'Espanya, Catalunya va negociar a la baixa no només la Constitució, sinó sobretot l'Estatut, i ens van fer els gols del sistema de finançament i els gols pel que fa a competències centrals, com és les de justícia, l'àmbit de la justícia, o també el de la seguretat, el de la policia. Hi ha un segon error, que és quan a mitjans dels vuitanta l'operació Roca intenta dissenyar des de Catalunya una dreta liberal, homologable

a Espanya, i és un fiasco total i absolut. I hi ha un tercer error, al nostre entendre, que és justament el que s'acaba de produir a mitjans dels anys noranta, quan intenta, apuntalant el Govern del PSOE, portar cap a Catalunya –diuen– més competències: xavalla, menudalles, a canvi d'un apuntalament que, entre altres coses, ha representat impossibilitar moltíssimes comissions d'investigació que segurament s'haurien hagut de fer per depurar responsabilitats polítiques d'una acció que no és del seu Govern, sinó d'un altre partit, i que ha empantanegat la vida política i ha empastifat, aquesta sí, la vida política d'Espanya i també de Catalunya, i de la qual vostè n'ha estat en part còmplice, amb els seus silencis i, a més a més, sense obtenir, a nivell de competències, res més a canvi, o res d'important.

A veure, per no obtenir ni tan sols ha obtingut el retorn dels arxius de la Generalitat republicana, senyor Pujol. Jo el recordo aquí, vostè, cofoi i ufanós, en aquell debat solemne de quinze anys de Parlament de Catalunya, quan ens va informar..., suposo que tenia la garantia que ho tenia fet i per això ens ho va dir, i es pensava que estava al sac lligat i ben lligat, això dels arxius de la Generalitat republicana. Doncs no es devia fixar que el sac devia estar foradat, perquè ens ho va prometre com a dat i beneït i, al cap de dos dies, des de Madrid, se'ns diu que, d'això, res, i de moment, de document, d'arxiu, ni els de la Generalitat republicana, ni els de l'Ajuntament de Reus o de Barcelona, ni els d'Esquerra Republicana, ni els d'altres partits o entitats que van ser robats, confiscats com a botí de guerra, han tornat a Catalunya. Ni això, s'ha pogut aconseguir. Ja ho sé, que han aconseguit alguns acords de desplegament: el de la policia, ja ho sé que em sortirà dient que el de la policia..., però amb quants interrogants –ja en parlarem després, de policia, si vol, també–, amb quants interrogants ha aconseguit aquest traspàs? I alguns traspassos més, però en conjunt són poc consistents. I vostè ho sap: el que passa és que, lògicament, vostè ha de dir que bé, que han sigut molts i que Déu n'hi do d'importants, i que hem tingut els que hem tingut. Al pas de tortuga a què anem, amb el que ens va dir ahir que faria –això és el mateix del mateix en funció de la nova situació a Espanya–, ja em veig l'any 2010 que encara estarem negociant competències atorgades per un estatut de fa trenta anys enrere; al pas de tortuga a què anem, ja em veig l'any 2010 encara negociant l'Inem i negociant competències de comerç exterior i altres, la de trànsit, la de...; al pas a què anem, no veig cap més solució com no canviem de mètode, com no canviem de mètode. I aleshores sí, que si canviem de mètode podem, segurament, començar a pensar en un projecte engrescador per als ciutadans d'aquest país.

Escolti'm, tenir la possibilitat de tenir impacte, de comptar, de decidir, no. Però de comptar, sí. Influir, d'aquí a deu, quinze, trenta anys vista, en una zona tan àmplia com li parlava, d'aquest triangle útil, econòmicament actiu, poblacionalment actiu, del sud d'Europa. Val la pena comprometre-hi tot Catalunya, cap a aquest horitzó. Val la pena no només dissenyar l'horitzó, sinó, sobretot, dissenyar polítiques, que és el que vaig trobar a faltar, sincerament, ahir. Horitzons una mica difusos, sí, però polítiques, no. I és el que entenc que hauria de fer un debat d'investidura.

I al final de la meua intervenció li faré un decàleg de deu propostes de compromís que entenc que van en aquesta direcció, cap a obtenir, cap a tornar a aconseguir un projecte engrescador i prou valent per a la nostra gent jove, per als joves de Catalunya, que viuen en una situació laboral absolutament a precari, amb una manca d'horitzons d'habitatge i de treball impressionant –per tant, angoixats–, i, a més a més, que veuen la política, cada vegada, tinc la sensació, més de lluny. I més de lluny perquè entre tots..., i aquí no és responsabilitat del senyor Pujol, només, sinó segurament de tots nosaltres, en part, la responsabilitat de no fer aparèixer la política com l'element de servei, l'element que marca pautes i horitzons, aquell que proposa aquelles idees base en les quals un poble hi pot trobar un sentit d'ètica col·lectiva, o no. La nostra gent jove voldria veure, n'estic convençut, d'aquest debat d'investidura, que, si bé alguna cosa ha canviat a Catalunya, ha canviat de debò, i que no ens trobem altra vegada amb tres tasses del mateix dels últims quinze anys.

Va alertar, el senyor Pujol, d'un índex baix de natalitat a Catalunya, i va apostar per un creixement demogràfic. Nosaltres també, clarament. Però com incentivem, senyor Pujol, el creixement demogràfic en una societat on el treball cada cop és més precari –per tant, poca seguretat–, en una societat on cada cop l'habitatge propi és més difícil d'assolir –sobretot per a la gent jove, per a les famílies, les parelles joves que comencen la vida junts–, on s'està desmantellant el poc estat del benestar que hem aconseguit consolidar? En tot cas, endarrerits pel que fa als països nòrdics, que, quan parlen de crisi de l'estat del benestar, saben si més no quin tipus d'estat del benestar tenen i saben que tenen unes prestacions prou importants i estan disposats a defensar-les. Nosaltres hi vam entrar amb retard i, evidentment, hem consolidat el que hem pogut consolidar. Ja va bé el que hem pogut consolidar i és bo que ho continuem consolidant, però aquesta percepció, també, d'un cert perill, en aquest sentit, no crec que sigui un bon element com per incentivar el creixement demogràfic en la societat catalana. I una mica ahir em va donar la sensació que li preocupava..., segur, sé que li preocupa de temps, perquè ho ha dit en més d'una ocasió, però me l'extreia una mica de context, simplement parlava d'un creixement demogràfic, així com si..., eren dades estadístiques que li havia donat el departament corresponent, però me les treia de context, i no sabia o no em deia que difícilment..., precisament, hi ha causes que expliquen per què hi ha una demografia tan baixa en el nostre país.

També, el candidat a la reelecció vol, deia ahir, que Catalunya disposi d'un sistema de protecció social positiu. Em va agradar l'habilitat de trobar el terme «positiu». Què vol dir «positiu»? En el seu cas m'agradaria que ens ho precisés, que ens ho expliqués, perquè pot ser un d'aquells temes per a quedar bé i per a dir poc. Perquè, efectivament, amb quines competències i amb quins recursos es vol fer realitat, amb quines competències i amb quins recursos es vol fer realitat un sistema de protecció social que, evidentment, el resultat, tots volem que sigui positiu? Però no sé si és ben bé això el que vostè volia dir.

Sempre ha tingut l'habilitat de fer discursos, senyor Pujol, que feien pensar que quasi teníem un estat. Perquè parla de tot com si la Generalitat pogués resoldre-ho tot, en els debats d'investidura, en els debats de política general, amb competències que figura que hauria de tenir, però que no té. És el que jo en alguna ocasió n'he dit, i no se m'enfadi, el «miratge Pujol»: fer creure que tenim el que no tenim. Fer veure que a Catalunya governem, quan a Catalunya només administrem, dissortadament, i amb dificultats, com vostè sap perfectament. I amb pals a les rodes continuats al llarg dels últims quinze anys. Però sempre ha volgut tenir l'habilitat de fer veure que governava i que podíem parlar de tot quan, dissortadament, podem governar poc i administrar el que podem administrar i el que Madrid ens deixa. Madrid ja ha deixat molt clar, en moltes ocasions, què vol de Catalunya. I em sembla que ho sabem bastant tots, això: continuar manant ells i que continuem pagant des de Catalunya. Aquesta és la solució final simple de les relacions històriques entre Catalunya i Espanya.

Senyor Pujol, deixi de mostrar mirallets i accepti la crua realitat. Dissortadament, poc podem ser líders de res partint de l'actual marc legal i de l'actual marc de finançament, sobretot d'aquest darrer, però també, evidentment, del legal, que inclou el marc de finançament.

Per això esperàvem, en aquest debat d'investidura, quan parlava de projecte de país –que és un dels temes que mereixerien, segur, moltes hores, i en el qual ningú té la veritat, i tots tenim propostes: jo li n'he exposat alguna, i alguna idea–, esperàvem mesures polítiques concretes de canvi del marc legal, per fer possible un anhel de gent molt diversa que al llarg de la nostra història com a poble varen afirmar que volien i se sentien impregnats de la voluntat de tenir una Catalunya espiritualment gloriosa, una Catalunya econòmicament pròspera, socialment justa i nacionalment lliure. Justament per aquest anhel que, al llarg de la història, gent de diferents colors polítics ha volgut defensar, amb bona fe, amb errors i amb encerts, esperàvem que quan parlés ahir de projecte de país parlés de mesures concretes de canvi del marc legal, ara, a curt termini, en aquesta cinquena legislatura. I, d'això, res de res –i, d'això, res de res.

Cap compromís concret pel que fa al finançament autonòmic no va prendre ahir, o de la sanitat, o dels ajuntaments, que no sigui el mateix dels últims quinze anys. Cap compromís concret pel que fa a les competències i la millora i l'augment real de l'autonomia, del poder polític de Catalunya, que no sigui més del mateix dels últims quinze anys.

Va tornar a fer la llista d'aquelles competències que sap que hem analitzat vostè i jo en més d'una ocasió, fins i tot en algunes reunions en el seu despatx, d'aquelles seixanta-vuit, primer, i després que ja són, doncs, prop de..., ja són al dessorat de les seixanta; és a dir, que se n'han aconseguit algunes, poc importants, les menys importants, perquè l'Inem i altres continuen sent encara matèria sobre la taula, com va dir ahir. I, bé, ho tornem a posar sobre la taula, ara tornem a intentar-ho amb la nova situació política. Que no la veu a venir, la nova situació política? Si amb un partit com el Partit Socia-

lista, que ja sabem que ha tingut una tradició jacobina també important, i que ja n'esperàvem poc, però que al final –no sé si ha set perquè vostè va saber convèncer el senyor González– semblava que havia canviat d'actitud una mica –no sé si va ser per això, no ho sé–, o sigui, si amb aquest partit hem aconseguit tan poc, si, per a desgràcia nostra, hi ha una majoria propera del Partit Popular, doncs, en els propers anys a Espanya, i encara que no tingui majoria absoluta vostès intenten ser decisius..., de debò s'ho creu, que els canviaran? En tot cas, vaja, l'ànimo, en tot cas, l'ànimo en aquest optimisme, si és que de debò creu que serà possible. *(Pausa.)* Senyor Camps, veig que continua amb les seves gràcies habituals, les gràcietes habituals. *(Remor de veus.)*

Molt bé. Deia que, com que m'imagino que deu veure venir aquest escenari, per això se'm fa estrany de pensar que de debò confiïn que podrà negociar de la manera que ha negociat sempre, a la baixa, i amb un interlocutor com el que presumiblement s'espera, i aconseguir res més del que hem tingut fins ara. Si els arxius de Salamanca no han arribat a Catalunya amb un govern a Espanya del PSOE, com vol que arribin a Catalunya amb un govern a Espanya del Partit Popular? Per tant, vol dir que hem de canviar de debò el mètode i l'estratègia. I aquest és el punt nuclear de la meua intervenció, i voldria que fos el punt que vostè considerés en aquest debat.

Va dir que havia deixat la porta oberta. És veritat. Si veiéssim, va dir, si veiéssim bloquejat el camí cap a una solució justa i equitativa ens veuríem obligats a reclamar una modificació total i radical del sistema –parlàvem del sistema de finançament. Escolti'm, aquest Parlament, el 27 de novembre del 92, fa més de tres anys, ja, poc més, però ja, ja va aprovar una moció que deia que instava el Govern a plantejar-se noves possibilitats de millora del sistema de finançament dins de la línia de la corresponsabilitat fiscal, sense excloure la tendència a la igualació entre les diverses modalitats vigents a l'Estat. Ja dèiem fa tres anys que, si no acabava de funcionar –en aquells moments no s'havia aprovat, el 15%, després es va aprovar, però després veiem que això està pràcticament a la corda fluixa i que, a més a més, no ha funcionat en la línia que havia de funcionar el que es volia de corresponsabilitat fiscal–, aniríem cap al concert. I, de tot això, jo no en veig res. I ara diu que hem de tornar a esperar i que deixa la porta oberta. Quant caldrà esperar per considerar bloquejat el camí cap a la solució justa i equitativa que vostè deia ahir? És just i equitatiu, senyor Pujol –em pregunto–, per a Catalunya, que, podent redistribuir a casa nostra 780.000 milions de pessetes més cada any –vol dir un 73% més del pressupost, aproximadament, de la Generalitat de Catalunya– del que es pot distribuir ara.... I això no ho diu Esquerra Republicana, d'això hi ha un estudi recent –li ho vaig dir l'altre dia, si se'n recorda– de la Fundació Banco Bilbao Vizcaya, que analitza el sistema de concert econòmic i que fa un estudi per al Països Catalans –no en parla, de Països Catalans, però sí per al País Valencià, per a les Illes i per a la Catalunya Nord..., perdó, per al Principat–, i, en aquest estudi, valora que per al Principat de Catalunya 780.000 milions serien els que es podrien redistribuir si

Catalunya tingués un règim de concert econòmic similar al dels bascos o de Navarra. És clar, si ens hem d'acontentar amb 11.000 milions, *grosso modo*, fruit de l'aplicació del 15% de l'IRPF, encara que hi sumem els 42.000 milions del Fons de cohesió...

El president

Senyor Colom, se li ha acabat el temps. Ho lamento.

El Sr. Colom i Colom

Continuaré, doncs...

El Sr. Carod-Rovira

Senyor president, en l'anterior intervenció del diputat que parlava en nom del Grup d'Iniciativa per Catalunya, ens ha semblat que havia tingut, com recordava el mateix diputat, un temps de trenta-vuit minuts; per tant, nosaltres demanàriem almenys un temps no inferior al que ha utilitzat el senyor Ribó.

El president

No ha estat de trenta-vuit minuts, segons el rellotge d'aquest Parlament, però segueixi per espai de tres minuts més.

El Sr. Colom i Colom

Gràcies, senyor president, per la seva generositat.

I dels temes que em queden, evidentment, com que encara tindrè un altre moment, podrem parlar-ne després, previsiblement.

Jo només volia dir, senyor Pujol, per cloure aquests tres minuts, que de les propostes que vostè va fer ahir, sincerament no ens les podem creure, ni pel que fa a la reforma de l'Estatut, que només va dir que tenia riscos, ni pel que fa al sistema de finançament. De fet, senyor Pujol, no ens el creiem més, des d'Esquerra Republicana. I m'agradaria que això ho tingués clar.

Vull recordar a la cambra i a vostè, perquè en faci memòria, que ara fa quinze anys, ja una mica més, l'any 80, vostè es comprometia en aquest Parlament a fer la reforma de l'Estatut. Li'n lleigeixo una part, i acabo la meua primera intervenció amb la lectura de les seves paraules, del 24 d'abril, el *Diari de Sessions* del 24 d'abril de 1980, en el debat d'investidura de l'any 80. Deia el senyor Pujol: «Hi ha hagut un altre punt important que ha plantejat el senyor Francesc Vicens» —aleshores diputat d'Esquerra Republicana de Catalunya—, «que és el de la reforma, efectivament, el de la reforma de l'Estatut. Jo, en aquest sentit, els vull, aquí, ara, declarar la meua intenció com a candidat a la presidència de la Generalitat d'iniciar el procés de reforma de l'Estatut dins el marc estatutari i d'acord amb el que diu la Constitució en el curs d'aquesta legislatura.» Any 1980. Han passat quinze anys. Estem iniciant la cinquena legislatura i l'any 80 va dir que es comprometia a fer la reforma de l'Estatut! A la primera legislatura, i ahir només ens va dir que podia comportar riscos i problemes i dificultats, però que ja ho veuríem i que en el futur... I més del mateix. Senyor Pujol, d'aquesta manera Catalunya no avançarà, no pot anar endavant i,

òbviament, nosaltres d'aquesta manera no podem agafar cap compromís i ser còmplices d'aquesta situació.

Gràcies, senyor president, senyors i senyores diputats.

El president

Té la paraula el molt honorable senyor Jordi Pujol, candidat.

El candidat a la presidència

Sí, vostè em pregunta, senyor Colom, m'ha preguntat que què opinava del que han estat aquests dos anys i mig últims de política de Convergència i Unió, i de fet indirectament —o bé directament, moltes vegades, millor dit— del Govern de la Generalitat, en el marc general de la política espanyola... Li diré que, posat a fer, ho tornaria a fer, perquè no estic d'acord que el balanç no hagi estat positiu des d'un punt de vista català. Jo entenc que ha estat positiu almenys des de tres punts de vista: el primer, perquè hem incidit d'una manera clara, important, i —em permetran que sigui una mica, diguem-ne, immodest— crec que amb una certa..., en fi, amb un cert significat històric, fins i tot, que ha tingut aquesta intervenció —i, si vol, després li diré per què— en el canvi de la política econòmica que tradicionalment s'havia fet a nivell d'Estat. I això, que evidentment és bo per a tot l'Estat, és bo per a tot Espanya, però d'una manera molt especial és bo per a Catalunya, no en el sentit autonòmic de la paraula, però és bo per a Catalunya. Hem incidit d'una manera positiva en la política europea del Govern espanyol. Naturalment, les decisions sobre política europea —per exemple, l'organització de la conferència recent Euromediterrània— és una responsabilitat —i, en el grau que és un èxit, és un èxit— del Govern espanyol. Però hi ha dues coses que no deixen de ser certes. Són, primera... —nosaltres feia molts anys que a nivell del Govern espanyol insistíem perquè es fes això—, en un moment determinat de les converses que jo havia tingut amb el president del Govern una de les coses que vaig demanar és que, ja que nosaltres estàvem disposats a assumir, a prendre una decisió de gran risc, de gran risc, que era permetre un allargament de la legislatura que permetés assumir la presidència al Govern socialista, que una de les condicions era que l'objectiu principal d'aquesta presidència havia de ser intentar —i s'ha aconseguit bastant— un gir, un canvi en la política de la Unió Europea respecte a la Mediterrània, respecte també a altres aspectes, però concretament respecte a la Mediterrània.

I, finalment, des d'un punt de vista autonòmic, que no tinc cap mena d'inconvenient a dir que el balanç no em deixa pas plenament satisfet, ni de bon tros, però de tota manera d'ençà de fa molts anys és la primera vegada que aconseguim durant aquests dos últims anys canvis i progressos importants, que vostè minimitzarà, i algun d'ells admeto que no és tampoc d'especial transcendència, però que en conjunt van donant a la Generalitat tot aquell cos de competències, tot aquell cos de capacitat d'intervenció en la societat catalana que ens cal per tal d'anar ajudant a configurar no ja únicament el cos social i polític de Catalunya, sinó el cos nacional de Catalunya. Hi han hagut traspassos importants en agricultura, n'hi ha hagut en justícia, n'hi ha hagut —vostè hi

donarà la importància que vulgui, però nosaltres li'n donem de cara al futur— en el tema d'autopistes, n'hi ha hagut en cultura, i després hi ha hagut aquest tema, que estic segur que vostè en la seva intimitat valora més del que diu públicament —tot i que en fa unes crítiques, alguna de les quals comprenc perfectament, encara que no en participi—, aquest tema del canvi de model policial, i em sembla que vostè és dels que pot valorar i sap valorar que d'aquí a molt poc temps, d'aquí a tres, quatre anys, més de la meitat de les comarques de Catalunya estaran cobertes, policialment parlant, per la policia de la Generalitat. Hem aconseguit més coses també, encara que sigui indirectament: òbviament, això no és un tema que depengui del Govern, però no em puc estar de pensar que tot plegat el clima que s'ha creat hi ha ajudat, que els tribunals consagressin definitivament com a vàlida la nostra política lingüística en general i, d'una manera molt especial, molt particular, en el camp de l'ensenyament.

I després, des d'un punt de vista econòmic, absolutament d'acord amb vostè que és insuficient; ja li he dit que en realitat des de l'any 83 - 84, època de l'aprovació de la LOFCA, anem aconseguint progressos, avantatges, però que són tots ells insuficients. El que passa és que, de fet, si avui féssim els números, veuríem que el canvi que hi ha hagut entre la situació nostra —des d'un punt de vista de finançament— del 82 i la que hi ha avui, de tota manera, malgrat tot, és un canvi important, insuficient però important, i de signe positiu.

Aprofito això per dir-li que quan l'any 80 vaig parlar des d'aquesta tribuna de la reforma de l'Estatut no és pas que no ho intentéssim, i concretament ho vàrem intentar i vàrem estar a punt d'aconseguir-ho, i jo vaig veure un moment en què m'havia semblat, m'havia semblat que ho havíem aconseguit, justament en el camp del finançament, a través de les negociacions i de l'acord que ja hi havia entre l'aleshores ministre d'Hisenda, el senyor García Añoveros, i el conseller Trias Fargas. Lamento, perquè no m'agrada atribuir responsabilitats, que allò va fracassar per dos motius: primera, per la feblesa que en aquell moment ja tenia el Govern d'UCD —el Govern d'UCD els mesos de febrer, març, que és quan es va produir això, de l'any 82, era un govern ja molt feble i incapaç, per tant, d'imposar en un moment determinat un criteri, encara que tingués majoria parlamentària, que la tenia en aquest cas amb el nostre suport—, i, en segon lloc, per l'oposició, que jo crec que va ser en aquell moment molt demagògica i molt negativa, del Partit Socialista. I això va fer que s'anés en orris un pacte que era francament bo, i en comptes d'això vam tenir la LOFCA. I a partir d'aquell moment hi ha hagut tot un procés de remuntar, de pujar —ens havien posat a baix—, d'anar pujant de mica en mica, que és el procés en el qual encara estem i en el qual encara no estem ben bé ni tan solament a la meitat del camí.

Però, de tota manera, hi ha hagut una recuperació que seguirem, si tenim possibilitat de fer-ho i aquest Parlament ens dona la seva confiança —però tenim, a més, altres possibilitats fora d'aquest Parlament de fer-ho—, que seguirem pressionant per tal d'anar recuperant allò que no vàrem poder guanyar l'any 82, concretament, exactament va ser l'any 82. I després, ja amb les elec-

cions del 82 i la instauració d'un poder socialista molt fort i que durant molts anys va ser molt hostil a l'autonomia de Catalunya, doncs, bé, no vàrem tenir la possibilitat gairebé ni de dir-nos bon dia durant molts anys —vostès ho saben—; després, quan hem pogut, ho hem reprès, a partir del 87, amb els resultats que vostès coneixen, insuficients però no pas negligibles.

En el terreny aquest que estem dient, de l'Estatut —vostè hi ha estat insistint—, jo, vostè sap perfectament, senyor Colom —i a més ho he dit públicament més d'una vegada—, que jo no tinc inconvenient a ser crític..., «crític» no vull dir crític al cent per cent, però en tot cas no em sento allò que se'n diu tampoc cent per cent satisfet de com els partits catalans —i d'aquí els he d'excloure a vostès, perquè vostès no hi van entrar, en això—, doncs, vàrem negociar l'Estatut de l'any 1979. No tinc cap inconvenient a dir-ho, i ho dic, fins i tot ara ho dic aquí, des d'aquesta tribuna. El que passa és que naturalment he de fer algunes observacions.

Primera, cal situar-se en el moment; cal saber quines eren les alternatives que hi havia; cal dir —perquè malgrat tot és així— que el resultat d'aquest Estatut, que a mi no m'agrada, però que evidentment vàrem votar en aquell moment, de tota manera, comptat i debatut, és un resultat positiu, és un resultat positiu.

I després també li voldria demanar —especialment a vostè, com a secretari general d'Esquerra Republicana, però a tots— que no mitifiquem el passat. És a dir, que nosaltres haguem mitificat determinades coses l'any 50 o l'any 60 està bé, però l'any 95 no hem de mitificar el passat. L'Estatut del 32 també era un mal estatut, i si algun defecte vàrem tenir nosaltres l'any 79 va ser fixar-nos massa en l'Estatut del 32. Va ser, per dir-ho així, un error conceptual fixar-nos en un mal estatut, que havíem mitificat, però que també, li diré una cosa, també era, amb molts defectes, com a eina de treball, un bon instrument. Una persona que..., encara que ja sigui morta, però per respecte no en diré el nom, tot i que el que vaig a dir ara ho dic amb un gran respecte, i que havia sigut un nacionalista molt radical i molt convençut, i que, per cert, la majoria de vostès coneixien i van tractar, em deia un dia: «Jo sóc dels que l'any 32 em vaig manifestar i vaig anar a la plaça de Sant Jaume cridant "Macià, traïdor!"», perquè l'Estatut del 32 va ser rebut per una part de l'opinió pública catalana, i sobretot de l'opinió nacionalista catalana, com una traïció: «Macià, traïdor!» És aquell estatut, per cert, que en el moment de l'aprovació va fer que el president Companys, aleshores encara no president, s'aixequés del seu escó i cridés: «Visca Espanya!» També, per situar ben bé les coses, no? (*Remor de veus.*)

Bé, val la pena dir que l'únic diputat que es va oposar a aquell estatut, deixant de banda els diputats de la Lliga, que tenien una actitud, diguem-ne, reservada i una mica, diguem-ne, deixats de banda —perquè, per altra banda, li vull dir que l'Estatut del 32 no va ser resultat d'una acció política d'unitat, sinó que va ser resultat de l'acció política de l'Esquerra Republicana de Catalunya, fonamentalment, no de la Lliga, per exemple, ni d'alguns altres sectors polítics: ho dic per resituar aquest tema que tot s'ha de fer amb unitat—, però l'únic diputat que s'hi va oposar va ser en Carrasco i

Formiguera, el que després va ser el principal líder d'Unió Democràtica de Catalunya. I que l'Estatut que el poble de Catalunya, i els diputats, i els parlamentaris, sota l'impuls de l'Esquerra Republicana, havien elaborat era el que se'n deia l'Estatut de Núria, que va tenir poc a veure amb el que es va aprovar en el Congrés dels Diputats. Tot això no treu, tot això no treu que... Torno al que em deia aquella persona el nom de la qual no vull citar, que em deia –i que es va manifestar al crit de «Macià, traïdor!»–: «Si de l'any 32 fins a l'any 85, o 83, o 84» –que és quan em va dir això– «haguéssim tingut vigent l'Estatut tan dolent del 32, quina Catalunya més diferent no tindríem, amb ell.»

Bé, per tant, això, analitzem-ho també ara. També en aquell moment –una altra època, uns altres procediments que no són els d'avui, uns plantejaments que tampoc no són els d'avui, ni els de vostè–, es va dir: «Com que aquest estatut no és prou bo, l'hem de canviar». I, de fet, el que es va produir, no per culpa d'això, sinó per culpa de moltes circumstàncies, és una situació crítica, en la qual vàrem perdre bous i esquesques. Òbviament aquesta no és la situació d'avui, ni això no passaria d'aquesta manera, òbviament; però quan jo faig certes incitacions, per una banda, a la prudència i, per altra banda, a veure si som capaços d'esprèmer fins a l'última, l'última gota que se'n pugui extreure..., tot el suc que es pugui extreure d'un instrument que tenim, que no és prou bo, però que ens permet fer moltes coses –i n'hem fet moltes–, bé, doncs, em refereixo a això. Per tant, molt bé, però no ho mitifiquem.

En aquesta mateixa línia vull rectificar una cosa que vostè diu i que també diuen de vegades alguns altres dirigents polítics: «Vostès han tingut en la reivindicació de l'Estatut una acció partidista...» No, senyor Colom: hem actuat com a Govern; nosaltres hem estat al Govern de Catalunya des de l'any 1980 i hem assumit, amb el protagonisme que ens corresponia, la responsabilitat pròpia del Govern de Catalunya. Això no és una acció partidista: que hi hagi un partit o una coalició de partits que tingui majoria absoluta no vol dir que això sigui actuar, que aquest Govern actuï amb mentalitat partidista. I també aquí podria donar tants exemples, i a més es posa de manifest amb la composició de les comissions mixtes, que no s'ha actuat amb aquesta mentalitat. S'ha actuat, això sí, amb mentalitat de govern. I també és cert que més d'una vegada l'acció parlamentària de Convergència i Unió ha estat supeditada a la voluntat política no dels partits, no de Convergència i no d'Unió, sinó del Govern de la Generalitat, però amb mentalitat de govern, no amb mentalitat de partit.

Vostè ha fet un esment d'aquest tema de l'Arxiu de Salamanca. Té tota la raó, té tota la raó. Perquè quan jo vaig dir això aquí és perquè el Govern s'hi havia compromès. I el Govern hi està compromès, l'actual Govern hi està compromès. Hi ha un acord del Consell de Ministres. Que no s'ha complert.

Quan jo deia ahir que ha de venir un moment –que no serà ara, i evidentment no serà abans de març, ho sento, però no serà abans de març– que hem de fer que Espanya es plantegi determinats problemes... Bé, vostè potser dirà que no ho hem de fer, però jo crec que nosaltres haurem, des de Catalunya, d'exigir, d'exigir-

los a ells, als de fora de Catalunya, que se'ls plantegin, aquests problemes, i un dels problemes serà aquest. Que pot semblar a segons qui un problema menor, però que no ho és. No ho és per vostè i per mi, pel que representa l'arxiu de la Generalitat republicana, però sobretot no ho és per ells. Perquè que hi hagi un acord del Consell de Ministres i que s'hi oposi algú i que es manifestin, això encara és una cosa que pot passar cada dos per tres; que es manifesti segons què i l'invalidin ja és més complicat; però que es pugui fer una manifestació en la qual algú surti i digui: «Aquests arxius són aquí per dret de conquesta», la multitud aplaudeixi i se'n vagi a casa tranquil·la..., això, per bé d'ells, pel seu honor i la seva dignitat, no es pot permetre. Si és que el dret de conquesta segueix essent una cosa vàlida avui... I he d'advertir que les autoritats que van intervenir i organitzar això tant van ser del Partit Popular com del Partit Socialista, i no té res a veure amb els partits, això, per tant: té a veure amb una mentalitat que ha de canviar.

I això és un accident, si vostès volen, sobretot des de la perspectiva espanyola. Però un país en el qual això es pugui dir impunement vol dir que té una lliçó pendent d'aprendre. I, per tant, nosaltres ho plantejarem. I jo els anuncio que quan sigui el moment, que evidentment no és ara (*remor de veus*), jo... –no, no és ara, evidentment–, doncs, hi aniré, a Salamanca, a explicar això. I, per cert, senyor president, em permetré demanar-li que m'acompanyi (*remor de veus i rialles*). No sé per què riuen, perquè em sembla que és molt bo, en un moment determinat, a Salamanca dir-los: «Escolti, això de dret de conquesta, res. I els seus problemes no són aquests. Els seus problemes són el desenvolupament econòmic d'aquesta zona, i els seus problemes són que qui sigui s'ocupi dels seus problemes.» I, això, és molt important que el president de Catalunya, si és que sóc jo –dependrà del resultat d'aquesta investidura, naturalment–, hi vagi, però que, a més, digui: «Escolti» –al representant del conjunt de la representació popular de Catalunya, que és el president del Parlament–, «vol fer el favor de venir? Els anem a explicar això.»

Vostès tenen..., vostè, senyor Colom, té molta raó, en això. Ara, això, el que fa és plantejar, precisament, aquest tema que jo deia que potser no se'm va entendre del tot ahir, i que, si volen, després, si hi ha alguna altra intervenció que m'ho permet, doncs, tornaré a fer els deures pendents que encara hi han, per part de tothom –també per part nostra, i per part d'Espanya–, els deures pendents que hi han i que, probablement, jo crec, jo crec, independentment del resultat electoral, que no m'hi fico –i no voldria que es fessin interpretacions estrictament polítiques del que vaig a dir–, jo penso que, durant els propers mesos, després d'una pila de tràngols que hem passat, serà el moment de plantejar-ho.

Bé, canviant de tema: escoltin, el lideratge del triangle del sud... Mirin, jo estic..., no sap com em fa de feliç de veure... –he, he, he! (*rialles*), em permeto una petulància..., una prepotència, diria algú–, que el meu mestratge tingui èxit, ha, ha, ha! (*Rialles*.) Bé, perquè, escolti, d'això del sud, del que aleshores en dèiem... Ara en diuen arc llatí, i a mi ja em va bé, dir-ne arc llatí, però

aleshores en dèiem la Mediterrània nord-occidental. I fa molts anys que hi treballava, en això. Miri si fa anys, que l'únic..., el text escrit i editat més antic que hi ha sobre això és una conferència meva..., em sembla que quan..., aprofitant el viatge d'Electrolux, precisament, o potser no, a Estocolm (*remor de veus*), l'any... –sí, sí, ja els l'enviaré, aquesta conferència–, una conferència de l'any 1987 a Estocolm. Com pot comprendre, abans de parlar a Estocolm sobre l'arc mediterrani nord-occidental, n'havia parlat a molts altres llocs. Vull dir, veurà, Estocolm no és, per dir-ho així, l'objectiu prioritari per a això, oi? O sia que ja...

Ara, escolti, vostè em parla d'una manera... angèlica, que és una cosa que li correspon, amb el seu nom (*ri-alles i remor de veus*). Perquè, quan parla del que hem de fer, etcètera... Vostè sap que hi ha una cosa que se'n diu els prefectes francesos? Vostè sap, que existeix, això dels prefectes francesos? Vostè sap quina és l'estructura de l'Estat francès? Vostè sap que cada vegada –que no han estat gaires– que, per la raó que sigui, ja sigui al túnel de Pimorent, ja sigui a la inauguració dels Jocs Mediterranis a Agde, cada vegada que jo m'he trobat o bé amb el president Mitterrand o bé amb l'aleshores president del Govern, cap del Govern, que era en Balladur, li deien al meu acompanyant, o em deien a mi directament –a en Jacques Blanc, per exemple–, «Compte amb aquest» (*remor de veus*)... No, no, «amb aquest» volia dir amb mi –amb mi, amb mi, no amb ell. Perquè, és clar, vostè no els inquieta, vostè no els inquieta: qui els inquietem, en tot cas, som nosaltres.

I, a més, li vull dir una cosa. Vull dir, és clar, vostè, quan parla del lideratge aquest, ja hi estic d'acord; de fet, ja l'exercim. Però segons què ens és molt difícil de plantejar. Per això que li deia dels prefectes, per això que li deia que, amb tots els seus defectes, l'Estat espanyol és molt més autonomista que l'Estat francès... I perquè vostè sap perfectament quins són els resultats electorals de l'Esquerra Republicana a la Catalunya francesa, i, per tant, sap perfectament quin és el grau d'acceptació de l'opinió pública de segons quins plantejaments.

Per tant, nosaltres ja procurem que TV3 entri a la Catalunya francesa; ja procurem, d'una manera o una altra, que les escoles bressola no quedin ofegades; ja procurem establir moltes comunicacions i esponjar la frontera –tot això, ja ho procurem–, que hi hagi molta relació entre les universitats d'aquí i del sud de França –també la de Tolosa–, però... I, per tant, estem en la línia aquesta, i l'exercim, aquest lideratge, no ho dubti. Però, evidentment, no potser de la manera que vostè ens reclamava en el seu discurs, entre d'altres coses perquè no..., perquè no podem, simplement perquè no podem. I dubto que, avui per avui, un altre govern de la Generalitat que ho volgués fer, encara que fos presidit pel senyor Colom, pogués.

Bé, finalment, i per acabar la meua intervenció, vostè s'ha queixat que el projecte de govern nostre era més del mateix. Bé, en part és lògic, perquè..., en part és lògic, no?, entre altres coses perquè ja vaig dir que l'acció que el Govern de la Generalitat –i, hi vaig afegir, cosa que no és ahir la primera vegada que dic, sinó que fa molts anys que ho dic sempre que puc, «l'acció

col·lectiva pública en conjunt de Catalunya»; per tant, també d'institucions que no són de Convergència i Unió– està fent ha estat prou positiva, malgrat algunes coses que hi pugui haver, moltes crítiques, moltes crítiques i moltes insuficiències, tot el que vulguin. Per tant, si de fet el canvi ha estat positiu –i no ho discuteix ningú, en el seu conjunt, em sembla–, tampoc hem de canviar segons què.

Naturalment, hem de seguir fent, si pot ser més, més del mateix, la política d'habitatge que fem, hem de seguir fent la política de benestar social, la política mediambiental, la política –diguem-ne– d'innovació tecnològica... Tot això ho hem de fer. Hi ha algun altre discurs a fer? Si hi ha algun altre discurs a fer sobre això, faci-me'l, senyor Colom, faci'l. Ara, li voldria dir una cosa. Quan el faci, pensi que l'ha de fer pensant que és un discurs perquè l'apliqui el Govern, no perquè serveixi simplement com a discurs de lluïment. És un discurs de govern. I jo ara li explicaré, per acabar, i ja que abans parlàvem de França, una anècdota que ha passat a França. I és per dir-li que tampoc necessàriament la millora passa pel canvi de discurs, sobretot si, com en el cas de Catalunya, el discurs..., i no dic el meu, sinó que dic el discurs del conjunt del país –i tants alcaldes hi ha aquí que també ho poden testimoniar, i tantes altres institucions, i la mateixa societat civil–, ha donat un bon resultat.

En l'última campanya electoral, el gran argument d'un dels candidats, va dir: «Tothom fa el mateix discurs, discurs continuista, més del mateix». I va dir: «Tothom fa *le discours unique*, hi ha un únic discurs, el discurs del Rocard, el discurs del Bérégovoy, el discurs del Balladur, el mateix discurs». Que és veritat, en part: el Rocard va introduir la contribució general distributiva –no sé si se'n diu ben bé així, però en fi–, que és una contribució, per cert, molt imaginativa en el moment actual polític i social de qualsevol país europeu; el Bérégovoy la va respectar, i el Balladur no solament la va respectar, sinó que la va incrementar. «Bé, doncs jo faré» –va dir aquest candidat– «un altre discurs, no el *discours unique*, jo aporto la imaginació; per tant, jo abaixaré els impostos» –atenció, per a qui sigui–, «jo abaixaré els impostos» –va dir–, «i incrementaré les prestacions socials, i evitaré la fractura social». Va dir això. I va guanyar. I al cap d'uns mesos apuja els impostos, abaixa les prestacions socials, i no sé si salvarà o no la fractura social, però la fractura social que hi pogués haver, que abans potser estava una mica soterrada, ara es manifesta, i de quina manera, al carrer. I, quant a la contribució general distributiva, no la treu, sinó que la torna a augmentar, la torna a augmentar.

Ho dic, això, per tal que introduïm en els nostres discursos tots els canvis que calgui, però sabent clar que, donat que el que volem fer és un país determinat, ics, i l'hem definit prou bé, amb unes determinades característiques, és lògic que durant anys i panys anem en la mateixa direcció. Per tant, la crítica aquesta que vostè m'ha fet, i l'altra, «és que s'ha de canviar el discurs...», diguin-me quin discurs s'ha de canviar, però, sobretot, abans de dir-ho, pensin en aquesta experiència ben clara, ben pedagògica, fins i tot dolorosa, que

hem tingut l'oportunitat de veure aquí mateix a la cantonada, fa molts pocs mesos, i avui mateix.

Gràcies.

El president

El senyor president del Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya té la paraula. El diputat senyor Àngel Colom.

El Sr. Colom i Colom

Senyor president, senyores diputades, senyors diputats..., senyor Pujol, ja ha tornat, ja ha tornat a fer el mateix que en altres ocasions. S'agafa en una qüestió que no és central, va per aquí, no respon pràcticament cap dels elements, almenys els més importants que em sembla que en la primera part li havia formulat, i, a més a més, diguem-ne, aprofita per fer els seus discursos, el seu discurs, que, a més a més, doncs..., i les seves gràcies, que els seus diputats li riuen, però no respon als reptes que li ha plantejat el president del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. De fet, no ho ha fet mai. És que segurament no sap com respondre'ls, aquests reptes. Perquè no està disposat a dur-los a terme, aquests reptes. Perquè hi viu còmode, com li he dit abans, en aquest país que diu que ha definit tan bé, i que només deu saber vostè, perquè ningú més crec que l'ha pogut entendre, perquè mai l'ha precisat, quin era aquest país. I, sobretot, el que no ha precisat mai són les polítiques concretes per arribar a aquest suposat país que mai ha definit.

No tornaré ara a entrar en el tema del balanç de competències, perquè és que aquí ens hi empantanegarem; tenim dues visions ben diferents que ja han quedat de manifest. Vostè diu que ha estat positiu..., bé, si vostè es conforma amb el que ha aconseguit i vostè es conforma que l'any 2010, anant bé, encara estarem reclamant competències d'un Estatut de fa trenta anys enre, pràcticament, si es conforma amb això, escolti, deixem-ho aquí. Jo no em conformo amb això per a Catalunya; Esquerra Republicana no es conforma amb això per a Catalunya, Esquerra Republicana sap que hi ha avui, en aquesta Catalunya moderna que vostè diu, sap que hi ha una pila de pobles, encara, que no tenen els serveis bàsics. A l'alt Pirineu –ho sap perfectament–, encara hi ha pobles sense llum, encara hi ha pobles sense llum elèctrica; encara hi ha pobles amb unes carreteres, per a arribar-hi, per asfaltar; encara hi ha pobles que no tenen xarxa de sanejament. I, si vol, després li donaré una pila de noms, d'aquests pobles, senyor Pujol. A l'alt Pirineu tenen uns dèficits de serveis mínims i bàsics que no són els d'una Catalunya moderna.

I no només a l'alt Pirineu: al municipi de la Quar, al Berguedà, l'alcalde és d'Esquerra Republicana i ja no sap com fer-s'ho per intentar que es compleixin els acords del seu Govern per tal que hi arribi la llum, a les cases, al mateix la Quar; fa anys que els ho han promès.

Això, aquesta és la Catalunya que vostè vol?, la Catalunya d'un 1% de la població, d'acord, però que gestiona un 20% per cent del territori. Sap?, hi ha països que practiquen polítiques de muntanya importants; els països alpins se n'han ocupat sempre, de la seva munta-

nya. Aquí és com si fos..., com si no existís. Com que hi viu poca gent, allà ells, ja s'espavilaran.

O bé a les terres de l'Ebre. I sap com està la Terra Alta, o sap com està l'Institut per al Desenvolupament de les Comarques de l'Ebre, no?, que es va crear, però que després vostès mateixos l'han matat. Amb la seva burocràcia, amb la seva manca de voluntat política, que es resolguin de debò, autònomament, els problemes d'aquelles terres, vostès mateixos, amb el seu control absolut de l'Institut per al Desenvolupament de les Terres de l'Ebre, se l'han carregat. El tenen hivernat, mort de fàstic. Aquella esperança i il·lusió que hi tenien la gent de les terres de l'Ebre, on és? L'han frustrada, com frustren constantment les esperances d'una pila de gent d'aquest país. I, a sobre, es permet el luxe d'anar amb la prepotència amb què va, amb els seus discursos i amb les gràcies que potser sí que deuen fer gràcia als seus diputats, però a mi cap ni una, i als ciutadans de Catalunya, cap ni una. Perquè, entre altres coses, representen manca de respecte. Si és angelical parlar del paper que pot fer Catalunya en el triangle útil del sud d'Europa, no serà angelical parlar d'intentar variar la mentalitat espanyola, que no retorna els arxius de Salamanca, aquesta que s'ha expressat a Salamanca? Això no és angelical?

Aleshores, si us plau, senyor Pujol, quan parlem de projectes de país i de polítiques, quan parlem també de competències, parlem-ne. De la policia..., escolti'm, de debò ho té signat, això de la policia? De debò que ho té signat? Sí, sí? Ens ho confirmarà després? Molt bé. Ho té ben lligat, igual que els arxius de Salamanca, això de la policia? No havia de marxar, la Guàrdia Civil, de la comarca d'Osona o de les comarques on es desplega la policia de Catalunya?, no s'havien de retirar? Quants n'ha vist que es retiressin? Es retiraran? Podrem acabar el desplegament amb un govern d'aquell signe? Si no ho té lligat i signat en cap lloc, es podrà continuar fent, això? La policia de Catalunya podrà desenvolupar el seu propi model a partir d'aquestes polítiques que fa sempre, «a salt de mata», el senyor Pujol des que governa Catalunya?

Sobre la reforma de l'Estatut. Ho sabia, que ho havien intentat, i que no se'n varen sortir; però des del moment que ho van intentar i no se'n varen sortir, ja no ho han intentat més. Ves per on, ja està, fora; han optat per aquesta via, de cargol, lenta, que no porta enlloc, aquesta que deixa una Catalunya que segur que no podrà ser motor ni líder del sud de la Unió Europea... Anant com anem, amb la seva política, ben segur que no! Els francesos faran el que voldran... I a sobre, vostè –permeti'm, i no se m'enfadi–, aquesta petulància que té quan li diuen que vostè és el més odiat a Espanya o que... «A mi sí que em temen; no el senyor Colom!» Però què és això? Però què és això? Que li agrada, que el temin, a vostè? A mi no m'agrada pas que em temi ningú. Jo l'únic que procuro és desenvolupar bé el nostre projecte, l'únic que procuro és deixar clar que aquest país té un altre projecte nacionalista que no és el seu, que el seu ens porta al desastre i al fracàs i que ens porta que les empreses petites i mitjanes ja veurem com acabaran, a continuar el desequilibri del país, a continuar la desindustrialització d'aquest país –que sap que n'hi ha, i molta–, que porta la pagesia i el seu sindicat, la Unió

de Pagesos, a dir-me, cada cop que vaig a diferents poblacions i parlant amb ells: «Representem, la Unió de Pagesos» —em diuen— «el 70% dels pagesos de Catalunya, i en Pujol, o el Govern del senyor Pujol, encara ni tan sols ens escolta.»

És aquesta, la Catalunya que vostè, més o menys, va intentant fer tirar, però aquesta no és la Catalunya que proposa Esquerra Republicana. És la Catalunya d'autoestima, és la Catalunya que té orgull de poble, de país, i que vol anar endavant, i que pot aplicar mesures coratjoses i valentes; i no discursos: mesures. I ara li'n diré deu, de mesures que es podrien aplicar, i que li demano el seu compromís, ja que vostè..., estem en un debat d'investidura i ens demana la seva..., o en aquest cas la nostra confiança com a candidat a ésser investit president de la Generalitat de Catalunya, ja que ens demana la nostra confiança, ara li dic deu mesures concretes, no gens angelicals però molt positives per a Catalunya, si és que vostè està disposat a emprendre-les o tirar-les endavant. Però és que, vostè, jo penso que, a hores d'ara dubto que estigui disposat a fer massa res més, ja, del que ha fet, que és deixar aquesta Catalunya empantanegada en tots els seus fronts.

Primer, senyor Pujol, està disposat a canviar el sistema de finançament actual reclamant la via del concert econòmic, sí o no?

Segon, està disposat a encarar en aquesta legislatura la modificació de l'actual Estatut d'autonomia de Catalunya, per tal que Catalunya pugui, entre altres competències, òbviament recaptar els impostos, però també gestionar les grans infraestructures, les carreteres, les autovies, les autopistes de l'Estat —i no petits trams: tot—; els ports, els aeroports, els grans serveis públics, la Renfe, i no només rodalies, quan arribi —si arriba, que tampoc arriba—, sinó tota la xarxa ferroviària de Catalunya; Telefònica, Correus, o trobar les eines, en aquest Estatut que hauria de ser modificat, d'encaix real i de participació concreta a la Unió Europea? Quin paper hi tenim, a la Unió Europea? Fer fòrums paral·lels? Això és feina de les organitzacions no governamentals, no del Govern de la Generalitat de Catalunya. Fer fòrums paral·lels no és feina d'un govern polític. Com sempre —allò que li deia—, vostè vol fer veure que no tenim un estat —i no el tenim—, però vol fer veure que sí que el tenim per anar tirant. I aquesta política seva, senyor Pujol, genera molta frustració, molta. I no polítiques que haurien d'encarar de debò aquest tema. Segon, doncs: està disposat a encarar la modificació de l'actual Estatut d'autonomia, sí o no?

Tercer, està disposat a presentar en aquesta cambra, abans del final del primer semestre de 1996, la modificació de l'actual Llei de normalització lingüística? No n'ha dit ni una paraula, i en el pla general es cita almenys quatre cops, i fa mesos, anys, que hi ha aquest compromís de portar-lo al Parlament; estava en un calaix, segurament, de la Conselleria de Cultura, on hi han passat ja dos cops, almenys, tots els grups parlamentaris, intentant arribar a un consens, i hi havia bona voluntat, senyor Pujol, per part de tots els grups. Ho sap el conseller Guitart: estàvem tots disposats a consensuar un avantprojecte, tots; tots excepte potser un, però, bé, ja hi havia prou consens, i això encara està al calaix, no crec que per culpa del conseller, sinó se-

gurament per culpa de les seves indicacions. Està disposat, doncs, a entrar, abans del final del primer semestre del 96, la modificació de la Llei actual de normalització lingüística, que permeti avançar en aquells àmbits on el procés de normalització lingüística és encara molt minoritari, sí o no? Només vull aquesta resposta.

Quart, està disposat a presentar en aquest Parlament un pla nacional d'ocupació en l'àmbit de les competències actuals, que són dissortadament migrades, com sabem, però en l'àmbit de les competències actuals, i comptant assumir-ne de noves, i a fer-lo o a fixar-lo com a prioritat d'aquesta cinquena legislatura, el pla nacional d'ocupació?

Cinquè, està disposat a debatre i a encarrilar un pla de suport i d'impuls a les petites i a les mitjanes empreses de Catalunya com a matriu d'un necessari i inapel·lable procés de reindustrialització que hem d'endegar en el nostre país a tots els nivells?

Sisè, està disposat a impulsar l'elaboració del llibre blanc de la situació del camp català amb la participació de tots els sectors afectats, i especialment dels sindicats representatius?

Setè, està disposat, senyor Pujol, a garantir el nivell de protecció social —i a reclamar les competències que ho permetin del tot— que garanteixi per a Catalunya la societat del benestar, on totes les seves ciutadanes i tots els seus ciutadans tinguin assegurats els serveis públics mínims?

Vuitè, està disposat, senyor Pujol, a dissenyar i a impulsar un creixement econòmic sostenible i a practicar polítiques mediambientals que retornin l'esperança d'una Catalunya neta, d'una Catalunya verda, d'una Catalunya amb qualitat de vida? Durant la campanya vaig anar a un dels trams finals del riu Besòs: pudent, absolutament contaminat... Vostè, el seu Govern, van dir que hi veuríem peixos; ni de plàstic, no n'hi vaig veure, de peixos.

Novè, està disposat a posar en marxa, en el primer any de la cinquena legislatura, la llei de la província única, compromís que està incomplint-se des de fa anys i panys, que ha de possibilitar la dissolució de les províncies, diputacions, governadors civils, i consolidar la planificació i l'ordenació pròpia de Catalunya, així com a prioritzar el reequilibrament territorial necessari?

I desè, està disposat a establir un pacte de confiança, de debò, amb els municipis de Catalunya i assumir-ne la defensa —sempre, sigui quin sigui l'alcalde—, el finançament i la delegació d'algunes competències cap als ajuntaments, que a hores d'ara són de la Generalitat? En definitiva, els ajuntaments són la institució bàsica o més a prop del ciutadà i la ciutadana del nostre país; està, doncs, disposat a aquest pacte de confiança? Jo crec que hi ha excessiva desconfiança entre el senyor Pujol i el municipalisme a Catalunya; de sempre, ja és crònica, però a vegades es podria intentar modular una part d'aquesta malaltia crònica.

Són deu prioritats, que podrien ser més, però són deu prioritats ben concretes, de polítiques ben concretes, que ja que ens demana, ens sol·licita la seva confiança en el debat d'investidura, el Grup Parlamentari voldria conèixer. I no només aquestes: també hem escoltat

atentament les seves respostes al dematí, quan ha parlat un altre president de grup, i també escoltarem les que formularà al llarg de tot el dia. I en funció d'aquestes decidirem, finalment, el nostre vot en el debat d'avui, en el primer debat d'investidura d'aquesta cinquena legislatura.

Ara, aquestes deu prioritats de compromís que li demana resposta el Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana també necessiten, crec, un canvi de mètode i d'estratègia. I és aquell que li he explicat, potser més a bastament, en la primera part, però el resumeixo: la unitat i consens de totes les forces democràtiques en els temes bàsics de Catalunya, o la defensa unitària a Madrid dels acords, consensuats o quasi consensuats –per si algun grup se'n despenja–, els acords majoritaris que puguin sortir pel bé de l'autogovern, per l'impuls en el canvi del sistema de finançament, per ajut a l'economia productiva, per ajut a l'equilibri, per intentar recuperar més competències. Tot això, evidentment, la defensa hauria de ser unitària, en base al Parlament més que en base al Govern; també el Govern, però també el Parlament, que ha estat deixat de banda al llarg d'aquestes últimes dues legislatures, segures, darreres de majoria absoluta seva, aquest Parlament, l'ha sempre menystingut pel que fa que fos un interlocutor en la negociació amb l'Estat. L'única vegada que sento que conviden –no sé si ho ha fet en alguna altra ocasió– el president del Parlament de Catalunya és a acompanyar-lo a Salamanca. Què vol, que el protegeixi? El president del Parlament de Catalunya i vostè, molt bé que vagin a Salamanca, i tot el Parlament, però el Parlament hauria d'haver anat molt més sovint a Madrid amb el seu Govern a defensar major grau d'autonomia, major grau d'autogovern, òbviament, i temes essencials per a Catalunya. Demanem, per tant, unitat d'acció també del Parlament i del Govern, per tant de la Generalitat, en els acords amb Madrid.

I també, per què no?, canvi de mètode. Hauria de permetre –entenc jo– de forçar el màxim de vegades possible, sempre amb prudència, però a vegades es pot forçar la legalitat, i vostè ho ha fet en alguna ocasió; parts de legalitat, en l'àmbit mediàtic, en més d'una ocasió l'ha forçada, i ja està bé, i això per al benefici de Catalunya ja va bé. Doncs, bé, això que s'ha fet en alguns àmbits mediàtics es podria fer en altres àmbits o en altres actuacions polítiques. La política de forçar la legalitat no és una mala política i es pot fer; cal coratge, això sí, per fer-la; cal voler-ho fer, cal voluntat, això sí, per fer-la.

La reforma de l'Estatut. Ja n'he parlat, però sí que li volia tornar a dir que hi posem, des del Grup d'Esquerra Republicana, una absoluta prioritat; aquesta i la de la reforma del sistema de finançament. Si volen continuar, i el senyor Macià Alavedra jo no sé encara..., ja sé que vostès quan acaben la paciència en van a comprar més, ja m'ho va dir en un altre debat això, això, o almenys vostè, no sé si el senyor Macià Alavedra també, per delegació, en va a comprar més, de paciència, però estic convençut que ell és el millor interlocutor com per saber que la via de la corresponsabilització fiscal, la via del 15%, està més que a la corda fluixa i que no és la bona via per resoldre els problemes del finançament públic de Catalunya. I per tant, és això: jo l'únic que reclamo és que aquest Parlament posi en marxa, i nos-

altres hem entrat en aquest sentit una iniciativa ja a la cambra, només –almenys això, senyor Pujol–, digui'm sí o no: es podria posar en marxa ara ja, immediatament, abans de final d'any –en el proper Ple o en la primera comissió que es faci se'n pot parlar–, la constitució d'una comissió d'estudi que estudiï –que estudiï– la viabilitat del concert econòmic, de la via del concert econòmic per al finançament de Catalunya, que els bascos de Navarra o de la comunitat autònoma basca el tenen, i el tenen perquè van negociar bé l'Estatut, això ja ho sabem! Però això vol dir també que, segurament, nosaltres vam negociar malament el nostre, d'Estatut, en el seu moment. I no va pas ser en aquest cas, per culpa d'Esquerra Republicana de Catalunya, i que saben que nosaltres, des del principi, vam dir que la via havia de ser la del concert.

D'acord que els bascos tenen un referent foral històric recent i nosaltres no, però això no obsta perquè el que es va dir –i es va dir, això, i és històric, i no és cap anèdota–, un parlamentari basc que negociava l'Estatut basc, a la sortida de la negociació de l'Estatut, quan entraven els catalans va dir: «Si "apreteu" fort en el tema del concert, el podeu aconseguir.» I no dic el nom del parlamentari català, que és de la seva coalició, que li va respondre a aquest parlamentari basc, que és concretament el senyor Marcos Vizcaya, li va respondre que «els catalans portàvem un sistema molt millor, una proposta de sistema molt millor de sistema de finançament». A casa em diuen que «santa Llúcia li conservi la vista» a aquest parlamentari perquè, passats quinze anys, mireu el que han aconseguit els bascos pel que fa al sistema de quota, pel que fa al sistema de concert, ni que sigui per al finançament dels ajuntaments i del propi motor que representa, perquè poden possibilitar, poden reduir alguns impostos perquè els donen capacitat normativa fiscal. Tenen una capacitat fiscal quasi com un estat. Dic «quasi»; en tot cas, molt alta. Poden permetre, per exemple, rebaixar impostos de societat; poden permetre desgravar alguns impostos perquè empreses vagin a parar al País Basc. Per tant, estan, gràcies a aquest sistema de finançament, a part de molts altres avantatges, els està possibilitant allò, captació de possibilitat de generació de riquesa en el seu país.

Proposo, per tant, que es creï en aquesta cambra una comissió d'estudi, només d'estudi, i que, fruit del resultat d'aquesta comissió d'estudi, aleshores s'endegui un procés legislatiu, el que es pugui endegar, i canviant el marc legal el que calgui canviar. Escolti'm, ja ho sé que s'haurà de negociar amb Madrid. Tot això ho sabem, però per negociar amb Madrid –i aquest és un canvi de mètode o d'estratègia– el primer que s'ha de fer és que Madrid vegi la voluntat del Parlament de Catalunya d'avançar o no en aquesta direcció, i perquè es vegi la voluntat d'això no hem d'esperar Madrid; no hem d'estar esperant permanentment Godot; hem d'aconseguir que amb la nostra pròpia acció sobirana, amb la sobirania limitada, limitadíssima que té aquesta cambra, però la que té, amb les competències que tenim, les que tenim, puguem posar en marxa el que són les reformes bàsiques per encarar aquest horitzó de començament de segle XXI.

Aquesta legislatura, senyores i senyors diputats, senyor Pujol, ens deixarà, si res ho impedeix, pràcticament a

les portes del segle XXI. Per tant, és la legislatura, estic, estem absolutament convençuts que és aquella legislatura que després ja d'una dècada i mitja d'autonomia, amb l'experiència d'aquesta dècada i mitja d'autonomia, el Parlament de Catalunya, un parlament on no hi ha majoria absoluta i, per tant, en virtut de la cultura de l'acord, hauria de poder fer o preparar el gran pas, un gran pas més per anar endavant; per encarar el començament del segle XXI; per donar solucions als pagesos; per donar solucions a l'empresa petita i mitjana; per donar solucions al comerç i a la seva angouxa en aquest procés, diguem-ne, de canvi que hi ha en tot aquest àmbit; per donar solucions als pescadors, que veuen com entra peix de la Comunitat i de fora de la Comunitat i amb franca competència, ningú els ajuda, o només quan comencen les campanyes electorals; per donar solucions als joves; per donar solucions als treballadors assalariats, aquells que estan a l'atur de més de quaranta, quaranta-cinc anys –n'ha proposat una–, però segurament que aquesta no és l'única solució; per als joves que no troben la primera feina; per donar solucions, finalment, a tots aquells sectors, els treballadors autònoms i altres, a tots els sectors de l'economia productiva del país que volen veure al final d'aquesta legislatura..., volen veure, al final d'aquest segle, i al començament d'aquesta legislatura si hi haurà o no hi haurà un canvi en aquest sentit.

Gràcies, senyor president; senyores i senyors diputats.

El president

Per respondre a aquesta rèplica, té la paraula el candidat, el molt honorable senyor diputat Jordi Pujol.

El candidat a la presidència

Senyores i senyors diputats, senyor president i, molt especialment, senyor Colom, bé, escolti, potser durant la intervenció d'abans, pensant que ajudava a donar un to més amable en el debat, he fet això que vostè ha dit, alguna gracieta que pot no haver-li agradat a vostè i ho lamento, o sigui que ja procuraré no fer-ne, de graciets, però, en tot cas, no és la meua intenció molestar-lo ni ofendre'l; estigui'n ben segur.

Ara bé, dit això, i per començar per un tema que no és el central de la seva intervenció, li vull dir, així només de passada, que, escolti, Catalunya és motor i líder del sud d'Europa. No diré que sigui l'únic, però és motor i és líder del sud d'Europa. No ho és, evidentment, d'una manera gaire institucionalitzada, perquè aleshores resulta que hem de comptar amb els prefectes francesos, per exemple, entre altres coses, i amb els italians, i amb els de tanta gent, però això ja ho som –ja ho som–, perquè hi ha hagut accions diverses, no únicament del Govern de la Generalitat, que han anat en aquest sentit i que han donat un bon resultat; queda molt per fer, però aquí nosaltres avui som líder, un líder, no dic *el*, un líder i un motor, no dic *el* motor del sud d'Europa.

En segon lloc li vull dir, si vostè diu: «Vostè es conforma, no?» No, jo no em conformo, i no sap fins a quin punt comprenc el que diu vostè. Miri, m'imagino que sí que s'ho imagina, que ho comprenc. No és que em

conformi; el que passa és que les possibilitats d'acció que hem tingut ens han donat el resultat que ens han donat, que –ho torno a dir– és un resultat que és positiu. El que passa és que no és suficient, i el que vaig dir, no sé si ho vaig dir, en tot cas ahir, però en tot cas li dic ara, és que jo crec sincerament que si nosaltres ara tenim, haguéssim tingut o tinguéssim en el futur, que no sé si la tindrem –la possibilitat aquesta no sé si la tindrem– de, durant cinc anys més, poder negociar més, poder seguir negociant amb bones condicions amb el Govern central, aconseguiríem aixecar sensiblement el sostre de Catalunya, el sostre de l'autonomia de Catalunya, perquè, de fet, ja l'hem augmentat. Per exemple, vostè hi dóna una importància relativa o em fa notar, doncs, el fet que sigui un procés que encara no està completat i trigarà anys a estar-ho, per altra banda, però el tema de la policia és un canvi molt substancial. I la manera com va evolucionant la situació lingüística de Catalunya, des d'un punt de vista polític, institucional i jurídic, també és un fet molt important.

I com això altres coses, fins i tot en el camp econòmic, que és probablement el tendó d'Aquil·les més important que tenim, de tota manera, li he dit abans –i ho repeteixo ara, i no em fa por dir-ho, n'estic segur que no se'm podrà demostrar el contrari– que hi ha hagut millores, i fins i tot millores importants, no suficients. Em conformo? No, no em conformo. El que passa és que necessitem seguir treballant en aquesta línia i amb les millors condicions possibles.

Vostè ha dit que el 15% de l'IRPF està a la corda fluixa. Home, qualsevol cosa pot estar a la corda fluixa; moltes coses estan a la corda fluixa si hi ha un canvi total d'actitud polític i, fins i tot, de vegades polític, però ja de vegades, fins i tot, vorejant la constitucionalitat, doncs, gairebé institucionals. Però la veritat és que, ara per ara, aquest 15% no està a la corda fluixa. Tant és així que aquest 15%, contra les prediccions que alguns havien fet, serà incorporat a la pròrroga del Pressupost de l'any que ve. Per tant ja seran tres anys que s'aplica, i a més s'aplicarà –i això és important– amb un canvi d'actitud que hi ha hagut per part del Partit Popular. Això és important perquè representa un acostament d'un partit que, precisament, tradicionalment, durant aquests últims temps hi ha estat molt en contra.

Bé, i ara, dit això, vostè, potser saltant-me coses, evidentment no li contestaré pas tot, però vostè m'ha posat tota una sèrie de punts aquí sobre la taula que jo miraré de contestar-n'hi alguns, no pas tots. Primer, perquè alguns ja els vaig contestar o ja els vaig dir, millor dit, en el meu discurs d'ahir, i d'altres, perquè espero que tindrà l'oportunitat de contestar-los més endavant.

Quant al finançament, nosaltres en aquest moment no demanarem el concert econòmic. Sí que accepto, si sóc votat per aquest Parlament, sí que accepto que es constitueixi aquesta comissió d'estudi que vostè ha dit –i ha subratllat molt que era una comissió d'estudi– i, si no ho he entès malament, vostè ha dit «una comissió d'estudi per estudiar», naturalment (*riales*), la viabilitat... –no riguin, per favor–, la viabilitat del concert; del concert generalitzat, suposo que vol dir. Suposo que vol

dir del concert generalitzat. La conclusió d'això la sabem –la sabem–, però, de tota manera, si vostè insisteix que es constitueixi aquesta comissió d'estudi per estudiar aquesta viabilitat, doncs, ho farem; almenys, si nosaltres sortim Govern, doncs, farem aquesta comissió.

És molt important que no ens obsessionem amb el tema dels bascos, perquè el País Basc és un altre país, i ja he dit abans que jo no sóc especialment..., no em sento cofoi de la forma com..., quasi tots plegats, quasi tots plegats, varem conduir la negociació de l'Estatut, però voler fer aquestes comparances amb el cas basc no és bo, perquè són models històrics molt diferents. I això explica, en part, el que va passar, i són realitats actuals molt diferents, i són –i no voldria que ara vostès interpretessin res amb el que vaig a dir– mètodes d'acció molt diferents.

Vostè, que ara serà senador, segons he vist, un dia digui, demani a l'actual president del Senat, el senyor Laborda, que és historiador, i, a més, historiador especialista en història basca, que li expliqui quins són, des del segle XV, els antecedents d'aquesta realitat política diferenciada basca, que evidentment té coses millors que nosaltres, les té, i una d'elles és el finançament, claríssimament, i en té de més dolentes, una d'elles, òbviament, és el tema lingüístic i cultural, claríssim, i d'altres, altres i, en realitat, per exemple, en un debat del Parlament basc, tot i que els últims dos anys han estat bons per a l'economia basca, no es podria fer el balanç que, fins i tot sense caure en cap mena de cofoisme, es pot fer, de l'evolució econòmica i social de Catalunya, no la podrien fer. O sigui que ells tenen la seva història, els seus condicionaments, una història que, per altra banda, ha arribat fins avui mateix, perquè recordi que el concert de Guipúscoa i de Biscaia, el va suprimir en Franco, i que els altres el van tenir fins a l'any 75 o fins a l'any 78..., el que vulguin, i Navarra també, ara, de tota manera, com que és cert que el nostre finançament no és prou bo i que és cert que ens discrimina, jo penso que val la pena –almenys perquè ens en sensibilitzem tots plegats i potser perquè sensibilitzem la resta de l'Estat– que es constitueixi aquesta comissió d'estudi de la viabilitat..., el resultat de la qual –li ho avanço, senyor Colom– desconec, perquè en realitat no serà la primera vegada que es fa aquest estudi, almenys, si més no, per part del Govern de la Generalitat, però no voldria que vostè pensés que hi ha un tancament total als seus plantejaments, i, per tant, aquesta comissió –si la cambra ens dona la seva confiança–, la farem.

Amb això ja li controto, ja li ho he dit abans, que quant al sistema de finançament, de tota manera, en canvi, nosaltres no plantejarem ara el concert, la petició de concert. Jo li vull dir una cosa, tant pel que fa a la petició del concert com a la de reforma de l'Estatut: vostè –ja sé que em contestarà que això és secundari, però no ho és del tot, de secundari–, vostè, amb quina majoria o amb quina col·laboració, a nivell general de l'Estat, pensaria que hem de plantejar la introducció del concert per a Catalunya o bé la reforma de l'Estatut, segons quina reforma fos? Vostè em dirà: «això és secundari, per tant, des de la nostra posició, nosaltres diem això», d'acord, ja l'entenc, però, de tota manera, entengui'm

a mi també que quan jo penso –i l'experiència que hem tingut en aquest sentit aquests dos anys, al nostre entendre, és bona– que tenim altres camins per anar aconseguint gradualment aixecar el nostre sostre d'autogovern, no es resisteixi, ens resistim a entrar per un camí que sabem que està bloquejat. Que des d'un punt de vista de gest polític això pot tenir la seva importància, no li ho nego, però des del punt de vista de resultats concrets per a Catalunya, evidentment, ofereix moltes menys possibilitats que no pas el camí que nosaltres hem seguit i que si podem seguirem seguint.

I el que volem és el que ja havíem dit, que per les mateixes competències tinguem els mateixos ingressos, que, a més, a nivell d'Estat es faci..., aquí sí que hem de demanar també un estudi sobre com es du a terme la redistribució de la renda a Espanya i quin benefici se'n treu, perquè aquesta també és una d'aquelles coses que hem d'obligar que a nivell general espanyol algú es faci aquesta pregunta i un cert examen de consciència, per aquí nosaltres anirem, i, òbviament, estem molt convençuts, per altra banda, recollint altra vegada una de les seves observacions, que si el sistema de la corresponsabilitat el poguéssim anar tirant endavant i anar incrementant aquest 15% a un 20, 25, 30, arribaríem a una situació que, finalment, seria la que busquem.

Quant a la Llei de normalització lingüística, li vull dir el següent: nosaltres desitgem fer uns retocs a la Llei de normalització lingüística, que, si no ho recordo malament, és del 83, perquè del 83 ençà ha plogut molt, han passat coses i s'haurien de fer aquests retocs, fins i tot alguns són obligats, per ajustar-los a certs canvis legals que hi ha hagut aquí i fora d'aquí. El que passa és que aquesta llei, que, òbviament, significaria un anar més endavant en la línia aquesta de normalització lingüística, ens planteja dos problemes. Primer, una part de les possibilitats que ofereix la Llei encara no les hem dutes a terme totalment, o sigui que així com hem congelat, per dir-ho així, la presentació d'aquest Projecte de llei, en canvi, el que el Govern, durant aquests últims dos anys, sí que està fent és aplicar aquell Pla de normalització lingüística, que em sembla que hi ha dos-cents quaranta-cinc punts concrets i d'una manera sistemàtica els va aplicant, tan bé com pot, perquè no oblidin que l'aplicació d'un pla d'aquest tipus no és només una obra de govern, cal que la societat hi jugui i, per tant, no es fa només per decret això, moltes vegades.

I la segona observació que li volia fer és que nosaltres tenim molt d'interès que hi hagi el màxim possible de consens, i espero que cap diputat ni el Parlament en el seu conjunt no se sentiran ofesos si dic que el consens que ens interessa no és tant el del Parlament, que és molt possible que en el Parlament aconseguíssim un consens, si no total, bastant ampli, sinó el de la gent, perquè la normalització lingüística, allò que realment hem de vigilar és el grau d'acceptació de la gent, no dels diputats, de la gent. Jo ahir deia que volíem fer una política lingüística que, a ser possible, no permetés que se sentís agredit cap català, ni castellanoparlant –que és el que molt sovint es diu– ni *catalanoparlant*, perquè és que hi ha molts catalanoparlants que són sistemàticament agredits. L'altre dia varem llegir en el diari que

una parella no es va poder casar en català a Girona perquè la jutge s'hi va negar i al final els va dir, així, diguem-ne, més o menys quatre paraules, i, bé, aquests tampoc no s'han de sentir agredits. Hem de fer una política lingüística en la qual ningú –i ja sé que és impossible–, però ben poca gent es pugui sentir agredida. I, per tant, les lleis les farem seguint això, no posant-nos per davant, sinó seguint realment el marge de maniobra que ens doni el consens social, molt més que no pas el consens polític.

Bé, el Pla nacional d'ocupació... Miri, nosaltres, de plans nacionals d'ocupació, no tenim tendència a fer-ne, per una raó molt senzilla: el millor pla nacional d'ocupació és que l'economia vagi bé, o sigui que si nosaltres el que podem fer és que aquella empresa coreana que no sap si instal·lar-se aquí o a Portugal, s'instal·li aquí, el que hem de fer és que s'instal·li aquí, i si nosaltres el que hem de fer és que si aconseguim, doncs, tenir més diners a través de l'Institut Català de Finances per ajudar empreses del país, d'aquestes empreses petites i mitjanes, això és el que hem de fer. I si ara obrim una oficina a Johannesburg i una altra a Miami i n'hem obert fa quatre dies una altra a Viena és perquè en comptes de tres mil empreses catalanes, que vol dir moltes petites i mitjanes empreses, que ens porten més del 25%, n'hi hagi quatre mil. I que en comptes de sis mil empreses catalanes, que ja vol dir moltes empreses petites que es porten més del 10% n'hi hagi 8.000, i aquest és el Pla d'ocupació que bàsicament nosaltres defensem. Mesures concretes, sí, ahir en vaig dir, ahir en vaig dir una de ben concreta pensant en l'atur de la gent gran, i tot i que vaig fer unes referències als joves i també a l'atur, i si volen després en tornarem a parlar, dels joves, vaig posar l'accent en l'atur de la gent gran perquè aquests últims anys ha estat molt de moda parlar de l'atur juvenil, però l'atur més dramàtic que tenim en aquest país és el de l'home o la dona de quaranta, quaranta-cinc anys que es queda sense feina, perquè aquest sí que molt fàcilment cau en un pou sense fons. Però, de tota manera, a part de mesures puntuals que fem i que el Servei Català de Col·locació, que mereix l'aprovació de totes les comunitats autònomes espanyoles que ens el vénen a copiar, i no potser d'algun diputat, cosa que està perfectament en el seu dret, i el servei d'autoempresa, i tots els cursos que fem conjuntament amb els sindicats, perquè afortunadament la relació dels sindicats amb la Generalitat és bona, doncs, tot això està en la línia de l'ocupació, però allò que se'n diu un pla d'ocupació ens fa l'efecte que és més, diguem-ne, per dir-ho així, una proposta mediàtica que una proposta eficaç. Si després –i ara no tinc les dades aquí– no li puc dir que determinats crèdits han salvat deu o onze mil llocs de treball, evidentment això passa absolutament desapercebut, no surt a cap diari, és lògic. En canvi, si diem que fem un pla d'ocupació i fem una roda de premsa i després no passa quasi res, com a mínim haurem aconseguit l'efecte mediàtic, però no haurem salvat ni haurem creat deu o onze mil llocs de treball.

Escolti, de llibre blanc del camp català, farem tots els que vulguin, però li puc ben assegurar que el Govern de la Generalitat, en aquest tema de l'agricultura, hi dóna una molt, molt, molt gran atenció. I, de fet, també li he

de dir una altra cosa: l'atenció als sindicats és plena. I també li he de dir una altra cosa: que des de fa dos anys, en comptes de disminuir la població activa agrària a Catalunya, augmenta, i també li he de dir una altra cosa: que sobretot augmenta perquè hi ha molta més gent jove que es queda al camp. De tota manera, ja li vaig dir que farem una llei que, entre altres coses, té per finalitat incrementar, facilitar més aquesta incorporació de la gent jove a la pagesia, i també li vull donar una bona notícia, que potser ja té, i és que l'any passat l'increment de la renda agrària va ser del 18%, i que aquest any no sabem quina serà, però, de tota manera, sabem que serà també francament positiva.

El nivell de protecció social: bé, justament en vaig estar parlant ahir en el meu discurs, no crec que calgui repetir-ho, del creixement sostingut. La província única, no la demanarem, perquè en aquest moment demanar la província única és, realment, un brindis al sol, absolutament és un brindis al sol. Vostè em dirà que els brindis al sol tenen un valor polític, tenen un valor simbòlic. Escolti, jo estic disposat a fer brindis al sol i a fer coses que tenen un valor polític i un valor simbòlic, però aquest em sembla que per fer-lo, per fer un brindis al sol, hauríem de fer abans tota una disquisició –si cal, la fem– sobre moltes altres coses relacionades, doncs, bé, per exemple, amb les diputacions, i tota una sèrie de coses que estic segur que durant aquesta legislatura sortiran, però així per les bones avui dir: «anem a proposar la província única», no. I també, en el moment de fer-ho hauríem de veure com podem evitar que això tingui una negativa repercussió des d'un punt de vista electoral; «electoral» vull dir, que quedi clar, no ho dic en to partidista, sinó el to, diguem-ne, d'una menor representació de Catalunya tant en el Congrés com, sobretot, en el Senat. Però, en fi, en tot cas és una cosa que, almenys des de la perspectiva del Govern de la Generalitat –si és que jo continuo sent president–, no està entre els que pensem plantejar.

El tema dels municipis, suposo que tornarà a sortir en algun altre moment. I quant al tema de la Catalunya neta, li vull dir que justament –ja ho he dit, i no m'hi estenc més– aquí s'ha fet una actuació molt important, i el canvi que hi ha a Catalunya és molt evident. Que és insuficient?, d'acord; que el Besòs, l'any passat, més que aquest any, doncs, no es podia viure a Montcada i Reixac per la pudor que feia el riu?, té tota la raó, i, a més, hi vaig anar personalment a constatar-ho; no ha estat així aquest any. I que hi ha tantes i tantes altres coses, però si vostè repassa des de les platges fins a l'aigua del mar, fins, evidentment, els abocadors, i els abocadors industrials, que és el que té més mèrit, perquè aquesta va ser la clau, precisament, del conflicte que vam tenir l'any 91, veuran que el canvi que hi ha hagut és molt substancial. Que falta més per fer?, segur. Però, realment, per aquí estem anant pel bon camí, i, per tant, aquí, senyor Colom, més del mateix, més del que estem fent. Més temps i més diners per seguir fent el que estem fent.

Bé, i... (*Pausa.*) Res més, moltes gràcies... Sí, una cosa només. En això del municipi de la Quar té tota la raó, en tot cas, aquest és un tema que, de tota manera, dintre de l'any 96 quedarà resolt, ara, no en té si això ho

generalitza, perquè, a més, li vull dir que el Pla d'electricificació rural, per exemple, en el Pla d'electricificació rural la Generalitat s'ha gastat 5.571 milions, que han afectat 1.868 projectes i que han afectat 114 nuclis de població i 1.960 masies aïllades. I aquestes mateixes dades que li dono, en termes, per exemple, de subministrament d'aigua o bé de telèfons, sobretot de telèfons, on, sigui dit de passada, hem trobat una molt bona col·laboració de les diputacions, i sobretot –i m'agrada dir-ho, perquè de vegades els he criticat– de la Telefònica, doncs, el canvi que hi ha hagut ha estat molt i molt substancial.

Gràcies.

El president

En ús del dret a contrareplicar, té la paraula el president del Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, el diputat senyor Àngel Colom, per espai de cinc minuts.

El Sr. Colom i Colom

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, com que és només per espai de cinc minuts, no tinc temps, senyor Pujol, de dir-li la llista de tots els pobles i nuclis de pobles que encara estan sense electricificació. Quan acabi els cinc minuts, quan passi per aquí, li deixaré el paper perquè s'ho repassi: Alins; al municipi d'Alt Àneu, del Baix Pallars; a Gerri de la Sal un 10% encara estan en aquesta situació en diferents nuclis; Espot; Esterri d'Àneu... Jo li deixaré la llista i vostè després ho comprova. Sí! Molt bé, vostès diuen que no: hi ha una part de nuclis que sí. I aquí estan tots els nuclis. Jo li deixaré la llista i m'ho comprova i m'ho respon, eh? D'acord. Per tant, jo no dic que no s'hagin fet coses en aquest sentit. Dic que encara a hores d'ara hi ha no només masies, sinó nuclis, a l'alt Pirineu, que estan sense electricificació. I no només a l'alt Pirineu, sinó en altres comarques que ja no són del Pirineu, com hem quedat –i m'ha dit que tenia tota la raó– parlant de la Quar, eh?

Bé, de totes maneres jo volia respondre només un parell de qüestions en aquests cinc minuts que tinc, últims: una sobre el tema del concert. Bé, a part del tema del concert, escolti'm, sap?, sortir aquí –només que al final m'ha dit: «tinc això, el tema de l'electricificació...»–, però sortir aquí, allò, per començar per dir-li «no hi ha res a fer», no hi ha res a fer, ni reforma de l'Estatut, ni el concert... Només és comprometre a fer una comissió d'estudi, d'un estudi que diu que ja en sap el resultat, que suposo que deu ser bo, no?, el resultat, i llavors, si és bo, posem-nos a treballar, ens estalviem la comissió... Escolti'm, no fem treballar durant uns mesos una comissió per un resultat que vostè ja té; per tant, ens el dona i posem-nos a treballar!

Ni concert, doncs, ni reforma de l'Estatut. Els rius estan nets, les aigües ja no fan pudor... Escolti, en feien, el dia que hi vaig anar. Molta! Ja ho sé, que han fet actuacions, però continuaven fent molta pudor, i els veïns d'allà van venir a certificar-m'ho una altra vegada, i el meu nas ho va certificar igual com tots els periodistes que m'acompanyaven. I no només aquest riu: molts altres rius de Catalunya. On hi ha aigua, quan hi

ha aigua, molts baixen com una claveguera. I això vol dir que, si han fet actuacions –que no en dubto, que n'han fet–, no n'han fet suficients, ben segur, i segurament potser no han estat ben fetes; el tractament fisicoquímic potser s'hauria de fer en totes les depuradores, de manera molt clara, a més a més de l'ecològic. S'hauria de fer.

Bé, el tema, doncs, aquests temes centrals, que veig, dels deu compromisos, a part de generalitats, no n'assumeix pràcticament ni un, i per això dic que tinc la sensació que no hi ha res a fer. No em cal ser senador, senyor Pujol, i, per tant, no descarto de parlar amb el senyor Laborda, però tinc altres interlocutors bascos que segurament m'explicaran amb molta més precisió que el senyor Laborda –que també són historiadors– la història de la quota del concert basc, i, entre altres coses, ja no em cal anar al Senat per saber que l'actual concert econòmic és el vuitè dels concerts econòmics que al llarg de la història ha tingut, per exemple, el poble basc. Ja ho he dit, que hi havia un referent foral històric recent, fins i tot molt llunyà, molt diferent, en aquest cas, que a Catalunya, però això no treu que en l'actual sistema, en l'actual marc polític i de finançament, el finançament que tenen els bascos de Navarra i de la comunitat autònoma basca és molt millor que el que tenim els catalans, i que, per tant, si és molt millor, per quins set sous hi hem de renunciar? Per què hem de renunciar a poder redistribuir de més a Catalunya, del nostre esforç fiscal, 780.000 milions més per any, senyor Pujol? –fonts de la Fundació Banc Bilbao Vizcaya, no d'Esquerra Republicana. Per què hem d'esperar per poder redistribuir aquests recursos? Vostè es conforma amb els 11.000 i vostè es conforma amb els 42.000 dels Fons de cohesió, i així anem tirant. Per això ho dic amb aquesta sensació que no hi ha massa, massa res a fer.

Quant a agricultura, és clar, jo no tinc temps d'entrar-hi, però sí quant a normalització lingüística. Escolti'm, si només hem de fer retocs a la Llei del 83, l'avantprojecte que ens va ensenyar el conseller de Cultura i que tenim no són retocs, només; el van fer vostès, i aquell avantprojecte està bé. Nosaltres hi hem fet retocs i altres grups també n'hi hauran fet, però aquell avantprojecte està bastant bé, i són més que retocs. Va, fem-ho! Jo li he dit: «Abans de tres mesos el portarà al Parlament, aquest projecte?» Estem disposats, quan vulgui, les festes entre Nadal i Cap d'Any, per anar a veure el conseller i per continuar consensuant aquest avantprojecte i transformar-lo en projecte consensuat, excepte potser algú, però consensuat bàsicament en aquesta cambra. Cal buscar el consens social, sí, senyor Pujol, però el del Parlament és l'expressió democràtica majoritària d'aquest consens social –oi que sí?–, i, per tant, també el del Parlament. No menystinguem també en això el Parlament de Catalunya.

Realment som conscients que, si les coses no van bé, i vostè diu que moltes coses no van bé, i n'és conscient, però està frenant iniciatives per solucionar-les, la seva política és la que està frenant Catalunya, i aquí, amb aquesta política que està fent a Catalunya...

El president

Se li ha acabat el temps, senyor Colom.

El Sr. Colom i Colom

...aquí, senyor Pujol, no ens hi busqui, a Esquerra Republicana de Catalunya.

Moltes gràcies, senyor president; moltes gràcies, senyores diputades; moltes gràcies, senyors diputats; moltes gràcies, senyor Pujol.

El president

Se suspèn la sessió fins a dos quarts de cinc de la tarda.

(Són les dues del migdia i deu minuts.)

La sessió es reprèn a dos quarts de cinc de la tarda i set minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficial major, la lletrada Sra. Folchi i Bonafonte i el lletrat Sr. Pau i Vall.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat en funcions, acompanyat de tot el Govern en funcions.

El president

Es reprèn la sessió.

Té la paraula el president del Grup Parlamentari Popular, el diputat senyor Aleix Vidal-Quadras.

El Sr. Vidal-Quadras i Roca

Senyor president, senyores i senyors diputats, el present debat d'investidura, cinquè en la història d'aquesta cambra des de la recuperació de l'autonomia, és el tercer que tinc el privilegi de viure com a diputat i el segon com a president del Grup Popular. Els he de confessar d'antuvi que tinc la intenció, plenament compartida pel nostre Grup, d'enfocar-lo de manera molt diferent a l'anterior. Si tenim una obligació els membres d'aquest Parlament és traslladar a l'hemicicle no només la voluntat popular, sinó l'opinió del carrer i, fins i tot, si em permeten l'extrapolació, l'estat d'ànim col·lectiu de Catalunya. I la veu dels ciutadans ha estat clara i audible el proppassat 19 de novembre: desitgen simultàniament pluralitat i estabilitat. I per harmonitzar tots dos termes hem de fer del diàleg, la concertació, el respecte a l'oponent, la flexibilitat i la bona voluntat les nostres eines habituals de treball polític i parlamentari. Aquesta és la ferma intenció del Grup i del Partit Popular per a la legislatura que varem iniciar el proppassat dia 5, i així ho anunciem i oferim amb tota sinceritat i lleialtat a la resta de grups parlamentaris: a tots per igual, sense prejudicis, sense recels, sense tabús, sense aprioris. La nostra mà està estesa i la nostra porta és oberta per a tot allò que representi un millor servei a l'interès general. I serem tan rotunds en la defensa de les nostres conviccions com receptius i elàstics a l'hora de cercar punts de trobada en ares al bé comú.

La política és una llarga paciència i una dolorosa i permanent assumpció de la realitat. Tots els grups de la cambra hem d'adaptar-nos a la nova situació de sortida de les urnes, tant els que han crescut menys del que esperaven com els que han baixat més del que desitjaven, tant els que han perdut menys suport del que temien com els que han pujat més enllà del que calculaven. Aquells que han vist frustrades les seves expectatives han de reprimir la seva irritació i fer el cor fort, i els que s'han enfortit han d'administrar el seu ascens amb prudència i elegància. Això és el que la societat catalana espera de nosaltres, i no hem de defraudar-la.

Després de gairebé dotze anys de majoria absoluta ininterrompuda, la seva pèrdua pot aparèixer com un desastre per als qui en gaudien i un motiu d'alegria desbordant per als qui s'hi oposaven, però, de fet, tant la seva consecució i conservació com la seva fi han de ser acollits per tots com esdeveniments absolutament normals en una democràcia sana i consolidada. Els que avui han pujat, dins de quatre anys poden baixar, i a l'inrevés; tot i que els que ara han baixat poden seguir baixant, perquè hi ha ocasions –perquè hi ha ocasions– en què la bondat de la providència i la clarividència del cos electoral són persistents i coincidents. En qualsevol cas, els electors atorguen les majories, els electors les retiren, lloada sia la seva lliure voluntat.

Les majories absolutes no són intrínsecament bones ni dolentes, depèn de qui, com i per què s'utilitzin. Les majories absolutes que es perllonguen en el temps representen riscos addicionals, davant els quals el governant que les manté ha de prendre precaucions en el seu propi benefici i en el dels seus administrats. Una primera conseqüència nociva del poder, quan és molt gran i dura molts anys, és l'augment de la probabilitat de confondre en una única i falsa perspectiva les idealitzacions i els objectius de la força governant amb les dades empíriques, que, com és ben sabut, solen ser tossudes.

Un pensador i polític legitimista francès, que va viure la Revolució, l'Imperi i la Restauració, Pierre Paul Royer-Collard, posseït pel rebuig que li inspirava la filosofia materialista de Condillac, va pronunciar una frase terrible que reflecteix perfectament aquests tipus de desvariejos: «res no hi ha de més repugnant que un fet» –va deixar escrit. Efectivament, quan els fets no s'ajusten als nostres desitjos, encara que aquests cavalquin sobre una majoria absoluta, poden arribar a aparèixer com indesitjables o, encara pitjor, com inexistents. Un exemple concret em servirà per il·lustrar aquest interessant fenomen de com una majoria absoluta molt llarga obnubila les ments més preclares. El proppassat 27 de febrer un honorable i significat diputat de la majoria declarava textualment: «El procés de construcció nacional de Catalunya farà desaparèixer el Partit Popular català.» I aclaria a continuació: «Un partit com l'actual Partit Popular, a mesura que vagi avançant el procés de construcció nacional de Catalunya, seguirà aprimant-se fins a desaparèixer.»

Si porto a col·lació aquesta inspirada profecia, no és per fer-li sortir els colors a l'esmentat diputat, tot i que s'ho mereixeria, sinó per extreure una lliçó positiva per a l'actual minoria majoritària i oferir-li una visió optimis-

ta de la seva actual i comprensible contrarietat. La majoria absoluta era, sens dubte, una font contínua de satisfaccions i un instrument extraordinàriament còmode per governar sense restriccions, però era també, en anar adquirint amb els anys una pàtina il·lusòria d'eternitat, un vel que separava Convergència i Unió de la veritat i una esbiaixada permanent en les seves interpretacions de l'esdevenir quotidià. A través de la lent deformant de la majoria absoluta, presumptament perenne, es veia el Partit Popular anorèxic, quan estava cada dia més vigorós i més lluent; s'actuava com si les principals preocupacions dels catalans fossin el finançament autonòmic, el desplegament dels Mossos d'Esquadra i la normalització lingüística, quan els pols centrals de la nostra inquietud són la crisi econòmica, l'atur, la seguretat ciutadana i l'habitatge; es confiava cegament en el carisma d'un líder infatigable i omnipresent, quan una societat madura, complexa i informada com la nostra començava a donar símptomes d'esgotament davant la sol·licitud benèvola del gran patriarca protector i demanava solucions en lloc d'homilies i la reducció de la pressió fiscal en lloc d'un reguitzell de crèdits tous; s'insistia a mantenir el suport a un govern central amortitzat i cosit a processos judicials, creient ser així l'eix decisor i al voltant del qual girava la vida pública espanyola amb el consegüent guany de prestigi i influència, quan la percepció creixent de la ciutadania era que la pretesa contribució a la governabilitat, sostinguda contra tota lògica econòmica, política i moral, amagava motivacions obscures o satisfia egoismes insolidaris, i sobre aquesta base l'antipatia i la fredor vers Catalunya creixien amenaçadores a la resta d'Espanya. Per tot això, la majoria ha de rebre el toc d'atenció del 19 de novembre gairebé com una benedicció, en la mesura que li ha retornat la capacitat de captar les coses tal com són i no tal com li agradaria que fossin.

En el seu assaig sobre Dilthey i la idea de la vida, Ortega ho va expressar amb la seva habitual penetració: «Res no apareix davant nostre com a realitat sinó en la mesura que ens és indòcil.» La realitat electoral, social i política de Catalunya ha trencat la brida, que la majoria absoluta subjectava amb mà fèrria, i trota alegrement cercant altres pastures ideològiques i programàtiques. Però, en la mesura que s'ha tornat esquerpa al seu anterior genet, l'obliga a estar més atent a les seves autèntiques necessitats i a tenir més cura en la intel·lecció de la seva veritable naturalesa. El que Convergència i Unió ha perdut en nitidesa, el que Convergència i Unió ha perdut en domini de la societat catalana, ho pot guanyar en nitidesa de visió i en oportunitat de rectificació. Fins avui la majoria absoluta exigia que Catalunya s'acomodés al seu model idealitzat de país. A partir d'avui Convergència i Unió haurà d'exigir-se a si mateix un esforç sense reserves d'acoblament del seu model a la substància viva i dinàmica de la nostra societat. El candidat a la presidència va dir la nit electoral que havia rebut dels votants una lliçó d'humilitat –frase que l'honora–, i va encertar plenament, perquè no hi ha forma més completa d'humilitat que el coneixement. La humilitat consisteix, en aquest moment històric, a reconèixer que Catalunya és el producte de molts segles i molta gent; terra d'innovació i de trànsit, àmbit de convivència de llengües i cultures di-

verses, borbolleig permanent d'experiències i interrogants impossibles d'enquadrar en una abstracció rígida i simplificadora. Catalunya ja està feta, no ha de ser construïda, ni reconstruïda, ni sotmesa a cap tipus de voluntarisme dirigista. Hem d'esforçar-nos a conèixer-la, a estimar-la, a millorar-la, però sense fer trencadisses, perquè hi ha parets que són mestres i no poden enderrocar-se sense que caigui tot l'edifici, i hi ha sostres que no poden aixecar-se perquè sobre ells gravita el pes d'incomptables generacions. Si aquesta és la lliçó d'humilitat que el candidat de la majoria ha cregut rebre el passat 19 de novembre, ens en congratulem, i si fos una altra, li agrairíem que ens l'expliqui, ens obri nous horitzons, tot i que, al nostre parer, el missatge dels sufragis ha estat inequívoc i no admet massa interpretacions: la majoria ha d'arxivar les seves fantasies i enfrontar-se als fets, que no sempre són agradables, però que mai no enganyen.

Un possible i, per desgràcia, probable segon efecte negatiu de les majories absolutes excessivament dilata-des consisteix en el progressiu deteriorament de la democràcia entesa com respecte a les minories, cosa que un dels nostres més reputats politòlegs ha batejat recentment com «democràcia de baixa qualitat». El nostre Grup lamenta profundament haver d'assenyalar, en començar aquesta cinquena legislatura, que durant les tres precedents la qualitat de la nostra democràcia ha empitjorat i les seves regles no escrites, tant o més importants que les escrites, que són la Constitució i l'Estatut d'autonomia, han estat reiteradament i flagrantment vorejades, quan no llisament i clarament conculcades. Perquè, senyores i senyors diputats, les democràcies dignes d'aquest nom operen, més enllà dels textos impresos als butlletins oficials, sobre els pilars de pautes de comportament voluntàries i restriccions autoimposades sense les quals es converteixen en pobres simulacres.

Tenim avui una excel·lent ocasió per preguntar-nos: quina mena de democràcia hem viscut a Catalunya durant l'hegemonia de Convergència i Unió? El compliment de la lletra de la democràcia ha estat acompanyat pel respecte al seu esperit? Els mitjans de comunicació públics de la Generalitat, pagats amb els diners de tots els contribuents, han practicat l'objectivitat, el rigor, l'equanimitat o han dissenyat i realitzat les seves polítiques informatives i de creació d'opinió al servei del Govern, d'acord amb els seus estrictes interessos partidistes? Els màxims responsables de la nostra televisió i ràdio públiques han estat designats atenent la seva professionalitat, competència tècnica, independència política, després de consultar les restants forces parlamentàries i les instàncies socials rellevants, o s'han escollit primordialment i unilateralment en funció de la seva proximitat i fidelitat a les sigles de la majoria? Els alts directius de la principal entitat financera pública de la Generalitat han administrat escrupolosament i honradament els cabals a ells confiats, o s'han concedit crèdits a si mateixos en unes condicions que no en gaudeix el comú dels ciutadans per ser, a continuació, ascendits en recompensa a tan edificat procedir? Els crèdits i els avals públics s'han assignat atesos els criteris de racionalitat econòmica, viabilitat de les sol·licituds i estricta aplicació de dictàmens tèc-

nicis independents, o s'han atribuït a amics i clients polítics de forma opaca i arbitrària? El poder polític s'ha mantingut a distància del poder del diner, preservant la seva esfera d'activitat, d'influències espúries, o, al contrari, s'ha prestat a les més variades i equívokes relacions amb grups financers privats protagonistes d'escàndols sorollosos, processats per greus delictes, fins que la proximitat ha arribat als ulls indignats, incrèduls dels ciutadans com a impúdica promiscuïtat? Quan l'oposició ha sol·licitat la creació de comissions d'investigació parlamentàries amb motiu de l'aparició de presumptes operacions de corrupció per part d'altres instàncies de l'Administració, fonamentant la seva petició en indicis sòlids i en denúncies documentades, el Govern ha facilitat la transparència i l'eficàcia del control de la cambra sobre la seva actuació, o ha bloquejat o limitat els instruments legítims a l'abast de les minories per a aclarir i depurar les possibles responsabilitats polítiques? Aquest és el tipus de preguntes que la majoria ha de plantejar-se en la seva nova singladura, i de les seves respostes sinceres ha d'extreure les orientacions adequades per a la present legislatura, que haurà de travessar amb altres vents i altres rumbos.

I, en un terreny més conceptual i més bàsic, és indispensable, a la llum de l'experiència acumulada al llarg dels darrers dotze anys, formular la qüestió següent: és legítim i, més que legítim, democràticament aconsellable que, recolzant-se en una reiterada majoria absoluta, una força política concreta pretengui fixar les essències definidores d'una col·lectivitat en els seus sentiments més profunds, en els seus símbols més entranyables, en la interpretació de la seva pròpia història, en la imatge interna de si mateixa i en la projecció externa d'aquesta imatge, i ho faci utilitzant massivament, implacablement un gegantí aparell mediàtic públic, que hauria de ser un fidel reflex de la pluralitat social, que hauria de ser sempre un mirall i mai un motlle, i que no li tremoli la mà en transformar un sistema educatiu neutral, que la Constitució posa a l'abast de tothom, en una màquina d'adoctrinament ideològic que separa, d'acord amb la seva particular visió, els bons dels dolents, els patriotes dels enemics de la pàtria i els ortodoxos dels herètics; que dictamina què és el genuí i què és el succedani, què és el de casa i què és el de fora de casa, i que mentre exhorta a la cohesió i a la integració sembla la llavor de la divisió i la discòrdia? És això democràticament acceptable per molt legal que sigui? No hi pot haver posicions ambigües en un tema tan cabdal en què es posa en joc el significat més radical de la democràcia.

La nostra posició és ben coneguda, i si cinc anys de campanyes sistemàtiques de deformació de les nostres idees i de desqualificació i falsejament de les nostres propostes no ens han apartat d'ella, si hem resistit en la dificultat i en la precarietat, no ha estat per aflluïxar quan les nostres tesis comencen a obrir-se pas trencant el setge de la coacció psicològica i de l'agressió verbal o, fins i tot, física. Ho reiterarem, per tant, un cop més i ho fem amb les inspirades paraules de l'expresident de la República italiana, Francesco Cossiga: «No es voten les filosofies, es voten els programes.» O utilitzant el mateix llenguatge emprat pel candidat a la presidència en la seva intervenció d'ahir: «Es voten els

programes i no els projectes de país.» Efectivament, els ciutadans voten en les democràcies allò que volen fer junts, no allò que són o desitgen ser, reducte individual i inviolable de la seva intimitat i de la seva consciència; les urnes decideixen els tipus aplicables a l'IRPF, la durada del servei militar o el sistema de finançament de les pensions, però no determinen la identitat de cadascú, que cadascú ha de ser de lliure d'escollir sense pressions ni ingerències del poder públic; la identitat no es vota, com no es vota la veritat o la bellesa, que cada dona i cada home cerquen o senten a la seva manera irrepetible, miraculosa i única.

La pretensió de subjectar a la regla de la majoria creences, valors o sentiments que constitueixen el fonament recòndit de la llibertat individual i de la dignitat personal és un error intel·lectual, polític i moral de primera magnitud, al qual el Grup majoritari d'aquesta cambra no ha estat del tot aliè en el passat. El resultat del 19 de novembre ha representat també en aquest sentit una reacció defensiva de la societat catalana davant el desbordament invasiu d'una doctrina que, en col·locar la identitat en el vèrtex de l'escala axiològica, anteposant així l'emoció al pensament, ha generat una sensació d'asfíxia mental i de vertigen ètic que ha mobilitzat molts ciutadans que a les eleccions autonòmiques s'abstenien sistemàticament. Una majoria absoluta que deixa de ser-ho quan creix notablement la participació només té una lectura possible: es tractava d'una hegemonia que alienava amplis sectors de la població de la voluntat d'autogovern i que ha acabat sent percebuda per aquests sectors com una amenaça de suficient abast com per treure'ls de les seves cases i portar-los als col·legis electorals. I, sincerament, un poder emanat de la indiferència dels ciutadans davant les urnes pot ser legal, però, des del punt de vista de la qualitat democràtica a la qual abans em referia, és lluny de resultar satisfactori per a qui l'exerceix i per a qui el suporta.

Ens trobem així amb un altre motiu de satisfacció per a la majoria, a la qual el seu disculpable mal humor no ha d'impedir captar la innegable sensatesa de la dita castellana: *No hay mal que por bien no venga*. Efectivament, un major equilibri i una distribució menys desigual d'escons en aquest Parlament faran que la nostra democràcia guanyi en solidesa i qualitat, protegint la majoria de temptacions abassegadores, amansint i tornant més constructiva l'oposició i apropant el treball de la cambra als autèntics problemes de la nostra societat.

I, al fil d'aquesta reflexió, arribem necessàriament a l'injustament anomenat pacte de quatre contra un, la gestació i la plasmació del qual són un excel·lent referent i una guia inestimable de cara a articular eficaçment les relacions entre Govern i oposició en aquesta cinquena legislatura. D'entrada no és admissible la presentació d'aquest acord com quatre contra un perquè el cinquè va rebutjar en tot moment d'incorporar-s'hi, malgrat haver estat reiteradament convidat. I, a més a més, qualificar-lo de quatre contra un seria tant com admetre que abans, quan la majoria absoluta ho possibilitava, existia un corró d'u contra quatre. El desenllaç de l'acord quadripartit a favor de la pluralitat i l'equilibri institucional és una de les millors notícies que la societat catalana ha rebut en els darrers temps, i no és

casualitat que l'hagi acollit majoritàriament amb entusiasme. L'acord delimita amb tota claredat el terreny institucional i el separa del de govern, establint sense embuts que l'impuls i el control de l'Executiu, a l'igual dels mecanismes de creació d'opinió, han de ser independents d'aquest. Allò que abans estava perillosament barrejat amb les consegüents distorsions i patologies queda, d'aquesta manera, salubrament delimitat.

La democràcia no és una qüestió merament numèrica, perquè la quantitat no genera per si sola qualitat, i molt menys bona qualitat. El pacte, en modular els simples números en funció de valors i principis superiors a l'interès partidista conjuntural o a la conveniència immediata, demostra que la nostra democràcia és entesa correctament i que quatre dels cinc grups avui aquí presents han assumit que la netedat dels seus mètodes és consubstancial a la seva mateixa existència. Els quatre partits signants representen plantejaments, ideologies, sensibilitats, trajectòries, objectius i programes diferents, i en determinats punts espectacularment diferents; tancar aquest acord ha representat per a alguns d'ells molèsties i incomprendiments, tant internes com externes. Tots hem cedit en alguna cosa, tots hem admès part de la raó dels altres, situant el nivell de la discussió en un pla superior a les respectives apetències i propòsits polítics, que, tot i no ésser compartits, han estat considerats per tots com a respectables. S'ha culminat un acord franc, positiu i obert –n'ha restat exclòs només el que lliurement ha volgut autoexcloure-se'n– i que no tanca res sobre les futures decisions que cada partit prengui en l'àmbit del govern i de la seva acció parlamentària corresponent.

La majoria, pel que fa al pacte quadripartit per la pluralitat i l'equilibri institucional, no ha sabut mesurar des del mateix inici del procés ni el seu nivell ni la seva transcendència. Ha demostrat una certa resistència inercial a situar-se en les noves coordenades marcades per les urnes del 19 de novembre, i el seu cap de files, en lloc d'abocar tota la seva autoritat política en la negociació, va preferir –o no va poder evitar– fotografiar-se amb els grans de la terra, confiant els contactes amb l'oposició al picoteig dialèctic d'un vicari sinuós.

Per suposat, és tard per a la majoria, i inútil plorar sobre la llet vessada, però és bo tenir present que les fotografies no tenen gruix i són mudes, mentre que la democràcia és un règim de discussió oral i de contacte directe, de complexa pluridimensionalitat, on els interlocutors i els calendaris s'han d'ajudar a les urgències dels esdeveniments i a la importància de les qüestions tractades. Si s'erra el ritme i els actors, l'obra acaba malament per al qui s'equivoca, però el final pot ser feliç per la fortalesa i el prestigi democràtics de Catalunya, com el cas que ens ocupa. El candidat a la presidència ha d'extreure les conseqüències que es desprenen d'aquest episodi, ple de significació i de contingut.

Si em permet, senyor Pujol, unes recomanacions fetes amb la millor de les intencions, el nostre Grup li suggeriria que canviï de registre al més aviat possible. Fins ara tenia poder; a partir d'ara haurà de mostrar autoritat. Ahir podia limitar-se a commoure; d'ara endavant haurà d'esforçar-se a convèncer. En el passat, vostè ha sabut manar; en el futur que avui comença els ciutadans

esperen que mostri vostè –com va fer a la primera legislatura– que també sap governar. I a més a més –i no és poc–, hi ha una altra qualitat de la seva personalitat que fins al passat 19 de novembre la majoria absoluta, repetida una i altra vegada, no havia permès que aflorés, tot i que no dubtem que vostè la té; això sí, oculta fins aquell moment per les circumstàncies. S'obre un període en el qual vostè es veurà obligat a ser seductor, a demostrar encís, simpatia i comprensió amb l'oposició, a mostrar-se amistós, assequible i simpàtic, a acceptar que els presidents dels altres quatre grups d'aquesta cambra no són figurants, ni una part inevitable, encara que molesta, de la trama, sinó caràcters principals que, tot i amb menys vots, estan col·locats per la voluntat popular, parlamentàriament parlant –el Govern és una altra conversa–, en el mateix pla institucional que vostè. En unes altres paraules: vostè seguirà sent el protagonista, però el repartiment s'ha ampliat.

La seva vida, senyor Pujol, canviarà, serà més amena, més excitant; a caire de pista, quatre possibles parelles obren tot un ventall de possibilitats, perquè inclinar-se per ballar sol no sembla massa compatible amb l'estabilitat i l'eficàcia. No crec que tingui vostè motiu de queixa: els seus quatre possibles *partenaires*, cadascun amb les seves virtuts i els seus defectes, els seus avantatges, els seus inconvenients, no estan..., no estan gens malament, en els seus estils respectius. (*Rialles.*) Crec que no és aventurat afirmar que a Espanya hi ha en aquests moments més d'un president autonòmic en minoria que es canviaria per vostè. (*Rialles.*) Ja veurà com d'aquí a uns mesos reconeixerà davant la cambra que la cosa no era tan dolenta com s'imaginava i que té vostè una oposició que no se la mereix. (*Rialles.*)

Hem llegit aquests dies que la seva intenció és obrir un parèntesi fins a les eleccions generals anunciades per al propïnt mes de març i no articular un acord de legislatura o de govern amb una altra o unes altres forces fins a conèixer el resultat. Per ser-li franc, no considerem encertat aquest plantejament dilatori: els problemes de Catalunya seran els mateixos al març que avui; agreujats, però. Les solucions a aplicar des de les competències de la Generalitat no depenen ni han de dependre de qui governi l'Estat, llevat que l'autonomia política adquireixi un sentit purament instrumental, que no contribuiria, precisament, a realçar-la.

Es tracta, doncs, simplement i un cop més, d'un enfocament tàctic purament partidista, o el que és el mateix, d'un oportunisme en to menor? Catalunya es mereix quelcom més. L'animem, per tant, senyor candidat, que, en haver superat aquest debat d'investidura, endegui vostè d'immediat la tasca de proporcionar al país un consell executiu fort i un programa clar i ambiciós de govern, recaptant els suports necessaris. Haurà vostè, tot i que no li resulti fàcil ni plaent, de definir-se. Està vostè obligat per l'aritmètica parlamentària a enfrontar-se, després de dotze anys d'haver perdut el costum, a allò que constitueix la característica medul·lar de l'ofici del governant: prendre decisions arriscades i, en definitiva, escollir en funció d'interessos veritablement superiors. Aquesta vegada no li serà possible, tal com ha estat el seu hàbit inveterat, dissimular, esperar o passar-li a un altre el problema. Aquest cop no té vos-

tè una altra sortida –i li prego que m'excusi per la cru-esa col·loquial de l'expressió– que «mullar-se».

Coneix vostè perfectament els programes, àmpliament explicats i difosos en la recent campanya, dels seus quatre possibles aliats, i ha de seleccionar vostè aquell o aquells que cregui que millor es pot o es poden conciliar amb el seu. Si es decideix vostè per l'austeritat pressupostària, amb una decidida reducció de la despesa corrent, per la racionalització i simplificació de l'Administració de la Generalitat, per la ràpida implementació de mesures afavoridores de la competitivitat de les nostres empreses, per l'eradicació sense vacil·lacions de la corrupció i pel respecte escrupolós de la pluralitat cultural i lingüística de Catalunya, ja ens ho farà vostè saber. I, si ho fa, trobarà en el Grup i en Partit Popular un interlocutor fiable, flexible i constructiu, disposat a donar un cop de mà en la gestió dels assumptes públics. Si s'inclina vostè per una altra línia programàtica i política, el Grup Popular exercirà una oposició responsable, tan dura com requereixi la defensa dels nostres principis i les nostres propostes, tan contundent com exigeixi la crítica dels que segons el nostre parer siguin errors del seu Govern. Així de simple i així de clar; esperem les seves notícies.

En el seu lluminós opuscle sobre la democràcia després del comunisme, un dels científics socials més eminents del nostre temps, Giovanni Sartori, afirma poèticament que en el món, després del novembre de 1989, el llibre del futur està més obert que mai. Un altre novembre, el de 1995, ha introduït en el llibre del futur de Catalunya noves i suggeridores possibilitats. Els ciutadans han volgut que vostè, senyor candidat, i la coalició que vostè encapçala, segueixin passant les pàgines d'aquest llibre fascinant, però també han decidit, i de manera inapel·lable, que, si més no durant aquesta cinquena legislatura, no les escriguin vostès sols.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Té la paraula el candidat molt honorable senyor Jordi Pujol.

El candidat a la presidència

Senyores i senyors diputats, molt honorable senyor president, la intervenció del senyor Vidal-Quadras em dona peu a fer referència a un punt, a una qüestió –la meua primera idea era, justament, exposar-los-la, a vostès, al començament del debat, però el debat del dematí no havia anat ben bé per aquest camí–, que era, una mica lligat amb tot això que ha estat dient el senyor Vidal-Quadras, algunes consideracions meves sobre com veig el moment present –molt breus– i, sobretot, com veig aquest debat –molt més breus de les que..., hi dedicaré molt menys temps del que hi ha dedicat el senyor Vidal-Quadras.

Mirin, jo vaig venir ahir aquí, i avui, seguint la indicació que em va fer el molt honorable senyor president del Parlament, bàsicament a una cosa, que és exposar el nostre programa. I, a part d'això, el que vaig dir ahir i repeteixo avui és que, sobretot, el que feia era deixar les portes obertes per parlar del que convingués i amb

qui convingués –això que diu de les quatre balladores, no? Però tampoc no es tracta, no tenim cap interès –i el senyor Vidal-Quadras ho sap, i m'ho acaba de criticar– de sortir a ballar de seguida, amb tota sinceritat. Però sí que vaig dir ahir, i torno a dir avui, que sense excepció –sense excepció envers els quatre grups parlamentaris aquí presents, a part del nostre– nosaltres volíem deixar les portes obertes. I fins i tot, sí, m'he vist obligat aquest dematí a respondre negativament a algunes de les preguntes que s'han fet amb un to d'«au, au, sí o no?», tal cosa, tal cosa i tal cosa, i he hagut de dir que en aquests moments nosaltres això no ho podem fer –alguna d'elles no vol dir que no ens vegem obligats, com ahir vaig dir ben clarament, a fer-les en el futur–; no és tampoc perquè amb cap grup, absolutament amb cap grup, nosaltres tinguem ganes, en aquests moments, de tancar les portes.

Ara, també els he de dir, amb tota sinceritat, que en aquest debat no podré anar gaire més lluny d'això i que, per tant, allò que sigui demanar, diguem-ne, compromisos concrets d'això, d'allò o del més enllà, i sobretot d'aquesta manera molt tallant, «sí o no?», doncs, no ho podré fer moltes vegades, o no consideraré que s'hagi de fer, perquè les característiques i el moment del debat, es vulgui o no, són molt particulars i no són per donar aquests tipus de respostes.

Jo el que vaig deixar clar ahir i voldria tornar a deixar clar ara és que nosaltres tenim un programa i tenim un projecte; ho sento, tenim un projecte. I això ho he de subratllar perquè per nosaltres el projecte de país –i ho vaig dir ahir– és més important que el programa. El programa està en funció d'aquest projecte de país. Ja vaig advertir ahir que afegir això que en dic «un projecte» al programa, simplement un programa, doncs, de vegades pot dificultar les coses, però nosaltres som això, i això no ho canviarem. I ahir vaig voler deixar clar aquest programa, i en el projecte potser no m'hi vaig entretenir tant, perquè, de fet, ahir només vaig tocar alguns temes molt fonamentals del projecte, perquè vostès ja el coneixen.

Som perfectament conscients –i ho vaig ser des del primer dia, la primera nit de les eleccions, i vostè ara ha recordat el discurs que vaig fer aquella nit– que nosaltres, home, és evident que no tenim la majoria absoluta. Fins aquí arribem a entendre que seixanta diputats no són seixanta-vuit, no? Fins aquí encara hi arribem. I, per altra banda, el to del meu discurs d'aquella nit és el que jo vull que impregni la nostra actuació, i si, per la raó que sigui, doncs, o no s'ha sabut aplicar prou bé, o no s'ha volgut entendre que volíem anar per aquí, o hi ha hagut un malentès, o hi ha hagut el que sigui, és igual, tant li fa, doncs, i ha pogut semblar que o bé –ho repeteixo– nosaltres no érem conseqüents amb aquesta presa de posició meua d'aquella nit, o vostès no volien fer-ne cas –que ara no hi he d'entrar–, però de tota manera vull que quedi clar que nosaltres som perfectament conscients..., naturalment, no som tan curts per no saber que no tenim majoria absoluta.

També potser val la pena recordar, malgrat tot, i sobretot després de l'èmfasi que vostè ha posat en el gran canvi que representa el 19 de novembre –que, evidentment, representa un canvi–, però que de tota manera la

posició central d'aquest Parlament i la posició central de la política a Catalunya i la posició central, políticament parlant, de la societat catalana segueix estant a Convergència i Unió. No ho faig per res; simplement per un cas que, de la mateixa manera que ha semblat que nosaltres podíem haver-nos oblidat o no adonar-nos que només teníem seixanta diputats, per si de cas algú no se'n recordés, jo he de recordar –ja ho vaig dir ahir, molt de passada, per no semblar petulant– que, malgrat tot, després de tot això, resulta que Convergència i Unió té el 41% dels vots i el 44% dels diputats. I..., bé, i és sobre aquestes bases que nosaltres –sobre el programa, sobre el projecte, sobre la no-majoria absoluta i sobre aquesta posició del 41% dels vots i el 44% dels diputats– que nosaltres –ja ho vaig dir ahir, però ara ho repeteixo– haurem de negociar. Però ben entès, també, torno a dir-ho, que les circumstàncies i el moment en què es produeix aquest debat no fan que nosaltres puguem avui prendre segons quins compromisos formals fermes, ni fer aquestes opcions que vostè, i alguns altres, em sembla, ens reclamen.

Dit això –que tenia ganes de dir-ho aquest matí, però potser..., en fi, no he trobat el moment de dir-ho–, dit això, el que li vull dir, senyor Vidal-Quadras, és que aquest matí ja he contestat també aquest tema, doncs, del pluralisme. Ja he dit que nosaltres creiem que en aquest Parlament, en les comissions de transferències i en les comissions de finançament de la Generalitat hem mantingut i hem respectat la composició que la pluralitat del país havia expressat, que no hem utilitzat la nostra majoria absoluta per canviar determinats elements del funcionament, aspectes del funcionament del Parlament que ens poguessin afavorir. Que hem respectat per a segons quines coses, per a les quals només calia votar amb majoria absoluta, doncs, unes majories..., diguem-ne, de garantia per a les minories, ho hem fet –en dotze anys podíem haver-ho canviat, això. Que la relació que hem tingut amb els ajuntaments, es dirà el que es vulgui, però encara ningú m'ho ha demostrat mai, ni m'ho podrà demostrar, no han estat impregnades per cap mena de partidisme ni de sectarisme; hem actuat d'una manera, i ho puc discutir amb qui vulgui i on sigui, d'una manera honesta respecte als ajuntaments, deixant de banda el seu color polític.

Pel que fa a la televisió, pel que fa a la televisió, ho he dit aquest matí, i ho repeteixo, crec que la nostra televisió resisteix amb èxit, concretament TV3 i el Canal 33, resisteix amb èxit la comparança amb altres televisions, públiques i no públiques. Aquí tinc un estudi –que naturalment comprenc molt bé que vostès diguin «això no ens val, a nosaltres»–, un estudi repetit, de l'any 91 i de l'any 95 –però bé, el nou Consell, ara, de Ràdio i Televisió, podrà repetir-lo, aquest estudi, amb qui vulgui–, però aquest estudi fa un estudi sobre... –la veritat és que no sé quins són els elements que utilitza, però en tot cas només tinc els resultats–, sobre informació objectiva políticament neutral: l'any 91, de les sis televisions que hi ha a Catalunya, públiques i privades, concretament TV3 quedava classificada la tercera, després de dues que, fins i tot, doncs..., dues que són les privades, Antena 3 i Tele-5; però l'any 95 li he de dir que en aquest mateix estudi, amb el mateix criteri, de tercers TV3 passava a primer. Vostès podran donar-hi

el valor que vulguin, a això, però, en fi –ara es podrà tornar a fer aquest estudi, no?, ara es podrà tornar a fer–, però aquest estudi, que situava TV3 en el tercer lloc, l'any 91, el situa ara, l'any 95, en el primer. Repeteixin-lo. Però, en tot cas, en tot cas, jo refermo el que he dit aquest matí, que entenc que els nostres mitjans de comunicació públics resistirien molt bé qualsevol comparança amb altres mitjans de televisió. I, la veritat, només una petita..., no ho agafi ara, perquè, doncs, em sap greu, potser, aquest matí haver-me deixat portar de vegades per una cosa de caràcter polèmic, que no cal, però de tota manera, vostès, amb la seva televisió del País Valencià no ens donen allò que se'n diu un bon exemple, doncs, del que ha de ser el funcionament d'una televisió pública, i no al cap de dotze anys de majoria absoluta, sinó al cap de tres setmanes. (*Remor de veus.*) Però bé...

Vostè parla de l'escola, i de la llengua, i de la identitat d'un país. Una cosa va quedar ahir molt clara, i li vull repetir: no canviarem la nostra política lingüística, no canviarem la nostra política lingüística a l'escola. Actuarem amb tota la prudència, amb la màxima prudència... Aquest matí jo en parlava, d'això, arran de la intervenció del senyor Colom, i deia que el consens que necessitem no és tant el consens –que també– d'aquest Parlament, el consens polític dels diputats, sinó del cos social. Però m'he descuidat de dir aquest matí una cosa, que potser no calia dir en el cas de la discussió amb el senyor Colom, però sí en la de vostè: que si dic això no és perquè no hi hagi consens social, sinó perquè el que passa és que el nostre Govern no voldrà fer res que ni molt remotament pugui mínimament esquarterar el consens social que hi ha. Perquè, en el tema lingüístic, i en el tema de la llengua a l'escola, de consens social n'hi ha. I nosaltres, simplement, el que passa és que no el volem posar, ja dic, ni mínimament, ni mínimament, en perill. I per això anirem amb tant de compte.

Ara, d'adoctrinament, tampoc res. Que l'escola a Catalunya, evidentment, ensenyi a conèixer Catalunya, és clar que sí; que l'escola a Catalunya ensenyi a estimar Catalunya, és clar que sí; que l'escola a Catalunya, que és un país que necessita fer un gran esforç d'integració, faci aquest esforç d'integració, és clar que sí! Si resulta que això s'admet de tots els països, si tanta gent dóna com un exemple el que és l'escola francesa, que ha estat el gresol de França, i nosaltres no ho podem fer? Si en qualsevol país del món l'escola ensenya a estimar el propi país! Això està clar. Però és que, a més, si volguéssim fer un altre tipus d'adoctrinament, suposant que volguéssim, que no volem, no podríem, perquè per fer segons quin tipus d'adoctrinament necessitaríem..., segons quin tipus d'adoctrinament partidista, diguem-ne, per dir-ho així, necessitaríem el concurs dels mestres, i, de fet –i això ho dic en honor d'ells–, els mestres de Catalunya no es prestarien a una acció d'adoctrinament d'aquest tipus.

Per tant, d'adoctrinament, no n'hi ha. Però en altres coses que sí que hi podríem tenir més influència, com són els llibres de text, tampoc no hi és. Hi pot haver, vostè em dirà, tal llibre de text: és possible; tal altre diu no sé què, parla del que sigui: molt bé, és possible. És que, de coses de detall, doncs, en trobarem sempre.

Però no es podrà dir que els llibres de text en els quals... –almenys aquells–, en els quals hagi pogut tenir una certa influència la Generalitat, estiguin orientats amb un sentit sectari. No podríem dir el mateix de molts llibres de text que circulen a Catalunya i que estan fets fora de Catalunya i per editorials no catalanes, en els quals hi segueixen havent avui moltes coses que, de fet, vénen no ja de l'època de la dictadura franquista, sinó, podríem dir-ne, del que ha estat la visió tradicional de l'ensenyament a molts sectors espanyols, en els quals, realment, o Catalunya no ha existit o s'ha presentat d'una manera absolutament deformada.

Per tant, no hi ha adoctrinament. I no canviarem –això sí que li he de dir–, no canviarem la política lingüística a l'escola. I tampoc fora de l'escola. La de fora de l'escola... És més: ho he dit aquest matí contestant la intervenció del senyor Colom, que el fet que nosaltres, per no córrer el perill de remoure segons quins pòsits, segons i com, haguéssim aturat la reforma de la Llei, no vol dir que no la puguem fer un dia –no ho tenim previst fer en aquest moment, amb tota sinceritat, a no ser que vegem les coses molt i molt clares–, però, a més, el que sí que he dit és que seguiríem aplicant aquell Pla de normalització lingüística.

Això, senyor Vidal-Quadras, deu formar part d'allò que en diem el projecte de país, i ja vaig dir ahir que ens és molt més difícil parlar del projecte que del programa. Aquí nosaltres no podríem dir: «Home, potser podem tenir majoria amb aquest o amb l'altre a base de canviar la política lingüística»... No la podem canviar. Si haguéssim de canviar la política lingüística, sàpiga aquest Parlament que haurien de canviar de dalt a baix el Govern de la Generalitat de Convergència i Unió, si és que vostès avui ens voten la confiança.

Passant a un altre tema, li he de dir que jo no he vingut avui, ni ahir, a discutir el pacte que vostès en diuen «institucional». I vostès ja saben el que en pensem, d'això, i el que en penso jo, i ja ho he dit, i ja està fet, i evidentment avui no en parlaré, ni en principi crec que en el futur n'hagi de parlar gaire sovint. En realitat, ara, en el futur, veurem com actuen aquests quatre partits, i aleshores es veurà quin és l'abast exacte d'aquest acord. En tot cas, li he de dir –i per això no li contestaré sobre això– que per mi no forma part d'aquest debat.

I, finalment, l'última cosa que em dóna peu a contestar del seu discurs és quan vostè diu: «És que, vostès, per què esperen al mes de març per prendre segons quines decisions?» Bé, dues paraules sobre això.

Primera... Estigui tranquil: nosaltres, si aquest Parlament ens dóna la seva confiança, em dóna la investidura, nosaltres governarem, nosaltres governarem, i creiem que tenim la possibilitat de fer-ho. I governarem amb intensitat, i amb una..., en fi, i es notarà que governem. I governarem sobre la base de què? Doncs, sobre la base del programa que ahir vaig explicar, i que el debat d'avui, entre altres coses, ha de servir perquè si algú vol més detalls sobre aquest debat, doncs, els prengui, escolti, ens ho demani, i ho aclarim.

Ara –i això és l'últim que ara li he de dir–, no és lògic, no té lògica, que ara diguem que el que pugui passar al

mes de març no compta. I és clar que compta! Òbviament compta a nivell espanyol, però és que a nivell estrictament català també compta. I, això, voler-ho negar, em sembla que és, simplement, o bé una tàctica de dialèctica, o bé simplement negar l'evidència, o no adonar-se'n... Però és evident que compta.

I compta una altra cosa, compta una altra cosa –tan important com puguin ser els resultats del mes de març–, que és saber què diran els partits i, sobretot, què pot haver de dir el partit que guanyi, el que sigui, el mes de març. Què diran els partits que puguin tenir un pes de política espanyola, però que..., un pes de política espanyola que, evidentment, reverteix sobre aquí, que repercuteix sobre aquí. Parlant del Partit Popular, per exemple, no? Vostès van estar en contra de l'IRPF, del 15%. I no solament hi van estar en contra, sinó que, quan vostè es referia que la nostra política havia, doncs, provocat reaccions fora de Catalunya, jo li vull recordar que una de les coses que el Partit Popular deia en aquell moment era que aquest tema de l'IRPF representava una mena d'espoli, i això es va anar repetint a tot Espanya. En canvi, ara, darrerament, vostès s'han abstingut, s'ha produït darrerament –i compreguin que això ens obliga a ser prudents– un fet insòlit, i és que a l'hora de tornar a votar en el Consell de Política Fiscal i Financera si s'havia d'incloure o no el 15% en el pressupost de l'any que ve, o en la pròrroga de l'any que ve, resulta que el Govern, el Govern socialista, ha votat que sí; el Govern de la Generalitat, els representants del Govern de la Generalitat, han votat que sí; els representants de les comunitats socialistes han votat que no, i els representants de les comunitats populars, que havien votat que no, s'han abstingut. Que és un vot que els agraeixo, perquè aquesta abstenció tenia pràcticament un valor de sí. És a dir, dubto molt que el Govern central, que en aquests moments tampoc és el que en podríem dir un gran exemple de fortaleza, s'hagués atrevit, amb el vot en contra de les comunitats populars i de les comunitats socialistes alhora, i només amb el vot a favor del Govern de la Generalitat, a tirar-ho endavant. Per tant, moltes gràcies.

Però, és clar, el que necessitem saber és, primer, si el Partit Socialista dirà que sí o que no, en el futur, després, diguem-ne, d'aquesta mena, diguem-ne, de confusió que s'ha creat, i si vostès passaran definitivament de l'abstenció al sí o bé a la proposta d'un sistema en la línia del 15%, o d'un altre, o d'un altre, sempre que sigui millor, que ens permeti una millora substancial del nostre finançament. Això no ho sabem. I vostè no crec que ara m'ho pugui contestar. I, en tot cas, i perdoni, no cal que m'ho contesti, perquè crec sincerament que vostès, ara, vostès, el Partit Popular, no estan en condicions de contestar-ho. I, si ho contestessin, nosaltres no tenim per què creure que és l'última paraula, per més que la resposta fos donada amb bona fe.

Bé, sobre el tema lingüístic, del qual ja li he dit quina era la nostra posició, a mi m'ha semblat de vegades notar una certa inflexió positiva en la seva posició, però no ho sabem, no ho sabem, i probablement no ho sabrem fins d'aquí a uns mesos.

I quant a política econòmica, no catalana, sinó espanyola en general, però per nosaltres és molt essencial, per-

què una part important del que li passi a l'economia catalana és el que es fa a nivell de política econòmica espanyola, tampoc no ho sabem, perquè –i és molt lògic– el Partit Popular, en aquest moment –i és molt lògic–, el que fa és no prendre cap decisió ni fer cap declaració que li pugui costar vots. Per cert, jo em felicito –perdonin, ara sí que seré prepotent–, em felicito a mi mateix, com a president de Convergència, en aquest cas –i felicito els nostres companys d'Unió Democràtica–, perquè durant aquesta legislatura –i aquí hi ha un diputat que en podria parlar millor que jo, que és en Rafael Hinojosa– hem fet una cosa molt important i que ahir va ser consagrada: nosaltres, el Grup Parlamentari de Convergència i Unió, vam proposar això que després ha estat el pacte de Toledo; ho va proposar Convergència i Unió, concretament ho va proposar, si no ho recordo malament, no sé si el diputat Hinojosa o el diputat López de Lerma, un dels dos... (*El Sr. Hinojosa i Lucena diu: «l'Homs».*) L'Homs, cap dels dos. (*Remor de veus i rialles.*) Ja veuen que no sé res de res. (*Rialles.*) Però, naturalment, aquesta treva, aquesta treva que els populars i els socialistes –els populars i els socialistes– han establert probablement és bona, perquè sabem que aquest és un tema que si es porta a les eleccions tindrà uns efectes molt negatius; ja els va tenir a les eleccions anteriors, però evidentment deixa en suspens saber què pensa de debò el Partit Socialista, no què diu el Partit Socialista, i el que pensa de debò el Partit Popular. I, això, no ho sabem fins després de les eleccions. I això és molt important per a nosaltres, perquè ahir vaig dir que hi ha dues maneres d'enfocar aquesta revisió de l'estat del benestar: una, per despullar-lo del tot, o despullar-lo molt, i una altra per salvar-lo introduint-hi els canvis que s'hagin d'introduir i fent que, per tant, aquest estat serveixi no per repartir de qualsevol manera i a cegues, i donar a gent que té molts diners determinats avantatges, sinó fent que vagi a servir a aquells que autènticament ho necessitin. Bé, però, això, no ho sabem, de vostès, i és lògic. No m'ho pot contestar, encara que volgués no m'ho pot contestar, ni vostè ni els socialistes, perquè, a més, a mi em consta, de vostès i dels socialistes, que els seus dirigents diuen una cosa en públic i una altra en privat. I no els ho critico. Diuen una cosa en públic i una altra en privat, per exemple, de la proposta d'en Farreres, per exemple, i no els ho critico, perquè vostès estan, més que ningú, en període preelectoral –tots hi estem, però sobretot vostès.

Jo no sé, per exemple, respecte al Partit Popular, si serà veritat o no allò que va dir algun dirigent del Partit Popular de Catalunya que ells, arribats al poder, primer revisarien l'acord sobre el model policial al qual vàrem arribar, i que, òbviament, de cap manera, ni pensar-ne, ni negociarien –cosa que els socialistes sí que estaven fent en aquest moment– la possibilitat d'un traspàs de la competència de trànsit. Si jo no sé això de vostès no em puc pronunciar sobre vostès, i que consti que comprenc perfectament que vostès tampoc no es pronuncien, però és que en el fons, en el fons, tothom sap que, ho vulguem o no ho vulguem, estem en un cert període, diguem-ne, de treva, o més que de treva –no és la paraula, «trev»–, en un cert període de neutralització de certes coses durant el qual –això sí que podem fer-ho, i ho farem des del Govern de la Generalitat– amb

la pròrroga del nostre pressupost governarem, això sí. En una pila de coses no ho podem fer, però segons quines opcions ni nosaltres ni cap dels grups d'aquesta cambra –ni cap dels grups d'aquesta cambra– pot prendre segons quines decisions.

Bé, crec sincerament que no tinc res més a contestar al discurs que vostè ha fet.

Moltes gràcies.

El president

Per al torn de rèplica, té la paraula el president del Grup Popular, el senyor diputat Aleix Vidal-Quadras. Temps: vint-i-quatre minuts.

El Sr. Vidal-Quadras i Roca

Bé, gràcies, senyor president. Senyor Pujol, vostè, al final de la seva intervenció, ens ha donat les gràcies, al Partit Popular, per aquesta abstenció en el Consell de Política Econòmica i Financera sobre el 15% de l'IRPF i la seva pròrroga per a l'any que ve. Vostè ha dit, concretament: «moltes gràcies». Jo li vull contestar de forma explícita i completa: de res. (*Remor de veus i rialles.*)

I una altra cosa que volia deixar clara perquè no hi hagi equívocs és que vostè ha parlat de balladores, de quatre balladores. No: jo he dit «parelles», perquè el Partit Popular vol ser políticament correcte. Bé, o sigui que... (*rialles*), les coses, que quedin clares. (*Remor de veus.*)

I tampoc en cap moment, tampoc en cap moment li hem demanat compromisos tallants: el que hem dit, simplement, és que l'aritmètica parlamentària, des del nostre punt de vista, l'obligava, a vostè, de manera immediata, a parlar, a començar a establir contactes amb la resta de grups per tal de configurar un acord de legislatura, de govern, endegar, articular un programa sòlid, viable, sensat, per als propers, en principi, quatre anys, i fer-ho de seguida, perquè en aquests moments el que la societat catalana demana –i s'han sentit moltes veus en aquest sentit– és estabilitat. I aquest parèntesi dilatori fins al mes de març no dona estabilitat, en absolut; al contrari, introdueix un nou element d'incertesa, d'angoixa, d'inquietud. I això és el que nosaltres hem demanat, no un compromís tallant avui, que això seria un absurd, sinó que vostè, en comptes de deixar les coses fins a veure què passa a Madrid el mes de març, en les eleccions generals, vostè avui adquirís el compromís de començar de seguida, posar en marxa el procés que li permeti governar establement i sòlidament.

Vostè diu que ha assumit el resultat, que ha entès que ara ja no tenen la majoria, que sap distingir entre seixanta-vuit diputats i seixanta, però la qüestió no és que vostè entengui això, que és obvi que això s'entén de seguida, sinó que vostè compregui les conseqüències que això té, i què és el que s'ha de fer com a corollari d'aquest fet que els ciutadans han decidit. I, això, no li ho reclama el Partit Popular –i suposo que cap grup de la cambra en particular–, sinó que li ho reclama el país; és a dir, el país vol que ara vostè i la força que vostè encapçala apliquin les conseqüències d'aquest resultat,

però no esperant a veure què passarà el mes de març, sinó immediatament, per tal de proporcionar estabilitat i tranquil·litat.

No es pot comparar, senyor Pujol, televisions públiques amb televisions privades, quant a objectivitat i independència. Això no són termes homogenis, no es poden comparar peres amb pomes. Les televisions públiques tenen l'obligació de ser objectives, independents i equànimes. Les televisions privades serveixen, dintre del marc legal, les seves respectives empreses i els seus accionistes i tenen línies editorials que poden ser perfectament orientades en la direcció que, ho repeteixo, dintre de la llei, decideixin els seus propietaris.

I parlar de la Televisió Valenciana, senyor Pujol, no em sembla un recurs rigorós i elegant, perquè el fet que el veí ho faci malament no vol dir que nosaltres, amb això, quedem excusats. Si ells ho fan malament –i és probable que alguna cosa no s'hagi fet massa correctament–, raó de més perquè Catalunya, exhibint el fet diferencial, ho faci de forma molt més correcta. (*Remor de veus.*)

Estimar el propi país és l'obligació de tot ciutadà o ciutadana conscient. Cambó deia que tots els catalans han de ser catalanistes, i jo hi coincideixo plenament: tots hem d'estimar Catalunya, però això no vol dir que en els textos escolars, en el tipus d'orientació que es dona al nostre ensenyament bàsic o secundari no s'hagi de garantir que aquest país, el que s'ensenya els nens i els joves a estimar, sigui tot el país tal com és i no una determinada visió de país. És a dir, si, per exemple –li poso un exemple anecdòtic, no?–, si, per exemple, en el llibre de socials de sisè d'EGB d'una certa editorial, a la pàgina 52, apareix una enorme fotografia de vostè amb un comentari molt elogiós –cosa que, en fi, doncs..., és així–, home, no sé fins a quin punt això es pot considerar que és practicar l'objectivitat en els textos escolars, o si es qualifica el Partit Popular com a dreta espanyolista, per exemple, i es fan tot tipus de comentaris no massa afalagadors sobre determinades actuacions del Partit Popular, quan s'explica la història contemporània de Catalunya i Espanya. Si vostè ho repassa –i jo li donaré molt material en aquest sentit–, veurà com cal fer un esforç d'objectivitat i de, sobretot, correcció democràtica en aquest terreny.

Jo he dit públicament i ho repeteixo aquí –em sembla que aquest indret és prou públic– que la proposta del conseller Farreres sobre el contracte laboral és una proposta molt intel·ligent i molt assenyada. Potser en la seva estricta literalitat, no, perquè això és discutible, però l'esperit de treure fora de les decisions judicials, en gran mesura, l'entrada i sortida del mercat de treball és una necessitat objectiva del nostre sistema econòmic, per tal de crear més ocupació, per suposat, per tal de crear més ocupació. Per tant, senyor Pujol, nosaltres no dissimulem res: jo ho he dit i ho repeteixo aquí. I aquest mateix esperit és el que comparteix plenament el Partit Popular en les seves propostes econòmiques.

La soledat no és una bona consellera, senyor president, i vostè ha governat massa temps sol –el que els ciutadans han decidit–, i potser –això són rumors, no?, com que vostè diu que en privat diem una cosa i en públic una altra, doncs, jo també puc, seguint aquesta línia que vostè em marca, donar una mica de credibilitat a alguns

rumors– envoltat de gent que potser li dona massa sovint la raó. I ara tindrà vostè l'oportunitat, si la vol aprofitar, d'estar amb persones que li discuteixin les coses que vostè pensi, o proposi o posi en marxa.

No es pot viure, senyor Pujol, instal·lat permanentment en contradiccions greus o en errors profunds. Miri, una contradicció que a mi em sembla bastant preocupant: vostè ens diu ahir que s'ha de reduir el dèficit i que l'any que ve hem de pensar en un pressupost restrictiu. L'única comunitat autònoma, l'únic govern autonòmic que no ha acceptat el calendari marcat pel ministre Solbes de reducció de la pròpia desviació pressupostària ha estat Catalunya. El ministre Solbes els va marcar a vostès, per a finals del 97, 13.000 milions de dèficit, i vostès han fet tot el que han pogut i han utilitzat la seva innegable influència sobre aquest Govern socialista –que vostè ha descrit, encertadament, com no massa fort–, l'han utilitzat per aconseguir que aquest calendari fos més flexible, i en comptes de 13.000 fossin 28.000. Aleshores, si vostè predica aquí, amb tota la raó, la necessitat de reduir el dèficit i de posar en marxa un pressupost restrictiu, simultàniament no faci o pressioni el senyor Solbes perquè li permeti alleugerir el seu ritme de reducció del propi dèficit.

Jo crec, senyor Pujol, que hi ha un cert problema de comprensió exactament sobre l'origen del dèficit en la seva formació política. És una cosa molt elemental, però jo he arribat a la conclusió que o bé sigui per raons interessades, electoralistes, o bé per raons de dificultat conceptual per entendre l'origen del dèficit, vostès no acaben d'assimilar els mecanismes de funcionament d'una economia moderna. El dèficit, a Espanya, no ve fonamentalment del sistema de protecció social; això és fals. El dèficit, a Espanya, no té com a origen fonamental el sistema de protecció social; quan s'utilitza aquest argument s'és poc rigorós, incorrecte, en termes de legalitat econòmica.

El dèficit a Espanya ve de dos orígens, i això és aplicable, traslladat amb la corresponent correcció d'escala, a l'economia de govern de la Generalitat. Dos orígens, un, les transferències a empreses públiques amb pèrdues, 23 bilions a Espanya en els últims deu anys i, dos, el creixement desordenat i desgavellat de les administracions públiques, que han fet que en els últims dotze anys el nombre de funcionaris públics, de llocs d'ocupació pública, ha crescut més de mig milió, perquè en tant que les administracions autonòmiques anaven engruixint les seves plantilles i les seves estructures, l'Administració central no anava paral·lelament adaptant les seves a aquesta nova realitat. Aquests són els dos orígens del dèficit: transferències a empreses públiques amb pèrdues i creixement de les administracions. Sens dubte, els serveis públics –sanitat, ensenyament, les pensions, l'atur–, tot el que és la seva protecció social representa un enorme percentatge del pressupost, necessita una millor gestió, necessita una racionalització, necessita una flexibilització en molts aspectes i necessita l'aplicació de programes com el que s'ha dissenyat en el pacte de Toledo, però no és el principal culpable del dèficit, hi insisteixo; són aquestes dues causes. I vostè aquí, a Catalunya, senyor Pujol, en els últims tres anys, en el seu pressupost, allò que destina a empreses públiques paral·leles ha passat de prop de 80.000 mili-

ons a 220.000 milions. I vostè, malgrat que diu que la seva Administració és un exemple de manca de voluntat burocratitzadora i que tenim menys funcionaris per habitant que altres comunitats, ens proposava ahir la creació de tres noves agències, la qual cosa no sembla que vagi massa en consonància amb el que és la voluntat de simplificar i racionalitzar l'Administració.

I més contradiccions, senyor Pujol. Vostè es queixava ahir, amb to dramàtic, del drenatge de recursos que pateix Catalunya i deia: «La nostra renda familiar disponible, comparada amb el nostre PIB per habitant, demostra que som objecte d'un drenatge fiscal per part de l'Estat, que és injust, que perjudica sobretot el teixit industrial productiu català, les seves petites i mitjanes empreses. Sí, sí, efectivament, hi ha un sistema fiscal brutalment progressiu que castiga fortament una comunitat productiva com Catalunya; sistema fiscal que ha dissenyat, ha aplicat i complicat progressivament un govern socialista al qual vostè donava recolzament implícit quan tenien majoria absoluta i al qual vostè, vostès han donat recolzament explícit durant els últims tres anys. Per tant, no es queixi que a Catalunya li passin aquestes coses tan terribles quan vostè està recolzant aquell que és responsable d'aquestes polítiques.

Vostè es queixava que a Catalunya tenim un problema de creixement demogràfic, i és veritat; es dona la paradoxa que ara un dels països europeus on el creixement demogràfic és més viu és Dinamarca, i Catalunya és un dels més baixos, la qual cosa és bastant insòlita si comparem amb el que passava fa quinze o vint anys. I això per què passa, senyor Pujol? Vostè veu el sistema de valors que estem propagant i defensant des de les administracions, des dels mitjans de comunicació públics, des de la colla d'intel·lectuals orgànics apessegats que les administracions públiques socialista i la seva llancen permanentment a l'arena de la creació d'opinió? No és pas el Partit Popular que ha inventat el relativisme moral i el pensament dèbil, feble (*remor de veus*), no som pas nosaltres, no som pas nosaltres! Si vostè posa la televisió catalana, veurà que el model de societat, de família, de relacions entre les persones, que el sistema, el codi ètic que es transmet no sé si va massa a favor d'allò que enforteix moralment una societat i després provoca efectes no desitjats, com aquesta manca de creixement demogràfic que vostè denuncia amb molta raó com un problema greu. La política del Ministeri de Benestar Social socialista, la senyora Fernández, ara la senyora Alberdi, no som nosaltres que hem donat recolzament a aquest Govern, són vostès que l'hi han donat, i, aleshores, aquest tipus de governs generen en la societat visions sobre el que és l'estructura moral d'una societat que porten aquestes conseqüències. Són contradiccions, senyor Pujol, que vostè, suposo, que si tingués o estigués acompanyat d'algú que permanentment li fes de consciència crítica, amb bona voluntat i sense ganes de molestar-lo ni d'erosionar-lo, sinó simplement de complementar la seva visió per allò que quatre ulls hi veuen més que dos, encara que dos d'aquests quatre siguin els seus, crec que això seria extraordinàriament beneficiós.

No es pot estar cofoi de l'arquitectura escolar, senyor Pujol, en un país on la formació professional està com està i el nivell de fracàs escolar a l'ensenyament bàsic

és el que és. És a dir, hem de ser molt curosos i no estar permanentment instal·lats en la política d'aparador, sinó anar al fons dels problemes.

Com pot dir vostè que reduïrem ara inversió en infraestructures perquè hem de reduir el dèficit, quan l'única cosa en la qual hem de fer tot el possible per no reduir inversió és en infraestructures? Vostè diu: «Home, ja estem bé d'infraestructures; estem força bé.» Depèn, si ens comparem, no ho sé, amb Egipte, doncs, potser sí. Si ens comparem amb Holanda o Califòrnia, doncs, no. I era vostè qui parlava d'un altíssim nivell de qualitat, de fer de Catalunya un país de primera línia. Però, escolti, si volem això, cosa que, com vostè comprendrà, tota la cambra comparteix amb entusiasme i amb deliri, no és precisament retallant inversions en infraestructures com aconseguirem això. Perquè, és clar, si vostè els explica –per posar un exemple– als que estan esperant des de fa molt de temps que el tram de l'eix del Llobregat, entre Manresa i el túnel del Cadí sigui una bona autovia, si vostè els explica que ja estem bé, doncs, segurament no estaran d'acord amb vostè. I podríem trobar molts exemples que l'esforç en infraestructures s'ha de mantenir com sigui, i on s'ha de reduir despesa, senyor Pujol, és en altres indrets.

Vostè té plena consciència, està tranquil sobre l'austeritat de la seva Administració en capítols com càrrecs de confiança, protocol, publicacions, exposicions, tot tipus de maniobres autoglorificadores?, està vostè convençut que això es fa amb la deguda austeritat? Una de les primeres coses que vostè pot fer si es decideix a fer un acord de govern o de legislatura amb una altra força política és encarregar-li a aquesta força, la que sigui, que li munti un pressupost base zero, i veurà vostè com es troba amb sorpreses quasi tan grans com aquesta que ha tingut ara en descobrir que era el senyor Homs qui havia fet aquella proposta.

I un altre error conceptual, senyor Pujol. Vostè ahir estava molt cofoi –i probablement està bé fer això, deu ser, sí, una mesura palliativa, necessària–, d'endegar un programa de subvencions per a aturats de més de quaranta-cinc anys, durant divuit mesos; però, miri, les empreses no volen que les subvencioni. Aquesta també és una idea molt senzilla, però sembla que vostès tinguin certa resistència a entendre-la. Que els socialistes no l'entenguin, doncs, és normal, perquè ells viuen en l'error intel·lectual (*rialles*), però vostès, vostès, en principi, el seu estat d'esperit..., és a dir, vostès no tenen aquesta disculpa. El seu estat d'esperit, en teoria, hauria de ser receptiu a aquestes idees tan senzilles, però, hi ha, no ho sé, una mena de bloqueig, un filtre que impedeix que hi entri. Miri, les empreses no volen subvencions, no volen crèdits tous, no volen això; volen un marc fiscal, administratiu i laboral que els permeti tenir beneficis i crear ocupació, això és el que volen. No volen que vostè els lligui la cama i una vegada els ha lligat les cames els doni unes croses, no, no; no volen subvencions, volen, simplement, que se les alliberi d'un marc rígid, fruit de polítiques socialistes –hi insisteixo, amb tots els meus respectes– equivocades durant molts anys que impedeixen que puguin funcionar de forma dinàmica i eficaç. I vostès segueixen instal·lats en aquest tipus d'errors i recolzen el partit que practica aquest tipus de polítiques.

Hi ha una sèrie de clixés i de tòpics i d'injustícies d'apreciació sobre el Partit Popular que, francament, ens produeixen certa fatiga. Aquest matí he hagut de sentir, amb paciència i amb resignació cristiana, una sèrie de grups que deien, recurrentment: «Bé, aquí podríem tenir un consens, llevat de potser alguns que...», «Aquí podríem arribar a un ampli consens, llevat potser d'alguns que...»: una mirada obliqua en aquest sentit. (*Rialles.*) A veure si aquest tipus de coses es van aclarint, perquè si volem viure tots presoners dels clixés per enganyar la gent amb motius electoralistes, miri, alabat sigui Déu, cadascú amb la seva consciència; ara, si volem realment fer coses constructives tots plegats comencem a destruir clixés els uns dels altres, perquè jo no en tinc, de clixés sobre els altres, ni faig caricatures negatives de ningú, tot el contrari. (*Remor de veus.*) Tot el contrari.

(*Forta remor de veus.*)

Vostès comprendran que afirmar com he afirmat d'una forma taxativa que els socialistes viuen en l'error intel·lectual (*rialles*) no és una caricatura negativa; és simplement una manifestació de respecte a l'enorme confiança, exagerada confiança, que els socialistes tenen en el poder de la raó. (*Rialles.*)

I, dit això, no hi ha en el Partit Popular cap voluntat restrictiva, cap recel respecte al ple desenvolupament de l'Estat de les autonomies, cap ni una, tot el contrari. Nosaltres hem dit que cal un gran acord nacional per tal d'acabar, per tal de culminar plenament el desenvolupament del títol VIII de la Constitució. I sobre com fer això, un tindrà unes idees i un altre en tindrà unes altres, però un partit que ha posat sobre la taula la proposta de l'Administració única és absolutament inadmissible que encara hagi de ser objecte d'aquest tipus de manipulacions simplificadores. O sigui, no és veritat. El Partit Popular està, sense reserves, a favor d'un desenvolupament ple, racional, eficaç de l'Estat de les autonomies. Volem –igual que vostès, suposo– eliminar duplicacions, interferències, encariments innecessaris en el funcionament actual de l'Estat.

Ara, vostè diu: «Oh, és que s'oposen que el trànsit a les carreteres estigui en mans dels Mossos d'Esquadra i volen que hi continuï la Guàrdia Civil.» Això no ho fem per patrioterisme espanyol; ho fem perquè, sincerament i racionalment, en defensa dels interessos dels ciutadans, creiem que és el millor. Vostè ha calculat –el conseller que té al costat li haurà passat el paper– el cost d'aquesta operació? Creu vostè que val la pena que un servei que estan donant ara uns agents d'una policia espanyola –i, per tant, també nostra– amb eficàcia, amb abnegació, amb dedicació, a un cost raonable..., hem de començar una gegantina operació de transformació d'això? Quan el ciutadà durant una sèrie d'anys després estarà pitjor servit i gastarem milers de milions en la transformació. O sigui, el fet de dir això, en virtut d'un raonament absolutament asèptic, no ha de ser interpretat immediatament com mala voluntat en el terreny del desenvolupament autonòmic.

I, per últim, senyor Pujol, miri, jo aquest matí, per tenir la meua injecció diària de pluralisme ideològic i objectivitat informativa, estava mirant TV3, i estava veient una tertúlia, i a la tertúlia intervenia una conegu-

da escriptora, que era la senyora Marta Pessarrodona, i ha dit una cosa que m'ha fixat l'atenció. Ha dit que aquest Parlament era molt ensopit i que tot se sabia abans d'hora com aniria, que no hi havia mai sorpreses, que tot estava previst i que això, doncs, a ella li representava una gran decepció. Doncs, miri, introduïm una sorpresa aquí, ara. Jo li faig una proposta: oi que vostè no vol tornar el dissabte aquí? O sí? Potser sí que vol, però en principi no crec que tingui gaires ganes de tornar el dissabte. Sempre és millor entrar per la porta gran que entrar per la gatera en el Govern. Jo li faig una proposta: si vostè ara puja aquí i es compromet davant la cambra a endegar de forma immediata contactes amb els altres grups per a, abans del 30 de gener, tenir enllestit un pacte de legislatura o de govern amb la força o forces que vostè consideri convenients per tirar endavant el seu programa, si vostè fa això, tindrà avui mateix els disset vots afirmatius del Partit Popular i no haurà vostè de tornar el dissabte; però s'ha de comprometre a això, aquí. Immediatament, converseu amb tots els grups amb voluntat d'abans del 30 de gener tenir enllestit un pacte de legislatura o de govern per tirar endavant el país amb un programa acordat amb els eventuals socis que vostè consideri més adequats.

El president

Senyor Vidal-Quadras, se li ha acabat el temps.

El Sr. Vidal-Quadras i Roca

Gràcies, senyor president. Em retiro amb la curiositat de saber què ens dirà ara el senyor candidat.

El president

El senyor candidat, l'honorable senyor Jordi Pujol, té la paraula...

(*Pausa.*)

El Sr. Vidal-Quadras i Roca

No, que em diu el senyor Curto que la data d'aquesta espectacular i generosa oferta que acabo de fer no s'ha entès bé. La repeteixo, amb el permís del senyor president del Parlament.

El president

Té el meu permís.

El Sr. Vidal-Quadras i Roca

Si abans del 30 de gener el senyor Pujol té enllestit un acord de legislatura o de govern amb la força o forces que ell consideri convenient per tirar endavant el país i un programa degudament acordat, tindrà avui, si adquireix aquest compromís ara, els disset vots afirmatius del Partit Popular.

(*Remor de veus.*)

El president

Té la paraula el senyor candidat.

El candidat a la presidència

Bé, a fi de mantenir l'enjòlit suposo que... (*Rialles*.) No riguin, no. (*Rialles*.) A fi de mantenir l'enjòlit relativíssim respecte a aquesta pregunta o aquest plantejament que acaba de fer el senyor Vidal-Quadras, ho deixarem per al final, no? (*Rialles i remor de veus*.)

Bé, escolti, no és veritat que nosaltres no haguem acceptat això que se'n diu el sender de Maastricht, no és veritat. Potser aquesta confusió li ve que en un moment determinat el Ministeri va tenir un error, que va rectificar, però, de fet, nosaltres hem acceptat el sender de Maastricht i, a més, estem actuant eficaçment en aquesta línia. I per això ara li donaré dues dades, que pot anotar.

L'increment anual del dèficit aquest any, el 94, va ser de l'1,2%, que és molt poc; és tan poc que quan em van donar les dades vaig demanar que me les repetissin, i és de l'1,2%. Nosaltres vam tenir un increment del dèficit fort en dos anys; l'un el 91, perquè va ser un any d'unes tremendes inversions, i un altre el 93, perquè va ser un any que ens van caure molt verticalment els ingressos. Però l'any 94 nosaltres hem incrementat el dèficit amb un 1,2%, o sigui que la política de contenció ja s'està fent. Però hi ha més, perquè vegi ben clar que aquesta idea que vostè..., que a més l'entenc, perquè en un moment determinat va sortir a la premsa alguna notícia d'aquest tipus, però que era errònia. El cert és que la necessitat de finançament que vàrem pactar amb el Ministeri per tal de mantenir-nos dintre del que és la convergència de Maastricht, la necessitat de finançament per al 94 vam quedar amb el Ministeri que seria de 94.340 milions, i després, un cop liquidat el pressupost del 94, va resultar que només va ser de 92.039. O sigui que no solament vàrem complir els compromisos adquirits amb el Ministeri, sinó que vàrem quedar 3.000 milions per sota. Això en primer lloc.

En segon lloc, aquesta idea respecte a l'endeutament de la Generalitat... Però abans li diré..., faré un altre comentari de caràcter més general: és absolutament cert, senyor Vidal-Quadras i senyores i senyors diputats, i això ens ho hem de ficar al cap, entre cella i cella, que durant bastants anys les nostres administracions, jo diria que el país en general, però les nostres administracions hem gastat més del que havíem de gastar. I això val per a l'Administració central, això val per a les comunitats autònomes, això val per als ajuntaments i això val per a gairebé tothom. Parlo naturalment en termes generals i amb totes les accepcions que calgui.

Hi ha una anècdota, que li dic amb tota la simpatia –i dispensi, senyor Vidal-Quadras– pel president González, entre altres coses perquè és una crítica que també em podien haver fet a mi, en la qual un dia, en una discussió a la Comissió de la Unió Europea, quan el president González sostenia –i a més amb èxit ho va sostenir, perquè va ser arran de la discussió sobre el fons de cohesió– que Espanya és un país pobre, en un moment determinat el canceller Kohl li va dir: «Escolti» –i vostè sap que tenen una bona relació, una bona amistat–, li va dir «sense acritud», que deia aquell, però li va dir: «Escolti, senyor president del Govern espanyol, deu ser veritat que Espanya és un país pobre i Alemanya és un país ric, però Alemanya mai no s'hau-

ria atrevit a organitzar el mateix any els Jocs Olímpics i l'Exposició Universal de Sevilla.» I repeteixo que li ho dic amb tota la simpatia en aquest cas i amb tota la complicitat amb el president Felipe González, perquè òbviament un dels grans beneficiats d'això justament va ser Catalunya, i d'una manera molt especial la ciutat de Barcelona. Però bé, això ha passat una mica. Això és una cosa que ens n'hem de fer càrrec tots, i ho haurem de tenir en compte a l'hora de fer aquesta discussió dels orígens del dèficit. Que jo estic d'acord que no és només, ni potser principalment, i tant de bo resultés que no és gens l'estat del benestar, però ho haurem d'analitzar i, òbviament, veurem que tots plegats –tots plegats– hem de donar un cert *mea culpa* en aquest sentit.

Ara bé, dit això, no és justa i no és certa aquesta imatge que de vegades es vol donar de Catalunya com la comunitat que en aquest sentit ha estat més alegre. No és cert, i no aguanta cap mena d'estudi ni cap mena d'anàlisi. Primer, ja li he contestat allò del sender de Maastricht. Després, quant a l'endeutament, aquests dies encara: Catalunya, la comunitat més endeutada. És clar, que és la més endeutada. Perquè li correspon ser la més endeutada, en termes absoluts. És clar que ho és.

Bé, naturalment, si nosaltres haguéssim tingut una excepció total i absoluta en aquesta línia, doncs, de despesa forta, que, sigui dit de passada, també –aclarim-ho, això–: en general –en general–, aquesta despesa, a Catalunya i en el conjunt d'Espanya, en general s'ha fet bé. O almenys diguem-ho d'una altra manera: el que ha quedat com a conseqüència d'aquesta despesa, en general, és bo. Hi han hagut abusos; hi han hagut fins i tot escàndols manifestos –no cal ara repetir-los ni recordar-los–, petits i grossos, però en general aquesta despesa ha transformat el país. Però s'ha volgut fer tanta cosa, tan de pressa, que, efectivament, el país ha quedat en una situació –el país, vull dir tot Espanya, en aquest cas–, en una situació difícil. Ara bé, dintre d'aquest marc, Catalunya no és, com es diu, la comunitat més endeutada. Si ho mirem, com és lògic que ho mirem, a través o en relació amb el producte interior brut..., perquè qui es pot endeutar més és qui més diners té, per entendre'ns, el qui més diners produeix i, per tant, qui més capacitat té de tornar el que deu, Catalunya, de molt, no és la més endeutada. La més endeutada és Navarra, després segueix Galícia, després segueix Andalusia i després, gairebé junts: 6,3, Catalunya; 6, València; 5,9, el País Basc. Aquesta és la situació.

Però, a més, hi ha una altra cosa. També l'altre dia llegia..., ja sé que vostè no ho ha dit, però vull que quedi clar, perquè hem de desfer les falses imatges. Llegia que alguns diaris deien com una cosa molt escandalosa: «Catalunya concentra el 20% de l'endeutament de les comunitats autònomes.» Això era un gran escàndol, i no ho és gens. Perquè, escolti'm, si Catalunya representa el 20% del producte interior brut, té..., si més no, no surt de la norma que concentri un 20% del deute. Però és que hi ha més. Catalunya concentra molt més del 20% de les competències autonòmiques repartides per tot Espanya. Tenim ensenyament, tenim sanitat, que moltes comunitats autònomes no tenen. I segueix existint allò que en diuen «el territorio del Ministerio de

Educació». Moltes. I nosaltres ho tenim. Tenim presons, tenim Mossos d'Esquadra, tenim una cosa que és objecte de crítica, de vegades, en el sentit..., diversos sentits, però també en el de despesa, bé, ja ho analitzarem, però que, evidentment, no deixa de ser una despesa molt important i que hem de tenir, i que amb totes les correccions i retallades i escapçades que es vulguin, si és que se n'han de fer –si és que se n'han de fer–, hem de tenir, que és una televisió de gran qualitat europea –sigui dit de passada– i una ràdio. I l'hem de tenir, i es comprèn molt bé que la Rioja no ho tingui. Es comprèn molt bé que la Rioja no ho tingui, però nosaltres ho hem de tenir. O sigui que tenim el 20% del producte interior brut; tenim bastant més, encara hi hauríem d'afegir les presons, els Mossos d'Esquadra –que deia vostè–, etcètera; bastant més del 20% de les competències autonòmiques, i encara tenim una altra cosa, i és que totes aquestes competències, sobretot les més cares, que són ensenyament i sanitat, les tenim des de l'any 81, 82. Hi ha una pila de comunitats autònomes que les tenen de fa dos o tres anys, i una pila que no les tenen.

Per tant, si es miren bé aquestes xifres, que, de primera vista, amb titular de diari, semblen molt escandaloses i fan molta angúnia, la veritat és que permeten una defensa molt fàcil del que ha estat, del que és l'endeutament de la Generalitat de Catalunya. Això sí, sempre dintre d'aquest marc que li deia, que el país en general –em refereixo a tot l'Estat, i nosaltres no ens n'hem escapat– hem de revisar la forma com tenim de gastar.

Pel que fa a això que deia vostè de l'increment d'organismes autònoms, li he de dir que el que passa és que alguns d'aquests organismes autònoms s'han creat aquests últims anys; un d'ells és GISA, per exemple. Li diré aquest perquè és el més clar i perquè, a més, concentra molts milers de milions de pessetes, desenes de milers de milions de pessetes, ell sol. Perquè ha semblat que donava molta més agilitat i molta més eficàcia fer-ho a través d'un organisme autònom, però això no vol dir que hi hagi hagut un increment, és a dir, és un increment que es detreu d'una altra banda.

Passem a un altre tema. Celebro que vostè hagi recollit, que em sembla que no ho havia fet ningú abans, aquest tema que he dit abans sobre la demografia. Jo vaig dir ahir que el tema de la demografia... (*Veus de fons.*) També, perdó, el senyor Colom també ho ha recollit. Permeti'm ara, doncs, dirigint-me als dos, que faci un comentari... (*Veus de fons.*) I als tres. (*Rialles i remor de veus.*) Jo vaig dir ahir que aquest no era un problema únicament català, encara que és cert que a Catalunya i a Espanya, i, en general, a tot el sud d'Europa el tema de la natalitat en aquests moments és molt més greu que no pas a l'Europa central i a l'Europa del nord. Però vaig a dir una cosa, que lliga amb el que ha dit vostè, i és que, en canvi, potser a cap país com a Catalunya, i jo diria que a cap país com a Espanya, hi tan poca preocupació per això. I això és molt greu, perquè la base de tota política comença per la població; si es fa política és per a la població –si es fa política és per a la població–, i es fa amb la població. I l'envelliment molt acusat que hi ha en les nostres societats és l'amenaça més greu que tenim de cara al futur; no de cara al futur a cinc anys vista, però de cara al futur a vint anys vis-

ta, l'envelliment que estem tenint és d'una gran gravetat. I resulta una mica sorprenent que els nostres polítics en general, i en general tot el nostre món cultural i intel·lectual, no hi doni importància, no se'n parli.

Vostè em diu que això, en part, és degut..., és degut a moltes coses –és degut a moltes coses–, i algunes de les coses que han ocasionat aquesta caiguda tan vertical de la demografia són coses positives; no totes són negatives. Per exemple, el tema del treball de la dona, que és un fet positiu, però indubtablement té una incidència en aquest sentit, i, per tant, això obliga, doncs, a repensar moltes coses, no? (*Remor de veus.*) Ara, jo celebro que vostè hagi dit que a més és un problema de valors, perquè, mentre es consideri que la paternitat i la maternitat no són un valor –i, de fet, en el que en podríem dir el pensament intel·lectual dominant d'aquest moment ni la paternitat ni la maternitat no són un valor–, mentre això es consideri així, bé, naturalment hi hauran també altres causes que hi acabaran d'ajudar, però aquesta n'és una, i vostè en això té raó.

Ara el que li vull dir és que aquí els governs, i parlo pel nostre, i parlo, evidentment, també –ningú em demana que el defensi, però potser en algun aspecte concret potser podria ser defensat també en aquest sentit– pel mateix Govern socialista de Madrid, la veritat és que no tot depèn de nosaltres, perquè aquí el que hi ha és que el que en podríem dir el pensament dominant a casa nostra, dominant, que es fica pertot arreu, faci-ho com ho faci, és aquest, aquest que vostè criticava.

Bé, de tota manera, no ho arreglarem pas aquí, això, evidentment i..., però en deixem constància que valdria la pena. Convindria que, si jo un dia faig una defensa d'aquest tema –i una vegada em va passar, fa una pila d'anys, en aquest Parlament–, no hagués de fer el que vaig haver de fer aquell dia per no trobar-me amb la ironia sarcàstica, el somriure sarcàstic, no? Vaig llegir una frase que deia: «Convindria anar cap al tercer fill.» I en alguns bancs d'aquest Parlament hi van començar a haver somriures –somriures–, i vaig dir: «Això és el que diu el president Mitterrand; poden buscar-ho a *Le Monde* de tal dia» –de tal dia–, perquè a alguns se'ls glacés el somriure sarcàstic. No convindria que fos així. El tema demogràfic és des de tots els punts de vista, no solament numèric, sinó del punt de vista del que és la vitalitat d'un país, és molt important. I l'envelliment..., i contra l'envelliment s'hi lluita de diverses maneres, però sobretot una, que és que hi hagi gent jove. L'envelliment és un element de decadència d'un país a uns anys vista. Per tant, poca brometa sobre això, poc sarcasme, poca ironia, poca brometa. I aquest és un gran tema, molt difícil de resoldre, per altra banda, perquè té moltes causes, molt diverses, i algunes d'elles –ho repeteixo– a les quals no volem pas renunciar.

Escolti, crec que en allò que jo deia ahir quan vaig parlar de la funció pública i vaig dir: escolti, traïem aquestes imatges, les falses imatges que hi ha, això és dolent, allò és dolent, el de més enllà és dolent..., escolti, i després resulta que no és tan dolent... L'ensenyament d'aquest país, en general, ha millorat molt –en general ha millorat molt–, i les universitats nostres han millorat molt, en quantitat i en qualitat, i la formació professional també. I en realitat jo l'emplaço a vostè, senyor

Vidal-Quadras, que quan vostè conegui, vegi un empresari, un empresari estranger –agafem-lo estranger perquè pugui fer comparances– i li preguntis quina valoració fa del personal català que té, des dels d'un nivell més baix fins als de dalt de tot, passant sobretot pels d'FP, pels que vénen d'FP, i sobretot pels que vénen de FP2, jo li asseguro que li diran que n'estan contents i, fins i tot, molt contents. Agafi qui vulgui. Això valdria la pena que ho diguéssim.

Ara, de tota manera –de tota manera– sí que és cert que hi hem de seguir donant una gran prioritat. I lligo això amb el que ha dit vostè abans sobre..., que jo vaig dir ahir, que vaig tenir, si em permeten la immodèstia, la valentia de dir: «No podem gastar els mateixos diners en infraestructures. Primer, perquè no cal; entenguem-nos: falten un pila de coses –tot el que s'ha de fer en el Llobregat, per exemple; el TGV–, moltes coses i molt importants. Però de tota manera vaig dir ahir, i ho repetixo avui, que nosaltres a Catalunya no perdem ni una inversió –ni una inversió–; jo li puc portar, i el conseller Subirà i el conseller Alegre li poden portar, llista d'inversions que s'han perdut: ni una s'ha perdut per un problema d'infraestructures. S'han perdut per altres coses. I les que s'han guanyat, que se n'han guanyat moltes, més que no se n'han perdut, en part s'han guanyat perquè han valorat positivament les infraestructures, les que ha fet la Generalitat i les que ha fet el Govern central: des de les carreteres o des de l'abastament d'aigua fins a l'aeroport de Barcelona. I és per això que hem de seguir, perquè realment falta acabar l'eix transversal, perquè realment hem de donar la batalla definitiva del TGV, etcètera, etcètera. Però la prioritat de les prioritats no és ben bé aquesta; és més en aquest moment, per exemple, l'habitatge, si volem, per exemple, resoldre aquest problema que dèiem de la gent jove –i de la gent en general, però sobretot de la gent jove–, el de l'habitatge; és l'ensenyament, i l'ensenyament universitari i l'ensenyament d'alt nivell i tot, són –segons com, ens veurem confrontats amb una decisió i amb una opció molt difícil, no?–, seran més segons quines prestacions socials. I jo ja vaig dir ahir que aquesta revisió, que és inevitable que es farà, perquè l'estan fent els suecs i l'estan fent els francesos... A Suècia no hi han manifestacions al carrer –perquè fa fred o pel que sigui, oi?–, però el Partit Socialista, que és el partit que està en el Govern, a les últimes eleccions, que eren eleccions europees i ja sé que el vot allà és diferent, va baixar del 45 al 28 –això va ser fa tres mesos–, del 45 al 28. Per tant, no es pensin que això és una cosa d'aquelles que ens pot sortir barat a tots plegats. I aleshores jo dic, i deia ahir, que, abans de fer segons quina carretera, potser més valdrà que salvem segons quina prestació social, i no per un problema de vots, sinó simplement per aquella necessitat de justícia, però també de cohesió social, que ahir deia.

Bé, nosaltres, senyor Vidal-Quadras, ja sabem que les empreses, les empreses bones, no en volen, de subvencions; el que volen és allò que vostè n'ha dit «un marc fiscal i laboral adequat, i pressupostari adequat», no? N'estem absolutament convençuts. Amb encert o sense, i amb aprovació o no de vostè –cosa que comprenc i pot tenir també altres motivacions–, de fet, una de les raons per les quals nosaltres hem assumit greus riscos

polítics –estem dient: «En política s'ha de saber assumir riscos»; escolti, nosaltres n'hem assumit– durant aquests dos anys i mig ha estat perquè ens ha semblat que a canvi d'això podíem aconseguir que el marc fiscal, laboral, pressupostari, de política econòmica en general s'anés ajustant a això que les empreses que no volen subvencions però que volen treballar, doncs, en condicions favorables necessitaven. I això es va fer... Escolti, avui mateix, ara, o aquest migdia, no ho sé, s'hauran votat en el Congrés de Diputats dues lleis, que les dues porten la marca..., no única, no única però una marca important; dues lleis de les quals n'assumim tota la responsabilitat que ens vulguin posar a sobre, i l'assumim amb orgull, que són la Llei d'impost de societats i la Llei de comerç. Bé, són lleis que el que pretenen precisament és donar resposta a això que vostè diu.

Per cert, sigui dit de passada, per als que aquest matí em parlaven de les empreses petites i mitjanes, que de fet mai una llei a Espanya s'havia fet tan tenint en compte les empreses petites i mitjanes, perquè aquesta és una llei que, sobretot, afavoreix les empreses amb un gir, amb un volum de venda inferior als 200..., fins als 250 milions. Tant és així que hi ha hagut gent, gent que es mou molt en el camp macroeconòmic però que no està gaire alerta sobre el que representa tot això, que ha dit: «home, són empreses molt petites», però és que el 80% de les empreses de Catalunya venen menys de 250 milions de pessetes. Per tant, el benefici que hi ha per a les empreses petites i mitjanes, més aviat petites que mitjanes, amb aquesta Llei és molt important. I des d'un punt de vista macroeconòmic també, perquè no cal que ens enderiem i ens enamorem massa en aquest sentit de les grans empreses: qui crea llocs de treball són les empreses petites i les empreses mitjanes.

Bé, doncs, estem d'acord; el que passa és que estem tan d'acord que és la política que hem intentat fer. No vull polemitzar amb vostè sobre quina podia haver sigut o no, en algun d'aquests casos, la posició del Partit Popular. Simplement li dic que estic d'acord que el que necessitem és aquest marc; que, de subvencions, en donem poquíssimes, entre altres raons: primera, perquè no hi creiem; segona, perquè no tenim diners... I ara li voldria recordar que precisament no fa gaire, des de diverses instàncies acadèmiques, s'ha elogiat que la Generalitat no fa allò que se'n diu una «política industrial», que vol dir mirar de participar en les empreses o mirar de fer INI –per entendre's–, petits INI, sinó que fa allò que els nord-americans en diuen *industrial policy*, que és una altra cosa, que és precisament això que vostè reclama: un marc adequat. I és el que està fent la Generalitat, en el que li correspon a Catalunya i a fora de Catalunya, a través de la capacitat d'influència que pot tenir en la política espanyola.

Hi ha algunes excepcions, però aquestes excepcions tenen sempre, bàsicament, una explicació: o són indústries que es consideren molt estratègiques o molt delicades, per la raó que sigui, molt excepcionalment, o bé responen a una política d'equilibri territorial. Hem estat molt criticats, per exemple, per un fet que no hem fet pas per voluntat pròpia, que és entrar en el capital, amb el cent per cent de capital, de Taurus; però això ho hem fet, simplement, per una raó: perquè el tancament de Taurus representava –si m'ho permeten dir-ho així,

d'una manera un pèl exagerada, però no massa— el tancament d'una comarca, i per això hi hem intervingut. I, d'exemples d'aquests, en podríem posar algun més, però ben pocs. Ah!, i si aquí, on sigui, hi ha un comprador de Taurus, de seguida sap que nosaltres el que volem és treure'ns-ho de sobre de seguida que això sigui possible i, naturalment, que sigui viable.

Bé, i poca cosa més; només una pregunta..., un comentari, primer. Si les coses es fan bé —i això dependrà una mica de nosaltres, però sobretot dependrà del futur Govern espanyol, sigui socialista, sigui popular—, el nou model policial no ens ha de costar diners, perquè s'ha d'aplicar bé el sistema de substitució pel que fa al finançament; això per una banda —sigui socialista, sigui popular el Govern espanyol. Ara, aleshores, allò altre que li vull dir és només una pregunta que no cal que em contesti: escolti, per què d'aquí a dos anys o tres, suposant que ara els Mossos d'Esquadra es posessin a fer la vigilància de carreteres, la gent dirà que està més mal servida?, per què? Quin apriorisme a vostè li fa dir que els mossos d'esquadra ho faran pitjor que els guàrdies civils?, que, dit sigui de passada, ho fan bé; no hi ha crítica aquí, no hi ha crítica. Però per què els Mossos d'Esquadra no ho poden fer, com a mínim, tan bé com ho fa la Guàrdia Civil? Bé... (*Pausa. Remor de veus.*)

Jo, quan vostè m'ha començat a parlar d'allò que ha dit la Marta Pessarrodona, he dit: ara, podré dir «Veu com no ho sap, la Marta Pessarrodona?» No, doncs, s'equivoca la Marta Pessarrodona, perquè jo a hores d'ara no sé —a hores d'ara no ho sé, i tampoc no ho he demanat a ningú— a qui votarà ara d'aquí una estona, que sí, que no, o que s'abstindrà; no ho sé. Per tant, això, per mi..., jo estic ficat en el més absolut, més dens i més espès dels misteris. (*Remor de veus i rialles.*) El que passa és que després de la intervenció de vostè, és clar, doncs, m'obliga a aixecar, o vostè aixeca una mica el..., allò que se'n diu el drap, no? Miri, nosaltres ho hem dit, repetit i tornat a repetir: nosaltres ens hem proposat un calendari.

Primera, nosaltres venim aquí a presentar un programa; segona, venim aquí a presentar un projecte; tercera, venim a dir que no tenim la majoria —cosa que ens poden repetir sempre que vulguin, però que ho sabem—, i quarta, venim a dir que, donada la nostra posició en el taulell d'escacs de la política catalana i el que representem, nosaltres, amb aquesta força que tenim, i amb aquest programa i amb aquest projecte, nosaltres estem molt oberts a la negociació, perquè sabem que és necessària, i perquè creiem que en l'actual circumstància no solament és necessària sinó que serà bona. I òbviament estem oberts, no hem tancat absolutament cap porta; poden haver-hi portes que semblin més obertes, portes més tancades, a vostè els ho pot semblar; per nosaltres no n'hi ha cap que estigui tancada, en absolut. Ara, el nostre programa està clar: nosaltres, per les raons que ja li he explicat abans, no prendrem aquesta decisió, no la passarem, aquesta porta; com aviat —ja veurem què passa aleshores, veurem què es pot fer aleshores—, fins després de les eleccions. Entre altres coses, perquè vostès mateixos, vostès i els socialistes, i tots plegats, vostès mateixos, i Iniciativa i Izquierda Unida, etcètera, vostès tampoc no saben exactament ni quina serà la situació ni han aclarit —i no sé si tots ho saben encara

ben bé ara, però en tot cas no ho han aclarit— quines seran les seves postures respecte a qüestions que per nosaltres són absolutament capitals. Per tant, i sentint-ho molt, no li puc dir que nosaltres —a part que, si li ho digués, tampoc no sé si ho podria complir— estiguem en condicions, el dia 31 de gener, d'haver fet un pacte de legislatura o un pacte de govern.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, senyor candidat. Per temps de cinc minuts, el diputat senyor Aleix Vidal-Quadras pot fer l'última contrarèplica del seu torn.

El Sr. Vidal-Quadras i Roca

Gràcies, senyor president. Bé, senyor Pujol, abans de tot, jo no he dit que els mossos ho farien pitjor, res d'això; he dit que un procés de transformació d'aquest tipus és molt complicat, i que necessàriament, durant uns quants anys, aquest període d'adaptació representa que el ciutadà estigui pitjor servit. No perquè els mossos ho facin pitjor, sinó perquè el procés de transformació i d'adaptació estructuralment i intrínsecament determina que durant una sèrie d'anys aquesta operació de gran abast fa que els ciutadans, mentre s'acaba de perfilar el nou sistema, estiguin pitjor servits.

Vostè, senyor Pujol, quan el senyor Solbes va anunciar, de forma solemne i amb molt d'èmfasi, que era imprescindible —i tenia raó— reduir el dèficit de les administracions públiques, i va fixar una xifra de l'ordre de 800.000 milions per al proper pressupost, aquest que al final no s'ha aprovat, com a reducció de la despesa, vostè s'hi va oposar —vostè s'hi va oposar—, i el senyor Alavedra també; primer vostè, i després, prudentment, el senyor Alavedra —dic això de «prudentment» perquè ho va fer després de vostè. I vostè va dir literalment que no es podia reduir el dèficit al ritme que havia marcat o que havia demanat el senyor Solbes perquè estarien en perill la protecció social, les transferències a les autonomies i l'economia productiva. Això va aixecar una allau de crítiques de molts analistes, economistes molt solvents, i quan vostè va veure aquesta reacció tan abassegadora, ho va començar a dir amb la boca més petita i després ja no ho va dir més, però el que jo volia recordar-li —per deixar clar que de vegades vivim instal·lats en errors incomprensibles— és que la seva primera reacció va ser de no assimilar exactament les autèntiques necessitats de l'economia del país, l'espanyola i, en conseqüència, la catalana, perquè si hi ha una economia que necessita que el conjunt de l'economia espanyola vagi bé és, fonamentalment, l'economia catalana. Vostè diu ara que, això, ho ha revisat, que està d'acord amb nosaltres i amb tots els organismes i instituts econòmics internacionals solvents, jo me'n felicito, però, prudència, perquè la seva primera reacció va ser molt inquietant, fins i tot als mercats, que aquest tipus de reaccions mai les acullen de forma positiva.

Vull reiterar una cosa, i és que el Partit Popular està absolutament disposat a col·laborar, sincerament, obertament, activament, a acabar amb el problema o amb la qüestió autonòmica. De vegades el pitjor que es

pot fer per un país, per una nació, és ser massa nacionalista. Crec que determinats excessos en aquestes qüestions provoquen amors que maten, i s'han d'enfocar les coses amb molta més racionalitat, amb molta més tranquil·litat, amb molta més serenitat, sense desqualificacions, sense exclusions, en un clima de lleialtat constitucional i de confiança mútua entre tots. Naturalment, llevat d'aquells que practiquin la violència o que vulguin sortir del marc constitucional, cosa que a Catalunya, sortosament, no és el cas.

El principal mercat de Catalunya és la resta d'Espanya, les xifres són absolutament eloqüents; de vegades jo li he sentit dir, a vostè, això de: «el nostre món és el món», estès, en el camp econòmic, i posar molt d'èmfasi en la necessitat que aquesta situació canviï, com si, a part de qüestions estrictament econòmiques, vostè posés un cert component ideològic en aquest desig que el mercat espanyol no fos el mercat absolutament majoritari per a l'economia catalana. Miri, el mercat nostre és el que és; és a dir, Espanya és el nostre principal mercat, per moltíssimes raons ho continuarà sent molt de temps, i crec que sobre aquesta realitat i altres moltes realitats de tipus històric, social, humana, nosaltres el que hem de fer és assumir allà on som, fer-ho amb esperit constructiu, i intentar des de Catalunya marcar polítiques, si és possible, unitàries, per entendre la diferència, no com a separació, sinó com a aportació. I en el moment que fem això, els nostres problemes quedaran solucionats, la nostra economia funcionarà d'una forma molt més eficaç, i el conjunt del país coneixerà una etapa llarga de benestar i de progrés.

Jo lamento, senyor Pujol, que en la seva resposta a la meua proposta vostè hagi actuat com a home de partit i no com a home d'estat. Vostè, quan marca la data del març com el límit d'aquest parèntesi dilatori, actua..., i és legítim, és a dir, vostè té dret a fer-ho, però que consti que vostè actua com a home de partit; vostè actua en funció dels interessos del seu partit, i la nostra tesi, senyor Pujol, és que els interessos del seu partit són molt respectables, però estan supeditats, o ho haurien d'estar, per sota dels interessos de Catalunya, i els interessos de Catalunya, en aquest moment, no són esperar més, no són obrir més parèntesis dilatoris, amb les corresponents conseqüències d'incertesa i d'inquietud, sinó saber immediatament on som i cap a on anem.

Moltes gràcies.

(El president dóna la paraula al candidat a la presidència.)

El candidat a la presidència

És molt breu. No, és que volia..., naturalment no pretenc pas diluir gens ni mica la resposta que he donat respecte que el nostre calendari és clar: és el març, o més tard, dependrà de..., veurem què passa el març, no?, però en tot cas no abans del març. Però el que sí que volia que quedés clar davant de tota la cambra és que, òbviament, per al que no esperarem el març és per a parlar a fons amb els dirigents de tots els partits. Això és un altre tema que, per altra banda, més d'un de vostès –i vostè mateix, senyor Vidal-Quadras, i no per persona interposada– saben que és el meu interès. Simplement, diàleg, canvi d'impressions, aprofundir en les

coses –això, molt i molt, tot el que calgui. Simplement volia afegir això a aquella resposta que he donat a la seva, respecte al calendari i respecte al que he dit del mes de març. Gràcies.

El president

Per cinquanta segons, té la paraula el senyor Aleix Vidal-Quadras.

El Sr. Vidal-Quadras i Roca

Sí. Senyor Pujol, això no li ho diré perquè, naturalment, vostè, doncs, ja ha establert clarament la seva posició, però hi ha fórmules –i no una de sola–, algunes molt imaginatives, que li permetrien actuar defensant alhora els interessos del seu partit i els superiors interessos de Catalunya; però com que vostè sembla ser que ja ha pres posició, jo no li explicaré quines són aquestes fórmules i, per tant, senyor Pujol, en el que fa referència al Partit Popular, almenys, fins dissabte.

El president

A continuació, té la paraula el president del Grup Socialista, el diputat senyor Joaquim Nadal.

El Sr. Joaquim Nadal i Farreras

Molt honorable president, senyores diputades, senyors diputats, senyor candidat, faré una única mirada obliqua, i no pas per res que no hagi passat avui aquí. Em costa d'imaginar-me aquestemicicle convertit en un envelat, o els Passos Perduts en un saló vienès, però jo no sé ballar. De manera que no hi ha la meua cadira, no sé ballar, senyor Vidal-Quadras. *(Remor de veus.)*

I, abans de començar, deixin-me fer ja una referència a un tema que ha sortit, que acaba de sortir fa un moment que, segons sembla, n'han parlat tots els grups parlamentaris i també el candidat a la reelecció, i que en parlaré un parell de minuts, i així ja quedarà clar que jo també n'he parlat.

Per nosaltres l'accés de la dona al mercat del treball és un valor, no és un problema. Per nosaltres la maternitat és un valor, no és un problema, i per nosaltres la igualtat home-dona és un valor i un objectiu, perquè som molt lluny d'haver-hi arribat. I, evidentment, per nosaltres també –sense cap somriure sarcàstic, i no crec que se m'hagi de gelar– el tema demogràfic, la qüestió demogràfica és un tema d'una gran importància; però, com ha quedat manifest en aquesta sala avui, cap dels grups que n'ha parlat ho ha apuntat..., tots els grups ho han apuntat com un problema, però cap dels grups que n'ha parlat ha aportat ni una sola solució. Perquè és –ho deia el candidat– un tema complex, és un tema difícil, del qual haurem de parlar molt i molt. No som en el context Vandellòs dels anys trenta, no som en el context d'aquell famós número –que el candidat a la reelecció deu recordar més bé que jo– de *Qüestions de Vida Cristiana* sobre la immigració; som en un altre moment. I en el moment present és evident que l'envel·liment és d'una dimensió diferent al de fa trenta anys i al de fa cinquanta, i que els processos migratoris són també francament diferents als de fa trenta anys o als de fa cinquanta. Deixem, potser, que, per exemple, la se-

nyora Anna Cabré ho estudiï més —ja ho fa molt—, ens expliqui les seves conclusions, ens les vagi explicant i, des de l'Institut d'Estudis Demogràfics puguem anar dibuixant una política, pel que fa als temes poblacionals, que sigui assumible per tots i que contribueixi, en la part que pugui, a resoldre aquesta *qüestió* demogràfica, que evidentment pot acabar comportant algun problema.

Però anem al tema central del debat d'avui, que és el discurs, el programa, el projecte del candidat a la reelecció. Un discurs que ens situa, o almenys ens hi situava ahir —després de tot un dia de debat ja no sé si estem en el mateix punt— en un context amable; dibuixa un país ideal i plaent; en una aproximació forçosament genèrica, traça les línies, va traçar ahir, del país ideal, del país del futur, i apunta la millor hipòtesi, la més optimista, com l'objectiu a assolir. I, amb aquest plantejament, hi ha algú que no vulgui anar en aquesta direcció, que no vulgui aquest horitzó del país ideal que ahir ens traçava, en el traç gros, el candidat Jordi Pujol? Tots, jo crec que tots, en aquest terreny tan genèric, tan adaptable, tan elàstic, el país que volem, el país que estimem, fins i tot el projecte, s'assembla força, però som lluny encara d'haver arribat a aquest país ideal. Queda molt camí per recórrer, hi ha moltes cruïlles per triar, hi ha prioritats per decidir, hi ha responsabilitats a prendre i a assumir.

És veritat que el discurs d'ahir obre les portes al diàleg, podem parlar tots plegats i en podríem parlar molt més i moltes més hores del país que volem, però, per fer-ho, haurem de concretar i, quan concretem, toparem amb discrepàncies i limitacions, amb interpretacions diferents. I, a més, és bo que passi; seria dolent que no passés i que massa anys de poder, de majoria absoluta, d'interpretar un model de país en una sola clau, no obrissin la possibilitat de noves aportacions i d'una visió més oberta i plural. Seria dolent que no es volgués i no es pogués fer un exercici necessari de renúncia explícita al monopoli.

Però abans d'entrar en la nostra visió de l'actual circumstància política, del discurs d'ahir i dels nostres plantejaments, voldria fer un breu recordatori d'alguns aspectes del discurs i del debat del 1992. De fet, els discursos de 1980 i 1984 s'orientaven més a qüestions elementals, bàsiques, gairebé fundacionals, i a propostes per sortir de la crisi. Els de 1988 i 1992 es van enfocar en termes d'un to general optimista, i el del 1992 també amb alguns ingredients de discurs moral, que el mateix candidat en aquell moment reconeixia. S'hi deia, en aquest discurs del 1992: Catalunya va bé, va a més, pot anar encara molt més enllà, i ho pot fer amb una recepta, amb una pastilla extreta sintèticament d'alguna de les aproximacions estratègiques que s'han fet en els darrers anys. Cito textualment: «un país de progrés i de benestar, ben cohesionat socialment i amb bona convivència, capaç de projectar-se internacionalment i amb un molt fort contingut i una molt forta consciència d'identitat catalana.» D'això fa tres anys i mig llargs. Reformulat ahir en extens, la recepta sona força igual.

Ara podríem sotmetre la fórmula teòrica al contrast de la realitat —ho guardaré per d'aquí a una estona. Abans,

però, referint-me al discurs del 1992, més desordenat i amb més incrustacions que el d'ahir, concretava i en la concreció trobem alguns incompliments que expressen un matís a l'optimisme de l'obra de govern. No es tracta de fer un balanç, n'hi ha prou amb un breu recordatori que resulta significatiu, encara que després el senyor Pujol podrà aportar a cada un d'aquests matisos els seus matisos i les referències a qüestions d'altres contextos de política general, perquè els temes s'ho valen.

En el terreny de les infraestructures, s'esmentaven com a compromisos, entre altres, el canal Segarra - Garrigues i el canal Algerri - Balaguer. En el terreny de la formació, ja fa tres anys i mig s'hi esmentava el compromís de la reforma. Aquest dematí ja s'ha dit, estem a vuit mesos de la plena aplicació, i hi ha una colla de problemes que comentarem més endavant. En el terreny de la indústria, es negava reiteradament, explícitament, la desindustrialització; no hi ha destrucció de teixit industrial a Catalunya, es criticava la manca de política industrial del Govern espanyol i la desacceleració, els desequilibris territorials i les comarques en retrocés no existien en el diagnòstic que el senyor Pujol feia fa quatre anys.

En relació amb la capacitat d'inversió del Govern, es deia, es prenia un compromís d'austeritat per compensar el dèficit i contribuir als objectius de convergència, i aquest ja ha estat un tema debatut, però en qualsevol cas el dèficit, allò que són despeses no finançades, avui, del Govern de la Generalitat, té una dimensió considerable que haurem d'abordar. I el to moral, l'esperit cívic, la lluita contra el «tothom a la seva» era un altre element d'aquest discurs i era considerat com una contribució necessària per al projecte, com la contribució imprescindible també de la gent i de la seva mobilització.

Més enllà del progrés material, aquell que és un progrés inventariable, aquell que sortia relacionat en el fullletó i en l'exposició dels quinze anys d'autogovern, quin pòsit ha deixat aquesta darrera legislatura? Hem enfortit, realment, la convivència i la cohesió social? Tenim un to moral més sòlid? Hem avançat en la línia que es deia o hem iniciat una fase d'estroncament i desconcert? Si fa quatre anys en el nostre discurs, el discurs del nostre Grup, Raimon Obiols apuntava els riscos del model proposat, en el seu contrast amb la realitat, bloqueig, deturada, retrocés, ara alguns potser podrien, com a riscos, confirmar-se. No anem tan bé i no anem prou bé, encara que es pugui dir que el país va bé, i es pot dir. Queda clar que no estem en disposició, no seria creïble de fer una panoràmica alarmant o catastrofista, però davant dels riscos, alguns apuntats en el mateix discurs del candidat ahir, les receptes se situen massa en el terreny del voluntarisme i massa poc en el terreny de la política, del programa, malgrat la insistència, en el programa, del pragmatisme i del model de país.

La distància entre la teoria i la pràctica, el model i l'aplicació, esdevé una de les claus i un dels grans interrogants d'ahir. En el discurs de fa quatre anys, en els darrers paràgrafs es relacionava com un mèrit tot el que s'havia fet des de les eleccions fins al debat, era l'últi-

ma pàgina del *Diari de Sessions*. Avui, en canvi, el frenesí propositiu dels consellers, tots, abans de la campanya, durant la campanya i després de la campanya, en una continuada i sistemàtica confusió de rols, seria, de totes maneres, el símptoma més evident dels déficits contrastats, de la feina pendent, de la desorientació successiva dels darrers governs. Podria respondre a una estratègia programada; inventariem l'obra feta, quinze anys d'autogovern, formulem les expectatives de futur, creem esperança allà on hi ha desencís i descontent. Manifestem-nos amb un seguit de bones intencions genèriques, que es puguin compartir, defensem els principis bàsics de l'estat del benestar i de les aportacions del sector públic i, per altra banda, apuntem criteris de continuïtat. Seguirem fent allò que ja hem fet fins ara; advertim dels riscos i les amenaces que pesen sobre aquests valors i sobre la salut democràtica. Detectem els signes del temps, allò que canvia en el món i allò que entra en crisi a la nostra àrea, a prop, just al costat, centrem el discurs, responem als riscos en el discurs, però quedem-nos quiets. No n'hi ha prou. Els signes demanen canvis; si no hi ha un balanç crític, una diagnosi exigent, la simple continuïtat sense correccions no resol els problemes. La recepta no admet maquiellatges; exigeix fer el recorregut que separa les paraules dels fets, la distància entre una fórmula convencional de les socials democràcies europees i una praxi d'un mer intervencionisme conservador.

Però abans d'entrar a tirar aigua al vi de l'optimisme, de matisar aspectes per simple contrast amb la realitat, deixin-me dissipar, des del nostre catalanisme, qualsevol dubte al voltant de tres temes capitals suscitats en el discurs d'ahir.

Primer, l'autogovern. Som clarament partidaris de la gradualitat, de completar les transferències i de completar-les totes. En aquest procés podem treballar plegats, som encara relativament lluny del sostre estatutari i la primera prioritat és arribar-hi i arribar-hi aviat, en la negociació política amb el Govern central; en l'exigència del reconeixement del fet diferencial, en la necessitat de subratllar la diferència per ser més eficaços, més decisius, més nosaltres mateixos, podem avançar plegats. La unitat d'acció de les forces polítiques catalanes, la recuperació de la unitat en aquest terreny podria ser una línia de treball més institucional, menys bilateral, més eficaç i més constructiva. Nosaltres fem per un, però de la unitat tampoc no en fem un mite.

No ens fa res parlar d'aquest tema i parlar-ne molt, sobretot perquè no ens movem per un fonamentalisme estatutari. Som conscients dels canvis i som perfectament conscients que no som lluny del moment que podrem avaluar l'autogovern, no tant per la quota de poder que ens manqui com per l'encert o el desencert en l'exercici de la part substancial que tenim i la que tindrem.

Segon. El finançament. Seré més escarit i clar. En el procés de corresponsabilitat fiscal, en la concepció i aspiració gradual d'anar equiparant i igualant nivells de competències i nivells de finançament treballarem propostes innovadores que hem formulat fa temps i que hem explicat durant la campanya electoral; hem de participar més dels tributs de l'Estat, hem de recaptar

més directament i en aquest camp també podem treballar plegats i podem avançar cap a fórmules assumibles i d'eficàcia. I ens sembla intuir que en la generalització de la fórmula del concert, pel fet mateix de la seva generalització, convertit en sistema allò que vostè deia aquest matí al senyor Colom, que vostè sabia o intuïa, s'acosta força a la desactivació del sistema del concert, un cop perd la seva excepcionalitat.

Tercer. La imatge, la comprensió i l'estima de Catalunya a Espanya. Compartim aquesta preocupació, que és políticament important, i que és també decisiva en el pes i la comoditat de la nostra activitat econòmica, de l'activitat econòmica de tots els sectors productius de Catalunya. Volem contribuir a recuperar crèdit i imatge, prestigi polític i estem disposats a treballar en aquesta direcció amb racionalitat, amb normalitat, sense estridències, sense claudicacions vergonyants ni actituds pidolaires que serien contraproductives, sempre que Convergència i Unió sigui capaç d'avaluar i sospesar la part de responsabilitat que pot tenir en aquest procés de retrocés, fruit d'una actitud que a vegades no ha estat la més adequada i que en la seva calculada ambigüïtat ha costat d'explicar.

No cal dir que, així i tot, la responsabilitat bàsica se situa en actituds clarament reaccionàries de grups minoritaris molt conservadors que han alimentat incessantment l'anticatalanisme. Torno a insistir que no es tracta d'anar a pidolar res. Es tracta, més aviat, de dissipar dubtes i de reconèixer el paper de Catalunya a Espanya i de voler exercir-lo, de Catalunya en el seu conjunt, no només del seu o els seus governs, no només d'un sol partit o coalició en les seves relacions amb un altre partit, i menys encara de reduir-ho al paper dels intèrprets personals d'aquests partits. És quan es produeix l'efecte contrari.

Però anem a les coses d'aquí, de més a prop, del dia a dia, a la realitat que cou i es cou, que mou i es mou, i que vibra aquí mateix. Primer: les finances de la Generalitat. Proposem criteris d'austeritat, de simplificació, de renúncia explícita a partides no imprescindibles per als objectius polítics i programàtics definits pel candidat; la necessària contribució explícita i activa al programa de convergència no admet –la convergència europea–, no admet actituds triomfalistes. El déficit corrent, la part de despesa no finançada, els ritmes en els pagaments –la Generalitat paga tard i malament– creixen massa i en cap cas no es corresponen amb despeses d'inversió o infraestructures. Cal corregir i introduir exemplaritat en la política pressupostària.

Segon: l'Administració pública, la funció pública. No fem prou amb les mesures anunciades ahir, sobretot no en fem prou si hem construït fins ara l'Administració més polititzada d'Europa, com a mínim. Administració única, sí; administració de Convergència i Unió, no. Més eficaç, operativa i descentralitzada, també, però l'Administració s'ha de «despartiditzar», ha de garantir el servei públic sense voler exercir el control públic. Sí a la xarxa de l'Administració, no a una teranyina asfixiant.

Tercer: les relacions institucionals. No hi ha dubte que el pes polític de l'autogovern de la Generalitat contri-

bueix a la identificació i reforçament del fet diferenci-
al: com més pes tingui la Generalitat, més visualització
de l'autogovern. Però les duplicitats, la concurrència de
competències és un fet i és un fet negatiu, propiciat des
de l'acció quotidiana del Govern i des de la legislació
proposada i tramitada pel Govern. I en aquest camp cal
una correcció profunda i clarificadora, fent dels ajun-
taments Generalitat, evitant interferències, reconeixent
el paper i el pes institucional respectiu, col·laborant, no
competint. El nostre catalanisme ens porta a defensar la
construcció de l'autogovern des de baix i, sobretot, ens
porta a una imprescindible clarificació conceptual. Si la
subsidiarietat és possible —i ho és—, i necessària, i euro-
pea, la capillaritat no cal per a res: crea confusió, ge-
nera interferència, produeix desgast i ineficàcia. És des
de la confiança que es pot generar més eficàcia. I enca-
ra una darrera qüestió: compartim la preocupació del
candidat per les finances locals. Calen més transferèn-
cies de recursos de l'Estat als ajuntaments, però com es
pot negar qualsevol relació, competència o responsabi-
litat de la Generalitat en aquest tema? Com es pot afir-
mar que l'increment de transferències directes es cor-
respondria directament amb un increment del dèficit?
No és una qüestió de dèficit, és una qüestió de priori-
tats polítiques. L'adequada traducció pressupostària de
la subsidiarietat ha de fer substituir la subvenció i la
discrecionalitat per un fons de cooperació municipal de
Catalunya, dotat adequadament i orientat a afavorir la
solidaritat territorial i la superació de les igualtats de
renda entre municipis a Catalunya mateix, amb el com-
promís de contribuir al sanejament de les hisendes lo-
cals. I cal, finalment, clarificar les competències urba-
nístiques dels ajuntaments per acabar amb el puntillis-
me urbanístic amb què ara s'aplica.

Quart: el Govern. Quin Govern i amb quina disposició
assumirà el repte d'encarar aquesta feina? Vostès han
guanyat les eleccions i vostès han de governar, però ho
faran des d'una posició a precari, des d'un govern pro-
visional, des d'una situació devaluada d'entrada? És
clar que si és investit president, avui o dissabte, el pre-
sident tria i decideix sota la seva responsabilitat en la
formació de govern, però per afrontar tots els reptes,
per afrontar tots els compromisos, per encarar totes les
dificultats i, sobretot, davant de la nova situació políti-
ca, els ciutadans esperen un govern que governi, que
prengui decisions, que assumeixi responsabilitats: un
govern fort, no un govern hipotecat i condicionat, sot-
mès a les variacions de la conjuntura política, sigui
quina sigui, i un govern simplificat i jerarquitzat, que
pugui atendre amb eficàcia el seu comès i atorgui al
president la dimensió institucional que li correspon.

Cinquè: l'equilibri del territori. En cap altre tema com
en aquest hi ha tanta distància entre la teoria i la pràc-
tica. Hi ha hagut, fins i tot, una lectura incorrecta i es-
biaixada de l'*Estudi sobre la Catalunya comarcal*, de
Josep Oliver, que ha publicat la Caixa de Catalunya. No
hi ha retrocés a Barcelona: creix i creix molt la plata-
forma metropolitana, creixen el Baix Llobregat, els dos
Vallesos i el Maresme: cinc comarques concentren el
60% de la riquesa de Catalunya. Som lluny de l'equi-
libri: hi ha comarques en retrocés i desateses, manquen
polítiques d'equilibri, manquen zones d'acció prefe-
rent, manca coherència i convenciment en l'acció i la

política territorial. Cal una revisió del Pla territorial,
calen accions per donar resposta a la dotació de serveis
elementals a moltes zones de Catalunya, cal una polí-
tica forestal, pràcticament inexistent, i una política
d'atenció al paisatge. L'equilibri territorial és una con-
dició per a un creixement econòmic imprescindible,
però ben repartit. La revisió de les lleis territorials,
l'acord per a una fórmula de representació i una clari-
ficació competencial dissiparien molts dubtes i afavo-
ririen l'objectiu de l'equilibri territorial.

Sisè: el creixement econòmic. Si és cert que ja no es
perden inversions per manca d'infraestructures, no és
menys cert que tenim pendants o a mig fer una bona
colla d'infraestructures de comunicacions o de rega-
dus. A la manca d'una política industrial estatal, hi
hauríem d'afegir la crítica a la política industrial cata-
lana, amb encerts en el foment de l'exportació, amb
mancances en els estímuls de l'Institut Català de Finan-
ces o en la mateixa política de creació de sòl industri-
al, o en l'atracció de determinades inversions multina-
cionals. I afegim-hi encara que, pel que fa a l'equilibri
de l'oferta comercial, més que una simple moratòria, el
que cal és una modificació de la llei que aclareixi els
criteris, prioritzis les necessitats i objectivi les implan-
tacions.

Setè: l'ocupació. Estem d'acord en la urgència de trans-
ferir les polítiques actives d'ocupació i proposem que
es desenvolupi un gran pacte nacional per a l'ocupació,
que atengui els criteris de creixement econòmic, raci-
onalitzi les polítiques de formació ocupacional reglada
i no reglada i transformi el Servei Català de Col·locació.
Ja sé el que li ha dit al senyor Colom aquest matí, però
el nom no fa la cosa. Cal, efectivament, una nova mo-
dulació en la política d'ocupació del Govern de la Ge-
neralitat perquè, tot i alguns encerts parcials, queden
moltes mancances i temes per resoldre, i l'Institut Ca-
talà de Col·locació no resol de la millor manera possi-
ble els problemes de l'atur i, sobretot, de l'atur juvenil
a Catalunya. Caldria, fins i tot, respondre positivament
a la petició, tant de la patronal com dels sindicats,
d'avançar cap a la creació d'un consell econòmic i so-
cial, i aquesta és una qüestió també de vital importàn-
cia.

Vuitè: la formació. Hem sentit ja moltes vegades
l'exemple de l'arquitectura escolar, però és un exemple
que comença a no servir, comença a ser un exemple
compromès, no pas per manca de qualitat de l'arquitec-
tura escolar, sinó perquè la qualitat de l'educació, la
prioritat de l'escola pública, la necessària i constant
renovació pedagògica, la inexcusable ampliació de la
formació professional són temes d'urgent prioritat i
assignatures pendants totalment o parcialment. L'apli-
cació ordenada i eficaç de la reforma, l'aplicació
prioritzada del Pla d'inversions, és també un tema pen-
dent, vells compromisos del discurs de 1992 i ara
agreujats amb la seva urgència. Quants prefabricats
més per al curs que ve? I quants més fins a l'any 2000?
I quina resposta hem de donar als pares dels nens de
dotze anys que encara no saben on aniran els seus fills
ni com ni amb quin professorat ni amb quines condi-
cions materials? Com no saben tampoc amb quin trans-
port escolar hi aniran i a quins menjadors dinaran. No
són preocupacions banals: l'educació és un compromís

inexcusable. És, com deia ahir el candidat, una peça clau per a la construcció d'un projecte nacional de qualitat; però el retard i les vacil·lacions en els continguts i en els continents marquen una tendència preocupant que caldrà corregir amb mà enèrgica.

Novè: la cultura. Traiem la impressió que aquest tema cabdal per a la identitat, i també per a la qualitat, té en el discurs d'ahir i en el projecte de Convergència i Unió un paper secundari i respon a una visió parcial i incompleta. La política cultural no pot reduir-se a la rehabilitació del patrimoni, a alguns equipaments i a una política d'ajuts i subvencions. Els agents culturals, les indústries de la cultura, el món d'una nova cultura del lleure reclamen un paper més central en el projecte, i ahir no van ser esmentats. Una orientació menys folklòrica i menys retòrica; més a favor del lideratge de Catalunya, a l'arc llatí i a les terres de cultura catalana. En el món del llibre, de l'audiovisual, del cinema, de la música, dels mitjans de comunicació, es reclama també una atenció diferent, una nova orientació, un revulsiu: una política cultural que doni camp per córrer a la creació, que no ens faci només consumidors de cultura i, en el cas del català, consumidors gota a gota; que ens faci productors de cultura; que aprofiti sense límits les potencialitats que afloren. Fem del lideratge cultural un lideratge real que, en part, hem perdut.

Onzè: el benestar. Que la gent es senti bé. D'acord. Es sent bé? S'hi sent prou, de bé? S'hi sent tota la gent bé? Aquí trobaríem, em sembla, una de les claus de l'avaluació interna del nostre autogovern. És veritat que el marge pressupostari de lliure disposició és limitat; com és veritat que sanitat i ensenyament acaparen una mica més del 50% del Pressupost de la Generalitat. I bé, què és dolent, això? No són la sanitat pública i l'ensenyament públic dos bons paràmetres del benestar? Què en fem, d'aquest 50%? Ho fem bé? Ho fem prou bé i eficaçment? Aquí rau el benestar, com en les polítiques incompletes d'ocupació, que ja hem comentat més amunt. Però, a més, en les polítiques concretes de benestar. Què passa amb la Llei 4/1994, de serveis socials? Què passa amb el desplegament real de les competències? Com ho farem per arribar bé i a tots els que reclamen, i amb dret, una política de benestar? La reformulació de les relacions amb els ajuntaments, la clarificació de les competències, la reforma del Departament i la llei anunciada ahir, del PIRMI, serien condicions indispensables per atreure el màxim dels recursos materials i humans actualment disponibles.

Així, podríem evitar la percepció que en aquest terreny s'està produint inconscientment una aproximació perillosa a actituds que fomenten la desestructuració i que neguen els postulats bàsics de l'estat del benestar que diem defensar. Li ho repetiré: així podrem evitar la percepció que en aquest terreny s'està produint inconscientment una aproximació perillosa a actituds que fomenten la desestructuració i que neguen els postulats bàsics de l'estat del benestar que diem defensar. Les polítiques d'habitatge, de presons, d'atenció a drogodependents, les polítiques d'infància, d'atenció a discapacitats, tenen mancances greus i discrecionalitats inexplicables que exigeixen correccions immediates. La reforma d'Adigsa, la renegociació d'un acord marc institucional, la transferència de determinats serveis, el

finançament integrat de l'assistència primària serien nous gestos d'aproximació i racionalització. Aquí més que enlloc la subsidiarietat faria innecessària la capillaritat. Perquè en la lluita per la solidaritat interior, per la superació de les desigualtats, per la superació de la dualitat interna de Catalunya, la dualitat urbana adquireix una dimensió molt especial que reclama una nova prioritat. Les bosses urbanes desateses, amb retards notables, insuficientment equipades...

El president

Senyor Nadal, ho lamento, però se li ha acabat el temps.

El Sr. Joaquim Nadal i Farreras

Vaig acabant i espero haver consumit només els vuit minuts del senyor Ribó, de l'escreix d'aquest matí i acabo en dos minuts. Les bosses urbanes desateses, amb retards notables, insuficientment equipades, apunten encara a l'existència d'uns bons milers de ciutadans i ciutadanes que no estan prou bé, que no viuen com cal, que el seu benestar queda lluny del de la mitjana de Catalunya. La concertació institucional en aquest camp ha de produir canvis sensibles reclamats de fa temps i que es traduiran en un enfortiment de les prestacions.

I, onzè, una Catalunya oberta, una Catalunya de tots. Hem de pensar que tot el que hem dit fins ara passa per un poder obert, integrador i pensant en la gent, l'autogovern per a la gent. Tots som cridats al projecte. La societat catalana contemporània és una societat diversa i plural, una de les conseqüències de les eleccions i dels resultats és precisament aquesta. Convé modular l'acció del Govern i posar-la al servei d'aquesta diversitat i de la superació de les desigualtats, amb voluntat integradora, amb vocació de servei a tota la col·lectivitat, sense exclusions, sense exclusivismes, amb generositat, amb equilibri. «Perquè estem convençuts» —i cito textualment— «que existeix una Catalunya que és cristiana i que és socialista i que ha estat i poc o molt és llibertària i que és de dretes i que és d'esquerres i capitalista i burgesa i pagesa i obrera i intel·lectual, i moltes coses més encara. La meva Catalunya», vull dir, «que jo estimo i la que vull servir és aquesta. I, és clar, aquest servei no pot ser fet de manera uniforme, sempre a favor dels uns o sempre a favor dels altres o d'uns tercers, perquè el país no és uniforme» —acabo la citació—, i no ho és, d'uniforme, i és una riquesa que no ho sigui, i hem de donar resposta a aquesta diversitat.

Durant quinze anys s'ha anat abandonant aquest plantejament, hi ha hagut un decantament, poc, però un cert decantament. La citació no és meua, la citació és del candidat. Madrid, a l'habitació d'un hotel, juliol del 1979, pròleg a *Construir Catalunya*. Aquí rau potser la clau d'aquest debat, he formulat alguna crítica, alguna proposta, algun interrogant.

Jordi Pujol diu que en el seu discurs d'ara i en el de sempre —i té raó— hi ha un fil conductor, un fil roig. Perduda la majoria absoluta, cap on va ara el fil roig? Cap a un carreró sense sortida?, cap a una interpretació unilateral de Catalunya?, o obre les perspectives d'un canvi d'actitud, de mentalitat, de sensibilitat per reco-

nèixer i incorporar aquesta realitat diversa que descriu i estima? El país, la gent, els ciutadans esperem això. Esperem iniciatives, propostes, que concretin el país ideal que hem definit, un país de tots i per a tots, un país que no hagi de trobar excepcional l'agraïment que ahir formulava el candidat en relació amb els catalans de fora, els que han vingut, simplement perquè s'hagi assumit amb plena normalitat aquesta realitat demogràfica, social i cultural. Perquè no hi ha exclosos de l'acció del Govern, perquè es compta amb tothom, s'assumeix la llibertat i es disposa d'un discurs realista que no cedeix a cap demagògia, que no estimula cap fractura, que integra i incorpora, que aglutina, cohesiona i dona resposta als problemes de tots.

El Partit dels Socialistes de Catalunya considera imprescindible una resposta en aquesta direcció. Si hi ha una correcció de rumb, una resposta a les nostres propostes i a les nostres preguntes ens trobaran a cada iniciativa que hi contribueixi. Si no hi és, no pararem de treballar fins que hi sigui.

Moltes gràcies, senyor president, per la seva generositat, de la qual he abusat espero que no en excés.

Gràcies, senyores diputades i senyors diputats.

El president

Per al torn corresponent, té la paraula el candidat, el molt honorable senyor Jordi Pujol.

El candidat a la presidència

Senyores i senyors diputats, molt honorable senyor president, bé, en primer lloc celebros que aquest tema que jo trobo que efectivament se'n parla poc i jo crec que sovint amb no prou profunditat, de la demografia, hagi aflorat avui en aquest Parlament com a conseqüència de la meua intervenció d'ahir.

Jo li vull dir, senyor Nadal, que per vostès i per nosaltres, per tothom, jo crec que, per tots els diputats d'aquest Parlament, el treball de la dona, la igualtat home - dona, etcètera, és un valor, el que passa és que els valors, de vegades, naturalment, en representar un canvi en determinades situacions, creen una problemàtica nova i ja he dit abans -i hi he insistit molt- que justament alguns dels fets que poden incidir en el tema de la natalitat precisament eren coses a les quals no volíem renunciar, perquè són coses positives, però no deixa de ser cert que hi incideixen i que cal plantejar-s'ho, no dic com un problema, però sí com un fet que incideix d'una manera..., alterant el que podrien haver estat conductes més tradicionals. Bé, esperem que l'Anna Cabré ho vagi estudiant, això. Vostè sap que aquesta és una meua mania, mania aquesta de la demografia, que comparteixo amb un seu parent, no? Si em permet la mica d'immodèstia que he utilitzat ja tres o quatre vegades en el curs d'aquest debat, doncs, una de les meves il·lusions va ser crear l'Institut d'Estudis Demogràfics i en la inauguració de l'Institut d'Estudis Demogràfics, el seu oncle, en Jordi Nadal, persona que admiro molt, doncs, va llegir una carta meua de l'any 56, en la qual deia que haviem de fer això, això que hem fet ara, finalment, no? Bé, crec que convindria molt que aquest fos un tema que ara no quedés mort i

que, d'una manera o d'una altra, segueix sent objecte d'atenció per part de la classe política. Bé, vostè ha llegit una sèrie de coses que, òbviament..., en un programa després resulta que moltes vegades no es pot fer tot el que es vol fer i, en canvi, de vegades es fan coses que no estaven previstes. Això també; ara també li podria posar una llista de coses que no estaven al programa del 92.

Jo l'únic que li vull dir respecte al canal Segarra - Garrigues és que aquest és un canal pel qual l'única administració que fins ara s'hi ha gastat diners és la Generalitat de Catalunya, i que espero que podrem tirar endavant, ei!, si el Partit Popular i el Partit Socialista mantenen, sigui quin sigui el Govern que vingui després del mes de març, el seu compromís, perquè aquesta és una esmena que es va votar contra l'opinió inicial del Partit Socialista, és a dir, amb sinceritat i honestat he de dir que el Partit Socialista hi va ser arrossegat i que va ser, precisament, una de les vegades en les quals -els populars dirien «de les poques vegades»- Convergència i Unió va, diguem-ne, obligar a canviar un vot que inicialment els socialistes volien fer d'una altra manera. Per tant, si el Partit Socialista, que ho va votar, de bon gran o de mal grat, i el Partit Popular -que un dels dos deurà governar, suposo, un dels dos deurà governar-, doncs, mantenen els seus compromisos, això, òbviament, la Generalitat, que de moment és l'única Administració que s'hi ha gastat diners, ho tirarem endavant.

Diu que l'any 92 jo negava la desindustrialització, la continuo negant, la continuo negant, i si alguna cosa durant aquests anys ha demostrat la seva força a Catalunya és el component industrial. Tot aquest increment d'exportació que estem dient, per exemple, també hi participa afortunadament l'agricultura, cosa que és la primera vegada que fa potser gairebé en tota la vida, si deixem de banda la fruita seca i alguna cosa més. Però, de fet, és bàsicament una manifestació del reforçament de la nostra indústria. I li vaig a donar una dada molt significativa. Ara, aquests últims mesos, l'atur ha tornat a pujar, menys el de la indústria. Al sector industrial l'atur continua baixant, continua baixant. Ahir mateix, vaja, l'atur del mes de novembre, l'atur continua baixant, l'atur ha pujat pels serveis, bàsicament pels serveis, però l'atur continua baixant en el camp industrial, fins i tot en els mesos més dolents per a la conjuntura des del punt de vista d'atur que hi ha sempre a l'any, que són aquests. O sigui que no és cert que hi hagi una desindustrialització de Catalunya, el que passa és que hi ha un canvi i passa que hi ha empreses que han plegat i hi ha moltes empreses noves i continuem sent de molt, dintre de tot el conjunt de l'Estat, la comunitat autònoma amb més capacitat de captació d'inversió estrangera industrial, dic industrial. O sigui que deia fa tres anys i mig que no hi havia desindustrialització i ho repeteixo ara.

Bé, diu vostè que una de les coses que accepta del meu plantejament d'ahir és que haurem de fer un esforç per tal que certes imatges que s'han creat de Catalunya fora de Catalunya siguin rectificades, i jo ho vaig plantejar ahir mateix o sigui que hi estic cent per cent d'acord. M'apunto que vostè m'ha dit que fem una mica d'examen nosaltres o tot l'examen que calgui més exacta-

ment sobre quin grau de responsabilitat hi pot haver per part nostra; ja saben que jo penso que hi ha alguns sectors polítics que tenen en aquest sentit una molt especial responsabilitat, però vostès també facin-ho, perquè, en realitat, l'atac que s'ha fet contra Catalunya, i més encara contra Convergència i Unió i contra el Govern de la Generalitat i de vegades contra mi mateix, ha passat pel conducte d'un atac contra vostès. O sigui que, en realitat, nosaltres hem estat, per dir-ho així, l'excusa d'un atac que no anava tant contra nosaltres com contra vostès. I, per tant, vostès hauran d'analitzar si aquesta crítica que directament o indirectament se'ls feia estava justificada o no ho estava.

No voldria entrar-hi més, en això, senyor Nadal, perquè aquest és un tema d'aquells que no és de fàcil tocar. Però, bé, quan haguem superat tot això, tots aquests mesos que vénen d'aquí fins a les eleccions, i si es confirma aquesta visió, diguem-ne, més aviat optimista –al marge de la política– que jo tinc del que pot passar, valdrà la pena que en tornem a parlar tots plegats.

Passem a un altre tema. Parlàvem dels Pressupostos de la Generalitat, i jo els vull recordar que els Pressupostos del 95 els vam consensuar amb vostès. Per tant, m'imagino que, les despeses que estan previstes en aquest Pressupost del 95, vostès hi estan d'acord. O sia que, a l'hora de fer segons quines crítiques, vostès repassin el pressupost que vostès van votar.

I, després, una altra cosa. A l'hora de parlar... I consti una cosa: que jo entenc que haver votat conjuntament el Pressupost va ser un exercici positiu, votar conjuntament el Pressupost va ser un exercici positiu de no-prepotència per part del Govern de Convergència i Unió, sigui dit de passada, i..., bé, i un exercici positiu..., valoro positivament que el fessin vostès, també. Però, en fi, allà hi ha el que hi ha.

I, després, no és per parlar-ne ara, però només és perquè..., per fer..., no un toc d'atenció, en el sentit pejoratiu de la paraula, sinó simplement per centrar el tema: és molt difícil definir què són objectius imprescindibles i què no. Quan, per primera vegada, l'any 81 vaig començar a fer això que he fet molt, que són viatges –fonamentalment amb finalitat econòmica– a l'estranger, se'm va tirar a sobre gairebé tothom, especialment el Partit Socialista, en aquell moment. I després també, l'any 82, 83, 84, 85... «Què s'ha cregut?» Allò que deien abans: «Aquest va pel món pensant-se..., fent veure que tenim un estat que no tenim!» Que ja ho sé, que no el tenim. Que ja ho sé. Però, de fet, aquest tipus de viatges es va considerar que era un dispendi que no calia, que era un malbaratament, i tanmateix avui ningú nega que aquesta ha estat una aportació molt positiva i molt important a l'economia catalana. El Copca és imprescindible? Amb l'Estatut a la mà, el Copca és imprescindible? Doncs, les trenta-tres o trenta-quatre oficines que tenim per tot el món, del Copca, són imprescindibles? Bé, en tot cas, se n'haurà de parlar. Pot haver-hi opinions de tota mena. Ja en parlarem quan sigui. Però era només per dir que no es pensin que això dels objectius imprescindibles és tan fàcil de definir. Ei!, si el que es vol és un estatut d'autonomia amb empena, amb cos, amb força, amb nervi; un estatut d'autonomia que faci de Catalunya no un estat, que no

ho és, però sí que exerceixi determinades funcions que habitualment fan els estats, que això sí que ho fem. Sense voler enganyar ningú. Però fem coses que habitualment fan els estats –per cert, algunes, després ens les copia l'Estat espanyol.

Vostè i alguns altres oradors han manifestat la seva inquietud que el Govern no governarà, d'aquí al mes de març. Estigui tranquil: el Govern governarà. Ja ho notarà. No sé si ho farà sempre al gust de tota la cambra i..., bé, vostès, si ens han de dir alguna cosa, doncs, ja ho diran, però tinguin per segur que el Govern governarà.

Una altra cosa: el tema de l'equilibri territorial, que és un tema en el qual jo «disfruto», parlant-ne. Hi «disfruto» tant, parlant-ne, que de vegades m'allargo massa i esdevinc fins i tot impertinent. Però avui no ho faré. Procuraré no ser impertinent. Vostè diu: «Estem lluny de l'equilibri». Oh, i tant! I gairebé m'atreveiria a dir que lluny de l'equilibri hi estarem sempre. Perquè Catalunya té, almenys en un futur previsible –previsible a molt llarg termini–, té una estructura territorial, té uns condicionaments, té fins i tot una estructura geogràfica..., té fins i tot una estructura geogràfica que fa que difícilment, almenys en moltes dècades, hi pugui haver un equilibri. Però, en canvi, el que no és cert és que, en canvi, aquest desequilibri no s'estigui en molts aspectes corregint. Per una banda, avui, la majoria..., no dic totes, però la gran majoria, no dic la majoria, però la gran majoria, quasi totes..., no dic totes, però sí quasi totes les comarques de Catalunya tenen una vitalitat cultural, econòmica, que no tenien fa pocs anys.

Efectivament, això, doncs, hi ha un estudi sobre aquesta qüestió, que vostè diu que s'ha malinterpretat, i per tant no ho entrarem a discutir, encara que l'estudi sembla bastant clar, en aquest sentit. Sembla bastant clar tenint en compte que, naturalment, si comparem el que pot créixer i pot representar, diguem-ne, de canvi de tendència en una comarca com el Pallars Jussà, i ho comparem amb el Barcelonès, naturalment un canvi que allà és molt gros després en una estadística gairebé no es nota. Per tant, no hi entraré, en això, ara, però sí que li entraré en una altra cosa. Miri, excepte set o vuit... –menys encara–, cinc o sis comarques de Catalunya –una de les quals, una d'aquestes cinc o sis és el Barcelonès–, i encara em sembla que m'allargo massa, dient cinc o sis –i una d'elles, això sí, és el Barcelonès–, totes tenen un increment de població. I és curiós –i això és molt important–, perquè en canvi –i no fa gaire va sortir una estadística sobre això, en els diaris– més de vint-i-cinc comarques, sobre un total de quaranta-una, tenen una pèrdua de població natural –cap a trenta comarques–, és a dir, tenen més defuncions que no pas naixements. Què vol dir, això? Vol dir que hi ha immigració. I què vol dir que hi hagi immigració? Vol dir que hi ha activitat econòmica, que hi ha més activitat econòmica que abans.

És a dir, agafem la comarca que vulguin, excepte aquestes quatre o cinc, i excepte el Barcelonès, que és un cas a part. Bé, de comarca dels Pirineus..., doncs, resulta que té, hauria de tenir un decreixement..., té un decreixement vegetatiu i en canvi té un creixement de població. Perquè, de fet, en aquestes comarques, avui

hi ha més feina que no pas gent per fer-la. És així. I els números canten. Per tant, això, més que qualsevol altra cosa... Ara no li començaré a parlar de carreteres, d'hospitals..., allò que m'agrada a mi fer, de carreteres, d'hospitals, del que representen les universitats, etcètera, de reequilibrament territorial, no ho faré, però aquestes dades demogràfiques, que vostè i jo podem oferir al seu oncle Jordi Nadal, doncs, són prou, prou significatives. Bé, dispensi'm aquests petits..., aquests petits... –bé, tu també, és clar (*adreçant-se al Sr. Manuel Nadal i Farreras*)–, aquests petits..., diguem-ne, comentaris, que entenem nosaltres perquè coneixem prou el professor Nadal.

Quant al tema de la reforma –de la reforma escolar, vull dir–, li diré el següent. Primer: la implantació de la reforma s'ha efectuat en tota la primària –primer. Segon: en prop del cinquant per cent de la secundària s'ha aplicat anticipadament, seguint uns criteris que van ser aprovats..., no em facin dir la data, que no la recordo, però que van ser aprovats per aquest Parlament. I que a més van ser aprovats per unanimitat. Altra vegada allò que dèiem de la prepotència: això es va aprovar per unanimitat –no era cap llei–, es va aprovar per unanimitat.

S'ha aprovat..., va aprovar el Govern de la Generalitat fa uns mesos –ho vaig dir ahir– el Pla plurianual d'inversions. I vaig dir que hi donàriem prioritat, perquè com que per una banda o altra haurem de retallar –i ja he anunciat que en algun punt, si més no, haurem de frenar–, jo vaig dir que per aquí no volíem retallar. I tant és així que hi ha un compromís del Govern. I aquest compromís, de 130.000 milions de pessetes, a més es complementa amb un acord amb els sindicats, tant de l'escola pública com de l'escola privada, que entre altres coses ha representat l'aprovació per part dels sindicats de la planificació en les construccions i en la definició..., l'acord, també, en la definició de les plantilles. Per tant, jo entenc sincerament que la crítica que se'ns ha fet no és justificada.

Respecte al tema que vostè ha plantejat dels municipis, vull dir-li el següent. Es crea una certa imatge –que nosaltres creiem, jo crec, que no respon en absolut a la realitat, i que no resistiria, amb números a la mà, la confrontació amb els fets– que hi ha una actitud reticent del Govern de la Generalitat respecte als municipis. Repeteixo que això no resistiria gens ni mica la confrontació amb els fets. Primer, des d'un punt de vista econòmic. Aquest any, per exemple, aquest any 95, les transferències de la Generalitat als ajuntaments, a les corporacions locals, representaran 52.563 milions de pessetes. Això, per una banda. Per altra banda, durant aquests anys, hi han hagut alguns serveis –ara me'n ve al cap només un, però, en fi, n'hi ha hagut més: un d'ells, per exemple, el de bombers– que habitualment eren assumits pels ajuntaments, ja durant els últims anys, i actualment ho són per la Generalitat, a canvi de res. A canvi de res. Cosa que tampoc no era justa, però així es va fer.

En segon lloc, amb vostès, amb els socialistes, vàrem consensuar el Fons de cooperació local l'any passat. (*Veus de fons.*) Sí, ja sé que hi han un parell o tres d'ajuntaments que en el seu moment no van voler fer

el traspàs i que ara ho voldrien fer, i ara a qui fa mandra, segons i com, és a la Generalitat. Però, és clar, n'hi ha dos o tres que no varen voler-lo fer. En tot cas, quedí clar que no el van voler fer, en el seu moment. Bé, però són unes excepcions..., que es dóna la casualitat que em sembla que són tres excepcions i aquí en tenim dues, em sembla, oi? (*Remor de veus.*)

Bé, els deia això del Fons de cooperació local consensuat amb els socialistes. Per altra banda, hi han coses que nosaltres, a nivell d'ajuntaments, no podem fer, perquè la Llei, la Llei d'administració local, es va fer d'una manera que realment ens limita molt. Més exactament, sobretot, la Llei reguladora de les hisendes locals. I encara que... Per una banda, perquè és una llei molt detallista, una llei molt molt detallista, molt reglamentària. És la típica llei que nosaltres sempre hem criticat, perquè en comptes de ser una llei de bases es converteix en una llei que entra fins al darrer detall. Tant és així que hi van haver uns recursos que vàrem perdre; que vàrem perdre, i jo, com a president de la Generalitat, em sap molt de greu que els perdéssim, però no hi podem fer res: aquesta és la situació que hi ha i que ens obliga, de vegades, quan volem ajudar els municipis, més a tenir certes actituds passives de deixar fer que no pas simplement actituds actives que ens vénen vetades, que ens vénen prohibides. Encara hem perdut més... diguem-ne, competències, o almenys activitats que nosaltres enteníem que havien de ser de la nostra competència. Per exemple, se'ns ha impedit legalment, des del Parlament..., des de l'Administració central, doncs, que, per exemple, hi haguessin..., no solament els consells comarcals, les comarques, sinó els ens metropolitans creats per la Generalitat, que poguessin accedir al finançament a través de les hisendes, a través de la Llei d'hisendes locals.

Voldria fer-los notar, quan parlem d'aquest tema, que, naturalment, de vegades es posa l'exemple d'Alemanya... Per començar els vull dir una cosa. Aquesta..., aniria bé que no anéssim consolidant segons quins clíxés que no tenen cap base: aquest clíxé que diu que el finançament s'ha de fer a base del 50% a l'Administració central, el 25% als ajuntaments, el 25% a les autonomies... Per què? Per què? Si això depèn de les competències que es tenen! Per tant, com que no... Això depèn de les competències que es tinguin, no? I, per tant, és evident, per exemple, que, si tothom tingués la policia, evidentment, doncs, hi hauria d'haver més finançament; si ningú no tingués l'ensenyament, n'hi hauria d'haver menys. Però, dit això –que és purament, diguem-ne, col·lateral, ara–, el que vull fer notar, quan es fa la discussió sobre el tema municipal, que es posa molt sovint l'exemple d'Alemanya, és que a Alemanya el referent dels municipis són els *Länder*, no és el *Bund*, no és el govern central. I, naturalment, sobre aquest plantejament tot és diferent. Però aquest no és el cas d'Espanya. A Espanya l'Administració central s'ha reservat, però d'una manera quasi absoluta, tot allò que fa referència a l'Administració local.

Però, bé, de tota manera, ara no és moment de... També, per altra banda, hi ha, com vostès saben –i em refereixo especialment al candidat socialista..., al representant del Partit Socialista–, estem d'acord amb vostès: vostès van plantejar –i es va votar, si no ho recor-

do malament, per unanimitat, però evidentment Convergència i Unió ho va votar—, el mes de març d'aquest any es va proposar que es fes una revisió de la Llei reguladora de les hisendes locals, amb la qual cosa, per tant, la meua proposta d'ahir enllaça perfectament amb el que havia estat la seva proposta del mes de març.

De totes aquestes coses crec que caldrà parlar-ne, i parlar-ne, doncs, amb calma i a fons, i, evidentment, aquí també hi aplico allò que he dit abans, quan he començat la resposta al senyor Vidal-Quadras. Vull dir, vam exposar el nostre programa i vam deixar les nostres portes obertes de bat a bat a tots els grups aquí presents; però més enllà avui no hi anirem.

Pel que fa, deixant de banda ja aquest tema, als productors de cultura, jo el que li vull dir, senyor Nadal, és que s'ha fet i l'hem fet de vegades i demà —per cert, que els recomano que hi vagin— hi ha la inauguració del Museu Nacional d'Art de Catalunya —i rectifico, perquè ahir vaig dir que s'inauguraria la part del romànic i la del gòtic, i només s'inaugura la del romànic—; bé, doncs, s'ha fet un esforç, repeteixo, dic, de vegades en col·laboració amb d'altres administracions catalanes, o fins i tot amb l'Estat, doncs un esforç molt important —que alguns qualifiquen d'excessivament important fins i tot a vegades, no?—, molt important d'equipaments. Però també d'ajuts, també d'ajuts als actors o als gestors, o als productors, com en vulguin dir, no? Ajuts, des de l'Institut d'Estudis Catalans fins al Teatre Lliure, posem per cas, per posar dos exemples, i entre aquí centenars i centenars. Després resulta que a vegades ens critiquen i diuen: «Això, una subvencionitis...» He posat dos exemples de coses ben diferents en tants i tants sentits. Però, realment, entre aquests dos punts que he dit, hi posaríem centenars d'ajuts concrets a entitats i a iniciatives de to i de significat i d'orientació totalment diferent. Ho hem fet. Hem de deixar de fer-ho? Bé, per desgràcia, potser ho haurem de disminuir per raons de restricció pressupostària; ja es veurà. Però en tot cas, bàsicament, hem fet aquestes dues coses, bé, i moltes més coses: en els equipaments... —ara no hi entro, al detall—, però evidentment avui la vida cultural a Catalunya, doncs, té força i ningú no pot dir que estigui abandonada.

Ara, hi ha una cosa que no podem fer; si diu: «Eh, però és que en aquests moments la cultura catalana no té segons quin lideratge...» Escolti, la producció de cultura no depèn del Govern, Déu nos en guard! Suposo que si el Govern de la Generalitat pretengués que la producció de cultura, d'una manera o una altra, ha de dependre del Govern seria objecte de molta crítica. Perquè una vegada vaig dir que trobava que havia sigut una gran sort per a la Mancomunitat poder disposar d'aquella mena de lideratge intel·lectual que van exercir uns quants intel·lectuals de l'època, i concretament va ser això motiu d'un homenatge a l'Ors, doncs resulta que ja hi va haver molta gent que ho va criticar, perquè va dir que el Govern no s'hi ha de ficar, en això; doncs, no ens hi ficarem —no ens hi ficarem—; ni tan solament ens ficarem de vegades a saber si les subvencions que hem donat han servit per a crear cultura de qualitat o no, perquè, si ho fem, ens podem equivocar i, evidentment, serem objecte de crítica en el sentit de censura, del que sigui. Per tant, escoltin, si la cultura té més o menys

nivell un cop s'ha ajudat econòmicament, i hi ha els equipaments que hi han de ser, ja no és responsabilitat ni del Govern de la Generalitat ni d'aquest Parlament, ja és responsabilitat, simplement, del país.

I l'última cosa que li vull dir és que celebros molt que hagi llegit el meu pròleg, aquell pròleg que vaig escriure en un dels meus llibres, l'any 79, en el qual no feia res més que recollir el que ha estat la tradició del catalanisme polític, en la qual el fet nacional s'ha procurat sempre que pogués ser assumit per tothom, no? La frase aquella era meua, però la inspiració de la frase, el que la té més ben explicada i amb més claredat i més rotunditat, i amb més precisió —jo ho he recordat diverses vegades—, és en Prat de la Riba.

Bé, doncs, dintre d'aquest concepte d'això, global, d'aquesta visió global de Catalunya, hi cap tothom, des dels llibertaris fins als carlins, per entendre'ns, i des dels surrealistes fins als artistes *pompiers*, hi cap tothom, no? Molt bé, que algunes vegades se'ns ha criticat perquè dic que això és una visió globalitzadora o totalitzadora de Catalunya... No, és la visió del senyor Nadal, com acabem de veure. Bé, doncs, escolti, dintre d'això no hi ha hagut decantament. Perquè jo sé molt bé una cosa: és que, a Catalunya, o conservem bàsicament i fonamentalment la cohesió —i aquest matí quan parlava del tema lingüístic m'hi he referit—, o Catalunya és un país que té massa febleses, que té massa insuficiències per poder-se aguantar. Per tant, en aquest sentit li ben asseguro que no hi ha hagut decantament, perquè, si n'hi hagués, si el Govern de la Generalitat durant tot aquest temps hagués actuat amb mentalitat de decantament, aleshores el que hauríem posat en perill és l'existència del país. No n'hi ha hagut.

Moltes gràcies.

El president

El president del Grup parlamentari Socialista, diputat senyor Joaquim Nadal, té la paraula per al torn de rèplica.

El Sr. Joaquim Nadal i Farreras

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats..., vostè en la rèplica arrenca d'allò concret i faré un cert seguiment fil per randa de la seva resposta en un primer moment. I comença amb els regadius, i diu: «Si els socialistes mantenen els seus compromisos o els populars, en el Segarra - Garrigues, nosaltres que ja hi hem gastat algun diner» —però l'obra no ha començat—, «algun diner» —però l'obra no ha començat—, «ja farem el que hem de fer.» Però, és clar, jo li parlo també de l'Algerri - Balaguer, del qual hi ha set quilòmetres fets que s'estan fent malbé, i molt probablement sigui tan o més important que aconseguir que tothom mantingui els seus compromisos, i també el Govern de la Generalitat els seus, sigui aconseguir trobar el consens suficient amb els beneficiaris dels regadius perquè tinguin un preu per hectàrea del traçat d'aquestes obres que sigui assumible per ells, i fins que no s'avanci en aquesta direcció, que ja s'hi ha avançat una mica, aquestes dues grans obres de regadiu de les terres de Lleida quedaran una mica penjades.

Pel que fa a la desindustrialització, home, en termes absoluts té raó: l'exportació, el pes del sector industrial, la incidència de l'atur en el món de la indústria... Té raó. Però, com que sí que és veritat que hi ha hagut canvis, i canvis molt notables i molt importants, i empreses que han tancat, i fàbriques que han tancat, i comarques que han perdut la totalitat del seu teixit industrial i no l'han recuperat perquè hi ha uns quants polígons industrials morts de riure, el problema de la desindustrialització en la seva distribució territorial per la geografia de Catalunya és un problema; és un problema el Berguedà. Com és un problema, en relació amb l'equilibri territorial, tot aquell conjunt de comarques, d'entrada aquelles que vostè no ha esmentat i que no són pas, a part del Barcelonès, les més a prop de Barcelona, que perden població, però també totes aquelles que en la percepció local, en la sensibilitat, en la psicologia col·lectiva, hi ha molt viu –i no en el terreny dels que exerceixen responsabilitats polítiques, siguin del tipus que siguin–, hi ha la percepció que són comarques no prou ben ateses. No els agrada ni tan solament que els diguin «comarques poc desenvolupades»: «Digueu-nos simplement que no se'ns ha tractat bé.» I si vas a la Conca de Barberà, fins i tot els costa d'estar contents dels diners que el Govern de la Generalitat i el Govern de l'Estat s'han gastat a Poblet, perquè la realitat de la Conca de Barberà és menys lluent de la mitjana de Catalunya i conserva uns quants problemes. I al Priorat passa i a la Terra Alta passa, i a unes quantes comarques més aquest problema en relació amb l'equilibri territorial és una realitat; com passa a tot el Pirineu, amb totes les correccions que vostè vulgui, perquè els esports d'aventura, perquè l'explotació del turisme rural, perquè tota una sèrie de coses han fet canviar el panorama i perquè determinades inversions també han fet canviar el panorama.

Però no és menys cert que en el balanç global, quan el senyor Subirà s'afanya el mes de juliol, agost, o no sé quan era, a enumerar quantes i quines unitats de població i masies de Catalunya podran finalment tenir energia elèctrica si en els propers quatre anys el Govern, el que sigui que governi Catalunya, gasta 5.000 milions de pessetes, està anunciant –i això és el que jo volia dir–, d'una banda, que hi ha un programa, però de l'altra que hi ha uns déficits inventariats, que hi són i que són reals, i que són d'avui, 1995, que hi són; i és clar que hi són. I diu: «No podem arribar a tot arreu.» És clar que no, d'acord. Però això, aquest és un tema i aquest tema en la descompensació de les prioritats és molt possible que el Pirineu, pel que fa al Pirineu, entengui que pel que fa a una determinada unitat d'acció en totes les sis comarques, o pel que fa a la generalització d'una marca comuna per a la seva comercialització, pel que fa a un conjunt d'actuacions, pensin que no s'ha fet prou i que, malgrat que vostè... I a la Seu d'Urgell ho va fer i va dir: «Jo, aquella carretera que vinc d'inaugurar...» –i després fa aquell exercici que vostè sap fer tan bé–, «i si baixem de la Vall d'Aran fins al Montsià, us puc explicar quantes carreteres, quins hospitals, quins centres d'assistència primària...», i fa tot el reguitzell d'obres i inversions que s'han fet; que s'han fet, evidentment. Però si, malgrat això, hi ha una percepció i consciència de determinades comarques de

Catalunya que no han estat prou ben ateses, que han patit desindustrialització, que el seu pes específic i demogràfic també ho ha notat i ho ha patit, cal fer allò que nosaltres hem proposat diverses vegades, que vostès han dit que sí, però que normalment no han fet o no han fet prou.

Passaré per alt –i m'acolliré a la seva pròpia prudència– el tema de la imatge, del prestigi, de la projecció exterior de Catalunya fora de Catalunya, tot i que deixi'm dir que al nostre Grup li sembla molt bé i ens sembla bé, fent abstracció de l'afiliació política d'aquella persona que avui ocupa la presidència del Parlament, ens ha semblat molt bé que aquest matí hagi dit: «A Salamanca jo us proposaré que hi anem junts.» Doncs, ens sembla correcte; potser ja era prou hora que, en determinats processos de promoció exterior de Catalunya, el pes institucional donés de veritat aquest sentit institucional i unitari de representació parlamentària que és finalment l'expressió de la representació popular.

Vostè esmenta després, en relació amb algun dels retrets que jo li feia, el tema de l'acord pressupostari per a 1995; però vull recordar com a mínim tres coses: la primera, que nosaltres vam mantenir i vam votar, i vam perdre determinades esmenes respecte a despeses de protocol, publicitat i propaganda; que algun altre diputat dels que han intervingut aquest matí li ho ha recordat, i que es podrien estalviar i corregir, i que podrien indicar una actitud d'austeritat del Govern de la Generalitat que en aquests temes no té, que no ha tingut fins ara i que –simplement, no demanem pas gran cosa– seria bo que tinguessin a partir d'ara; seria bo que una certa prudència i modèstia en la presentació de l'acció de govern fos menys aparatosa i significués una possibilitat d'estalvi. I, per altra banda, i com un compromís de futur –i encara hi som pel tros en aquest tema– vam prendre determinats compromisos per introduir elements de control del dèficit, que hem d'aplicar, que el conseller d'Economia i Finances sap que tenim pendents, que són temes que hem de fer i que hem de fer per al pressupost del 95 i que haurem de continuar fent en el futur. I, si parlem dels 4.000 milions de pessetes del Fons de cooperació local, deixi'm dir que vostè té una raó formal i jo vull reivindicar una certa raó moral: si aquests 4.000 milions de pessetes no són nous, no són de més, i es produeixen com a conseqüència d'un efecte de vasos comunicants, d'unes partides a altres, en detriment del mateix sector local..., mal viatge. Mal viatge fins avui, avui per avui, i no és un retret especial; jo, simplement, li estava dient: escolti, de cara al futur, i si hem de treballar pel futur, i aquí estem nosaltres per treballar conjuntament en aquells temes que conjuntament puguem avançar, nosaltres demanarem, exigirem, reivindicarem, reclamarem, creiem que hem de reclamar un fons de cooperació municipal de Catalunya més ben dotat que aquests 4.000 milions de pessetes. Un fons que creixi, que ajudi també, que modifiqui aquest aspecte inicial del de l'any passat, el de l'any que ara s'acaba, en el qual simplement van dir «traïem d'aquí, d'aquí i d'aquí, i fem-ne un piló únic». Cal un fons més ben dotat, ja arribarem al tema dels ajuntaments, però si vostè pregunta a tots els alcaldes i regidors que hi ha aquí, i alcaldesses, de tots els colors

polítics, si se senten amb llibertat per expressar allò que pensen, li diran allò que realment pensen de la part, de la primera part, del cinquanta per cent que han cobrat fins ara d'aquest Fons de cooperació local que vostè esmentava.

Pel que fa als viatges de promoció exterior, home, els socialistes li ho hem criticat..., no, els socialistes, entre altres coses, hem reconegut –i ho hem reconegut bé, i ho hem reconegut a través del servei diplomàtic, per exemple– que en la projecció exterior el comportament institucional del president de la Generalitat és altament correcte, i fa ús de les facilitats i dels canals que ofereixen les ambaixades i els consols de l'Estat espanyol amb una gran correcció. Més, *més* sentit institucional en segons quins aspectes de la projecció exterior, per exemple, que en segons quins aspectes de les relacions institucionals, per exemple –en parlaré de seguida–, amb els ajuntaments. Amb els matisos que vulgui. Vostè diu «no s'aguanta, aquesta discussió»; intentaré aguantar-la-hi i després veurem fins on arribem en la discussió del tema municipal.

La reforma educativa: escolti, preguntí, preguntí a pares, preguntí a claustrs, preguntí a ajuntaments, preguntí a escoles públiques, preguntí a escoles privades, i jo puc entendre que el conseller d'Ensenyament, simplement, digui «escolta, és que no arribem més enllà». Ara, per exemple, quan toqui, en l'aplicació dels mòduls de formació professional, quan toqui, tindrem una patacada, perquè probablement el Pla plurianual d'inversions no ens permetrà haver-hi arribat a temps. I en el dèficit d'IES, d'instituts d'ensenyament secundari, ja no hi hem arribat a temps; tant no hi hem arribat a temps que, tot i que vostès diuen que això és una prioritat –que ho és, ja ho entenc–, i que no la retallaran, amb tot el Pla plurianual per a l'any 2000 cobrirem el vuitanta per cent d'allò que el mateix Mapa escolar diu que hem de cobrir... (*Pausa.*) Vuitanta-cinc? D'acord, senyor conseller, li concedeixo el cinc per cent, que vostè ho coneix més bé que jo, però no arribem al cent. Ei!, i ho vam consensuar, ja hi estic d'acord. Però, és un problema de la reforma? Saben, els pares dels nens de dotze anys de les escoles d'EGB, de primària, que deixaran d'anar a les escoles de primària i aniran als instituts, l'any que ve, on aniran a dinar? La majoria no ho saben, i els pares i les mares van als ajuntaments a plan-tejar que «on dinaran els nostres fills i les nostres filles?, perquè a dotze anys no poden anar pel carrer». I tenen raó, i tenen tota la raó del món.

Per tant, amb la reforma tenim un cert problema; simplement un problema, i vostè diu: «hem acordat amb els sindicats i amb els col·lectius de mestres unes quantes coses»... Home, i amb els ajuntaments no podem acordar res? I la informació pública del Mapa escolar? I la compareixença dels ajuntaments en la informació pública del Mapa escolar? I tot allò que tenim penjat respecte al que hem dit d'aquestes compareixences en la informació pública? I –ja entro en el tema dels ajuntaments– les cessions de solars per a l'edificació d'IES, que no és obligatori, però que si no cedeixes no te'l fan? Recorda el senyor Farrés, de la legislatura anterior, quantes i quantes vegades ho havia dit, això? I el regateig de totes les conselleries amb els ajuntaments pel que fa a la relació fiscal entre les dues administra-

cions? «No tens conveni si no em fas l'exempció de la llicència de l'impost de construccions i obres.» I és un mal tracte, perquè, o ho acordem i anem a convenis bilaterals o de caràcter global, que diguin «la Generalitat no pagarà l'impost de construccions i obres en totes aquelles inversions i equipaments que es construeixin sobre terrenys cedits per l'ajuntament, i es compensarà globalment aquell ajuntament amb...», el que sigui. Ja hi estarem, però així, a cegues, no.

És clar, diu: «aquest debat no resisteix la confrontació». Agafi's..., només em sé una mica la província de Girona, que és espectacular, però probablement també la de Barcelona. La distribució del primer any del quadrienni que estrenem ara, dels fons que s'han atribuït als ajuntaments per al Pla únic d'obres i serveis, i fem el dibuix del Mapa, i és un mapa polític, em sap greu de dir-ho: és un mapa polític. I, escolti, li podria presentar uns quants exemples –uns quants exemples– d'ajuntaments, no pas del nostre signe polític, les alcaldies, que perquè han significat un canvi de majoria i, per coalició, Convergència i Unió ha perdut l'alcaldia, han vist de cop i volta entrebancades inversions compromeses amb l'Administració municipal anterior. Uns quants. Comarques de Tarragona i del sud de Barcelona; alguna alcaldia en mans d'Esquerra Republicana de Catalunya, per exemple, en algun cas en coalició amb nosaltres i amb Iniciativa. Es diu: «alcalde nou; no és dels nostres, catacrac!» (*Veus de fons.*) Escolti, preguntí, preguntí; això és així. (*Remor de veus.*)

Aquest matí algun dels diputats que han intervingut li ha recordat accions directes d'un director general seu, del Departament de Presidència, en temes de radiodifusió. Escolti, allò que el senyor Granados està promovent –acabo de rebre la carta fa tres dies, Joan– deu ser ben legítim; ara, allò que el senyor Gallart està fent..., home, francament, és que no cal ni tan solament haver-ho de demostrar; fem l'enquesta entre tots, i recollim totes les accions de pressió directa que sobre emissores municipals de l'EMUC ha fet el senyor Gallart. És un altre debat, si vostè vol, no és el debat d'investidura, d'acord, però... (*Veus de fons.*) D'acord, d'acord, però ell ha dit que..., el senyor candidat, perdó, ha dit que «això no resistia...» Home, doncs, parlem-ne, perquè aquí hi ha molta tela, eh?, molta. (*Remor de veus.*)

Acabo amb el tema municipal, i entrem un moment, i amb això acabo, en el tema de la cultura. Estarà bé, estarà francament bé que demà puguem inaugurar, tots plegats, les sales del romànic del Museu Nacional d'Art de Catalunya, que porten set o deu o quinze anys tancades..., set? (*Pausa.*) Set anys tancades; que porten set anys tancades, i que van ser una de les principals aportacions de la Mancomunitat, diguem-ne, a principis de segle. De principis de segle a finals de segle tot allò que hem recorregut, en allò que és més emblemàtic, més identitari, si vol, de la cultura catalana, és demà poder reobrir el romànic? Home, doncs..., i diu «i alguns encara diuen que és massa». No, no, escolti, el Museu Nacional d'Art de Catalunya necessita amb urgència el gòtic, i necessita amb urgència traslladar-hi els fons del Museu d'Art Modern, i necessita poder obrir la totalitat de les seves sales, amb la totalitat dels seus fons, que expressin bé, de veritat, allò que ha estat la creació artística a Catalunya durant molts segles. Perquè és fran-

cament important, perquè vostè ho ensenya, vostè ensenya que les primeres pedres del palau de la Generalitat són del 1380, i ensenya el Museu Nacional d'Art de Catalunya, i fa bé. I ho hem de fer tots, però simplement, escolti, el meu ha estat un discurs ponderadet, discret, modest, constructiu, i dient «escolti, en unes quantes coses no anem prou bé». «Aquest país va bé, el país va bé, tot va molt bé...», aquesta reiteració, quatre vegades, per part de vostè, d'allò que n'ha dit la «falsa modèstia», home, està bé sempre que reconeguem que unes quantes de les coses que els han dit els altres, doncs, també estan bé, i és aquell exercici tan elemental i primari que li hem anat demanant, l'un darrere l'altre, tots els diputats que hem intervingut: l'exercici d'humilitat no passa només per la nit de les eleccions, passa també pel dia a dia. Vostè ha ofert el diàleg, avui haurà estat una primera fase d'aquest diàleg, el diàleg està obert, les portes estan obertes, i vostè ha dit que no en vol tancar cap: endavant, anirem entrant i sortint tantes vegades com uns i altres siguem capaços de posar-nos d'acord, i que sigui pel bé de Catalunya i els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya.

El president

El senyor candidat, per a l'ús de contrarèplica, té la paraula.

El candidat a la presidència

Bé, respecte al canal Algerri - Balaguer, el que li vull dir és que en aquests moments l'obra està licitada –l'obra està licitada–, i s'ha d'adjudicar, concretament, a primers de gener, però ja està licitada. Per altra banda, precisament ahir ja vaig dir –potser sense entrar gaire en detall, per no allargar-me massa– que aquesta llei que volem fer, d'estructures agràries, una de les coses, un dels objectius és mirar a veure si podem agilitar tota una sèrie de qüestions relacionades amb la política de l'aigua i dels regadius, perquè és que realment costa Déu i ajut, és tremendament difícil i complicat tirar endavant una obra de regadiu. I hem estat víctimes d'això, però això està prou ben resolt, i, en tot cas, aquesta és una obra que està –ho repeteixo– ja licitada, pendent d'adjudicació, però, a part d'això, durant aquesta última legislatura se n'han fet bastantes, d'obres hidràuliques, d'obres de regadiu, vull dir. Per exemple, la presa de Margalef, per exemple, i actualment s'estan fent tots els canals que en deriven. Per exemple, s'està acabant la presa de Tous, tocant amb Igualada, Sant Martí de Tous. O, per exemple, s'ha tirat prou endavant, ja hi ha resultats concrets de tot el que fa referència al reg de suport de les Garrigues, o bé, per exemple, s'han tirat endavant una sèrie de regadius a la zona de l'Ebre, a Ascó, a la Torre de l'Espanyol, etcètera.

Bé, és clar, és clar que no hem fet..., ni en això, ni en el Museu Nacional d'Art de Catalunya, ni en el medi ambient, ni en els hospitals no es fa allò que he d'explicar jo sempre, i que no els ho explicaré jo aquí perquè és molt pedestre l'explicació que dono, però no es fa mai ni tot ni tot alhora, i tot requereix el seu temps, i tot requereix els seus anys, i tot requereix els seus pressupostos. Però aquesta és una política que tirem

endavant amb dificultats, val a dir, sigui dit de passada, no solament dificultats pressupostàries, també dificultats per a entendre'ns amb els futurs usuaris, perquè és un tema molt complicat aquest, i per això una altra de les coses que volem mirar de resoldre amb la llei que vaig anunciar ahir és facilitar més la concentració parcel·laria, perquè difícilment es pot fer obra de regadiu sense concentració parcel·laria. I, després, no ho oblidem, de vegades, amb dificultats que ens vénen de Brussel·les.

Reforma educativa... Bé, escolti el Berguedà, naturalment, una comarca que estava basada en el carbó i en el tèxtil, per força, per força..., qualsevol comarca, qualsevol regió europea..., agafem el Nord Pas-de-Calais, no?, què era el Nord Pas-de-Calais?, doncs, tèxtil i mina; tèxtil, mineria i siderúrgia derivada d'això, i encara no s'ha refet ara. Malgrat tot l'immens esforç que l'Estat francès hi ha dedicat, encara no s'ha refet ara. Una comarca basada en el tèxtil i basada en la mineria, mineria de carbó, forçosament ha de passar una etapa difícil, que no se supera d'avui per l'endemà. Escolti'm, tots ja som prou grandets i no en podem demanar, de miracles. I encara que s'hi ha fet un esforç, la comarca del Berguedà és una comarca on hi ha hagut més subvencions industrials l'últim any per part del Govern de la Generalitat. I no és cert que el polígon de Berga estigui mort de..., faci pena. Vostè vagi..., vostè hi vagi, se situa a la part alta del polígon –part alta del polígon–, on, per cert, en aquests moments s'estan fent dues esplanacions per posar-hi dues fàbriques noves, i des d'allà se'l mira i quedarà molt ben impressionat. Ara, evidentment no és encara tota la solució definitiva. I vagi després, doncs, a Vilada i vegi com aquella fàbrica que havia tancat, de Jitex, torna a funcionar, i vagi després..., etcètera, etcètera, no faré ara aquella exhibició que vostè diu que de vegades m'agrada fer. Però, en tot cas, es podria fer amb el Berguedà. Ara, el que passa és que recuperar tot el nivell que tenia, doncs, és una cosa que no es pot fer d'avui per l'endemà.

Reforma educativa: escolti, crec que val la pena que pensem una cosa, que no té res a veure, potser, amb el debat d'investidura, però que té a veure amb allò que haurem de discutir, que és introduir racionalitat en el nostre afer polític a Catalunya i a Espanya. I amb allò que hem dit abans, quan jo contestava al senyor Vidal-Quadras, que és dir: escolti, és veritat, tots hem gastat més del compte. La reforma educativa es va fer en un moment en què tothom es pensava...—ens creïem, i s'ho creia més encara el Govern Socialista que nosaltres—, es va fer en el moment, diguem-ne, de la gran eufòria socialista, que érem molt rics. I es va fer una reforma educativa molt ambiciosa i molt cara. I ara, ara, ja sabem que no som rics, però ara hem d'aplicar aquesta reforma educativa, i l'aplicarem, però, evidentment, cruixint molt tot plegat. Jo ahir no vaig tenir cap inconvenient a dir que ens costarà complir. Ho vaig dir. Ens costarà complir, perquè realment ens hem proposat uns objectius tremendament difícils, i, per això, hi hem de donar prioritat –i per això hi hem de donar prioritat–, i estem portant-ho, jo penso, prou bé, i prou bé, a més, si es mira, doncs, dintre de com van les coses també en el conjunt de l'Estat. I, home, jo sí que hi dono importància, al fet que els sindicats de mestres, doncs, hi

hagin donat la seva aprovació; francament, n'hi dono molta.

I, escolti, ara també, vostè parlava dels pares que van a veure els alcaldes. El problema que hi ha és un altre, també. I també aquí hauríem..., tots plegats, i entre tots plegats encara hi fico sobretot el Partit Socialista, sobretot vostès, n'haurien de fer una gran propaganda, d'aquesta llei, i, nosaltres, Convergència i Unió, també, per diversos motius. I un d'ells és perquè, en part –i no sé si la posteritat dirà que ho hem fet bé o malament–, en part, la reforma educativa que va portar la nova llei es va fer en bona part a Catalunya en època ja d'existència de l'actual Govern de la Generalitat. Per tant, ens en sentim també en part pares..., i mares, si hem de fer allò que dèiem del llenguatge políticament correcte. (*Remor de veus.*) Però el cas és que la presentació que se'n fa és molt deformada. Perquè, de què es queixen els pares? Es queixen d'una cosa, que les criatures, en comptes d'acabar els estudis en el seu poble als catorze anys, l'acabaran als dotze. (*Remor de veus.*) I a partir dels dotze, a molts pobles de Catalunya, se n'hauran d'anar a un poble que està a cinc quilòmetres, o a deu quilòmetres, o a quinze quilòmetres. I això ho troben un drama, i entre nosaltres podem dir que no és un drama això, atenció, això no és un drama; no podem permetre que fàcilment el país faci un drama d'una cosa així, sobretot quan és per millorar l'ensenyament. No es pot fer un institut en un poble de quatre-cents habitants. I si tu vas a un poble de quatre-cents habitants... –i penso ara en un poble del Priorat, ja que ha parlat del Priorat, que hi vaig ser aquest estiu–, el gran problema és: «els nostres nens, les nostres nenes se n'hauran d'anar quan tinguin tots dotze anys a Falset». Doncs, escolti, tampoc no passa res.

I sí que saben on han d'anar a dinar. És clar que ho saben, i és clar que es té en compte això. Però, bé, quan el pare i la mare, sobretot la mare, en aquest cas, doncs, comença, diguem-ne, a barrinar i a preocupar-se per això, dius «què passarà amb la criatura, amb el nen, etcètera..., els accidents que hi ha a la carretera...» Escolti, però la reforma no es pot fer a base de fer un IES a qualsevol poble de quatre-cents habitants com aquest que ara, hi penso ara, concretament, doncs, del Priorat.

I, en canvi, se silencien coses que hem de dir. Tot això es fa –i aquí ve el problema econòmic–, tot això es fa perquè l'ensenyament obligatori i gratuït, en comptes de durar fins als catorze anys duri fins als setze. És això el que hem d'explicar. A part d'altres qüestions que el temps dirà si són bones o no, més de tipus, diguem-ne, ja, més de concepte o de més o menys qualitat. Ja veurem si l'hem encertada –dic «l'hem» perquè també hi hem participat, ho repeteixo, el Govern de la Generalitat, com he explicat– o no. Això es podrà veure, però la veritat és que una cosa és clara: l'ensenyament s'allarga dos anys, i això és bo. I com això altres coses. I, per altra banda, es resol el problema dels dinars. Es resol, que és un gran encariment, per cert, i dels transports, es resol. Per tant, siguem capaços d'explicar quan ens vingui algú a dir alguna cosa: escolteu, no passa res que el vostre nano se'n vagi dels dotze als catorze anys cada matí amb autocar fins on sigui..., fins al poble que hi ha set quilòmetres més enllà. No passa res. Però, és que, a més, el vostre nano tindrà un ense-

nyament molt millor que no havia tingut fins ara. D'això, n'heu d'esperar un ensenyament molt millor. (*Remor de veus.*) I molt més car, perquè, naturalment, entre altres coses, hem de fer aules per a aquests dos cursos més que hi han, no? I això, realment, realment, ens té ofegats, no ho nego pas, a nosaltres i al Govern central.

Bé, i a part d'això, voldria dir..., a part que –ho repeteixo– sobre aquest tema que vostè ha estat dient, doncs, en realitat, la veritat és que la Generalitat té convenis de construcció amb molts ajuntaments, i que, per altra banda, el Pla de transició s'ha elaborat o s'està elaborant, millor dit, amb la col·laboració de les associacions de pares, la FPAC, FPAE, etcètera. O sigui que les coses no s'han pas fet de qualsevol manera ni barrim-barram, sinó consultant tothom que s'havia de consultar.

He dit jo abans, i amb això acabo, que no pot resistir la confrontació amb els números el tema dels ajuntaments. I no la pot resistir, perquè aquí tinc, per exemple, el tema del Pla d'obres i serveis 96-99. Vostè ha fet una intervenció brillant, però no pot resistir els números. Perquè, és clar, Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona..., i Girona: cent cinquanta-set municipis, aquí hi ha, concretament, en els quals l'alcalde és de Convergència i Unió, i vint-i-cinc en els quals l'alcalde és socialista. Naturalment, el que han demanat el conjunt dels cent cinquanta-set municipis i el dels vint-i-cinc és diferent. Ho han demanat molt més els cent cinquanta-set, perquè, a més, vostè sap perfectament que el Pla d'obres i serveis no és proporcionalment, no és directament proporcional amb la població; hi ha un problema de territori, un problema de necessitats bàsiques de qualsevol municipi. Grau d'atribució per part del Govern de la Generalitat del que han demanat uns i altres: 29,82%, els ajuntaments de Convergència i Unió; 30,66, els ajuntaments amb alcalde socialista. A Lleida, l'atribució 26,97%, els ajuntaments amb alcalde de Convergència i Unió; 32,57% els ajuntaments amb alcalde socialista. Tarragona: 38,44% d'atribució als ajuntaments amb alcalde de Convergència i Unió; 38,73 als que tenen alcalde socialista. I Barcelona: 27,96%, els ajuntaments amb alcaldes de Convergència i Unió; 29,38, els ajuntaments que tenen alcalde socialista.

Bé, això és tot. Res més. Gràcies.

El president

El president del Grup Socialista té dret a contrarèplica per espai de cinc minuts.

El Sr. Joaquim Nadal i Farreras

Bé, que quedi clar que a nosaltres ens sembla molt bé que s'hagi acordat amb els sindicats de mestres, però no em digui que està bé allò que han fet. Contesti'm allò que li he dit que no està bé perquè no ho han fet. I, respecte a l'aplicació de la reforma, bé està allò que està ben fet i que, a més a més, hem de respectar perquè és correcte i afecta els col·lectius, però hi ha una bona colla de coses que segueixen pendants i que no han resolt. I vostè fa aquest reconeixement explícit de dir: som menys rics del que ens havíem pensat, estem ofegats, no podrem complir, no podrem arribar a tot arreu i ho hem de reconèixer.

Home, hem avançat una mica, hem avançat una mica. Però jo li demanava un esforç addicional, que em sembla que hem de fer, per intentar clarificar, no tant aquest aspecte dels pobles petits que han de desplaçar els seus fills de més de dotze anys cap a una població més gran, sinó que..., perquè això ja és evident, però estem parlant d'una altra cosa. Estem parlant de fer els IES que diu el Mapa que es faran, no aquells que no toquen. Ja ho sap tothom, que els que no toquen no es faran. Ja ho podem anar explicant i ho podem continuar explicant i ho explicarem junts, i ho explicarem junts, però hem de reconèixer, també, que en la capacitat d'explicació dels Serveis Territorials d'Ensenyament hi ha hagut unes quantes insuficiències.

Un alcalde d'una població gran de l'àrea metropolitana de Barcelona em deia, ara fa un moment, que no hi ha cap pare, ni cap mare de la seva població que sàpiga encara a on aniran els seus fills i filles l'any que ve, i és una població francament gran. I aquesta és la qüestió. No és el problema de si els pares tenen la recança que si els fills se'n vagin lluny..., és, si per exemple, en allò que jo li he dit en el meu primer discurs, de bosses urbanes desequilibrades, s'hi està fent tot allò que s'ha de fer. I em sembla que no, ni en el terreny de l'educació, ni en altres terrenys. Badalona o Santa Coloma de Gramenet serien un bon exemple. L'Institut de la Salut o el barri de Sant Roc, o qualsevol cosa d'aquestes són temes que clamen al cel, i estan penjats. I s'hi hauria de donar una resposta. Hi ha convenis firmats i no s'estan complint.

No és pas el debat d'avui, però posem-nos-hi. Posem-nos-hi, repassem-ho i fem-ho. I, pel que fa a les xifres que vostè ha llegit, no tinguí cap dubte que no passarà aquesta setmana que el nostre partit i el nostre Grup Parlamentari faran la presentació de les xifres, tal com nosaltres la llegim, província per província, i els nostres números són diferents. Ja veurem quines resisteixen millor, o qui fa un joc estadístic diferent que no respon ben bé a allò que estàvem simplement anunciant com un desequilibri del Pla únic d'obres i serveis.

Més enllà de tot això, a mi em sembla que, per concloure ja, i sense cap voluntat de continuar el debat, hi ha una bona colla de temes damunt de la taula. Una bona colla de temes en els quals l'exercici del pluralisme que ara per força haurem de practicar és possible, i hi ha, evidentment, la porta oberta perquè entre tots ho fem d'una manera diferent i més dialogant, que vostè va encetar ahir i que entre tots hem de continuar.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies. En representació del Grup de Convergència i Unió, té la paraula el diputat Raimon Escudé.

El Sr. Escudé i Pladellourens

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, surto a la tribuna per presentar el posicionament del Grup de Convergència i Unió en relació amb el debat d'investidura que ens ocupa aquests dies.

No descobriré res de nou dient que les diputades i els diputats de Convergència i Unió estem plenament

d'acord amb el programa electoral, amb el programa de govern en què s'ha transformat, presentat ahir pel candidat. I això és així perquè tots nosaltres i molta altra gent, altres companys nostres que no han estat elegits i molta gent que no es presentava a aquestes eleccions, hi han treballat moltíssim. Nosaltres ens sentim, també, parcialment, coautors d'aquest programa de govern, fruit d'aquesta reflexió conjunta dels partits de la coalició amb el Govern de la Generalitat. I nosaltres, tots nosaltres, modestament, hem ajudat el candidat a explicar als ciutadans, al llarg i arreu de tot Catalunya, el contingut d'aquestes propostes. Per això, òbviament, nosaltres hi hem estat i hi estem d'acord. Però, com sempre, permeti'm que abusi molt pocs minuts de la seva atenció, utilitzant el dret que tenim com a Grup Parlamentari, també, a fer sentir la nostra veu explicant breument alguns punts que ens han cridat més l'atenció d'aquesta presentació de programa per part del candidat i, en certa manera, de les reaccions que, al llarg del dia d'avui, han manifestat la resta de grups.

Abans de res, per evitar aquesta curiosa acusació que parlar de «dona» en l'últim full, a l'última plana, és una cosa no prou correcta, voldria ja, de bell antuvi, explicar el posicionament del nostre Grup en aquesta qüestió. D'acord, el Govern de la Generalitat té un paper important a fer en la promoció femenina, però és un paper petit, perquè el paper principal el tenim tots, el té la societat. Jo mateix, personalment, em considero, almenys a nivell conceptual, feminista, però en moltes ocasions la secretària del nostre Grup, la senyora Centelles, em retreu tics masculistes, i suposo, i he observat, i he vist al llarg d'aquests anys igual situació en molts dels meus companys barons d'altres grups. (*Remor de veus.*) I també que quedi clar: el masclisme no sols és tema d'homes, sinó tema de dones. Hi ha moltes dones que, potser sense saber-ho, són masculistes. Jo he explicat moltes vegades el cas de la meva esposa (*remor de veus*)..., que quan jo, fa uns anys, mantenia la meua biblioteca en un apartament separat del domicili, doncs, la meua dona es va molestar molt quan va saber que les veïnes podien veure que jo sortia a l'escala a escombrar la part que em tocava de la comunitat. I això és veritat; potser no en les dones joves, però en les dones ja no tan joves hi ha aquest sentiment masclista. I aquest sentiment masclista pot ser molt subtil, perquè, és clar, aquí, l'únic que hem sentit de crítica a l'actuació, en aquest tema, de la Generalitat ha estat aquesta mica de picabaralla de per què el president de la Generalitat, un home, presidia l'Institut Català de la Dona. Això m'ha sabut una mica de greu, perquè ho hem intentat explicar diverses vegades: nosaltres considerem que la promoció de la dona és tema i és competència i és obligació dels homes i de les dones.

Dintre d'aquesta línia, que ha proliferat bastant, de demanar comissions de tot tipus, o propostes de creació de grups d'estudi, nosaltres també ens hi sumem, i nosaltres faríem una proposta als altres grups, de tornar a fer ressorgir la Comissió de Seguiment del Procés d'Equiparació Home - Dona, perquè –hi insisteixo– és un tema de llarga alenada i que ens afecta a tots. Recordaria, només, per si algú no ho sap, que aplicant la regla d'Hondt –com estem aplicant a les presidències de comissió–, si es creés aquesta comissió immediata-

ment, com desitgem, la presidiríem nosaltres; si fos així, ens plantejaríem si creiéssim millor que la presidís un diputat de Convergència i Unió o una diputada de Convergència i Unió, en funció exclusivament de la seva vàlua personal i política, i no del seu sexe, que creiem que això és el correcte. (*Remor de veus.*)

Això trenca una mica les oracions del programa, tal com l'explicava el senyor president, però voldria fugir d'aquesta crítica una mica especial. Bé, la primera cosa que ens ha cridat l'atenció, al Grup Parlamentari, és que en la part preliminar de l'explicació que va fer el senyor candidat, feia una síntesi molt esgarriada del que era el programa, i parlava del progrés, de la transformació del país, la modernitat, una Catalunya competitiva, projecció exterior, benestar social..., grans paraules, grans conceptes i conceptes molt importants. Però veig que ningú –almenys ningú n'ha parlat–, ningú ha posat l'accent en una expressió, si ho volen, molt modesta, però per nosaltres molt important: el senyor candidat va parlar de la *realització* de cadascú, perquè això és fonamental, és una idea filosòfica bàsica.

Els Estats Units, que és un país que els que em coneixen saben que admiro molt, té un document colpidor, que és la Declaració d'independència, i vostès veuran que, junt també amb grans conceptes, una de les justificacions, una de les legitimacions de la independència d'aquell país era el dret que tenien i que tenen tots els ciutadans al que ells en deien el *pursuit of the happiness*, la persecució, la consecució, la recerca de la felicitat; no a ser feliços: a recercar-la, perquè la felicitat és una cosa personal, la realització és cadascú com l'entén (*remor de veus*), i això tots podem caure en la temptació –els polítics i les administracions– de donar les coses fetes, de dir: «La gent necessita això, nosaltres ho sabem, fem experiments d'enginyeria social, i, per tant, cobrim totes les necessitats.» No, aquesta no és la nostra filosofia, i tot el que el candidat va dir i tot el que el Govern seu ha fet al llarg d'aquests anys rau en una altra filosofia, no d'intervenció, sinó d'oferir un ventall d'oportunitats perquè lliurement, responsablement, cada catalana i cada català persegueixi la seva felicitat com ell l'entengui. I, per tant, entenem que aquest és un tema que calia destacar.

Una qüestió que ens ha donat molta satisfacció és el tractament que s'ha donat al tema demogràfic. Com recordava el senyor candidat, i és ben cert, en debats anteriors això provocava un cert aldarull, perquè era un tema que semblava que era subaltern i, fins i tot, objecte de riota. Avui dia tinc la satisfacció, fins i tot una certa sorpresa, per una certa picabaralla entre els grups per dir: «No, tots n'hem parlat, d'això.» És que, realment, és un tema important. Només cal veure les piràmides d'edat actual i la projecció a deu, quinze, vint anys vista, i veurem que realment és un problema per a Catalunya i tot l'Europa occidental.

Solucions: tothom ha coincidit que és molt difícil. Nosaltres oferim aquest volum, que és la base d'aquest programa de govern, que era el programa electoral de Convergència i Unió, amb més de mil propostes, i allà hi ha material aprofitable. Hi insisteixo: és un tema discutible, complicat; jo he observat diverses reaccions de rebuig per part d'algunes diputades en alguns aspectes

del que es discutia sobre aquesta matèria, perquè creien que es culpabilitzava la dona i la mare en relació amb aquest problema, però la veritat és que moltes coses del nostre futur, de Catalunya i d'Europa, depenen d'un correcte creixement i una correcta composició demogràfica. I això va des dels grans reptes geoestratègics a les dues ribes de la Mediterrània fins a un tema que està molt d'actualitat i que a la curta o a la llarga ens hi toparem o s'hi toparan els nostres descendents, que és el manteniment de la societat de benestar actual de l'Europa occidental. Els estudis d'avui dia ja ens expliquen que d'aquí trenta o quaranta anys, a Europa, cada persona activa haurà de donar suport econòmic a una persona inactiva, i seria curiós que, després de l'esmoreïment de la lluita de classes, de l'esmoreïment de les tensions territorials, la societat del futur es transformés en una lluita entre generacions per al repartiment de la renda disponible.

Un altre tema que també ens ha donat molta satisfacció: el gran increment que hem observat en tots els grups per l'interès en les qüestions europees. Aquesta és una qüestió, els qui ho recorden, que jo sempre em lamentava, perquè realment avui dia alguna expressió que s'ha dit: «el mercat nostre és el mercat espanyol», no; el nostre mercat és Europa, només hi ha un únic mercat, i el nostre mercat és el mateix que el dels belgues i els holandesos i els alemanys i els anglesos, i els nostres mercats estan envaïts pels productes d'aquests països, i, per tant, aquesta és la realitat, i cada vegada més ens en sentirem mentalitzats, i per això avui m'ha donat molta satisfacció aquest dring, que sovint sortia la paraula Maastricht, i tant que més ho anirem sentint, fins al punt que ja hi ha països on es fan vagues amb el pretext d'anar contra el tractat de Maastricht. Això indica la nova mentalitat que tots hem d'adquirir.

Un altre tema, el tema del nacionalisme: evidentment, el posicionament nostre és totalment favorable al posicionament que ha explicat, del dret i del revés, i que sempre ha explicat, per altra banda, el candidat a president de la Generalitat, i no m'hi estendria més si no fos perquè, també d'una forma una mica curiosa, un dels oradors que m'han precedit en l'ús de la paraula se'ns ha adreçat directament als diputats del Grup de Convergència i Unió. Sí, ha preguntat «a veure, els diputats de Convergència i Unió», si estàvem d'acord amb aquest procediment, aquesta metodologia que oferia el president de la Generalitat en funcions, i per nosaltres desitjat nou president de la Generalitat per a la propera legislatura.

Senyor Colom, amb tota cordialitat, i, com vostè sap i suposa perfectament, totes les diputades i tots els diputats de Convergència i Unió estem totalment d'acord amb la metodologia que proposa el president. Sí, sí, sense cap fissura, senyor Colom (*rialles i remor de veus*), perquè som gent raonable i creiem que el gradualisme efectiu és molt millor que el radicalisme verbal. En tot cas, com en tantes ocasions, companys d'Esquerra Republicana, vostès saben que hi ha molts enfrontaments entre vostès i nosaltres a nivell de grans conceptes, o almenys aparentment és així, però vostès observin i repassin els diaris de sessions, tant vostès com tota la resta de grups de la cambra, els diaris de

sessions em guardaran de mentir, el dia a dia, des d'aquesta comissió que semblava que tenien emparaulada en el diàleg d'avui entre vostès i el candidat, i tantes altres coses, el dia a dia, vostès i nosaltres som capaços, ho hem demostrat i esperem poder-ho continuar demostrant, que podem treballar conjuntament en molts punts puntuals, com exactament igual amb tots els altres grups.

Donat el temps, donada l'hora que és, els faré mercè, òbviament, d'un detall, d'un repàs d'aquest programa perquè, per altra banda, hi insisteixo, com deia en començar, que és només un petit tast, és una síntesi molt ajustada d'aquest gran programa, d'aquest extens programa de Convergència i Unió. Però sí que em sembla necessari fer una referència, una mica més extensa, a una qüestió que ha entrat i sortit al llarg de tot el debat, i que fins i tot m'ha anat semblant que, a mesura que anava avançant el debat, es feia més palès aquest tema, que és el tema del consens, el tema del diàleg.

S'ha dit «la prepotència de Convergència i Unió». Nosaltres sempre ho hem negat; ara, de la mateixa manera que jo he tingut tics masclistes, com he confesat, també accepto que he tingut tics de prepotència, de majoria absoluta, en algunes ocasions. (*Remor de veus.*) I en aquests sis anys en què he estat portaveu del nostre Grup, en alguna ocasió –almenys així se'ns ha dit, avui mateix se'ns parlava del famosíssim debat d'incendis–, doncs, jo reconec la culpa i faig *mea culpa*, *mea maxima culpa*. (*Rialles i remor de veus.*) Sí, és bo, perquè, en definitiva, els recordaré que estem en temps d'advent i, per tant, també els convido a fer reflexió, perquè vostès, companys i amics d'altres grups, també han de fer *vestra culpa*, perquè, és clar, vostès diuen: «vostès han de canviar de mentalitat»; ho estem intentant, però vostès també han de canviar de mentalitat, eh? (*remor de veus*), perquè jo he vist moltes vegades –fa molts anys que sóc diputat– que n'hi ha prou que un grup demani el que sigui, que amb gran entusiasme tota la resta de grups li donen suport; ha de ser una cosa o molt esbojarrada als ulls d'un grup o una contradicció política molt gran que no els donin suport, perquè hi ha un reflex –jo he estat oposició en un ajuntament, i és veritat, existeix– de solidaritat d'oposició. I això és important en tots els camps. Jo he intervingut molts anys, com saben, en els temes pressupostaris, i ho he vist molt; això es dona molt, aquest moviment reflex.

Mirin, jo tinc la satisfacció de dir que tinc bona relació d'amistat amb tots vostès, els antics diputats, i espero tenir-la amb els nous, i això m'ha donat la confiança i la franquesa, al marge dels debats oficials i públics i solemnes, de tenir converses privades amb molts de vostès, i de vegades els he dit: «escolteu, com podeu presentar aquesta esmena? Com podeu votar això?» Moltes vegades s'ha donat una explicació molt legítima, però moltes vegades, també, dotzenes de vegades, se m'ha dit: «home, ja ho veiem, que això és una bestiesa, però nosaltres quedarem molt bé, i tu ja ens pararàs». I això és el primer que vostès, també, en aquest canvi de situació política, han d'adquirir: que vostès no seran frenats per nosaltres, no perquè no ho vulguem, sinó perquè no podem (*fortes rialles*), i, per tant, en moltes matèries, jo intuïa –no sé si és cert, no sé si és

veritat– que aquelles paraules que ahir el president de la Generalitat en funcions explicava sobre el contingut real del Pressupost anava per aquí, perquè, és clar, a partir d'ara, abans de demanar no sé què per a no sé qui, una carretera no sé on o un centre d'assistència primària no sé on, tots els grups, que ja no seran de l'oposició sinó que seran companys de diàleg i consens, aquesta és la nostra intencionalitat (*rialles*), hauran de rumiar-s'ho molt, hauran d'afilar molt el llapis, hauran de pensar-s'ho més de dues vegades a l'hora de presentar segons quines coses.

Bé, en definitiva, no compliria la meua promesa de ser breu si continués espigolant en aquest programa, riquíssim programa que nosaltres, òbviament, compartim. I nosaltres el compartim no sols perquè creiem en l'excel·lència d'aquest programa sinó perquè, com s'ha dit, en uns casos amb satisfacció, en uns altres casos en to de crítica, aquest programa és un programa però és un programa que s'insereix en un projecte de país. I nosaltres creiem en aquest projecte de país que se'ns ha explicat, i que no se'ns ha explicat només avui, fa molts anys que se'ns explica, i, per tant, senyores i senyors diputats, en virtut d'aquest programa, d'aquest projecte de país i de la persona que ens el proposa, de la qual coneixem la trajectòria personal i la seva trajectòria política, el nostre Grup donarà un sí entusiasta a aquest vot d'investidura que se'ns demana.

Moltes gràcies, senyor president; moltes gràcies, senyors i senyores diputats.

El president

Moltes gràcies, senyor Escudé.

Atès que han acabat les intervencions dels presidents dels grups i dels representants dels grups, procedirem ara a la votació.

En primer lloc demano als uixers que facin sonar els timbres cridant a votació.

D'acord amb l'article 51 de la Llei del Parlament, del President i del Consell Executiu, perquè resulti investit el candidat haurà d'obtenir els vots de la majoria absoluta. Aquesta elecció comportarà alhora l'aprovació del programa de govern.

D'acord amb l'article 79, la votació serà pública; serà pública per crida. Es votarà per ordre alfabètic de cognoms de les senyores diputades i dels senyors diputats, i s'iniciarà l'ordre pel número corresponent a una bola numerada extreta a l'atzar. Un secretari anomenarà les senyores diputades i els senyors diputats i aquests respondran «sí», «no» o «abstenció», o declararan que s'abstenen. El Consell Executiu i la Mesa del Parlament votaran al final.

(*Adreçant-se al vicepresident primer.*) Vols treure, sense mirar... (*Rialles i forta remor de veus.*)

(*El vicepresident primer treu una bola amb el número del diputat pel qual ha de començar la votació nominal.*)

El vicepresident primer

El 46.

El president

El secretari que té la llista alfabètica dels diputats pot començar a donar lectura als noms.

El secretari primer

Moltes gràcies, senyor president.

Joaquim Ferrer i Roca: «Sí.»
 Carme Figueras i Siñol: «Abstenció.»
 Josep Maria Francàs i Porti: «Abstenció.»
 Roc Fuentes i Navarro: «No.»
 Joan Ganyet i Solé: «Abstenció.»
 Isidre Gavín i Valls: «Sí.»
 Marina Geli i Fàbrega: «Abstenció.»
 Marià Gil i Agné: «Abstenció.»
 Víctor Gimeno i Sanz: «No.»
 Joan Granados i Duran: «Sí.»
 Ignasi Guardans i Cambó: «Sí.»
 Jordi Guillot i Miravet: «No.»
 Xavier Guitart i Domènech: «Abstenció.»
 Enric Herranz i Masó: «Abstenció.»
 Rafael Hinojosa i Lucena: «Sí.»
 Josep Huguet i Biosca: «No.»
 Francesc Iglesias i Sala: «Sí.»
 Jaume Jané i Bel: «Sí.»
 Fidel Lora i Lillo: «No.»
 Rafael Luna i Vivas: «Abstenció.»
 Pere Macias i Arau: «Sí.»
 Josep Maldonado i Gili: «Sí.»
 Francesc Marhuenda i Garcia: «Abstenció.»
 Josep Micaló i Aliu: «Sí.»
 Josep Enric Millo i Rocher: «Sí.»
 Simeó Miquel i Peguera: «Sí.»
 Josep Mir i Bagó: «Abstenció.»
 Maria Dolors Montserrat i Culleré: «Abstenció.»
 Salvador Morera i Tanyà: «No.»
 Maria Dolors Murillo i Cabré: «Sí.»
 Pere Mutje i Pujol: «Sí.»
 Maria Dolors Nadal i Aymerich: «Abstenció.»
 Joaquim Nadal i Farreras: «Abstenció.»
 Manuel Nadal i Farreras: «Abstenció.»
 Trinitat Neras i Plaja: «Sí.»
 Joaquim Novella i Izquierdo: «No.»
 Raimon Obiols i Germà: *(El diputat és absent.)*
 Ignasi Oleart i Comellas: «Abstenció.»
 Joan Oliart i Pons: «Abstenció.»
 Maria Olivares i Usac: «No.»
 Esteve Orriols i Sendra: «Sí.»
 Eva Maria Palau i Gil: «Sí.»
 Maria Glòria Pallé i Torres: «Sí.»
 Pere Jordi Piella i Vilaregut: «Abstenció.»
 Ferran Pont i Puntigam: «Sí.»
 Jordi Portabella i Calvete: «No.»
 Joan Puigcercós i Boixassa: «No.»
 Joaquim Pujol i Figa: «Sí.»
 Josep Maria Rañé i Blasco: «Abstenció.»
 Joan Raventós i Pujadó: «Sí.»
 Rafael Ribó i Massó: «No.»
 Joan Ridao i Martín: «No.»
 Ignasi Riera i Gassiot: «No.»
 Joan Rigol i Roig: «Sí.»
 Joan Maria Roig i Grau: «Sí.»
 Víctor Ros i Casas: «Abstenció.»
 Joan Manuel Sabanza i March: «Sí.»

Josep Maria Sala i Griso: «Abstenció.»
 Josep Maria Salvatella i Suñer: «Sí.»
 Flora Sanabra i Villarroya: «Sí.»
 Josep Sánchez i Pagès: «Sí.»
 Martí Sans i Pairutó: «Abstenció.»
 Josep Serratusell i Sitjes: «Sí.»
 Daniel Sirera i Bellés: «Abstenció.»
 Antoni Siurana i Zaragoza: «Abstenció.»
 Daniel Terradellas i Redon: «Abstenció.»
 Carme Tolosana i Cidón: «No.»
 Benet Tugues i Boliart: «No.»

El secretari segon

Montserrat Tura i Camafreita: «Abstenció.»
 Araceli Vendrell i Gener: «Sí.»
 Maria Carme Vidal i Xifre: «Sí.»
 Aleix Vidal-Quadras i Roca: «Abstenció.»
 Víctor Vila i Giró: «Sí.»
 Ramon Vilalta i Oliva: *(El diputat és absent.)*
 Jacinto Vilaradaga González: «Abstenció.»
 Josep Lluís Vilaseca i Guasch: «Sí.»
 Josep Abelló i Padró: «Abstenció.»
 Jaume Aligué i Escudé: «Sí.»
 Julio Ariza Irigoyen: «Abstenció.»
 Lluís Armet i Coma: «Abstenció.»
 Jordi Ausàs i Coll: «No.»
 Joan Aymerich i Aroca: «Sí.»
 Lluís Badia i Chanco: «Sí.»
 Rosa Barenys i Martorell: «Abstenció.»
 Josep Bargalló i Valls: «No.»
 Joan Barios i Ortiz: «Abstenció.»
 Jesús Bartolomé i Carrascal: «Sí.»
 Ernest Benach i Pascual: «No.»
 Joan Blanch i Rodríguez: «Abstenció.»
 Joan Boada i Masoliver: «No.»
 Isidre Bonet i Palau: «Abstenció.»
 Meritxell Borràs i Solé: «Sí.»
 Josep Lluís Boya i González: «Sí.»
 Rosa Bruguera i Bellmunt: «Sí.»
 Manuel Bustos i Garrido: «Abstenció.»
 Magí Cadevall i Soler: «Abstenció.»
 Ramon Camp i Batalla: «Sí.»
 Jaume Camps i Rovira: «Sí.»
 Josep Maria Carbonell i Abelló: «Abstenció.»
 Martí Carnicer i Vidal: «Abstenció.»
 Josep-Lluís Carod-Rovira: «No.»
 Joan Manuel Carrera i Pedrol: «Sí.»
 Eudald Casadesús i Barceló: «Sí.»
 Jordi Casas i Bedós: «Sí.»
 Enric Castellnou i Alberch: «Sí.»
 Josep Clofent i Rosique: «Abstenció.»
 Higini Clotas i Cierco: «Abstenció.»
 Àngel Colom i Colom: «No.»
 Celestino Corbacho Chaves: «Abstenció.»
 Josep Curto i Casadó: «Abstenció.»
 Marià Curto i Forès: «Sí.»
 Antoni Dalmau i Ribalta: *(El diputat és absent.)*
 Manuela De Madre Ortega: «Abstenció.»
 Montserrat Duch i Plana: «Abstenció.»
 Ramon Espadaler i Parcerisas: «Sí.»
 Salvador Esteve i Figueras: «Sí.»
 Josep Maria Fabregat i Vidal: «Abstenció.»
 Estanislau Felip i Montsonís: «Sí.»
 Josep Lluís Fernández i Burgui: «Sí.»

Joan Ferran i Serafini: «Abstenció.»
Francesc Ferrer i Gironès: «No.»
Macià Alavedra i Moner: «Sí.»
Antoni Comas i Baldellou: «Sí.»
Francesc Xavier Marimon i Sabaté: «Sí.»
Artur Mas i Gavarró: «Sí.»
Joan Maria Pujals i Vallvé: «Sí.»
Xavier Trias i Vidal de Llobatera: «Sí.»
Jordi Pujol i Soley: «Sí.»
Imma Mayol i Beltran: «No.»
Francesc Codina i Castillo: «Sí.»
Xavier Bosch i Garcia: «No.»
Raimon Escudé i Pladellorens: «Sí.»
Simon Pujol i Folcrà: «Abstenció.»
Sesmilo i Rius, Domènec: «Sí.»
Joan Reventós i Carner: «Abstenció.»

El president

Hi ha algun diputat o diputada que no hagi sigut cridat?
(Pausa.) Procedim al recompte.

(Pausa. Es procedeix al recompte.)

Senyores i senyors diputats, el resultat de la votació ha estat el següent: «sí»: 60 vots; «no»: 24 vots; abstencions, 48 vots.

Atès que a la votació el molt honorable senyor Jordi Pujol i Soley no ha obtingut vots suficients per assolir la majoria absoluta que estableix l'article 51 de la Llei del Parlament, del President i del Consell Executiu, es fa avinent que, d'acord amb l'article 52 de l'esmentada Llei, el candidat ha de sotmetre's a un segon debat i a una segona votació quaranta-vuit hores després, en la qual serà suficient la majoria simple. L'esmentat debat es reprendrà demà passat, dissabte, dia 16, a les 10 hores.

Se suspèn la sessió.

(Són tres quarts de nou del vespre i catorze minuts.)